

Szorokutóság:

Fő-utca Olló-fő háza.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.Bé mentetlen levelek csak lemeri kassza-
ból fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azövezetkezlet és a letenyei takarékpénztár,
a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Földp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyre 12 koronára (6 fr. — kr.)
Félre 6 koronára (3 fr. — kr.)
Negyedre 3 koronára (1 fr. 50 kr.)

Hirdetések jutányosra számítottak

Nyitlár póttsora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkeze-
vonatkozó Fischel Földp könyv-
kereskedésbe tartoznak.

1896. május 2.

*Az ezredéves ünnepélyek középpontját, a kiállítás Magyarországi királyi az egész nem-
zet, a legmagasabb uralkodó család és a kül-
föld jelentőségében megnyitotta.*

Fényes, hasznos és sikerült ez a kiállít-
ás. Fényes, annak dacára, hogy aránylag
kis nemzet rendezte. Hasznos, dacára annak,
hogy közgazdasági értékét sokan kétségbe
vonják és sikerült, dacára annak, hogy kis
és nagy ellenségeink szerettek volna e sikert
megrontani.

A legragyogóbb fényt e nagy nemzeti
ünnepélyeknek Ő Felsőgeik, legkegyelmesebb
királyunk és imádott királynénk részvétele
adja. Ama pillanatban, midőn a magyar
nemzet meghajol történeti nagyságai előtt
és szobrokat emel történelme hőseinek,
együttal hódoló szeretetét és hűségét tanu-
sítja a legjobb, leglovagiasabb és legalkot-
mányosabb király és a legszeretettebb királyné
írát.

Hasonlíthatatlanul nagy és dicső nemzet
hajol meg hasonlíthatatlanul nagy uralkodója
előtt s egyesülnek mindakettő a közös
ünnepre. Az egyik mindbűszkébb a másikra.
A király hű nemzetéhez jön, a magyar
nemzet felkeresi jóságos királyát, hogy
egyesült örömben, egyesült imában adjanak
hálát a Gondviselésnek. A király amiért őt
választotta ki a Gondviselés, hogy ily dicső
nemzet felett uralkodjék. A nemzet, amiért
ezt a fenkölt királyt adta neki. Mindakettő
egyesülten adnak hálát Istennek a múltért
és kéri áldását a jövőre. Ez az egyet-
értés király és nép közt adja meg fényét
első sorban az ezredéves kiállításnak.

De a külfatalmak képviselője is emeli a
kiállítás fényét és a barátságos uralkodók
nagy száma siet a királynak barátságukkal,
Magyarországnak bámulatukkal adózni, teljes
rokonérzésüket bemutatni.

Ami a nagy közgazdasági értéket illeti,
mindenki tudja, hogy ipari termékeinkkel a
Keletre, nyers terményeikkel nyugati Euró-
pára vagyunk utalva. Ennek megfelelően
van kiállításunk berendezve. Keletnek és
Nyugatnak meg akarjuk mutatni, mire
vagyunk képesek. A Keletnek és a balkáni
államoknak meg kell mutatnunk, hogy ők
nem kénytelenek bennünket mellőzve köz-
lekedni nyugati Európával; be akarjuk

bizonyítani, hogy mi ép oly jól és ép oly
kezdő feltételek mellett képesek vagyunk
szükségleteinkről gondoskodni.

Tulajdon testvéreink azonban irigy szem-
mel nézik kiállításunkat; tulajdon testvéreink,
kiket ünnepi hangulatunkban örvendőve aka-
runk átkarolni. A magyarországi nemzetiségiek
nagy, jelentékeny része távol akar maradni
ünnepélyeinktől, kiállításunktól. Szerb test-
véreink még rábirhatók a részvétellel közös
hazánk dicsőségében. Azokat, akik távolma-
radnak, nehéz szívvel fogjuk nélkülözni a
öntudatunk szenved alatta. Kiket örömben
és búbán a magunkénak tartottunk, kiknek
védelmében, kiknek önállóságáért vért és
vagyont áldoztunk, ha távolmaradnak örö-
münkől, ha irigyek, mikor mi örvendünk;
sajnálni fogjuk őket, de nem haragszunk
reájuk. Szerencsétlen ember az, aki nem
tud örülni, nyomorult nemzet az, amely
nem tud lelkesedni.

Román testvéreink azonban egy lépéssel
tovább mennek és tiltakozó gyűlésekben
akarják odakiáltani az egész művelt Európá-
nak tiltakozásukat évezredes ünnepünk ellen.
Papaszt akarnak Európa előtt emelni, hogy
ebben az országban, melyet őseink szerez-
tek, hőseink vérukkal áztattak és ezer veszély
közt fentartottak és erőssé tettek, hogy

A „ZALA” tárcája.

A mohácsi vész után.¹⁾

(Ádálék Magyarország kulturális fejlődésében.)

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Hoffmann Mór.

(Folytatás.)

A közönséges diszciplínákon kívül teológiát
és filozófiát is tanítottak, sőt az iskola pro-
tectorainak I. Rákóczy Györgynek és nejének
Lorkuti Zsuzsannának sikerült Comenius Amos
Jánost az intézet tanárává megnyerni. Orbis
pietustát tudvalegyőleg Magyarországon dolgozta
ki s csak hazai műintézetek hiányában nyomtatott
a mű 1677-ben Norimbergában. 1671-ben adatott
át az intézet a jezsuitáknak, és két tanár a bel-
vét hitv. tanulókkal Gynlaférvárra, Erdélybe
ment. Itt egy a katolikusoknak, mint a refor-
mátusoknak és unitáriusoknak jól látogatott tan-
intézetek voltak, a melyeken gyakran igen ki-
váló tanfelnépek működtek.

Az unitáriusok iskolája már 1579-ben jutott
Báthory Kristóf által a jezsuiták kezébe. Szilár-
dabb volt a reformátusok állása a 16. század
közepén. Majdnem oly hírnévnek, mint a sáros-
pataki, a debreceni collegium is örvendett, a mely
ugyan már a 16. század közepe táján alapított,

dé szerény kezdetekből csak a 17-dik században
jutott virágzásra, különösen kiváló tanárai által,
s ez idő óta jól megérdemelt hírnévnek örvén-
dett. De teljesen jól tagolt szervezetet a collegium
csak a 18. században nyert, kiválóan Maróthy
György hírneves matematikus fáradozásai követ-
keztében, ki hosszú külföldi tanulmányai után
erőit a hazai oktatás ügyének szentelte.

A mi ugy a jezsuiták vezetése alatt álló fel-
sőbb katolikus iskoláknak valamint a reform.
collegiumoknak belső életét, szellemét illeti, nem
volna érdektelen egy pillantást vetni iskolai al-
kotmányunkra, tanítási módszerükre és iskolai
törvényeik céljára. A szűk tér azonban, mely e
bevezetésnek szánva van, csak kevesnek közlését
engedi meg ezekből.

A jezsuiták folyton a Ratio studiorum után
indultak, mely azonban lényegére nézve nagyon
hiányos volt. Az egész 17. századon keresztül
ugyanazon elvek szerint tanítottak, mint előbb.
Ez iskolai alkotmányunk nagy hibája volt, hogy
a főnyelv a latin nyelv oktatására helyezték, s
ez legfőbbzör nem az eredeti klasszikusok szeri-
nt tanítottak, hanem jezsuiták által kidolgozott
kivonatokból, melyek gyakran nyelvi tekintetben
is gyarlók és hiányosak voltak. A történelmet és
a görög nyelvet a jezsuita collegiumokból szám-
űzték; reáliákat nem tanítottak, épugy hanyagol-
ták el a nemzeti nyelvet is, a mi különben a
többi iskoláról is állhat. Többbaszörös üztőzés
után a 17. század végén a 18. elején egyes
részeket vettek fel a bibliai és római történe-
lemből. Az egyetemen s. p. a nagyszombatán 3

fakultás volt: a theologiai, a bölcsészeti és a
nyelvészeti (facultas linguarum), 1767-től kezdve
a jogi is. A theologiai és bölcsészeti téren
Aquinói Tamás és Aristoteles voltak a mérvadó
tekintélyek. A kaszai iskolás a magyar nyelvet
is míveltek.

Nem valami kiváló oktatás lehetett a jezsuitáké.
Egészen még sem vagyunk hajlandók igazat adni
dr. Kelle János prágai egyetemi tanárnak, ki:
„A jezsuita gymnasiumok Austriában a múlt
század kezdetétől a jelenkorig” (Prága XVI. és
276 oldal) című munkájában nagyon szomorú
képet fest a jezsuita iskolákról a azokat egészen
elítéli.

Kétségtelen, hogy a nem valami jó készletű
tanítók gyakori változtatása nem igen kedvező
hatással lehetett az ifjúság kiképzésére; hogy
tantervük nagyon korlátozott, szűk volt; hogy nem-
csak a valóban képző hatás tantervük, mint
görög és történelem, apollásban nem részesültek,
hanem hogy ezekkel együtt a reáliák is elhanya-
goltak; hogy a jezsuita iskolák nyilv. víze-
gáinál sok volt a komédiából; — de mégis tár-
gyilagosabbnak tartom Molnár Aladár, a korán
elhalt paedag. író felfogását, aki, fájdalom, töre-
déseknek maradt nagyszabású művében¹⁾ a jezsui-
ták tanrendszert a humanistáktól kölcsönzöttnek
állítja. Itt van „nézetem szerint érintkező pontja
azon észrevételnek, mely szerint Kelle János
sajnálattal fejezi ki a fölött, hogy a protestans

¹⁾ A közzétett története Magyarországon a XVIII. szá-
badban. Molnár Aladártól. Kiadja a magy. tud. akad. tört.
bizottsága.

Egy fejezet szorokú egy Magyarország kulturális fej-
lődését tárgyzó nagyobb művének bevezetéséből.

ebben az országban a magyar nemzetnek nincs joga ezredéves ünnepet ülni.

A magyar nemzet mindig nagylelkű volt nemzetiségeivel szemben; kulturális fejlődésüknek szabad utat engedett; hitüket nyelveket, erkölceiket, szokásaikat tisztelte és őtalmazta. A nemzetiségek virágzása, haladása, fejlődése Magyarországon mindig biztosítva volt Kárpátoktól Adriáig.

A magyar nemzet mindig kész volt nemzetiségeiért áldozatot hozni, őket mindig polgártársainak, honfitársainak és testvéreinek tekintette, ha vele együtt akartak a haza nagyságán munkálkodni. Ha azonban román testvéreink megteszik, amit terveznek, Európa előtt bevádolnak bennünket, hogy mi őket elnyomjuk, tönkretesszük és szabadságukat elraboljuk, akkor nem tartjuk őket többé durcás testvérünknek, barátunknak és bajtársnak, hanem allatomos ellenségnek.

És az az erős és hatalmas kar, mely ezt a hazát alapította és ezer esztendőn keresztül megvédelmezte, Keleten a barbárság ellen Nyugaton a civilizáció kapzsága ellen, az a hatalmas, erős kar, amely ezer ellenséggel megívott s minden veszedelem közepett megálta helyét: ez a kar mégsem fog-e nemzetiségek ellen ököllel és pállossal védekezni.

Vajha elhatolnának-e szavak Erdély legdélibb vidékeibe és értetnék meg román testvéreinkkel, hogy nekünk lenne okunk haragudni, nem pedig nekik; hogy mi békejebbot akarunk nekik nyújtani s el akarjuk őket vezetni oda, ahol egy fenköltelkü nagy uralkodó és egy imádott királyné, az egész uralkodó család és egész Európa meghajol a nagyság, a dicsőség és a fényes múlt előtt és csodálattal adózik a nemzetnek, amely barátaihoz és testvéreikhez, ellenségeihez és irigyeihez ezer esztendőn keresztül mindig egyforma maradt; vajha megértene ez s akkor belekapaszkodnának abba az erős karba és érezniök kellene, hogy nekik

is van részük Magyarországi nagyságában. Hogy nemcsak jogosultak, de történelmileg kötelezve is vannak Magyarország ezeréves ünnepén részt venni.

Tanitói zászlóavatás.

A nagykanizsai járás tanitói köre az ezeréves nemzeti lét emlékére egy remekművet zászlót készített, melyet április 30-án Gelse-Szigeten felvett rendező közgyűlése alkalmával avatnak föl.

A zászló ottoman-selyemből van. A magyar címer és korona díszíti, mely körül ez a felirat olvasható: „Az ezredéves emlékére: a nagykanizsai járás tanitói köre 1896.” A címer, a koronával, valamint a felirat mind kézimunka, valóságos hímzési remek. Nagy-Kanizsa város lelkes tanitói készítették az egész zászlót; ezzel akarták leróni a millennium alkalmából hazaszeretőik adóját. A járási kör nagykanizsai tagjai április 30-án reggel 8 órakor a polgaris-ola épülete előtt gyűltek össze s onnan indultak ki, előkőn a millenárius lobogóval Gelse-Szigetre. A nők és férfiak mind nemzeti kokardákkal voltak. A körülbelül 15 kocsiból álló menetnek igen sok nézője volt.

Gelse-Szigeten majdnem az egész község talpon volt és várta az érkező vendégeket.

Dudás Sándor községi tanító az iskolát kívülről is szépen fődíszítette és a vidék tanítóival, meg az iskolák gyermekekkel az iskolaház udvarán várta be a nagykanizsaiakat, kik — miután Keresztury György felszólított földbírtokos vendégszerető házában egy kis trüfist vettek magukhoz a az utáport lerázták, pynlog vonultak az iskolaházhoz. A menet élén Orbán János nagykanizsa tanító vitte a zászlót, mellette pedig Szalay Sándor járási elnök és a járási kör tisztikara haladt.

Az iskolaház udvarán már meg akartak kezdeni a zászlóavatás ünnepi aktusát, midőn egyszerre hirtobogás hallatszott; logat állott meg a kapu előtt és belőle dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő szállott ki. Egyenesen Zala-Egerszegről jött, hogy részt vegyen tanitói kör nemzeti ünnepében. Váratlan érkezése óriási lekedészt keltett a tanitók között. Mikor a tanitók lelkes vezér-aposzta az udvarba lépett, hatalmas éljenzés zuzott föl s ez több szóróben ismétlődött, midőn az elnök őt a járási kör nevében lekesen üdvözölte.

Az üdvözlésre dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő mély meghatótsággal a következőleg válaszolt.

Igen tisztelt Hölgyek és Urak!

Elhozott Önökhöz a gyermeki ragaszkodás, hogy a járáskörnek, drága jó anyám elhunytá alkalmából kifejezett épp oly ékes-

szóló, mint megindító részvételeért örök hálaomat tolmácsoljam.

Ámde az Önök által megünnepeelt magasztos eszmé keretében nincs senkinek joga egyéni érzésekhez.

Lerakom én is fájdalomamat engesztelésül azon oltárra, melyről közös édes anyánk, a mi magyar hazánk ezeréves dicsősége sugárzik felénk!

Most pedig engedjék meg, hogy én is megtsizteljem a zászlót, melyet a nagykanizsai tanitói járáskör, az ezeréves ünnep emlékére készített, látható jelvényben is ki akarta fejezni a szívek és elmék összetartozását s a lelkes törekvések közösségét!

Engedjék meg, hogy én is a zászló alá álljak a magyar kultúra szép jövőjében való hitemnek kiapadhatlan lángolásával; alá álljak a bennünk összeforrasztó szeretet és becsülés hatalmas erőforrásával melytől az élet nehéz küzdelmeiben mindnyájan újabb nemes elhatározások ösztönét fogjuk meríteni; alá álljak azon szilárd meggyőződéssel, hogy a zászló jelszavát Zalavármegy minden tanitójának szíve vissza fogja dobogni!

Mindnyájukat szívem mélyéből üdvözölve, a járáskör elnökére, tagjaira s a zászló dicső győzelmére Isten áldását kérem az ezredik esztendőben!!

Ez a valóban meghatározó részlet egészen váratlanul szövedt az ünnepi körbe.

Utána a kör tagjai a zászló köré csoportosulva elénekelték a Hymnus első versszakát, melynek elhangzása után Szalay Sándor elnök az emelvényre lépett és következő beszéd kíséretében avatta föl a kör lobogóját:

Mélyen tisztelt Hallgatóság!

Drága magyar hazánk törvénykönyveinek legnagyobb lapja lesz az, hova törvényhozó faktóraink akarataival ezeréves fennállásunk tényét igatják be.

A magyar nemzet milliói e lélekemelő epochalis mozzanatot a mely meghatótáságnak ünnepies, méltóságos nyugalommal, csendjével kísérik. Ebben a méltóságos nyugalomban, mely a nemzet legnagyobb ünnepnapját, ezer éves jubileumát, valóban fonséges hatású teszi: nyilatkozik meg legeróteltjesebben, legimpozansabban a nemzet teljes érettségének férfias öntudata, a nemzet-lelek erőérzetének komolysága.

Mutathat föl a világtörténelem nemzetet, mely megerte ezeréves létét, de ez az életkor más nemzeteknél már az erkölcsi erő hanyatlásával, az életképesség enerváltságával járt; míg ellenben a magyar nemzet ereje, szellemi üdőségével, haladó képességeinek önzetével, missiójának tiszta tudatával áll ezeréves léte zárókövével.

Vajjon mi tette lehetővé azt, hogy ez az Ázsiából bevándorolt, maroknyi, rokonatlan nép az európai népek nagy áramlatában gyökeret verhetett s a nemes fajok lassu szaporodásával milliókra sokasodva, számarányát túlhaladó belső erővel alakult ki önálló nemzetté, a népek fejlődési processusában?

Hisz a gótok, a vandálok, a longobardok, a hunnók és avarok szintén megpróbálkoztak Nyugat meghódításával; de erjök megtört; elenyésztek, — saját belső szervezetenek miatt. Ámde a magyar nép, mint szervezett nemzet jő át a Kárpátocon, az etelközi szerződésben az állami konsolidatio alapkövét hozza magával és a nyugati, akkor még szervezetlen népeknek például szolgát az államalapításban. Amint a normannok a nyugati széleken, úgy a magyarok Európa szívében lesznek a nem-

iskolák részben a jezsuiták rendszerét vették át, s bizonyos külsőségeknek értéket tulajdonítottak.

Az erdélyi iskolágy önállóan fejlődött igen szép virágzásra. A Bethlen Gábor fejedelem bölcsességéből alapított Gyulafehérvári iskoláról már említést tettem. Kiváló külföldi tanerők működtek itt, többek között a sziléziai költészeti iskola híres feje Opitz Marton, ki *Zlathna* című költeményét erdélyi tartózkodása alatt írta. A szász iskolák jók voltak.

Szilárdul tagolt rendszert ez iskoláknál sem lehet kimutatni; nagyobb figyelemben részesült az adminisztráció és a fegyelem, mivel ez intézetek meglehetősen önállóak voltak.

A prof. ifjak nagyobb része Németországban és Hollandiában végezte tanulmányait; és jól felkészülve jött haza. E századnak általános jellege és képe: ritka buzgalom az irodalom, a theologiai és világi tudomány terén, melyek az életre bairni kezdenek. Nagy lendület tapasztalható a történetírás terén. Az irodalom ez ágában való élénk tevékenységről nagy számú krónika, emlékirat stb. tesz tanúságot. E századra ennek az összehasonlító nyelvészet kezdemenyei. Különösen említésre méltónak látszik, hogy a költészet is képviselőjére akadt. Apáczai Csérri János, (a gyulafehérvári iskoláról működött *Bisterfeld* kedvence tanítványa), ki élete virágzásában hunyt el egy kis bölcsészeti encyklopédiát írt magyar nyelven, a mely az összes akkor ismeretes tudományokat

tartalmazza s mely 1665-ben jelent meg, ugyanazon évben, melyben *Thomasica* született, ki a bölcsészetet 1686-ban kezdő művet nyelven tanítani.

Moldán. idézett munkájában, joggal állíthatja: „Talán sohasem tettek annyit a műveltségért és tanításért, mint ezen a tatárok betörése óta leginkább csapásokkal látogatott korban, a török hódítások nyomorúsága s a belső harcok közepében.”

Nagyon zavaros, nagyon vigasztalan idő volt a 18. század első fele Mária Terézia trónralépteig. Béke és nyugalom volt az 1711-ben megkötött szatmári béke után. De szellemi és kulturális tekintetben az elposványosodás kora volt az, különösen a magyar nemzetiiség szempontjából. Ezt az ijesztő nyugalmat csak abból lehet megmagyarázni, hogy az ország két évszázadon keresztül a kül- és bellelenségek ellen védekezvén mértéken felül kelle erősít kifejtetnie.

Most, hogy az óhajtott nyugalom beállt, oly eleragyedés mutatkozik, a mely csak itt ott nem zavarja meg egészen a jövőbe vetett pillantást, és sokan sejtették, hogy ez a hosszú álom szilkeges nyugopot az ország kulturális fejlődésében; és hogy ez ebből az álomból új és erőteljes tevékenységre fog ébredni.

(Folytatása következik.)

zeli állam-alkotás uttörőivé. — Az előttük hódítottak vezérlo törekvése Nyugat civilizációjának, melyet a keleti felfogás gonoszának tartott, megtörése megsemmisítése volt s ez okozta bukásukat; a magyar nemzet hódítási politikájá ellenben éppen a nyugati civilizációhoz, az itt uralkodott erkölcsökhöz való simulással érvényesült; ez vitte teljén diadalra.

Es ez az assimilálódás, ez az erkölcsi beolvadás — mint általában a honalkotó ősök minden tette — annyira tudatos és őszinte volt, oly erős mértékben behatolt a nemzet közszellemébe, hogy később, midőn más ázsiai népek: a mongolok és törökök terjeszkedési politikájá veszélyt felnyegelt Nyugat civilizációját: a magyar nemzet karddal kezében védelmezi azt századokon át s ez alatt a saját kulturális haladását teszi Europa megvédelmezett kulturájának oltárára áldozatul.

Tradicionális szabadságszeretetével, a haladás iránti bámulatos fogékonyságával azonban azért a folytonos harcok zajában, kardok csaltogása közben is tud elmékedni, lelkébe szívja a csatamezőkön is átsuhanó reformszellemet és állást tud foglalni minden törekvessel szemben, mely nemzeti önállóságát tenyegeti. A magyar nemzet szabadságszeretete, szabadelvűsége nyilatkozik meg és jut érvényre Bocskay, Tököly s a Rákóczyak törekvéseiben.

Es mikor az emberiség-megváltó nagy eszmék: az egyenlőség, testvériség és szabadság szelleme erőteljesebben hatol be Europa népeinek lelkébe s ébredésre hívja a nemzetek millióit: a magyar nemzet annak dacára, hogy alkotmánya fejlődésében az osztályrendszer oly erősen meggyökerezett volt, nagy arányokban szakít azokkal a tradíciókkal, amik a nemzet egységes kifejlődésének, megszilárdulásának útjában állottak.

Ahogy századokon át Kelet hódító törekvéseivel szemben fölmerte küldetését, hogy Europa civilizációját neki kell karddal megvédelmeznie, éppen oly teljes világossággal alakult ki lelkében a tudat, hogy most, az új idők szellemi küzdelmeiben saját nemzeti létférdeke és az általános emberi haladás követelik, hogy minden vonalon megvédelmezze, diadalra juttassa a világrelomgató eszmék, a szabadelvű haladás lobogóját.

A magyar nemzet ez újabb küldetéséből első soron nekünk tanítóknak, a nemzeti munka alapvetőinek jut ki bőven a munkarész.

Nekünk kell lelkünk, szívünk teljes odaadással arra törekedni, hogy az ezeréves létét ünneplő nemzet a honalkotó ősök erényeit sepióltelenül megőrizze; hogy a mi nevelői hatáskunk alatt fejlődő nemzedék szíve fölvertetlenség minden olyan áldástalan törekvés ellen, amik a nemzeti egység teljes kibontakozását, megszilárdulását, a faji vallási a általában a társadalmi válaszfalak leomlását meggátolni akarják.

Nekünk kell a fejlődő nemzedék szívében sepióltelenül megőrizni, fejleszteni a honalkotó ősöknek nagy erkölcsi örökségét: a hagyományos szeretetet, melylyel azok a hozzájuk szító nem-törzsgyökeres magyarokat is keblükre ölelték.

Nekünk kell a józan gondolkodásu magyar népben fentartani azt a szép, nemes toleranciát, türelmet, mely tisztelettel hajol meg minden templom előtt; azt a legeszményibb vallási türelmet mely az istenimá-

dás különböző formáinak dacára is képes volt megteremteni közöttünk a legszentebb, legszéltörhetetlenebb köteleket: az imádatig fokozódó hazaszeretletben.

Nekünk kell szívünk lángolásával a nemzeti egység érzetét a lelkesedés szárnyalásig fokozni, hogy mindenki, aki a mi szent földünk rögein él, egy szívdobbanással egyesüljön a hazaszeretletben; hogy mindenkinek, aki e sziget-országban rokon nemzettest tagja, ne csak a szóban, hanem a tettekben is első és legszentebb legyen a hazán.

Ez a lobogó is, melyet ezeréves létünk emlékére készítettünk, s melyet már a mi kedves nőtágtársaink hazaszeretete lelkesedése a gyöngéd kezek nemes munkájával megszentelt, színboluma akar lenni ezeknek a a magasztos kötelességeknek, melyek bennünket az imádot haza érdekében egy lobogó alatt egyesítenek.

Szent áhitattal vezem kezembe e lobogót, hogy én a gyöngy, a parány, mindnyájatok nevében, itt, a mindenható Isten színe előtt fölavassam a nemzetfentartó eszmék hatalmas erejének szent-jelvényét.

Legyen ez a szent jelvény összetartó erőnk színboluma, melylyel agyunk minden gondolata, szívünk minden dobbanása egyesül a hazaszeretlet szent oltára előtt.

Legyen e lobogó nemzeti klenodium nekünk és utódainknak! Afik köréje sorakoznak magasztos hivatásukat betöltve fölkeltek lelki apostolai magas eszményektől vezérelt bajnokai legyenek a hazaszeretnek, az általános emberszeretnek, a békés haladásnak, a mindeneiket áthaló magyar nemzeti egység eszméjének most és mindörökké Amen!

E beszéd után a Hymnus második versszakát énekelte el s ezzel a zászlóavatási aktus véget ért.

Most az iskolás gyermekek sorából kilépett egy kis fiú és üdvözlés tárgyán nevében a közönségben megjelent tanítókat, mit ezek nevében a kör élneke köszönt meg és egy emlékkönyvet adott a kis bátor fiúcskának.

Ez után a tanítók a tanítási terembe vonultak, hol a tanfelügyelőnél kivül Gálsórló: *Modrócs János* esperes-plebános, dr. *Viola Ignác* körörmos, *Kugler Sándor* körjegyző, *Keresztury György* felszözetési földbíró és az iskolások több tiszta nagy érdeklődéssel hallgatták végig a közgyűlést.

A közgyűlés a formaszertű megnyitás után *Hoffmann Mór* nagykanizsai polg. isk. tanár nagyon tartalmas és lendülettel alkalmi beszédjével kezdődött. *Ujvári Farkas Vilma*, nagykanizsai tanító. „Vis-zapillanás Magyarországszerevés tanügyi multjára” című igazán kiváló gondol és szépen megírt munkáját, melyben ügyességgel fölörítette hazánk tanügyének multjából a korszakos mozzanatok olvást fel.

Kordás Miklós, nagykanizsai tanító. „A testi nevelés fontossága különös tekintettel a szülői házra” címen igen tanulós értekezést olvasott föl.

Körmendy Pál langvizi tanító. „A pedagógus” című szellemesen megírt és humorral fűszerezett munkáját *Sáringy Károly* magyarszerdahelyi tanító olvasta föl.

A folyó ügyek során *Kerész József* nagykanizsai izr. polgári iskolai tanár a barmegyei általános tanítótestület átküldött emlékiratának tartalmáról referált. A fölavartott jarmuköri zászló örül *Orbán János*, nagykanizsai tanító választották meg.

Az indítványok során elhatározták, hogy az elhunyt *Szavits Károly* járási főszolgabíró, *Bátori Lajos* a Zalai Közlöny szerkesztője a kör paróltó tiszta, továbbá *Juhász Péter* nagykanizsai tanító családhoz részvetírat intézésnek s ezzel az elnököt bízták meg.

Selmeczy Imre gálsórló tanító igen szép lendületességgel és sok érzéssel szavaltá el *Hajgató Sándor* nagykanizsai polg. isk. tanárnak „A Millenniumra” című magasztos beszédét.

A millenniumi ünnepéggel egybekötött gyűlést a kör tagjai a „Szózat” énekeivel zárták be. Azután lobogó alatt vonultak délután 1 órakor *Keresztury György* földbírókon vendéglátó házába, hol a tíz logából álló valóban inkallusi ebédet töltek, kiűnő bor és csigányzene fűszerezte; de a rendkívüli vidám hangulatot mégis a házigazdának és kedves nejének vágtelen szívessege, mindenre kiterjedő paratlan figyelem és fölörmelzett magyar vendégszeretete teremtelte meg.

A felköszöntök sorát: dr. *Ruzsicska Kálmán* tanfelügyelő nyitotta meg; a királyért emelte poharát. — *Altman Mór*: dr. *Wassics Gyula* kultuszminiszterre; *Hugauz Ede*: dr. *Ruzsicska Kálmánra*; *Németh Ignác*: a vendégekre, dr. *Ruzsicska Kálmán*: a járási kör élnekeire; *Kordás Miklós*: a fölavartott zászlóra; *Szalay Sándor*: a zászlószóító tanítókra; a zászlós bolygókra; *Kramér Lajos*: *Hajgató Sándorra*; *Sáringy Károly* a házigazdára és nejére; *Hajgató Sándor*: *Gélsz-Sziget lakóira* mondott felköszöntőt. Poharat emeltek még *Borokay Károly*, *Kerész József*, *Selmeczy Károly* stb.

A rendkívüli kedélyes lakoma csak az alkonyi órákban ért véget.

Halottjaink.

Lapunk előző számában röviden már megemlekeztünk bocsári *Szavits Károly* a nagykanizsai járás főszolgabíróját. *Bátori Lajos* a Zalai Közlöny szerkesztője elhunytáról. Visszatérve a két gyászestire a következőkben közöljük a két derék férfi életét és halálát a rendelkezésünkre álló adatok alapján:

Bocsári Svastics Károly.

1832. április 30-án a zalamegyei Szt.-Péterur községben született, gymnasiumi tanulmányait Nagykanizsán végezve a belvári katonai képezdebe lépett, honnét azonban az 1848-iki események őt az ott levő többi magyar ifjával együtt itorszára köztették, hogy hazájába a szabadság szent ügyéért küzdhesse. Belővállról csak nagy nehézségekkel jöhett meg, a mennyiben többször tudta nélkül hagyni el a nevelő intézetet. — Megérkezésekor az önkéntesekből alakult 47-ik zászlóaljba lépett, hol is mint kopzert ifjú katoná, hadnagygyá nevezetett ki. 1849. novemberében a zalamegyei ifjakból szervezett 56-ik zászlóaljba soroztatott; hol csakhamar főhadnaggyá lett *Perczel, Aulich, Görgey*, majd *Klapka* táborában végigküzdte a szabadságharcot; részt vett nevezetesen az acsi, gödöllői nagy-sári és a komáromi csatákban, hol vitézségével mindig kiűtette magát. Mint honvéd főhadnaggy fejezte be a haza legszengebb ügyéért vívott harcot. A szabadságharc lezajlása után polgári életbe lépett s mint jöhírű magyar gazda szervenvellyel csiggett a gazdaságon. 1866-ban pacsi járás főszolgabírójának nevezetett ki, majd 1878-ban a kanizsai járás főszolgabíróvá választatott meg. Mint a járás élneke eleve utolsó perczig tanácsadalan munkássággal s faradhatlan tevékenységgel élt hivatalának.

Az elhunyt egész a mult év végéig kitűnő egészséggel örvendett, rendkívüli kedélyes, jovialis lelkű talpig magyar érzelmű ember volt; mégcsak rövid 1—2 év előtt az örökli Svastics halálmanus jarta a csárdást. Mult év december havában mellhártya-gyuladást kapott és üdülést vett Cirkvenicába utazott, honnét március végével meggyógyulva tért haza. Április hó közepén meghűlés folytán influenzába esett, ágyba dőlt és április 29-én este elhunyt; meyen gyászolva nagyiszteletű családja és számos jobarált által. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Melyen szomorodott, fáló szívvel tudatják Bocsári Svastics Károlynak szül. Várbogya Boggy Paulina, neje, Zoltán, Géza, Árpád fia. Sarlay Jánosné, Ida, Janka férj. Papp Miklósné, gyermekei, Svastics Ella, unokája, Sarlay János és Papp Miklós. vő. Balátonfűredi Varga Magda menyje, valamint testvérei és számos rokona, Bocsári Svastics Károly nagykanizsai járási főszolgabíró, földbírókos és 48-as honvéd-főhadnaggy, folyó évi április hó 29 én d. u. 6 és fél órakor, életének 64-ik évében, honasz betegség után történt gyászol elhunyt; stb.

A temetés pénteken délután a hivatalos világ ésa nagyközönség élénk részvete mellett ment

végbe. Ott láttuk a megye szamos notabilitásait és tisztviselőit, a városi hatóságoknál Vécsey Zsigmond polgármestert, Tóth László törvényszéki elnököt az egész bírósági és hivatalnoki karral, Reisenauer cs. és kir. alezredesi, több kollégáival az elhunytak és a nagy-kanizsai járás összes kőregyezőt. Utóbbiak emeltek le a ravatalról a szeretett főnököt és ugyanakkor ők vitték be a temetőbe. A nagy-kanizsai csendőrszéknek szintén kivonult, nemkülönben a sormási és esztergonyi főtiszt-egységek, melyeknek az elhunyt elnöke volt, a n. t. Feliratos koszorúkat küldtek: A járási jegyzőkar — tisztelettel jelöl. Légyrád város közönsége — szeretett főszolgabírájának. A gyászoló család Szeretett kártársának — a megyei tisztikar. Jó sógorunknak — Gizella és Muki. Felejtethetetlen apjuknak — Árpád. János. Rokoni szeretettel — Eperjes család. Bocskai Sándor Károly 1848-49-iki honvédtábornok nagynak — bajtársai.

Bátorfi Lajos.

Alig pár éve ültük meg a zók hírlapírói körben a mi jó öregünk, szeretett veteránunk huszonöt éves szerkesztői jubileumát; nincs egy éve: 1895. szeptember 2-án tartotta meg szentgyörgyvári kedves tanakulmányában még szűkebb baráti körben írói működésének negyvenedik évfordulását; aig pár napja is még köztünk jártak a régi újságírói garda tipikus alakja, a jól soha el nem romló rendkívül pozitív öreg bohém; és ma már olyan csendesen pihen abban a borzalmasan szűk gödörben, ahol a merész vágyak, a tények álmak, az eget vivő törekvések egész világa, egy-egy küzdő emberi szellemből kiáradó mindenség oly könnyen, oly porbaomlasztó könnyedséggel és bizonyossággal elter.

Megállunk egy pillanatra sírjánál, jó öregünk mi is, a te gonosz „konkurrancaid”, hogy jól-lunkkal, míg a rohanó események másképp nem ragadják, megadják neked a végső tiszteletet.

Ha olvashatnád a sorokat, érezd szívedből, bizonyára szívárogna lól egy könnyesepp arra a tudatra, hogy mi is a szeretet kegyelvével állunk sírod fölött. Mert igen sok jó beszéskelt a te fogékony lelkedbe, míg eltelt; csak azt nem bírtuk benned tudatni érlelni, hogy mi — ha lapodba nem dolgozunk is — éppen úgy szeretünk, éppen olyan tisztelettel, ragaszkodással viseltetünk irántad, mint legbűvésesebb dolgozó társaid.

Eletedben nem bírtunk erről meggyőzni és most — mint ahogy te mondanád — „tuccsingyóresz”. Vége mindennek! Minden, ami érted tettünk és teszünk, az már csak halotti pompa. A tények kivonulása, a pompa koszorúkat, a zenéket fölharsant, szomorúan hűgő indulóját, a halak rezgő gyászait, az emlékezés folenszülő szavát és papírra rótt meleg, érzelmes sorait, mindent, mindent megtrázt, lecsúszó némasággal, érzéketlenséggel fogad az a négy-szögletű, borzalmasan szűk, de mindent eltemető sírgödör. Azzal közénk vetette a végzet az örök végtelenséget, melyen át már nem szorítható a mi gondolatunk; szívünk dobbanása, a sző ereje elvesz abban az örületes, beláthatatlan úrban, melyre az örök Istenség tette rá titokfűző kezét.

Megszórt bennünket halálod Habár évek óta borzasztó pillanatidban magad mondtad, hogy érzed robamos pusztulásodat: nem akaruk ehinni, hogy olyan gyorsan végezzon veled a pusztító enyészet. Nem akaruk hinni, hogy a toll, melynek olyan hűséges munkása voltál, egy váratlan rosszullét után egyszerre ki fog hullani kezedből örökre.

Consummatum est.

A megmészároltallal végzettel állunk szemben. Bele kell nyugodnunk, lit hagyatni bennünket. De az emlékeztet igen sokáig meg fog köztünk őrizni téged. Tollunkat, hamar elcsúsztatják csendes sírodól a lázas gyorsasággal és váratlanul fejlődő események, de emlékeztetünk hűségesen ott fog virrasztani fölötted.

Elhunyt barátunk és íróiársunk életrajzi adatait a következőkben adjuk:

Született 1835. aug. 20-án Kun-Félegyházán. Polgári családból származott. Iskoláit szülőföldjén, Szegeden, Aradon és Pesten végezte. 1853-ban nagybátyja: Huszka József ügyvédi irodájában működött. 1854-ben Kun-Félegyházán, az újonnan szervezett árvaszékné nyírt alkalmazást. 1858-tól 1860-ig Győrújfalui Borászati Lapjánál dolgozott; 1861-től 1864-ig pedig a Győri

Közönyről. 1867-től 1871-éig a Zala-Somogyi Közlönynek volt segéd-szerkesztője. 1872-ben Konstantinápolyba, később Párisba, majd Romába tett nagyobb utazást. 1875 óta szakadatlanul titkárrá volt a nagykanizsai Kiadónével Egyesületnek. Az 1871-ben alakult Önk. Tüzoltó Egyesületnek tüzvédelmi alkaptány volt egész maig. 1887-ben alapító első titkára volt a nagykanizsai Keresztény Jótékony Nőegyesületnek. 1876 végén Deák Ferenc bizdító levelei intézete hozzá a legelső bucsuszentelési előzárda felállítására engedélyezett sorsjátéknál való szereplése alkalmával. 1885-től fogva Na y-Kanizsa város régi levéltárának rendezésével foglalkozott. — Első hírlapi cikke B. L. jegy alatt 1855-ben jelent meg a Budapesti Hírlap szeptember 5-iki számában, ugyanakkor első költeménye is. Azóta saját irodalmi vállalkozásai kívül számos hírlapnál és folyóiratnál dolgozott; így a Napkelet, Divatcsarnok, Gombozók, A föld, Szegedi Híradó, Somogy, Va-megyei Közlöny, Zala sat. lapoknál. Onálól munkái: Mezei virágok. Bánatos sziv. Nemzeti szikrák. Juliska. Darázs-fészkek. Költemények. Virágosokor. Sonettek. Jénő. Antonia. Konstantinápolyig és vissza. Mirza a szép kun leány. A muraközi kérdés. Tengerész küzdelme. Női legyver. Tíz év emléke Zalában. Párisig és vissza. Szülőföld és haza. Anya, mint honleány. Nelejtések. Utolsó Zrínyi. Irénke. Rómaig és vissza címen jelent meg. — Szerkesztette Nagy-Kanizsán a Kandi Klári című első magyar hölgy-csillapot 1868. október 1-től dec. 20-ig; a Zala-Somogyi Közlönyt 1872. jan. 1-től és Zalai-Közlönyt új címmel 1874. jan. 1-től 1882. ápril 30-áig. Adatok Zalamegye történetéhez 1876-78-ig 30 füzetben; Párizsi Lapok 1878-ban Edelényi Szabó Lajosnak, ki Párisban lakott. A Zalai Tanügyi szerkesztője a kiadónalajdonosa volt 1880. aug. 1-től 1887. dec. 29-ig, továbbá a Tavaszi című Almanachot Pesten 1861. és a Győri Naplót 1864. Legutóbb is a Zalai Közlönynek 1887. január 1-je óta szerkesztője és kiadója volt. 1889-ben Zalai Közlöny könyvtára című vállalkozat indított meg, melyből eddig már több füzet jelent meg. Legutóbb Nagy-Kanizsa város monográfiáján dolgozott és sajtó alá rendezte elszórtan megjelent munkáit. Tízéves emléke Zalában címmel és a Pallini Lukács-család történetét írta.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Filipovics Józsefné szül. Bátorfi Emília, valamint ennek férje Filipovics József és gyermekeik Irénke, Emma, Tancsika és Rózsika, úgy a saját, mint az egész rokonság és szamos jóbarát nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobban apát, após, nagyapát, rokon és jóbarátunk, Bátorfi Lajosnak a „Zalai Közlöny” szerkesztőjének, folyó hó 29-én este 9 órakor, az irodalom terén legnagyobb buzgalom tevékeny életének 61. évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, rövid-zühűdés következtében történt váratlan elhunytát, stb.

A Kiadónével Egyesület gyászjelentése így hangzik: A nagykanizsai Kiadónével Egyesület mely szomorúsággal jelenti Bátorfi Lajos urnak, az Egyesületi alapítása óta ügybuzgó titkárnak, a kiadónével-ügy lelkes harcosának, folyó április hó 29-én esti 9 órakor, hosszas sorvadás betegség után, munkás életének 61 éves korában történt gyászos elhunytát, sat.

A temetés május 1-én rendkívül impozáns volt. A testületet közöl megjelentek „A Kiadónével Egyesület” választmánya Vidor Samu elnökkel, a „Irodalmi és Művészeti Kör” igazgató tanácsa Sümegi Kálmán elnökkel és a kör dalárdájának összes tagjai; az „Önk. Tüzoltó Testület” — melynek az elhunyt tüzvédelmi kapitány volt, — Knortzer György főparancsnok vezetés alatt. — az egész tüzoltó zenekarral, a „Katonai Hadastyán-Egyet” — melynek az elhunyt dísztagja volt — testülettel, és óriási közönség a tarsadalom minden rétegeből. A koporón a tüzoltó-akadémia és kard, valamint az Irodalmi és Művészeti kör pompás élő virágokból készült nemzeti színű szalagú koszorúja pihent, a többi koszorúk a gyászkoosin helyeztetek el. Feliratos koszorúk voltak: Felejtethetetlen jó apának — vigasztalhatatlan leány és veje. Drága emléked örökké él szívünkben — Irén, Emma, Tancsika, Rózsika Lajosnak — Gyula és családja, (Wlassics miniszter. koszorúja). Beszéd-részvétellel — Vidor Samu. A Kiadónével Egyesület választmánya — az ügybuzgó titkárnak, kegyelese jelöl. A

Gizella egyet igazgatójának. Wajdits család — a leghűbb barátjainak. A jó barátjainak — a piaristák. A buzgó alapító-tagnak — az irodalom és művészeti kör. Szeretett keresztapjának — Mayer Mancika. Örökké felejtethetetlen atyai barátságának — Hirschler Arnold, Szászok. A nagykanizsai kiadónével tanítónői — részvét jelöl. Győrffy család — az önzetlen barátoknak. — A menet alatt a tüzoltó zenekar gyászindulókat játszott. Kénn a sírnál az irodalmi és művészeti kör nevében dr. Kiss Ernő piarista tanár megfogadta bevezetőben vett bucsút az elhunytól, mint az irodalom derek munkásától. A bevezető után a kör dalárdája sok érzéssel egy gyászalt énekelt és midőn ez elhangzott, kiki egy göröngyöt vetett a sírba, melyben egy derek, munkás ember alusza örök álmát.

Kágyi Gyula

magy. kir. posta és táviráda főtiszt pénzeken reggel a pályaudvari hivatalban, hol legutóbb működött, szívezhűdés folytán hirtelen elhunyt. Az elhunyt Debrecenben született és mintegy 31/2 év előtt helyeztetett át Csáktornayról Nagy-Kanizsára, hol csakhamar kedvelt tagjává vált a tarsadalomnak. Igen szép, atléta természetű férfi volt, kitűnő kedélyűvel, mely azonban egy év óta nagy változáson ment át, mert rajongásig szeretett neje szül. Grieger Mariaká — tán túlárado boldogághól — az elő halottak házába került és ott tartózkodik jelenleg is. Kágyi kitűnő szakember volt; az új betűnyomó távirógép kezelését ő tanította be a itteni hivatalnál; körülbelül egy év óta a pályaudvari hivatalhoz osztályolt be, hyl szintén kiváló tehetségéről tett bizonyítékokat. Két-három nap előtt hurcolkodott és valószínű, hogy valamely nehezebb butordarabot emelt, mert panaszkodni kezdett társának, hogy szíve táján bizonyos fájást érez. Pénteken reggel 7 órakor bement hivatalába, és alig ült ott néhány percig, feje visszahanyatlott és Kágyi 3-4 perc múlva kihelelt lelkét. Két kiskoru árvája maradt: 14 éves fia Aladar és 3 éves leánykája Aranka. — A holttest pénteken délután felboncoltatott és az orvos szívezhűdését konstátált a halál okául. A sziv egy kis repedést mutatott, melyet valószínű valamely nehéz tárgy emelése okozott.

A boldogultnak kollégái a következő gyászjelentést adták ki: A nagy-kanizsai pályaudvari m. kir. mozgóposták tisztikara szomorodott szívevel jelenti szeretett kártársának kis és nagykalgyal Kágyi Gyula m. kir. posta- és táviráda főtisztnak 1896. évi május hó 1-én 48 éves korában szívezhűdés következtében történt gyászos elhunytát. A szeretett kártárs földi maradványai folyó hó 3-án délután 4 órakor fognak a temető halottas házából az ev. ref. egyház szertartásai szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tetetni. Nagy-Kanizsa, 1896. május 2-án. Béke hamvaira!

H I R E K.

— **Tisztelegések a polgármesternél.** Ujabbán a következő testületek tisztelegtek Vécsey Zsigmond polgármesternél: Az általános beteg. egyet küldöttsége Löwinger Ignác elnök vezetése alatt; az egyet-érzelmet Somogyi Henrik titkár tolmácsolta ékes szavakkban; a Zalamegyei aggharcosok testülete Sallér Lajos elnök vezetés alatt, ki rövid meleg szavakban üdvözölte a polgármestert, ki a küldöttségeket a zokott előzékeny szívélyességgel fogadta. — Pénteken este, mint névnapja előestélyén a tüzoltó zenekar szerenád-dal tisztele meg a polgármestert. Ez alkalommal az egész Gáboruton, hol a polgármester lakása van, megtelt közönséggel, mely lelkesen énekelte a névnapját csak nem is sejtő polgármestert.

— **Küldöttségek.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium ez évi fűrdőúdra Jaeger Ferenc főtisztet a feketehegy, Marton Vilmos és Detrich Mór főtiszteket a balaton füredi fűrdő posta- és táviráda hivatalhoz rendelt ki szolgálati tételle.

— **Ein Stern am Frauen-Firmament.** Az exredéves ünnepségek közöttben álló főgymnasium örömet nem kis mértékben okozta Dr. Schreyer Lajosné ú Nagysága, ki az ifjúság millennaris nemzeti színű lobozójára egy arannyal gazdagon hímzett szalagot ajándékozott. „Ehret die Frauen!”

— **Működés.** Somogyi Károly a pécsi nemzeti színház igazgatója „előlegesen színházi jelentéssel” értesíti a közönséget, hogy Pécs színház városi nemzeti színházához szervezett társulatával és saját zenekarával előadásainak sorozatát Nagy-Kanizsán május hó elején a „Polgári Egyetértés” teremben megkezdte. A személyzet teljes névsorát már közöltük, épúgy a műsorba felvett újdonások leíratait. 20 előadásra bérlet nyitottunk a következő feladatok mellett: párhely 70 frt, szék 20 frt, támlaszék 10 frt. Bérletre lehet a színházi pénztárnál.

— **Felhívás.** A főgymnasium ifjuság t. évi május hó 9-én millenáris ünnepéltét rendezti, melyet 8-án este 9 órakor fáklya felvonulással kezd meg. A menetet a főgymnasiumi tériől indul ki és az Eötvös-terem, a főútcán a városban utóán és a lakarekpenziári utcákban keresztül a Deák-terre vonul, s hol a programmok többi része fogadjáteteni. Tisztelettel felkérjük tehát a város hazafias érzületű közönségét, különösen a hazatalajdonosokat, hogy az ünnepély fényének erejére — azon utcákban — melyeken a menet keresztül vonul — es alkalomra a házakat díszítessék fel, az ablakokat világítsák ki, az Eötvös-terem röfög tüzeit gyújtassák. Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. április 29. A városi tanács.

— **Eljegyzés.** Hamburger Máttyás z.-sztr. grófi lakos fogtechnikus s fodrász eljegyezte Sattler Paula kasszasznyt, Sattler Albert ugyanottani pékmesternek leányát.

— **Tanulók millenárisok irándulása.** A nagykanizsai iyr. hitközség által fenntartott tanintézetekben május 1-én volt az első igazságtól millenáris szünnap, melyen az elemi iskola tanítványai tanítóik vezetésével a helybeli örfgyvárba, a polgári iskola növendékei tanáraikkal Sancha, a felső kereskedelmi iskola növendékei pedig Palin közönségbe randultak ki. Kálcok Lás. Kárpáti Manó, Somosi Vilmos és Vidor Salamon tanárok vezetésével. Az ifjuság az intézet helyiségeiben összegyűlvé, 7 órakor indult meg trombita harangos és lelkes énekes közöt. Kijérve a palinai vendéglő szép kertjében helyezkedett el a társaság, hol a felköszöntők sorát Berzer Jenő felső osztályu tanuló nyitotta meg, átadva a távollévő igazgatót és tanárokat, valamint a jelenlevő tanárokat a Felköszöntőjére Kárpáti Manó tanár választott, várólva a nap jelenlétét, melylyel a magyar nemzeti esztendő fennállásának megünneplése kezdődik. Beszédet a szavakkal végző: Mielőtt kedves fiam átengednék magukat a vigáságnak és mielőtt egyes dalokat énekelnénk, zenjünk el szent hazánk legzehebb dalát, a magyar szabadságszeretett lelvinkább kifejező nemzeti imát: a Szózatot! Fődetlen átvál állva énekelte a mintegy ezer fős menő ifjuság a tanárokkal együtt a hazafias ódát. A magyar nép- és hazafias dalok egész sorozata következett ezután a tanárok ismételt éltetése közben. Majd Kohn Ottó, horvát-ajku felső oszt. tan. állt fel, hogy poharát tiszta magyarsággal megsejkenített beszéd kíséretében országfőnökre Kárpáti Manóra ültetse. Különösen hangnelyozta, hogy épúgy a horvát, mint a más nemzetiéü ifjak is, a hazafias szellemű tanítás hatás alatt nemcsak a nemzeti nyelvet, szokásait sajátítták el, hanem egyttal a nemzettel együtt és éreznek teljes szívvel és lélekkel. Utána Kertész Sándor alsó oszt. tan. és Blankenberg Imre felső oszt. tan. beszéltek; az előbbinek Vidor, az utóbbinak Kalesok tanár választott buzdító szavakkal. Utolsónak Schlesinger Ferenc felső oszt. tan. szól, ki a baráti öszetartásról, az igazi testvéri ragaszkodásról és szereletről beszélt, mire Engel alsó oszt. tan. mondott Somosi tanárnak köszönetet a kirándulás érdekében tett fáradozásaiért. A dörög éltetése elhangzása után az ifjuság a tanárok éltetésével hazafias dalok éneklésével vonult hazára.

— **Az elűnt földbirtokos — halott.** Marcaliból írják, hogy Stephaics Ödön gombai földbirtokos, kinek rejtélyes eltűnéséről annak idején hírt adtunk, megtalálták, — de már holtan. A balatoni mocsarak felszáradt medrében találák meg holttestét s megállapították azt is, hogy öngyilkosságát, önmaga veteti véget életének. A holttestet azonnai baba vittek és ravatalra helyezték. Temetése tegnap volt. Az öngyilkosság okát azt sejtik, hogy azt buskomorsága miatt követte el.

— **A Zala folyó szabályozása.** A Zala rendezése mindjában előrehalad. A Balatonról Kehidaig már szabályozva van, most folytatják

Szent-Gróti. Ezen ügyben május 27 én fog a helyszíni tárgyalás megkezdetni. Ezzel kapcsolatosan tárgyalják a kustányi, kehidai s koppanyi malmok igazolási eljárását is.

— **Megtámadás.** Pek Gyula kehidai molnár mester a minap az utcán menet ifju Varga György 19 éves béressel találkozott, ki minden ok nélkül megtámadta s egy vasvillával oly hatalmas üstét mért a fejére, hogy a különben atletes termetű molnár nyomban önszerogyott. A gyorsan előhívott orvos súlyos csonttörést állapított meg. A tettest elszállították és a keszthelyi börtönnékné átadták.

— **Gazdasági tudósítás.** Zala-Szt-Gróthról írja levelezőnk: Az itteni járásban az özi vetések igen jól teleltek, kevés, alig említésre méltó hiányosságot tapasztalhatni rajtuk. A tavasziak szépen kelnek, kedvező az időjárás a csirázásukra. A kapás növények már mind a földben vannak, helyiely-közel még ültetnek kukoricát. Gyümölcs nagy bőségben mutatkozik, de a minapi szelek tetemes károkat okoztak a virágok s bímor leverése által. A szőlőket nagy buzgalommal rekonstruálják. Megszámlálhatatlan mennyiségű amerikai s honi vesezőt — simát, gyökereket — ültetnek gazdáink szőlőikbe. Sokan gyakorolják a száraz oltsit. Mint nyüzgő mehráj dolgoznak gazdáink szőlőkben, szállítják a trágyát, bojtárnak, ültetnek, hiszva egy szebb jövőben, mert nem tudnak lemondani busas földvédelmeit hajó börterméskürről és remélhetők, hogy fáradozásukat siker fogja koronázni.

— **Szerencsétlenség.** Özv. Nagy Andrásné született Soós Terézia zalabéri lakos a lakháza mellett lévő homokbányából földet akarván kiaknázni, munka közben a már alá vajú föld leszakadt s az asszonyt magával temette. Noha gyorsan jött segítség, mire kiásták halva volt. Nevezetesen, hogy vője hasonló szerencsétlenség következtében halt meg néhány évvel ezelőtt.

— **Serényvész.** A serényvész a szent-gróti járásban Zala-Szent-Grót, Kis-Görbő, Csány, Almás köznegeiben járványoszerűleg fellépett.

— **Millenáris ünnepérekhez.** A nmélt. m. kir. belügyminiszter ur. 88.155/la. sz. aint az 1848. XVI. t. c. 2. §-ának pontosa betartását rendeli el és úgy törvényhatóságoknak mint köz-égeknek kötelességévé teszi az országos magyar címerrel ellátott nemzeti lobogók beszerzését, melyek nyilvános és nemzeti ünnepélyek alkalmával használandók. Ily zászlók különféle szélességben és nagyságban egy darabban, minden varrás nélkül — szőve, a zászló közepére a nm. m. kir. belügyminiszterium által legújabbban hivatalosan megállapított rajzok szerint, rossz időjárás ellen a legnagyobb ellenálló képességgel bíró színekkel, mindkét oldalon gyönyörű szírpompában előtűnő magyar országos címerrel, körül nemzeti rajt és két szép bojtall ellátva, továbbá: 3 részből varrva és festett címerrel ellátva is, melyek jóval olcsóbbak, mint a varrás nélküliek: legelőnyösebbek. **Fischel Fülöp könyvkereskedése** által szerkeztetők be, hol magyarországi legelőnyösebb és legversenyképesebb zászlógyárának képviselősege van s mely zászlók árai sokkal jutányosabbak, mint bármely más gyármányé. — Árjegyzeket küldök kíváncsra bérmentve. — Továbbá: lámpionok, kokárdák, emlékérmék, a legzehebb kivitelben és legjutányosabbban kaphatók.

Göcseji leveledzés.

VI.

Ferdefa, 1896. május 3.

T. cz.

Técsa Szörkenző Ur!

Ho belim ne penizalódjék az verszeti tudomány, mögtelezőm jaa majusi versömet, — mér illenkor az bundás is rimökben ugati, — aki így szól:

Kala-Pál Ur Versözetel.

Mikó jax veláiba léptem,
Hogyóa vadót a sapám-éppes;
Futott utánna az baba,
Gyűlji Keed tsak hamarába:
Háztögre szállt jax göla,
Ott kelepfli hajnal óta.
A sapám tsak amult-bámult,
Jax boros kántó után nyult;
En hőpöntött rögezt nagyot,
Feődő vágta jax kalapot.
Érzelméji kedvre tenve,

Jax bajnosa jól kükenve;
Uszalatt, ho alig látott,
Mikó ottkann mögpiálatott:
Mögforagott tőstön-tőstől,
Küboréjtott jax börtöshaj,
Addig intsekködött velem,
Mig elirt az vasmódelem...
Kajabátam is úgy nagyot,
Jax bábaszony öbse kapott;
S mögkörbántit a sapátot:
Igy löttem En Kala Pál Ur! X

Mikó a szanyukomnak elővartam, mind a kettő pszológja könyvekbe öltözködött, annyirag öbontyolodott. — Ném is tsuda: van ittend kedly; jax fejem sém tsamári tsüttsamagasia!

További pár sor börtvetsésmig maradványomam jelön leg En

Kala Pál Ur X
küszavazott baktör.

KÖZLEKEDES.

Nyári menetrend

a kis-cell—boba—cadtornyai, ukk-tapolcai, türje—balaton-szent-györgyi és kisfalud—szent idén—zala-szent-idén vonalakon.

A múlt nyáron Kis-Cell—Egerszeg között mindkét irányban közlekedett és Kis-Cellen a gyorsvonathoz Budapest felé, illetve felől csatlakozó személyvonat ismét forgalomba helyeztetik, a mely Zala-Egerszegről reggel 6 óra 30 perckor fog indulni és Kis-Cellre d. e. 9 óra 30 perckor érkezik; Kis-Cellről pedig este 6 óra 10 perckor indul és Zala-Egerszegré ejjel 9 óra 18 perckor érkezik. E vonatokhoz Ukkon-Tapolca felől és felé, Türjen pedig Balaton-Szt-György felől, illetve felé, a jelenlegi vonatok menendijének csakély megváltoztatásával a csatlakozások létesítve vannak.

A Zala-Egerszegről jelenleg reggel 6 óra 37 perckor Zala-Szt-Ivánra induló és onnét Zala-Egerszegré reggel 8 óra 3 perckor visszaérkező vegyesvonat az új menetrend szerint Zala-Egerszegről reggel 8 óra 52 perckor fog indulni és Zala-Szt-Ivánra reggel 9 óra 22 perckor érkezik, a hol a deli vonatok új gyorsvonathoz Bécs-Ujhely felé talál csatlakozást; vissza pedig ugyancsak a deli vasutnak előbb említett gyorsvonathoz Nagy-Kanizsa felől való csatlakozásban. Zala-Szt-Ivánról d. e. 10 óra 2 perckor indul és d. e. 10 óra 33 perckor érkezik.

Továbbá a Zala-Egerszegről jelenleg este 7 óra 57 perckor Zala-Szt-Ivánra induló és onnét este 9 óra 33 perckor Zala-Egerszegré visszaérkező vegyesvonat, Zala-Egerszegről d. u. 5 óra 8 perckor indul és Zala-Szt-Ivánra d. u. 5 óra 36 perckor érkezik s ott Nagy-Kanizsa felé a deli vasut új gyorsvonathoz nyer csatlakozást; Zala-Szt-Ivánról pedig a deli vasutnak ugyancsak az előbb említett gyorsvonatával Bécs-Ujhely felől és Nagy-Kanizsa felől vegyesvonatával csatlakozásban, este 7 óra 32 perckor indul és Zala-Egerszegré este 8 óra 3 perckor érkezik.

Közgazdaság.

A kis-kanizsai homokbuokák.

Ha valakinek a háza ég, nem nézi keresztlé font károkkal, hogy miként pusztul vagyona, hanem minden tőle kitelhető módon nemcsak maga, hanem örege, apraja, élőkön a derék tűzoltókkal, ügyveznek a pusztító elemnek határt szabni, mielőbb minden éhhető tárgyat biztonságba helyezni.

Nem így van ez egy más vagyonpusztító vészszel a filoxerával. Mivel ennek nincs se lángja, se füstje, azt hiszik az emberek, még az uri osztályhoz tartozók közül is sokan, hogy hát majd csak elhunlik, a mi agyagos szőlőinkbe ugy sem jön filoxera, kell is neki az a kadarka vagy tőtszőlő.

Bizony a filoxera a szőlőben igaz hogy valógat, de csak annyiban, amennyiben a nedvdusabb szőlőt jobban szereti, mint az általa már kiszípolozott, elnyomorodott tőkét; ha már nincs mit pusztítani, feljö a yenyigére, megszárnayadók és keres magának jobb hazát, illetve szőlőt.

Mitán két-nemű, magamagát megtermékenyíteli; és oly szapora, hogy egyetlenegy filoxerá-

ből egy év alatt tizenegymillió filoxera lesz, vagy is annyi, mint a mennyit 120 nap alatt számlálni lehet szakadatlan éjjel nappal.

Védekezni ellene biztosan négyféleképpen lehet, u. m. 1. a szénkénezéssel, ami abból áll, hogy a töké gyökere géppel kénigézzel be-einsárgóztatik; minthogy a kénigézzel a filoxera megfűl, ideig-óráig a töké fertőtlenítve van, de ott vannak a petéi, tojásai, azokkal bizony nem történt kár, s a munkát elbíról kezdhetjük, hozzá drága a masina, drága a szer, nos meg az ilyen munkát végző egyen fizetése is forintokörü van naponta. Ez a védekezés tehát nálunk, hol 1 hl. bor ára 10—12 frt., nem válik be.

A második védekezés már olcsóbb, ott a hol tavasszal legalább 2 hétig minden tökére rá lehet úgy eresztetni a vizet, hogy az az agyig viz alatt legyen, vagyis el lehet a szőlőt árasztani, biztosan elpusztul a filoxera.

A harmadik védekezési módszer az amerikai szőlő, ebbe a mi nemest fajtáinkat bele kell oltani, csak éppen úgy, mintha azt akarjuk, hogy a vadalmfa porcasalmát teremjen. Az egyszerű párosítást tartják legjobbnak, de a szőlőt is kedvelik. Minthogy ilyen idővára ára 10—12 kr. ezerint ezere 100—120 lrt, ki reszkir az anyi pénzt egy szőlőidőkéért? Azonfelül hányszor van kitéve az a nyomorult töké annak, hogy valami ügyetlen munkás ledöri; ebből látható, hogy az sem válik be.

Végre valahára oda jutok a mit soraim címenek írtam, t. i. a kis-kanizsai homokbuckákra. Nem kell ahhoz se nagy munka, se nagy költség, meg mielőtt szőlőinket a filoxera teljesen elpusztította volna, hogy új szőlőt teremtsünk a regiek helyett, mert hogy az európai szőlővel beültetett helyeket a filoxera el fogja pusztítani, az olyan biztos, mint a halál.

Köröskörüli pusztulnak a szőlők Kanizsa vidéken ki tudja, hogy nem-e filoxeráské már szőlőink?

Még talán nem késő, hisz venyigén még van, amivel a homokbuckákat be lehetne ültetni. Úgy ártunk a filoxerának, ahogyan csak lehet; a futó homokban, ha bele plantálunk is okvetlen elpusztul, mert amint megmozdul, a homok után aiet, lábai alól a homok elszalad, egyszerűen nyomorultak, éhen és szomjan elpusztul.

Midőn azon ohajomnak adok kifejezést, vajha meghallanak a mérvadó körök veszejző felszólalásokat: ígérem, hogy azt továbbra is hangosabban fogom mindaddig, míg az illetékes körök lethargiájukból fel nem ébredtem.

Rozgonyi-Lajos
polg. isk. tan.

A hazai általános biztosító-résztársaság Kossuth Ferenc elnöke alatt ma 24 részvényes jelenlétében, a kik 2610 részvény birtokosai, dr. Gáspár Bela kir. közjegyző közbenjötté mellett, rendkívüli közgyűlést tartott, a melynek tárgyat az alapszabályok módosítása képezte. A közgyűléshez inézett igazgatósági jelentés kiemei, hogy az üzlet szép fejlődésnek indul, hogy a társaság az egész országban aránylag csekély költséggel a szervezést legnagyobb részben keresztülvázta s mindenütt a közönség bizalmával és rokonszenvével találkozott. A díjbevetél, tekintettel a működési tartam rövidségére, varakozáson felüljen jelentékeny összegű s ezzel szemben a károk rendkívüli csekélyek, a mi kétségkívül a kockázatok gondos megválogatásának tulajdonítandó. A jelentés továbbá tölemlti, hogy az intézet elsőrangú viszonbiztosító társaságokkal igen előnyös szerződési viszonyba lépett. A sokoldalról nyilvánított óhajások arra indították az igazgatóságot, hogy működési körébe az élet- és járadék, valamint a szállítványbiztosító ágazatot is felvegye.

A közgyűlés ezen jelentést örömdetes tudomásul vette és az alapszabályoknak megfelelő módosításával felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a társaság üzletkörét az eddig még nem művelt két ágazatra is kiterjessze. Végül Kossuth Ferenc elnök kijelenti, hogy a társaság két millió korona részvényiőkéje teljesen intakt és a társaságot semmi néven nevezendő veszteség nem érte. Ring részvényes indítványára a közgyűlés az igazgatóságnak buzgó működéséért közönszavazott s felszólaló ama kérését fejezte ki, hogy a társaság továbbra is az eddigi szolid elvekkel, kitartással folytasza tevékenységét, a mi biztos garanciát képez a társaság fényes jövőjére nézve.

„A Hazai általános biztosító-résztársaság” tehát nem engedte magát terrorizálni azon bizonyos jóskáról által, a kik egy fejlődő társaság szemben mindig érvényesíteni szeretik befolyásukat. E társaság mindjárt a kezdet kezdetén elállta azon utat és módot, a melyen egy szolid intézetnek haladnia kell. Ha öt biztosító-társaság meg tud élni ez országban, s ez öt társaság csak a bizoítandó vagyon egy-egyedre oszt birtokosításul, miért nem elhetne meg egy hatodik is akkor, a midőn annál a társaságnál minden egyes tényező öszejártszik a sikeres munka érdekében? A mi feleletünk erre az, hogy igenis egy ilyen szilárd, szolid alapon nyugvó hazai intézetnek meg van itt a jövője s az ebben az országban minden pártatlan polgár részéről kell, hogy bizalommal és támogatással találkozzék. Nagybán hozzájárul bizonyos körök nem teléséhez, hogy a Hazai biztosító-társaság olyan vezető férfiura talált, a milyennel kevés biztosító-intézet dícselkedhetik, s az a társaságot vaskezelő viszi a siker elé. Kívánjuk ez óhajuk, hogy ez a magyar intézet továbbra is úgy fejlődjék, a mint az a törhetlen, kitartó munka megérdemli.

Felvilágosítással, készséggel szolgál bárkinek a zalamegyei főügynökség Nagy-Kanizsán. Iroda: herceg Batthányi-féle ház I. emelet a földszalon.

— Magyar Gazdák Szemléje. czimmel már ujesztendő óta egy közgazdasági revue jelenik meg Budapesten, melyet a Magyar Gazdaszövetség ad ki és Bernát István szerkeszti. E folyóiratnak aprilisi száma fekszik most előtünk érdekes és figyelemre méltó tartalommal. Baveztos cikkek nagy szakértelemmel polemizál Bekacs Gusztáv miniszteri tanácsos ismertetés rüpiratával, a magyar faj terjeszkedéséről és nemzeti konsolidációjáról, különös tekintettel a mezőgazdaságra, birtok-viszonyokra és a népesedésre. Czikkirő igazat ad Bekacsnek, hogy körültekintő agrárpolitika nélkül, a merkantilizmus Potenkia-falvai dúcára is, el fog pusztulni az ország s hogy az eddig követett földbirtokpolitikának komoly nemzeti véleményei vannak. Statisztikai adatokkal mutatja ki azonban, mennyire téves Bekacsnek ama konkluziója, hogy a költött birtok százezerékek növekedése egyértelmű lenne a szülélesi százezer apadásával s a hivatalos „Statisztikai évkönyv” adataival igazolja, hogy ama megyék közül, a hol a magyarság a népeség abszolút többségét képezi, több mint fele meghaladta a rendes szülélesi atlatot. Józan birtokpolitika kell — ugymond — melynek azonban ne az legyen a célja, hogy új kis és közepbirtokot teremtsen, hanem mindenekelőtt az, hogy a meglévők lennmaradását biztosítsa. Egy másik cikk az általános gazdasági válság és a buza aranyatlalának okairól foglalkozik, részletesen ismertetve a 70-es évek válságát, a magyar buzatermés és jövedelmességének negyvenévi tanulmányait, a tökeszaporodást, az arany valuta helyölását a buzaárrakra, Magyarország valhuviszonyait, az arany és ezüst világmennyiségét stb. Pólya Jakab egy harmadik cikkben az osztrák adóréf rómól ír tanulmányt, mely a pénzügyminiszteriumban május-június felében megartandó adószaktanácskozások alkalmából különösen időszerű. A folyóirat ismeretli ezenkívül a porosz központi szövetségi pénztár intézményét, mely a kisbirtokosok és kisparosok hitelszükségleteit van hivatva kielégíteni. Az intézmény törvényen alapszik, melyet a porosz képviselőház három hónap alatt hozott meg. Az állam maga 5 millió marka alapítókével járult az alapítókhoz. Végül a földmívelési költségvetés képviselőházi vitáját közli a fölzet kivonatban, a rendes rovatokban pedig beszámol az elmúlt hónap nevezetesebb közgazdasági eseményeiről, a megjelent gazdasági irodalmi művekről stb. A Magyar Gazdaszövetség, mely Károlyi Sándor gróf elnöke alatt most szervezkedik a fővárosban, a folyóiratot tagilletménykép ingyen küldi mindazoknak, akik a szövetség rendes tagjainak sorába belepnek. Évi tagdíj 6 frt, mely összeg a Magyar Gazdaszövetség szervező irodája czimére Budapest, Ullóifut 25., Köztelek) küldendő.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÖKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTTÉR.)*

Nyermelyem bázisruhákhoz való keiméi
9 frt 65 krtól 42 frt 75 krtig egy teljes öltönyre
— Tassor- és Shantung-Pongvet valamit fekete, fehér- és színes Hengsberg-lyam 35 krtól 14 frt 65 krtig méterenként, sima c-ikok, kockások, mintakott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 min és mintakott stb. a megrendelt árú postabár és vámentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: Hengsberg G. (cs és kir. adv. szállító) melygyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 6 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan ellátótnak.
3

Krondorfi savanyuviz.

Stafánia trónörökösne forrás,
kitűnő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.

Nagy Kanizsán mindenütt kapható.

*) Az a rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

4371/1896.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-ban értelmeben ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíró-ság 9210/95. számú végzése által a nagy-kanizsai segélyegylet szövetekezt javára, Kránitz Janos és Pápai József nagy-kanizsai lakosok ellen 62 lrt 50 kr. töké, ennek 1895. év augusztus hó 26. napjától számítandó 6 1/2% kamattal es eddig összesen 27 frt 25 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 315 frira becsült 2 ló, 2 üsző, 1 kocsi és ezenabót álló ingóságok nyilvános arverés utján eladatnak.

Mely arverésnek a 4371/1896. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Kanizsán alperesek lakásán feendő eszközökre

1896. évi május hó 8. napjának
d. u. 3 óra

határidőül kitűztetik és ahöz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen arverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-értelmében a legtöbbet igézőnek becsarón alul is eladatni fognak.

Az alárverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. április hó 26-án.

112 1—1

VARGA JANOS
kir. bírósági végrehajtó.

Birtok eladás.

Somogy Szentmiklóson, Nagy-Kanizsa mellett

igen szép birtok

jutányosan szabad kézről eladó.

Bővebb felvilágosítást ad alólírott tulajdonosnő

özy. Szöröcsöky Ádámné.

Birtok eladás.

Zala-Mihályfán néhai Besseney Ernő-féle birtok eladó. Tudakozódni lehet Budapesten Üllői-ut 105-ik sz., II-ik emelet, II-ik ajtó, vagy a helyszínen. Ügynökök kizártnak.
115 1—1

A világhírű STEYRI fegyvergyár

S W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselőisége

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságára, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél.

BUDAPESTEN

kaphatók a legkifejlesztettebb utólrhetlen szerkezetű angol

gőzmozgonyok és gőzcséplők 30 25-1

és csak itt kaphatók a világhírű szabaddalmazott

Excenter gőzcséplőgépek

könyvtengelyek nélkül, kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerekkel. Ez idő szerinti ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kívánatra azonban szállíthatunk könyvtengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK.

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplőgépek.

A Jövő gépe.

Nagy választék szalmakaszálók, járgányos célpőképek, borprések, szőlőszedő gépek, szénagyűjtők, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecskavágók, arató és fűkaszárok, konyháldaráló, valamint minden gazdasági gépek a cszközökben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindenemű szakbavagó felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálnak.

Levelek czímzendők: RUSTON, PROCTOR & Co Ltd vezérképviselőisége Budapest, V., Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

* Utolsó főhúzás. *

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 " 1	400 000	= 400 000
1 " 1	300 000	= 300 000
1 " 1	200 000	= 200 000
1 " 1	100 000	= 100 000
2 " 2	40 000	= 80 000
2 " 2	20 000	= 40 000
5 " 5	10 000	= 50 000
10 " 10	8 000	= 80 000
34 " 34	6 000	= 204 000
100 " 100	2 000	= 200 000
200 " 200	1 000	= 200 000
2 650 " 2 650	200	= 530 000
22 000 " 22 000	150	= 3 300 000
25 007 " 25 007	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

III. osztályú vételsorsjegyek árai:

60,— 30,— 6,— 3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: Lottoheintze Budapest.

KLYTHIA a bőr ápolására,

szépítésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb illátéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vagyileg analízis és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Ellenmért levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toalette-szappan és illatszert-gyár. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2. Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszer-tárban.

SCHICHT-féle szin-szappan

hatóságilag bejegyzett védjegy.

igen jól szárított kitűnően tisztít.

legtakarékosabb a használatban.

Tisztaságért és ártalmatlanságért a kezek és ruháknál kezesség vállalatik. Egyáltalán a legjobb a létező szin-szappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni. Kapható a legtöbb detail üzletben. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előlegesen beküldése után küldetik

Szerkesztőség:

Fő-utca Olall-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Bő mentetlen levelek csak ismert emberek.

Bő fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankkegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 fnt — kr.)
Félévre 6 korona (3 fnt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 fnt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitltár petitsora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések
vonzatkozás Fischer Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

A millennium ellen.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 5.

(—n) Bizony nem vennők észre őket, ha nem demonstrálnának; és nem demonstrálnának, hogyha a maguk történelmét ismernék, s visszagondolnának arra, hogy hány-szor tett a magyar nép szolgálatot nekik; a melyért hálajokat érdemelne, nem pedig azt, hogy zászlaját meggyalázzák.

A kedves kis Szerbia. A nyomoruság átka mellett, a melyért bizony száználmas részvétet érdemel, a mit meg is adnak neki, már most neveltségessé is teszi magát, a miért még nagyobb szájalmat érdemel. De nagyszerű virtus is kell ahhoz, hogy egy Európa, de különösen az osztrák-magyar birodalom kegyelméből, királysággá lett török vazallus államocska ilyen neveltségessé pózeblással demonstrál a millenniumi ünnepek ellen, a magyar nemzet ellen, mely ezeréves történetében megmutatta, hogyan állhat fenn egy erkölcsi alappal bíró nemzet jó és balsorsban, vész és vihar közepette, s hogyan lehet hatalmas tényezőjévé az európai kultúrának.

De hát az olyan nemzetcskék, mint a Szerb is, nem tanul a történelemből; nem fog ő tanulni a szlávica hősiességből se, a mely alkalommal a bolgár

nép verte el rajta a port; bizony nem tanulta meg ebből sem, hogy szépecskén sűrűn a maga ajtaja előtt, rendezze pénzügyeit, emelje iskolágyét és dolgozzék.

Persze, persze! Szeretik játszani a hatalmasat; telve politikai obskurantizmussal, folytonosan hajban vannak egymással, s megengedhetik maguknak azt a mulatságot, hogy a magyar nemzetet megsértsek, zászlaját eléggessék, — akkor, mikor egy szomszéd állam, mely tett szolgálataiért egy kis respektust érdemelne, ünnepel, akkor mikor az összes európai nagyhatalmak örömeinek és elismerésüknek adnak kifejezést a világtörténelemben páratlanul álló ezer éves forduló felett.

Hát azt hisszük, hogy ennek a szomszéd nagyhatalomnak a barátsága mégis csak érne valamit (?) Szerbiának, mely bizony-bizony hiába vesztegeti bókjait az orosz cárra, kinél a mi jeles szomszédaink nem igen nagy becsben látszanak állani. Talán ezzel a zászlóégetéssel is nála akartak jó hangulatot csinálni; más kérdés az, hogy sikerül-e nekik, mert az ilyen gyerekes és mellette undok csinyt, józan politikus nem helyeselheti.

A német nemzetiségi antiszemita párt is tüntetést rendezett a magyar millennium ellen. A rendőrség betiltotta ugyan a május

2-ára e célból egybehívott gyűlést, de a szétoszlásra kényszerített diákok határozati javaslatot fogadtak el, mely tiltakozik a millennium ellen.

Ezek a kedves diákok nagyon jól tanulták a történelmet. Azt mondják ugyanis, hogy dehogy védte Magyarország Nyugatot a törökök kirohanásai ellen, ellenkezőleg, azt állítják, hogy a magyarok szövetkeztek az európai civilizáció ellen a törökökkel. Ebből azután természetesen az következik, hogy a német antiszemita diákok felszólítják a keresztény diákságot, hogy a magyar ünnepekre ne menjen el, és hasson oda, hogy Ausztriában, a Német-birodalomban, Franciaországban, Oroszországban, Olaszországban, Belgiumban, Romániában és Szerbiában élő elvtársak és szövetségeseik is távolmaradjanak. Még azt is megteszik, hogy felszólítják a Magyarországon élő németeket, hogy csatlakozva a többi nem magyar elemhez, közös egyetértéssel erőiesen lépjenek fel a magyarosítási kísérletek ellen.

Ime a mi kedves barátaink. Nagyon jó lesz megjegyezni, hogy honnan fú a gyűlölet szele; de különösen azoknak, a kik némelykor lelkesedni is tudnak bizonyos mozgalmakért, mikor az ilyen lelkesedés csak az éretlenség és a rüpkéség kifolyása.

A „ZALA” tarcája.

Emlékezés Bátorfi Lajosra

— A „ZALA” eredeti tarcája. —

Halász Margittól.

„Dalt érdemelt, mert költő,
Könyvt mért szeretőt.”

Br. Eötvös.

Megkísérlem leírni könyveimet, hogy röviden megemlékezve örökre elárvozzam, felejtethetetlen jó barátunkról, az én kedves, szeretett Lajos bácsimról és szellemi nagypámról: ezzel az utolsó hantot sírjára helyezem.

Megsírattuk, eltemettük a bánat legfájdalmas érzéseivel, nindent itt hagyott, de az még az övé volt, mert hiszen mint Tópa mondja:

„Annát a könyvét nincsen egyebűk,
Mint a hűség hullat reánk sokogva.”

Necrologot, életrajzot hiába is akarnék róla írni, hisz, sajnos csak 2 1/2 év óta ismerem. Apám már régóta. Méltányolni nagy érdemeit: ehhez tehet-égem kevés, irótlólam gyarló. Azt hiszem, hogy ezt meg fogja tenni helyettem más, az a hű barát és nálamnál régebbi kedves munkatárs, ki szintén igen közel állt szívéhez s kinek tehetsége és irálya hasonlatlanul áll az enyém felett s aki őt sokkal régebbi idő óta ismeri, mint én, lelkének szintén szinte meghittje volt, s velünk haladt koporsója

után. Ez az író-collega jobban meg tudja írni mint én, kértém is őt erre.

Most e helyen nem akrok más, mint az elhunyt nagy lélek utolsó éveire visszatekinteni, azokra az évekre, melyekben hű barátsága családunkhoz fűzte őt, a miről ő maga többször úgy nyilatkozott, hogy ezt saját családjának tekintti. És igazza volt.

Ha valami bántotta, valami méltánytalanság érte: körünkbe sietett vigasztalódni; ha öröme — őh mily ritkán történt ez! — rögtön közölte velünk.

En „szellemi unokája” voltam. (Bocsánat, ha az „én” szó többször is előfordul, de ha ő róla ír, lehetetlen ezt kikerülni.) Ha lelkem neha elborult és szomorú voltam: ez oly fájón hatott rá, míg ha vidámnak látoztam, szinte ujjongott örömeiben. Belátott a szívembe, lelkembe s gyakran kitalálta: mit gondolok s érezek. Igazán elmondhatom: örömeimnek részestársa, bánatomnak vigasztalója volt.

Oly bizalommal és szeretettel viseltetünk iránta, mintha mind a négyőnknek (szüleimnek, fivéremnek s nekem) tulajdon édes apánk lett volna.

Oh nagy, kimondhatatlan nagy a veszteség, a gyász mely bennünket ért; felejtieni őt nem lehet soha, soha!

Valóban Erzsébet királynéval szóhatunk: „Leghívebb barátunkat veszítettük el benne!” Illeszen hálát Istennek, vannak házuinknak még jó barátai, akik szeretnek s akiket szeretünk,

nem egy, sem kettő, de a kivel így szeszokunk volna, ilyen nem volt több s talán nem is lesz.

Ha nem jöhetett ki hozzánk Galambokra, megkövetelte, hogy hetenkint egy-zér vagy kétszer levelet írjunk neki.

A dal s zenét igen szerette, erre mutat az, hogy más hangszert hiányában az — ariston — kezelte.

Mikor hozzánk jött, míg szállt le a kocsiról, mindjárt zongorázott velem, ha nem akartam, karommal fogva vonzolt oda.

Igazán ha visszagondolok a múlt év szi. István napjára — a mikor az ő édes-apám születésnapját tartottuk — a bánat és fájdalom mintha tör járja át szívemet. Az eset úgy történt, hogy egyre azon-nogatott, daloljak neki valami igen szomorú nótát, fivéremmel pedig hegedültetett. Már sokat, a legismertebbek közül eldaloltam s utoljára azt, a melyeknek utolsó strolaja így szól:

„Hossz magaddal sok virágot,
Hullas egy-két könyvet rájok,
Aztán hirted el síromon.
Ugyis míg e földön éltem:
Tövisekben volt csak részem,
Salvem ezért fáj nagyon.”

Oda nézek, Lajos bácsi sírt.
— Ez, ez állik én reám; igen, tövisekben volt csak részem, mondá szagfogottan.

Azután sokat panaszkodott.
Valóban az ő egész élete szenvedések és csapások hosszú sávjai volt. Ő egyike volt azoknak embereknek, akik mindenkit szerettek,

SARG elismert népszerűsége
fogtisztítószer

KALODONT

61 SOK MILLIO-szor
kipróbált és bizony, fogorvosilag a legjobbnak
szor egésszerű és szép fogak fenntartására

Mindenütt kapható

Cs. kir. szab. osztr.

PHÖNIX' biztosító-társaság
(alapított 1886-ban)
Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk, mint minden évben, most is a lehető legnagyobb előnyökben részesíti felelt. Netáni károk gyorsan, méltányosan és igazságosan kifizetnek fel és fizetnek ki.

Bővebb felvilágosításokat készséggel ad és nyomtatványokkal díjmentesen szolgál tisztelettel alólított. — valamint minden kérdésben létesít ügyvédséget.

A cs. kir. szab. osztr.

PHÖNIX' biztosító-társaság
vezérigazgatója Nagy-Kanizsán.

109 2-1 LUKÁCS GYULA titkár.

HAJKENŐCS

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szaktekintélyek által kipróbált

h a j k e n ő c s ö m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 1 frt 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál**
Nagy-Kanizsán (saját házában). **BELUS LAJOS**
127 gyógyszerárban **Nagy-Kanizsán**.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmazatik közvényről, osztrák, tagozgatásról és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készen van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Bovásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utasítás vizsgálja.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

MILLENNIUMI ZÁSZLÓK

225	cm. hosszú	czimerrel	frt 5.—
225	„	„ czimer nélkül	„ 3.—
300	„	„ czimerrel	„ 5.80
300	„	„ czimer nélkül	„ 3.80
400	hosszu	czimerrel	„ 8.—
220	széles	czimerrel	„ 8.—
„	„	„ czimer nélkül	„ 6.—

Egyes czimer	1 frt
1 meter rojt	15 kr.
1 darab bojt	20 kr.

Azonkívül zászlószövek méterenkint kaphatók

Fantl testvéreknél
Nagy-Kanizsán.

Munkaközlöny:

F. S. P. T. A. Ollopfőle háza.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Ha mentetlen levelek csak ismeri kinek.

ből fogadtatnak el.

Készítések nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Kiadóhivatal:

Városi-ház-épület: Fischel Pál és
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosan megváltatnak

Nyitóliter petitsora 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre vonatkozókat Fischel Pál és
könyvkereskedésbe intézendők.

A Nagy-Kanizsai és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a Jeleni takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

A millennium ellen.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 6.

(—n) Bizony nem vennék észre őket, ha nem demonstrálnának; és nem demonstrálnának, hogyha a maguk történelmét ismernék, s visszagondolnának arra, hogy hány-szor tett a magyar nép szolgálatot nekik; a melyért hálajokat érdemelne, nem pedig azt, hogy zászlaját meggyalázzák.

A kedves kis Szerbia. A nyomorúságátka mellett, a melyért bizony száználmas részvétel érdemel, a mit meg is adnak neki, már most nevetségessé is teszi magát, a miért még nagyobb szájalmat érdemel. De nagyszerű virtus is kell ahhoz, hogy egy Európa, de különösen az osztrák-magyar birodalom kegyelméből, királysággá lett török vazallus államocská ilyen nevetségessé pozeblással demonstrál a millenniumi ünnepségek ellen, a magyar nemzet ellen, mely ezeréves történetében megmutatta, hogyan állhat fenn egy erkölcsi alappal bíró nemzet jó és balsorsban, vész és vihar közepette, s hogyan lehet hatalmas tényezője az európai kulturának.

De hát az olyan nemzetcskék, mint a Szerb is, nem tanul a történelemből; nem fogja tanulni a szlávica hősiessé — veregségből se, a mely alkalommal a bolgár

nép verte el rajta a port; bizony nem tanulta meg ebből sem, hogy szépecskén sörpörjön a maga ajtaja előtt, rendezze pénzügyeit, emelje iskolágyát és dolgozzék. Persze, persze! Szeretik játszani a hatalmasat; telve politikai obskurantizmussal, folytonosan hajban vannak egymással, s megengedhetik maguknak azt a mulatságot, hogy a magyar nemzetet megsértsek, zászlaját elégecsék, — akkor, mikor egy szomszéd állam, mely tett szolgálataiért egy kis respektust érdemelne, ünnepel, akkor mikor az összes európai nagyhatalmak örömeiknek és elismerésüknek adnak kifejezést a világtörténelemben páratlanul álló ezer éves forduló felett.

Hát azt hisszük, hogy ennek a szomszéd nagyhatalomnak a barátsága mégis csak érne valamit (?) Szerbiának, mely bizony bizony hiába vesztegeti bókijait az orosz cárra, kinél a mi jeles szomszédaink nem igen nagy becsben látszanak állani. Talán ezzel a zászlógetetéssel is nála akartak jó hangulatot csinálni; más kérdés az, hogy sikerül-e nekik, mert az ilyen gyerekes és mellette undok csinyt, józan politikus nem helyeslelheti.

A német nemzetiségi antiszemita párt is tüntetést rendezett a magyar millennium ellen. A rendőrség betiltotta ugyan a május

2-ára e célból egybehívott gyűlést, de a szétoszlásra kényszerített diákok határozati javaslatot fogadtak el, mely tiltakozik a millennium ellen.

Ezek a kedves diákok nagyon jól tanulták a történelmet. Azt mondják ugyanis, hogy dehogy védte Magyarország Nyugatot a törökök kirohanásai ellen, ellenkezőleg, azt állítják, hogy a magyarok szövetkeztek az európai civilizáció ellen a törökökkel. Ebből azután természetesen az következik, hogy a német antiszemita diákok felszólítják a keresztény diákságot, hogy a magyar ünnepélyekre ne menjen el, és hasson oda, hogy Ausztriában, a Német-birodalomban, Franciaországban, Oroszországban, Olaszországban, Belgiumban, Romániában és Szerbiában élő elvtársak és szövetségesek is távolmaradjanak. Még azt is megteszik, hogy felszólítják a Magyarországon élő németeket, hogy oszlatkozva a többi nem magyar elemhez, közös egyetértéssel erélyesen lépjenek fel a magyarosítási kísérletek ellen.

Ime a mi kedves barátaink. Nagyon jó lesz megjegyezni, hogy honnan fű a gyűlölet szele; de különösen azoknak, a kik némelykor lelkesedni is tudnak bizonyos mozgalmakért, mikor az ilyen lelkesedés csak az éretlenség és a rüpkéség kifolyása.

A „ZALA” tarcája.

Emlékezés Bátorfi Lajosra

— A „ZALA” eredeti tarcája. —

Halász Margittól.

„Dalt érdemelt, mert költő,
Könyvet mert szeretett.”

Br. Eötvös.

Megkísérlem leírni könyveimet, hogy röviden megemlékezzek örökre eltávozott, felejthetetlen jó barátunkról, az én kedves, szeretett Lajos bácsimról és szellemi nagyapámról: ezzel az utolsó hantot sírjára helyezzem.

Megviráztuk, eltemettük a bánat legfájdalmasabb érzéseivel, mindent itt hagyott, de ez még az övé volt, mert hiszen mint Tompa mondja:

„Ánnyal a könyvvel minden egybeáll,
Mint a hűség hallatának sokagra.”

Necrológus, életrajzot hiába is akarnék róla írni, hisz, sajnos csak 21, év óta ismerem. Apám már régóta. Méltányolni nagy érdemeit: ehhez lehet-egem kevés, írótólam gyarló. Azt hiszem, hogy ezt meg fogja tenni helyettem más, az a hű barát és nálamnál rézibb kedves munkatárs, ki szintén igen közel állt szívéhez a kinek tehetsége és irányja hasonlított az enyém feletti s aki őt sokkal régebb óta ismeri, mint én, lelkének szintén szívesen meghittje volt, s velünk haladt koporsója

után. Ez az író-collega jobban meg tudja írni mint én, kértém is őt erre.

Most e helyen nem akorok mást, mint az elhunyt nagy lélek utolsó éveire visszatéríteni, azokra az évekre, melyekben hű barátsága családunkhoz (úgye ő, a miről ő maga többször úgy nyilatkozott, hogy ezt saját családjának tekintte). És igazza volt.

Ha valami bánatolta, valami méltánytalanság érte: körülnézve sietett vigasztalódni; ha öröme érte — őh mily ritkán történt ez! — rögtön közölte velünk.

En „szellemi unokája” voltam. (Bocsánat, ha az „én” szó többször is előfordul, de ha ő róla írok, lehetetlen ezt kikerülni.) Ha lelkem neha elborult és szomorú voltam: ez oly fájón hatott rá, míg ha vidámnak látszott, szinte ujjongott örömeiben. Belátoztam szívembe, lelkembe s gyakran kitalálta: mit gondolok s érzek. Igazán elmondhatom: örömeimnek részestársa, bánatomnak vigasztalója volt.

Oly bizalommal és szeretettel viseltetünk irányába, mintha mind a négyünknek (szüleimnek, fivérremnek s nekem) tulajdon édes apánk lett volna.

Őh nagy, kimondhatatlan nagy a veszteség, a gyász mely bennünket ért; felejteni őt nem lehet soha, soha!

Valóban Erzsébet királynéval szóhatunk: „Leghívebb barátunkat veszítettük el benne!” Illeszen hálát Istennek, vanak házuknak még jó barátai, akik szeretnek s akiket szeretünk.

nem egy, s emiatt, de a kivel így a szeszokunk volna, ilyen nem volt több s talán nem is lesz.

Ha nem jöhettek ki hozzánk Galambokra, megkövetelte, hogy helenkint egy-zer vagy kétszer levelet írjunk neki.

A dal s zenét igen szerette, erre mutat az, hogy más hangszere hiányában az — ariston kezelte.

Mikor hozzánk jött, alig szállt le a kocsirol, mindjárt zongorázni kezdtem vele, ha nem akarom, karommal tova vonszoltam oda.

Igazán ha visszagondolok a múlt év szept. István napjára — a mikor az ő és édes-apám születésnapját tartottuk — a bánat és fájdalom min éles tör járja át szívemet. Az eset úgy történt, hogy egyre azon ógatótt, daloljak neki valamit igen szomorú nótát, fivérimmel pedig begedülletett. Már soká, a legismertebbek közül eldaloltam s utólag azt, a melyiknek utolsó strófája így szól:

„Hossz magaddal sok virágot,
Hallasz egy-két könyvet rajok,
Aztán hirted el síromon.
Ugyis még e földön éltem:
Töviskeben volt csak részem,
Szívem csáit fáj nagyon.”

Oda nézek, Lajos bácsi sírt.
— Ez, ez illik én reám; igen, töviskeben volt csak részem, mondá szaggyalottan.

Azután sokat panaszkodott.
Valóban az ő egész élete szenvedések és csalódások hosszú sorozata volt. Ő egyike volt azoknak embereknek, akik mindenkit szerettek,

A vármegye házából.

Zalavármegye

törvényhatósági bizottságának 1896. évi május hó 12-én s folytatva tartandó közgyűlésén felleendő tárgyak sorozata.

1. Állapáni jelentés a törvényhatóság állapótáról.
2. Az elhalálozás által üresedésbe jött kanizsai járási főszolgabírói és az üresedésben levő arvaszéki jogdíj — esetleg más üresedésbe jövő allokációk választás úján betöltése.
3. A megyei alispán előterjesztése a m. arvaszéki elnökhelyettes kijelölése iránt.
4. A vármegyei penztárak megvizsgálására az 1888. évi XXI. t. c. 47. §-a I. pontja értelmében bizottság kirendelése.
5. A vármegyei számvivőség, a vármegyei házi pénztár 1895. évi számadatát bemutatja.
6. Ugyanaz a betegápolási, katonabeszállásolási és vasúti pótdó alapokról együttesen készült 1895. évi számadatát bemutatja.
7. Ugyanaz a méteralapról 1895. évre szerkesztett számadatát bemutatja.
8. Ugyanaz a közigazgatási fogházalap 1895. évi számadatát bemutatja.
9. Ugyanaz az erdőesetialap 1895. évi számadatát bemutatja.
10. Ugyanaz az állategészségügyi alap 1895. évi számadatát bemutatja.
11. Ugyanaz a törzsvagyon; kéri zálog és hajóalmi alapok 1895. évi számadatát bemutatja.
12. Ugyanaz a tartalékalap 1895. évi számadatát bemutatja.
13. Ugyanaz az iparalap 1895. évi számadatát bemutatja.
14. Ugyanaz az állattenyésztési alap 1895. évi számadatát bemutatja.
15. Ugyanaz az ebádóalap 1895. évi számadatát bemutatja.
16. Ugyanaz a vármegye utadóalapjáról 1895. évre szerkesztett számadatát bemutatja.
17. A vármegyei árvaszék a közös árvaspénztár 1895. évi számadatát beterjeszti.
18. Ugyanaz a gyámpénztári tart. alap 1895. évi számadatát beterjeszti.
19. Ugyanaz az 1895. évre vonatkozó tűzkár-biztosítási alapról vezetett számadatát beterjeszti.
20. Ugyanaz az 1895. évben befolyt bírásgépsekről szerkesztett számadatát beterjeszti.
21. A zalavármegyei tisztviselő, kereső és szolgaszemélyzet nyugdíj alapjának 1895. évről vezetett számadatát bemutatják.
22. A községi és körjegyzői nyugdíj alapok 1895. évről vezetett számadatát bemutatják.
23. Zala-Egerszeg r. t. város gyámpénztárának 1895. évről vezetett számadatát beterjesztetik.

24. Nagy-Kanizsa r. t. város gyámpénztárának 1895. évről vezetett számadatát beterjesztetik.
25. A nm. belügyminiszter ur 72583/v. l. 95. számú rendelete, melyben a vármegye közönségét építési szabályrendelet alkotására felhívja.
26. A nm. földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur 87189/VII. l. 1895. sz. határozata badacsonyi szőlőhegyen alkalmazott béklyóöröknek lötegyverrel leendő ellátása tárgyában.
27. Z. Egerszeg rend. tanácsa város képviselőtestületének, Kovács Károly volt polgármester kgydjia megállapítja a tárgyhban hozott 3169/köz. 95. számú határozata.
28. A megyei árvaszék 9278/a. 95. sz. előterjesztése, a gróf Zichy Mária, Theodora és Annai-ia kiskorúak és Gumilicza, valamint Renkőz köz-égek közt létesült adás-vevési szerződés jóváhagyása iránt.
29. Leánye község képviselőtestületének az előjárók fizetési javítása tárgyában hozott 53/894. sz. határozata.
30. A megyei közigazgatási bizottság 2199/kh. 95. sz. határozata, melyfel a Grotta Davidnak S emiklőssy Gyula főszolgabíró elleni ügyére vonatkozó iratokat bemutatja.
31. Zala-Ápáti kisközség képviselőtestületének a községi kötelekbe való felvétel után fizetendő díjak megállapítása tárgyában hozott 3194/1895. sz. határozata.
32. A megyei árvaszék 18062/a. 95. számú előterjesztése, a kiskörsz Csuppon Ilona képviselőben foglaltott perben felmerült költség-eknek az árvtári tart. alaptól leendő megtérítése iránt.
33. A nm. m. kir. Belügyminiszter ur 72086/l. 4. 95. számú körrendelete az erdőörök fegyverviselési, legyverhasználati- és fegyelmi szabályai tárgyában.
34. A m. árvaszék 30831/a. 1895. sz. előterjesztése a palfiszei községi árvtárban felmerült hiány megtérítése iránt.
35. Rédey Lajos és társai főbebeztése a községi községi vadászterület bérbeszása tárgyában hozott képviselőtestületi határozat elen.
36. A nm. m. kir. Belügyminiszter ur 8754-III. 1896. sz. leirata Ruzsik Károly és társai káld-egyszerű lakó-oknak Zala-Egerszeg r. t. városnak nagyköz-éggé leendő alakítása iránt benyújtott kérvénye tárgyában.
37. A keszthelyi közhírtokosság szervezési szabályrendelete.
38. Braunstein Pál m. arvaszéki ülnök kérvénye az iránt, hogy az árvtárból Tekevis Károly részére tévesen kiutalt összeg megtérítése alól felmentesse.
39. A nm. m. kir. Belügyminiszter ur 28956/II. 1896. sz. határozata, a megyei banderium szervezési költségei tárgyában.
40. A zala-szántói birtokosság szervezési szabályzata.
41. A zala-apáti közbirtokosság szervezési szabályzata.

42. A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur 14720/1896. számú leirata a zalae-egyszerű fogymnasium fenntartásához megjelölt összegek lefizetése tárgyában.
43. A nm. m. kir. Pénzügyminiszterium leirata az addó felzabolási bizottságoknak az 1896. évi 1898. évekbe leendő újabb megalkatása iránt.
44. A megyei alispán előterjesztése, Zala-Sz. Gróth polgarváros és Udvarnok kisközségeinek az acanyodi körjegyzőséghez leendő átcsatolása iránt.
45. A m. arvaszék előterjesztése a béczi, csörnyetódi és putna-magyarodi községi árvtárakban felmerült hiány megtérítése iránt.
46. Braunstein Pál m. arvaszéki ülnök kérvénye az iránt, hogy a saltódi árvtárban felmerült hiány megtérítése alól felmentesse.
47. Keszthelyen második gyógyszerár felállítás iránti előterjesztések.
48. Csabrendek köz-égekben egy gyógyszerár felállítás iránti előterjesztések.
49. A vármegyei főorvos előterjesztése himlőnyirk bevezetése tárgyában.
50. A vármegyei főorvos előterjesztése Köveskut köz-égeknek a zala-szent-gróbi közegészségügyi körből a kermac-iba való áthelyezése iránt.
51. A nm. m. kir. belügyminiszterium leirata a vandorcsigányoknak kényszer úján leendő beállításának elrendelése tárgyában.
52. Küldöttégi jelentés egy önálló vármegyei mérnöki hivatal szervezése iránt.
53. A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Ministeriumnak leirata, a nehaj Gyulókay Rozalia-tól 10 000 ftos gymnasiumi alapítvány tárgyában.
54. A nm. földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak folyó évi 3375. számú leirata, a szarvasmarha, sertés- és juhtenyésztésről szóló szabályrendeletre.
55. Kotor köz-égek képviselőtestületének telek-könyvi kiigazításra vonatkozólag hozott határozata.
56. Tapolca köz-égek képviselőtestületének határozata községi ingatlan eladás tárgyában.
57. Ugyanannak határozata községi pótdó törése tárgyában.
58. Ugyanannak határozata 5000 ftig terjedő állandó nyílt köz-ön engedélyezése tárgyában.
59. Sümez köz-égek képviselőtestületének határozata községi ingatlan elkülönítése tárgyában.
60. Csakorny községnek a nagykorosra épület eladás tárgyában kötött szerződése jóváhagyás végett bemutatják.
61. Gumilicza köz-égek képviselőtestületének határozata, az italméresi kártalanítási összeg mikénti felhasználása tárgyában.
62. Bucsak köz-égek képviselőtestületének határozata községi ingatlan eladás tárgyában.
63. Hosszatalu köz-égek képviselőtestületének határozata, községi ingatlan szervezése tárgyában.

akik szívük minden melegevel átölelnék az egész világot. De hisz ezt nem is lehet csodálni, mert költő volt, a költő pedig nem úgy érez, mint más ember, a költő lelke örökre ég, lángol, örökké szenved, mert a családja sokkal jobban táj neki, mint más embernek. Őra költők nagyon tudnak szeretni! Minél jobban szeretünk, annál jobban csalódunk s minél érzékenyebb lelkünk, annál inkább fáj a csalódás.

Az ő szeretele soha sem volt szenvedélyes, égető lüz, hanem ki nem alvó melegség. Most bialadt, kibúlt az a szegény szív is, megszűnt dobogni örökre.

A halál gondolatával sokat tépelődött; szám-
nak gyakran mondta: „Pajtás, meghalok nem sokára.”

— Dehogy halok meg édes öregem, ne gondolj arra! — odáta el apja.

Különb az „örög” azért igen bosszú volt, — Öreg az ördög, — mondta — ne mond senkinek, hogy én öreg vagyok, mert még bizony elhiszik.

Meg 1894. jún. 28-án így írt hozzám: „Kedves volt kedves körükben étem alkalmával azon óhajtatásnak adni kifejezést, hogy emlékkönyvébe írjak valamit. Ime: teljesítem kedves felhívását, fogadja szívesen Huzocskám. Siettem vele, ne hogy elkésem; mert a toll már örökre kivesztett reménykedésemről. Onnan aztán „a hol nem táj semmi” nem lehetnek eiegt nagybecsű óhajtatások, lefeljebb is az est halvány pirjában szeszegnek szellem hangon valóságtól, vagy a hajnal közeledésénél udvarozó nem teljes nemessé gal.”

De az emlékvészt csak egy rózsaszín papírlapra írta; azóta mindig kérem, hogy írja bele az emlékkönyvembe, de mindig halogatta. Január elején volt nálunk utójára Györfly bácsival s ekkor ismételttem kérésemet.

— No ha még egyszer kijövök Margitka, akkor beleírom.

Mikor elment, ezzel búcsuztunk: „Vízszontlításra kedves jó bácsikám!”

— Igén, vízszontlításra! —
No hisz eljött a vízszontlítás, a szomorú vízszontlítás, oly szomorú, hogy majd a szívem szakadt meg bele.

Nemeyek kérdesték tőle, hogy nem veszi-e zokon, hogy Halász Margit a „Zala”-ba is ír? De ő legkevésbé sem haragudott ezért, bár lapja éppen más irányu volt. Erre vonatkozva így írt egyszer hozzám: „Csak hadd beszéljenek, azt a viláért se gondolja maga, hogy én egy cseppet is haragzom, vagy rosszul élek, a miért a „Zala”-ba írogat, sőt ellenkezőleg, annak örüek, ha minden nap olvashatók magácskától valamilyen bármely lapban is.”

Tréfálkozunk sokszor, hogy majd a mennyben is szerkesztünk lapot; ő-majd előre megy, hogy berendezze a redakciót.

— Ha pedig meghalok, ugy-e édes szellemi unokám, fog majd rólam pár sort írni?

Most megírtam, bár ne kellett volna még megírnom, akkor most nem fájna olyan nagyon az en szívem s nem kellene annyit könyvet hullatnom, hogy ha az útjára válna: igen, igen, ha-szu nekrologot lehetne vele írni.

Te pedig, elköltözött drága nemes lélek, aludd béken örök álmodat ott, a hol már nem táj semmi s ha odajutottál — megízultva minden alakból — Megváltó Jézusunk szent ölébe: emlékezni meg róunk akkor, midőn majd ránk is eljön amaz óra, melyben itt hagyjuk a siralom völgyét. Addig pedig felkeresem bus sírodal, viszek magammal virágot s éjtek hulló könnyet rájuk, s a felámadásnak örök szent hitében imádkozom, hogy siri álmod szép, nyugodt legyen; a szelid emlékezet a béke angyalával együtt virágszon álmajd telett és az örök világosság fénykedjék neked!

És te szelű, mely Szentgyörgyvárról Batorfi Lajos sírjához szállt: csókd meg keresztjét és „Zöld álmaid átjden őh családjára!”

A mohácsi vész után.¹⁾

(Adalék Magyarország kulturális fejlődéséhez.)

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Hoffmann Mór.

(Folytatás és vége.)

A protestások kaptak ugyan ígéretek, de a szellemi mozgékonyaság sokképpen meg volt zavartva; és a nemzeti önállóság elvészése után veszedelmes módon hanyatlott a nemzeti szellem. Habár a tudományos törekvés ebben az időszakban sem szűnt meg egészen, az egyetemen

Egy jeleset ismerd meg egy Magyarország kulturális fejlődését tárgyaló nagyobb méretű műveket beszerezéséről.

61. Tapolca község képviselőtestületének határozata, a Keszthely—Tapolcai vasút segélyezése tárgyában 15000 frt kölcsön felvétele iránt.

65. Oltára község képviselőtestületének határozata, jutalmi díjat kártalanítási összeg mikénti felhasználása tárgyában.

66. Pördőfő és Kányavár községnek képviselőtestületeinek határozata, községi ingatlan szerzése tárgyában.

67. Hegymagas község képviselőtestületének határozata, telekhasználati kifizetésre vonatkozólag.

68. Kustánazsg—Parasz—Vargaszeg—Kis-Lengyel egyesületi községek képviselőtestületeinek határozata, Kis-Lengyel község neven álló ingatlanoknak az érdekelt birtokosok nevére leendő telekhasználati kifizetése tárgyában.

69. Zala-Szent-Gróh község képviselőtestületének határozata, a zalavölgyi vasútra megzavart 4000 frtyi hozzájárulás mikénti fedezése tárgyában.

70. Csakornya község képviselőtestületének határozata, községi pótdó leírása tárgyában.

71. Ugyanannak határozata, községi pótdó leírása tárgyában.

72. Nagy-Lengyel község képviselőtestületének határozata, községi pótdó leírása tárgyában.

73. Dráva Egyház község képviselőtestületének határozata, 503 frt földhaszonbérből eredő régi behajtatlan követések tárgyában.

74. Tapolca község képviselőtestületének ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata, törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatattik.

75. A nm. m. kir. belügyminiszteriumnak 34367/II. sz. a. k. leírata, a 10. meli szolgabírói lak és hivatal helyiségek átalakítása tárgyában.

76. A nm. m. kir. igazságügyminiszterium leírata, Taranyi Ferenc hitbizományi alapítására vonatkozólag.

77. A tisztviselő nyugdíjintézeti választmány 1895. évi december hó 13-én 28547. sz. a. hozott határozatával, Tomasi Sándor nyugdíjkérvényét az alapszabályok 19. §-a értelmében teendő intézkedés végett bemutatja.

78. A tisztviselő nyugdíjintézeti választmány f. évi 2868. sz. a. hozott határozatával, Vranits Károly nyugdíj kérvényét az alapszabályok 19. §-a értelmében teendő intézkedés végett bemutatja.

79. A vármegyei járási orvosok folyamódványa, fizetéseik telemele iránt.

80. Zala-Egerszeg r. t. város folyamódványa, a vármegye által Zala-Egerszeg városban épített macadam-ut közlekedésből a várost terhelő 2035 frtyi összeg elengedése iránt.

81. A m. kir. építkezési hivatal előterjesztése, Szeles János utkaparó segélyezése iránt.

82. Singer János volt törvényhatósági utkaparó segélyezése iránti kérvénye.

83. A megyei számviteli Juhász József zalaezerszegi könyvkör által a vármegyei árvaszek

részére teljesített munkákról szóló számlát utalványozás végett bemutatja.

84. A zalavölgyi h. é. vasút részvénytársaság a vármegye támogatásért köszönetet fejezte ki.

85. A vármegyei pénztárnak Tomasi Sándor főpénztárnoktól történt átvételéről szóló jegyzőkönyv bemutatattik.

86. A balaton-füredi „Erzsébet szerezetház” igazgatósága, a részére 1896. évre megzavart 300 frtyi segélyért közzétét fejezte ki.

87. Alsó-Pusztakövec község képviselőtestületének községi ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata.

88. Bakónak község képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott határozata.

89. A pacsoni járás főszolgabírója bemutatja Zala-Ápá község képviselőtestületének a község tulajdonát képező ház berendezésére vonatkozó adas-vételei szerződését.

90. Szabolcs megye közönsége, a szegény betegek számára felmerülő gyógyszerek árának viselése tárgyában a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz intézett feliratát megküldi.

91. Keszthely község képviselőtestületének Welnér Jakabné szül. Schleier Luiza keszthelyi lakos által a keszthelyi főgymnasium tanulói részére tett alapítvány tárgyában hozott határozata, törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatattik.

92. Kotor község képviselőtestületének ingatlan eladása és községi ingatlanok telekhasználati kifizetése tárgyában hozott határozata.

93. Áracs község képviselőtestületének községi ingatlan eladása tárgyában hozott határozata.

94. A vármegye számviteli ügyosztály által megvizsgált községbírói számadások és költségtervek törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatattik.

95. Mayer István 10. meli járási szolgabírónak áthelyezési költség megtérítése iránti kérvénye.

96. Sopron sz. kir. város közönsége a szolas szabadsággal való visszaélés megakadályozására a szükséges intézkedéseknek a házszabályokba leendő felvétele iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát megküldi.

97. Pozsony sz. kir. város közönségének átirata, a koronázási emlékoszlop leplezésén való részvétel iránt.

98. Torontál vármegye közönsége az 1890. évi I. t. c. 23 §-ának módosítása tárgyában a nm. m. kir. kereskedelmi miniszter urhoz intézett feliratát megküldi.

99. Győr sz. kir. város közönsége a m. kor. országai és a Felső és Alsó országai között lenálló vám- és kereskedelmi szerződés megújítása iránti folyamathoz levő tárgyalások során kifizetési érdekeinek megóvása iránt a m. kir. kormányhoz és az országgyűlés mindkét házhoz intézett feliratát megküldi.

100. Hunyadvármegye közönsége a gyógyszernek nagy mennyiségben való előállítására és a közönség vagyontalan betegeinek azzal való in-

gyon ellátása tárgyában a belügyminiszteriumhoz intézett feliratát megküldi.

101. Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye közönsége állatgyógyászati forgalmunk kisebb mérvű és célszerűbb korlátozása iránt földművelési miniszteriumhoz intézett feliratát megküldi.

102. A budapesti kir. m. tud. egyet. joghallgatókat segítő egyesület elnökségének megkeresése, az egyesület anyagi támogatása iránt.

103. A sikelménak kolozsvári országos intézetének megkeresése az intézet segélyezése iránt.

104. Abauj-Torna vármegye közönsége, az 1890. I. t. c. 69. §-ának módosítása iránt az országgyűlési képviselőházhoz intézett feliratát megküldi.

105. Tisza-Füred vidéki szeszéves ünnep rendező-bizottságának átirata az emlékoszlop emelése gyűjtés elrendelése iránt.

106. Dr. Mangin Károly kir. tanácsos, megyei tiszti főorvos Sax Mária Nagy Sándorné törzsi lakos szülésznek oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

107. Ugyanaz dr. Frey Már zalaezerszegi orvosnak tudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

108. Ugyanaz Scholtz Judit tapolezai lakos szülésznek oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

109. Bium Károly és Horváth (Hochsinger) Károly állatorvosi oklevelét kihirdetés végett bemutatattik.

Főispánunk székfoglalása.

Dr. Gróf Jankovich László vármegyei főispánja e hó 4-én hatón érkezett megyénkbe, melynek lakossága üdvözlésével mindenütt nagy lelkesedéssel fogadta. Üdvözlésére Somogy vármegye számos előkelősége kíséretében érkezett hozzánk. Vele voltak: Tallán György főispán, Madár Gyula alispán, Kapotffy Jenő, és Chernel Gyula országgyűlési képviselők, gróf Jankovich Tivadar, gróf Jankovich Aladár, báró Inkey István, dr. Szaplonczay Manó megyei főorvos, Scholtz Gyula megyei főmérnök, Gosztolnyi Mihály, Bosnyák Géza, Tallán Andor földmunkások, Sörkő Béla, Pais Mihály és Kacskovics Lajos főszolgabírók stb.

Komáromnál mint határozati állománál Baggy Máté vezetésével mellett Zalavármegye küldöttsége fogadta a főispánt. A küldöttségben voltak: gróf Batthyány Ernő, gróf Batthyány József (mindkető díszmagyarban), Bezzerdy Lajos, dr. Haudek Ariston, Hertelendy József, Kemény Andor, Mézáros Antal, Ottay Guido és Talabér Kalmán törvényhatósági bizottsági tagok.

Nagy Kanizsán igen nagy és díszes köszöntője ment meg a pályaudvaron a főispán tiszteletére. A városi képviselőség Vécsey Zsigmond polgármesterrel az élen majdnem teljes számban meg-

és más iskolák jó erők működtek, s a tudományos irodalom is ápolott — a nemzeti élet mégis üres maradt; a nemzeti nyelvet nemcsak a tudományos irodalomban, hanem a nyilvános és társadalmi életben is elhanyagolták; sőt még a családi életben sem foglalta el a nemzeti nyelv azt a helyet, mely őt megillette volna. A jobb osztályok nyelve a nemesség példája szerint a francia és a német volt. Ezzel megváltoztak az erkölcsök is és az érzület.

Hosszu időt át, a mint már említettem, a katolikus iskolák a jezsuiták kezében voltak, de a jezsuiták befolyással voltak a nyilvános oktatásra a piaristák is, egy szerzetesrend, mely nagy érdemeket szerzett a magyarországi oktatásügy körül, s melynek vezetése alatt, úgy mint a bencések, zirciek és prémonstreiek alatt, számos köznevelési áll ma is.

Ezen szerzeteskeletkezésűtől fogva nagy kedveltségnek örvendett az országban, a mi arra vezetett vissza, hogy a szerzetesek nemcsak háza erejével az elemi oktatással is foglalkozott, és arra a körülményre, hogy a piaristák nem voltak oly szabályzatok közt, mint a jezsuiták. Legelőször Privigyén jelesnek meg 1660-ban; 1715-ben recipiáltattak és 1720 óta saját magyar provinciát képeznek. 1733 óta felsőbb tanintézetekben is taníthatnak. Minthogy nem volt ritkaság, hogy falvakban és kisebb városokban kitűnő tanterők működtek, éppen nem csodálhatjuk, ha sok falusi iskolában is némelykor latin, görög, sőt béber nyelv is taníttatott.

Dacára annak a szomorú képnek, melyet ez

időszak nemzeti hanyatlása mutat, ezen átmeneti korszakban is találkoztunk a jobb jövőt előkészítő munkával. Történt valami, habár nem sok, a kormány és az országgyűlés részéről, habár ez a tevékenység sem a nemzeti ügynek, sem a protestantizmusnak, mely a nemzeti ügyet magáévá tette, valami nagyon sokat nem használt. A katolikus egyház és az állam egyének érezték magukat. Az 1715-iki 74. tc. 1. §-a megengedi a koronának a katolikus iskolák s az iskolák céljaira szolgáló alapítványok fölötti felügyeleti jogot; ez különben is a kölcsönös viszonyon alapult.

Az 1723-iki 70. tc. meghatározza, hogy az akademiákban nemcsak a teológiai, bölcsészeti és jogi tanulmányok adassanak elő, hanem más tudományok is. E-rendszabály megérthetése szempontjából szükséges megemlíteni, hogy a nagyszombati, később budai egyetem azelőtt nem az összes tudományokat nyújtotta.

Az ugynevezett carolingi rezolúció 1730-ból, az 1715. évi 30. tc. által életre hívott pesti bizottság eredménye, megengedte ugyan a katolikusoknak alsóbb iskolák állítását egész a grammatikáig, és egyszerűen engedélyt adott a felsőbb intézetek megnyitására céljából való folyamodásokra, de az ily engedély csak ritkán adatott meg.

Tanintézetek alapítása ez időben sem szűnt meg; de annál szegényebb belső szellemük, habár mindkét irány, a mint Németországban egymással szembe áll, Magyarországon is feltehető. A realizmus és humanizmus megtalálják

képviselőiket, s e két irány bizonyos értelemben az iskolákban is kifejezésre jutott. De mivel az oktatási nyelv latin volt, s a közélet nyelvében sem jutott kifejezésre a nemzeti szellem, és — a mint már többször reámutattunk — ennek következtében a nemzeti szellem is hanyatlásnak indult: e törekvések egy jobb kort ugyan előkészítettek, de ez időszakra nézve eredménytelenek voltak.

Művészet és költészet is hanyatlást mutatnak ez időszakban. Az utóbbi csak e század utolsó tizedeiben újodik meg. De Toldy Ferenc joggal állítja: „hogy a hanyatló korszak latinnyelvű irodalma, szellemében hazafias, szerencsésen közvetítette és általánosította az európai tudományos műveltséget. S a század közepétől kezdve találkoztak férfiak, kik a nemzeti nyelvről lelkesedtek és egyes írók, kik az egyik vagy másik ágában az elhagyott magyar irodalmat ismét megindítani törekedtek. A korszaknak kettős jellege van, a múltra nézve némely szakmákban és irányban visszacsúszást mutat; a jövőre nézve pedig kezdete új irányoknak.”

Mária Terézia trónaleptével új kor volt kezdetkező. A nemzeti mozgalom csak uralkodásának utolsó évtizedében indul ugyan meg, mert az ő törekvései, hogy a nyugati civilizációkat a germanizáció által nyisson ki, azt hívták, hogy a magyar nyelv elégtelen eszköz erre, felbrosszították a szellemeket hosszú álomból, és a nemzet nagy lépésekkel haladott újjászülése felé.

jelent, ahogy a kir. törvényszék Tóth László törvénzei elnök és a kir. ügyész Bogyay Ödön kir. ügyész vezetés alatt. Ott látnak továbbá Gellert Gutmann Vilmos kir. tanácsost és öccsét Aladart, Vízleány Sándor és József földbirtokosokat és közlelünk még több jelenet. Hollyek is igen szép számban vettek részt a fogadtatásban. A főispán a vonat elhagyásakor a közönség lelkes éljéne fogadja, melynek lecsillapultával Fáy Zsigmond polgármester a következő beszédet ülvözölte a fölépve:

Méltóságos Főispán Ur!

Nagy-Kanizsa város képviselő testülete és közönsége az őszinte tisztelet és öröm hangján szólaltatott meg engem, mint a város polgármesterét azon alkalomból, hogy Méltóságodat, — ki ezen szép és fényes utcában városunkat érinteni kegyes volt — a város falai között tisztelheti és fogadtatja.

Rövidlátás és tiszteletteljes fogadja a város közönsége a királyi kegyelem azon megnyilatkozását, amelylyel Méltóságod a nagy és nemes vármegye kormányzójává kineveztetett és ezzel egyetemes Méltóságod a város polgárságának gondos atyjává neveztetett.

Fogadja Méltóságod a jelen ünnepélyes alkalomból, — mikor először van szerencsém Méltóságodat a város falai között tisztelgetni — a város képviselőtestülete és nagyközönsége részéről — álltam: önzetlen örömből, határozatlan tisztelettelük legmélyebb nyilvánítását és szívvel melegítő áhajtó tiszteletteljes üdvözlőnként, ama fő ohajaink kíséretében, miszerint engedje a Mindenható, hogy a város lelkes közönségének hamisítatlan szeretetéről és tiszteletéről hódol és számomra éveken át a város falai között is meggyőződhessek, a város derék polgárai a város gondoskodásba fogadni s jóakarata jóindulatában mindenkor részvenni méltóztatnak. Isten hozta és tartan meg Méltóságodat! Eljen! Mire a főispán röviden a következőket válaszolt:

Köszönöm Önnek polgármester ur a kitüntető üdvözlést és köszönöm az igen tisztelt közönségnek a szép fogadtatást. Igen jól tudom, mind előnyre valik a megyének, ha városok is vannak kebeleiben és azért az önkéntes szép városok érdekelt mindig szem előtt tartva, ezeket előmozdítani kötelességemnek fogom tekinteni, és előre is örvelek, hogy már a közeljövőben alkalmam lesz városukat meglatogatni. Ismételtül köszönöm a szép fogadtatást.

Öméltósága bevezetését az éjjeleni vihára követte és többek előtt kijelentette, hogy igazán meglepte azon lelkes fogadtatás, melyben a megye közönsége részéről mindenütt részvétel.

Ebéd közben több előkelőség mutatta be magát a főispánnak, ki a sok óváció mellett meg mindig talált időt, hogy régebbi ismerőseit köszöntse és ezeket kezelt szorosan. Fél órai itt időzést után érkezett az indulás ideje, de midőn a vonat már közvéllel az indulás előtt állt, kitűnt, hogy oly sokan csatlakoznak öméltósága kíséretéhez, hogy nincsen elegendő kocsi az utasok elhelyezésére. Három kocsit kellett még a vonathoz kapcsolni és ezen intézkedés folytán a vonat 20 percnyi késéssel indulhatott Nagy-Kanizsáról.

A Kanizsa és Zala-Egerszeg közti állomásokon a közönségi előjárások ünnepiesen fogadták. A pacsi járás közönsége zászlóval vonult ki Zala-Szt. Mihály állomásra, hol Gadl Sándor pacsi főszolgabíró üdvözölte a főispánt.

Rendkívül impozáns volt a fogadtatás Zala-Egerszegen. Az indóházánál a vármegye közönsége nevében Koller István megyei bizottsági tag üdvözölte a főispánt, kinek rövid válasza után megindult a menet a dusan fellobogozott város felé. Nem kevesebb, mint 15 négyes és 62 kettős magánfogat állt a főispán és kísérete rendelkezésére. Az állomáson és a leherké utczában, rendkívül nagy közönség jött össze, mely az új főispánt az egész fényes bevonulás alatt lelkesen éljenzte. A menet a vármegye székháza elé vonult, hol Balaton József apátplébános, megyehívtartású főbíró üdvözölte a főispánt, ki ismételtül köszönetet nyilvánított a lelkes fogadtatásért. Ete a város fényesen kiváltságos volt. A tulajdonképeni székhelyi ünnepség kedden ment végbe. Délelőtt 9 óra felőrt a vármegye székházában rendkívüli közgyűlés tartott, melyet Csécs Károly alispán nyitott meg és bizottságot küldött a főispánért, ki rövid várátva megjelent, és a megyebizottság testülete a kíséretében a plébániá-

templomán tartandó ünnepélyes isteni tiszteletre vonult.

Enek megtörténtével a gyűlésterembe visszatérve Arany László megyei főjegyző felolvasta a legelsőbb királyi kéziratot, mely az új főispán kinevezését tartalmazza. A királyi kézirat felolvasását a közgyűlés barszög éljéne követte. Ezután a megyei főjegyző felolvasta a hivatalos eskü mintát, melyet Öméltósága igen ünnepélyes hangon ismételt. Eskütel után a főispán következő székfoglaló beszédet tartotta:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Ó császári és apostoli királyi felségének folyó évi márczius 20-án kelt legelsőbb elhatározásával a magas kormány-előterjesztése alapján, tekintetes Zala vármegye főispánjává legkegyelmesebben kineveztettem s most, midőn hivatalos eskümet a törvényhatósági bizottság kezébe leletem, van szerencsém Zala vármegye díszes főispáni székét ezennel elfoglalni. Midőn ezt teszem, legelső kötelességemnek ismerem ő cs. és kir. apostoli felségének a legkegyelmesebb kineveztetéseért legmélyebb s törhetlen hódolatomat, változatlan hazafiai hálátam a magas kormánynak pedig kineveztetésem iránti előterjesztéseért átértett köszönetemet nyilvánítani s a tekintetes közgyűlést felkérni, hogy a kijelentésem jegyzőkönyvébe foglalassék. A tekintetes törvényhatósági bizottság pedig fogadja szívem mélyből jött köszönetemet ama előlegezett szíves barátság és fogadtatásért, melyben engem, ismerlent ma meg érdemellenlül részesített s végül szabadjon meg ezzel egyidejűleg szülőföldem, tekintetes Somogyvármegye méltóságos főispánjának és tekintetes alispánjának ugyszintén az itt megjelent tekintetes törvényhatósági bizottsági tagoknak is legforróbb köszönetem kijelenteni s kérem, fogadják a köszönetemet oly szívesen, a hogy én azt átérzem.

Kiválóan hanzsúlyozom, hogy végtelen nagy kitüntetésnek tartom és nagyra becsülöm az irántam majd csaknem egy évtizeden át tanúsított, támogatott barátságot illyképeni megnyilatkozását, mert szíves és ily nagyszámú kísérelük bizonyítékul szolgálhat tekintetes Zala vármegye közönsége előtt, hogy az ott teljesített tíz évi működésem alatt volt alkalmam s a szerencse szolgált nekem annyira, hogy magamnak tisztelő tisztársakat és szerető barátokat szerezhettem, a kiknek jóakarata részemre a jövőben is kérés, egyben biztosítani is bátor vagyok igen tisztelt barátaimat szeretetemetől és szívemben semmi körülmény sem törthetir irántuk érzett szeretetemet és most engedje meg a tekintetes törvényhatósági közgyűlés, hogy egy rövid visszapillantást vehessek a múltra, egy ideig a jövővel. Is foglalkozhassam a mikor a magas kormány előterjesztése folytán a legmagasabb helyről legkegyelmesebb kineveztetésemet elnyerni szerencsés voltam. első lelkiismeretbeli kötelességem volt, hogy számot vessek ama személyemre vonatkozó igen nehezítő körülményekkel, melyekkel szemben állok midőn tekintetes Zala vármegye ezen történeti nevezetessé főispáni székét elfoglalom oly elődök után, mint a kiket Zala vármegye közönsége itt tisztelhetni szerencsés volt. Tisztelet a legnehezebb feladatommak tartom, mert nehéz a feladat, közvetlen elődömmel Svasits Benő öméltóságával szemben is, a ki alkotmányunk ebredésétől fogva folytonosan hazafias szolgálatban állván ezelőtt 15 évvel a főispáni székét elfoglalta, az ez állással egybefűzött méltóságot és kötelességet oly tapintattal viselte és önfeláldozó munkássággal és buzgalommal teljesítette, hogy csak nyomdokaiba is lépni nem kis feladat lesz.

Annyi nagy előd és ennyi előzmények után szerény tehetségeimet tekintve a legnagyobb lelki erőre volt szükségem míg magam elhatározhattam hogy a magas kormány felszólítására a legkegyelmesebben adott kineveztetésemet elfogadjam és hogy mégis megtegyem, eme három körülmény batorított fel; az egyik ama tudat, hogy Zala vármegye, tekintetes alispáni székeben egy mindenki által tisztelt szerett, a vármegye egyik legelőkelőbb sarja ül, a kit a vármegyenek tisztikara teljes odaadással nehéz munkájában ez ideig úgy a jövőben is készséggel támogatni fog, s így a bizalom alapuló erőssége az én erőmet is emeli.

A második biztató reménysugaram volt Zala vármegye magasán kiemelkedő, a közgyűrt buzgólkodó földbirtokos osztályába vetett feltétlen bizalmam, a mely osztály a mikor a szükség kívánta, vérrel is megtudta védeni hazánkat és abban saját érdekeit, s a midőn a nagy idők lezaj-

lottak, nem adták magukat a féltenségnek, hanem vasszorgalommal és minden rendelkezésükre álló eszközökkel iparkodtak dicső nemzetünk ebredését és továbbélését előmozdítani, amely buzgó ténykedésük és versenyességük méltó jutalmát lehet betudni a gondviselésnek amaz egyik legfényesebb ragyogó történeti tényét, hogy nemzetünk egyik legnagyobb fiának, Deák Ferencnek bölcsőjét e vármegye területén engedte ringatni. A harmadik biztató érzést bennem Zala vármegye nagyszámú és művelt kereskedő osztálya, valamint szolgalmass józan földmives és iparos osztálya kelti kiknek munkásságában és hazaszeretében bízni ohajtok és arra legkomolyabban számlok.

Ezek előre bocsajlása után engedjek meg, hogy Zala vármegye közönségének előleges bizalmát úgy együtt is mint minden bizottsági tagtól is kikérem, hogy annak birtokában saját érdeküket munkásságom és hivatalos állásomból kifolyólag a legodadobban szolgálhassam, s ha már természetesen leggyakrabban idegenkedek is tölem rossz indulattal ellenem ne forduljanak és ekkor lehet bizalmam és reményem, hogy Zala vármegye és annak közönségének érdekeit, ha nem is hivatalbeli elődeim nagy eredményeihez, de talán megközelíleg védeni és előmozdítani szereccém leendő.

Magára a közigazgatásra áttérve, szabadjon mindenekelőtt kijelentem, hogy részemről ma már a közigazgatás államosításának vagyok híve s ha a nagy kérdés előkészületi munkálata a magas kormány buzgó tevékenysége által a törvényhozó testület elé terjesztik, törvényhozó jogommal fogva legigazabb meggyőződéseim szerint annak törvényerőre leendő emelését fogom elősegíteni. Mert hivatalos multam alatt gyakran sajnos kellett tapasztalnom, hogy a mostani municipális rendszerünk változott viszonyoknál fogva igen sok téren túlélt magát.

E kijelentésemmel ne méltóztassanak azonban azt feltételezni, mintha részemről a vármegyei rendszert, maga egészét s annak minden kiegészítő részét feldulva, kiirtani ohajtanám. Távol álljon tőlem e gondolat, mert beismerem, hogy sok oly kérdés van, a melyet a törvény rideg szakasza szerint ma még megoldani nem lehet, s nem képzelhetem hogy bármikor is lehessen oly törvény, mint a mely minden helyi kérdést kimerítsen. Épp az ily kényes helyzetben az önkormányzati rendszernek régi szokásain alapuló gyakorlata áldást hozó hatáshoz lehet, amde másrészt, a mikor ma már a világon minden, — így közigazgatásunk is, — a képzelhető legnagyobb gyorsaságot és beható szakképzettséget követeli, akkor az önkormányzat kebeleiben feltékenyen őrzött gyakori testületi hivatalos közreműködés és intézkedés csak bénítólag hathat. Azért szerény nézetem szerint az államosítás olyképp lesz csak célszerűen megvalósítható, hogy egyes intézményekben az önkormányzat rendszere is figyelemre méltatva legyen s hogy a lakarekosságot szem előtt tartásával megtalálhassék a mód, hogy a közönségnek közigazgatása egyöntetűvé s gyorsabbá tételhessék a hogy a nyilvános szolgálatban levő elintézőknek emberi erejüket túl nem haladó munka anyag adassék a tisztességes megélhetési feltételek nyújtása mellett. Politikai meggyőződéseimre vonatkozólag úgy hiszem kellő világosságot vet a legmagasabb kineveztetésem elfogadása s ebből is látja a tekintetes törvényhatósági bizottság, hogy a szabadelvű párt híve vagyok, de hogy a párthoz nemcsak kineveztetésem közt bizonyítékul szolgálhat egyrészt hivatalos multam, másrészt, hogy a szabadelvű párt által elfogadott és követelt politikai elvek követését hagyomány szerint örökölttem, mert családomban mindenki tegye legborzasabb és legfényesebb politikai multunkban egyiránt híve volt. Ez irányt a jövőben is megtartani ohajtom az ideig, míg a szabadelvű párt oly elveket nem vall magának, melyeknek kivétel az országra károsnak találom, a mely nem várt esetben feltétlenül meglesz bennem az az erkölcsi erő, hogy a szabadelvű pártnak nyíltan kijelentsem, hogy továbbra híve maradni nem kívánok.

Az országos politikát tekintve vegyek tisztelt uraim tudomásul, hogy a politikai pártokat a azok arányaitól egyenlően tisztelni fogom s hogy a viszonylagos megbeesülés korlátain belül működésüket a maga helyén törvényeinkben alakulónak tudom. Kérem ez irányba csak oda terjed, hogy így dicső multjukhoz képest az országos politikát a vármegye e termébe ne méltóztassanak behozni, hanem azokat a politikai harcátérén érvényesítsék, mert az ide utalt ügyek

szerep nézetem szerint nemcsak gyors, de teljesen pártatlan, egyedül a közjó előmozdítására irányuló elintézkést várak.

Állásból eredőleg figyelmen kívül nem hagyhatom a nemzetiségi eszmével ikerestvér gyanánt feltűnő gyermeknevelést; a valódi nemzetiséget abban találom, hogyha valaki leszármazását alkalom adtával nyilvánítja s annak létezését elismerni kívánja, de abban, ha az értezt fentartva szívében első kötelező elismeri, miszerint imádott hazánk s szent koronánk polgára s e magas tisztra ébredve annak hű polgáruul megmaradni s azt utóda örökévé tenni legszorgosabb gondjának ismeri, mely cél a gyermeknevelésnél úgy érhető el, ha a vallásosság magas tiszta eszközeit kérve a Mindenható kiszemelt felkentjeit segítségül hívjuk. Ezt különösen azért kívántam hangsúlyozni, mert lehetnek a tekintetes vármegye területén egyesek, kik a multban gyakorolt törvényhozói jogomat olyképp látnak érvényesítettnek, mintha a vallásosság belőlem, ha nem is kiveszve, de legalább megcsorolva volna, pedig legyenek meggyőződve felém, dicső érzete szívemben sértetlen, s mindenkori megpróbáltatásom alkalmakor a vallás volt a legfőbb vigaszom.

Az 1886. évi XXI., XXII. és XXIII. törvények alapján reám ruházott kötelességek és jogok mikénti gyakorlása tekintetében szabadon megjegyznem, hogy úgy a kötelességeket, mint az azzal összekötött kötelességkivül jelentékeny hatalmas, amint az eddig viselt kötelességeimet is nemcsak tölem telhető lelkiismeretességgel, de a legnagyobb ügybuzgalommal teljesíteni fogom, az igazságot emberi erőmből kitéphetőleg szem elől nem tévesztve. Azon állásponton helyezkedve eleve is hangsúlyozom, hogy elnevezést nem is merve bármely mulasztást, megtorlatlanul nem hagyandók. Az idézett törvényekkel reám ruházott jogokkal visszaadni nem fogok és a mellékkörülmények figyelembevételével a tanúsított érdemek mérlegelése mellett jogok azokkal élni.

A közigazgatás nagy szervezetének egyik sarkalatos alkatrészül ismerem a községi illetve körjegyzői intézményt, mely intézmény jó vagy nem megfelelő vezetésétől hazánk jóléte függ. Ez indít arra, hogy a már is kifejezés adjak ama színdíj elhatározásomnak, hogy hivatalos működési körömben legfőbb kötelességemül tűztem ki a jegyzői kur ellenőrzését és támogatását, meg lévén győződve, hogy ebbeli működésben úgy a tekintetes alispán, mint a vármegyei tisztviselő végül a tekintetes királyi bíróságok is hathatósan támogatni fognak. Sarkalatos követelményeink, melyekből egy parányit sem engedek, a teljes megbízhatóság, hivatalos kényszerűl ment ügybuzgalom, pontosság s az ugys sokoldalulag igénybe vett közönség iránti előzékenység, mely időhöz kötött nem lehet s minden hivatalos működésükben az erélyvel karöltött tapintatosság. Ha e remélt fővonások a tekintetes jegyzői karban megtalálhatók, úgy minden iránlybani támogatásomra feltétlenül számíthatnak.

Ezek kifejtése után szíves megjelenésükért tanúsított türelmükért még egyszer köszönetet mondva szavaim a legszentebb szavakkal zárom: „Isten irtsd meg felséges urunkat és hazánkat.”

A főispáni beszédet többszörösként szakította félbe a jelenlévők tiszteletnyilvánítása és a beszéd végével szünni nem akaró éljenzésbe tört ki a halálhórság.

Az éljenzés lecsillapultával Arany Lajos megyei főjegyző a vármegye közönsége nevében a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Méltóságos gróf, megyei Főispán Ur!

Zalavármegye közönsége nyílt és őszinte magyar szívből üdvözlő Méltóságodat azon alkalommal, hogy Méltóságod e vármegye főispáni állását elfoglalta.

A vármegyei intézmény majd ezredéves multja lélekemelő képét tárja elénk azon őszint és áldozatkész hazaszeretethez, a melylyel a magyar — a haza és a nemzet magas tiszta eszméit mindenkor rajongó imádatlalt körülvette s bármennyire kutassuk is más nemzetek történetét, alig találjuk föl ezen intézményt, mely nem napról napra módosítható írott törvényen, hanem honfiai változatlant és hatalmas közérzetén épült föl nemzeti és állami életünk oly szilárd oszlopává, melyen a sötét évszázadoknak mindent elsőpréssal fenyegető legádázabb viharai is megtörtek és a melynek ma nem kevesebbet, mint legdrágább és

legfőbb kincsünk: alkotmányunk, nemzetiségünk és hazánk fentartását köszönhetjük.

Egyedül ama közérzetben, vehetett erős győreket ezen intézmény, mely hasonlóan a szabadon tenyésző óriási fölyhöz, százados viharok sebhelyeit viseli ugyan: a melyet azonban életképességében korántsem a sebhelyek, hanem üdítő árnnyat nyújtó lombjai, illatozó árszót virágai és gazdag gyümölcsei után kell méltatnunk mindaddig, amíg az éltet adó talajterméketlenül nem válik: amíg ama közszellem ki nem hal keblünk-ből, mert hiszen a legkisebb helyi szervezet körében éppen úgy, mint az államélet megnyilatkozásainál minden magas tiszta eszmének és nagy létnek, mely az emberiség vagy egyes népek sorsát előbbre vitte, kizárólag a honpolgárok közérzete adott létet; a legmélyebb szervezet sem lévén arra egymagában képes.

Zalavármegye közönsége őseihez híven, mindenkor nagy gondot ápolta közszellemét, mely tündöklő vezérszínként a legsötétebb időkben és a legerhebb viszonyok közt is kijelölte számára az egyedül helyes utat, mely egyrészt a magasabb állammal: a magyar nemzeti állameszmével való egyesítésre, másrészt pedig a honpolgári jogok biztosítására, az egyéni és társadalmi jólétre és a szellemi előhaladásra vezet.

Ha ily történelmi mult csulhatatlan záloga lehet a jövő iránynak, — pedig annak kell lennie, mert hiszen ama közérzet már nem áll alakulási alatt, hanem szabályos formát nyert, kifejeződött és tűzpróbán keresztülment tényezővé vált közéletünkben: akkor méltán feldoboghat szívünk, mert teli reménységgel bízhatunk abban, hogy vármegyénk az említett nagylátosságú célok elérése körül ezental is híven fogja betölteni magas hivatását!

E feladatot azonban hatályosan és mindnyájunk óhajára mégis csak úgy oldhatjuk meg, ha szerencsések leszünk Méltóságod támogatását elnyerni.

Erre nézve nemcsak reményt táplálhatunk, hanem határozott biztosítékot találunk egyre-zöl Méltóságodnak imént elhangzott és örömtelt szívvel fogadott azon hivatászerű kijelentésében, hogy Méltóságod a vármegye közönségével egyetértve fog mindazon célok megvalósítására törekedni, a melyeket úgy az állami közigazgatás, mint a törvényhatósági önkormányzat és autonómia érdekelt, a vármegye összes lakosságának jól felfogott léteirkeivel összhangban élénk tűznek; de gazantiát nyújt másrészt az a tény is, hogy Méltóságodban oly ferült tisztelhetünk vármegyénk főispáni székeben, ki a komoly tanulmányoknak, a szerves munkának és a tetteknek a férfja, ki a gyakorlati közigazgatásnak szertőlött elágazó térein szerzett dus tapasztalatait és megégett erejét hozza szeretett vármegyénk fölvirágzására szentelt törekvéseinek istapolására és a ki szomszédos testvérmegyéknek keblén növekedvén fel, oly felvidáhlalt kapcsolcsal van a vármegyei intézményhez, fűzve, hogy bizonyára nincsen és nem is lehet nemesebb vágya és lángolabb óhaja annál, hogy e vármegyét nagyságra és dicsőségre: arra a nagyságra és dicsőségre vezérelje, a melyben Méltóságod, hasonlóan a művészhez, ki nemcsak eszméjét, hanem saját nevét is megörökíti halhatatlan művében, önmagának fog érnel is tartósabb oly emlékoszlopot emelni, mely a késő utókornak is fönnen fogja a mester és a mű nagyságát egyaránt hirdetni!

Az a frigy, melyre Méltóságod ünnepélyes esküjével és kijelentésével ma e vármegye közönségével lépett: örömmel fölül el keblünk, mivel remélni, sőt előrelátni engedi, hogy vállvetett munkánk üdvöt és áldást terjeszt drága megyénk honszerető népére.

E reményben, melyet az Egek teljesülni engedjenek, újból melegen üdvözlőlén Zalavármegye közönsége nevében méltóságodat: azon őszintán hű óhajunknak adok kifejezést, hogy a Mindenható Méltóságodnak engedje fáradságai gyümölcseit élvezni és adjon igen hosszú boldog életet!

A viharos éljenzésel követelt beszéd ehangza után a főispán az illető beszárta.

Mind az isteni tisztelet, mind a közgyűlés rendkívül ünnepélyes színezetű volt. A törvényhatósági bizottsági tagok rendkívül nagy számban jelentek meg s a már említett somogyi vendégek közül jelen volt a közgyűlésen Vadnay Andor C-ongrád megye főispánja is, ki a megyében birótok s ki egyenesen az installációra jött haza. A jelen közül sokan dísz magyarban jelentek meg.

A közgyűlés után az alispán a megyei tisztikart mutatta be Örmélságának, ezt követte a hatóságok, testületek városok stb. tisztelgése.

Déli két órakor az új főispán a „Korona” szállóban ebédet adott, melyre az összes megyei bizottsági tagok hivatalosak voltak. A körülbelül 400 frtot számláló vendégsereg a szállóba minden helyiséget zúló-úság megtöltö. A pompás ebédet azebbnél szebb felközönítők kíséreztek; ezek sorát gróf Jankovich főispán nyitotta meg, lelkes szavakkban ő felsége a királyért üdvözlő poharat. A következő szónok dr. Haudek Agoston volt, ki a főispán erényeit méltatva érte emelt poharat. Skubics Jenő a somogy megyei vendégeket, Maár somogy megyei alispán Zalavármegye közönségét, dr. Szűcs Miklós törvényszéki bíró Zalavármegyei fő- és alispánját, Vadnay főispán Zalavármegye hírtokosságát, gróf Jankovich főispán vármegyének helygyeit éllette, Balaton József apátplébános a megye székhelye felvirágzásért üdvözlő poharat, Köller István, Tallán somogy megyei főispán, haró Puttydászky és dr. Ruzsicska kir. tanfelügyelő az új főispánt köszöntötték fel. — A tényes ebéd, melyen mindvégig lelkes hangulat uralkodott csak késő d. u. ért véget.

Tollfuttában.

Puff! „Kaposvár” lapjárunk explodált és „Zala” szellemekedő” címen valódos patriciási méltósággal, — corioláni haraggal rost elő: hogy mertünk mi vele oly szánalmasan szellemekedni?!” Hogy merték a somogyiakat blockádoznak nevezni?!

En édes istenem! hát haragossnak odát Somogyországban ezért a hagyományos pródikátumért?

Összintén megvalljuk: ezt nem tudtuk. Ila tudtak volna, semmi esetre sem fordult volna elő Ártatlan kedélyekedésünkben az a körlehetetlenség tetőnk haragvással incriminált kifejezés.

Mert lássa kérem, kedves lapjár, mi nem folytunk föl egy cseppet sem, ha valaki nekünk azt mondja, hogy „tarisznya”. Pedig méltóságosk elhívtak, hogy a bicák is van olyan ártatlan jószág, mint a tarisznya.

Minden csak attól függ, hogy az ember hogy fogja föl a dolgok rendeltetését.

Csak méltóságosk a bicák rendeltetését is úgy fogal föl, hogy azal „bocailtösen” műszolgálati könyért ázt még a somogyi ember: és akkor az a „bicák” pródikátum mindjárt elveszt élet.

A törzgyökerez, jóllehet somogyországi bizonyára így is fogja föl azt a szelől fogva (bocáknál kedves lapjár) azt a magyarázatot, mely az érdemes „bicák” elnevezését a „kapabetyű” névvel kapcsolatba hozza. Sőt majdnem azal identifikálja: már az érdemes somogyi testvérek érdékében sem fogadhatjuk el irányadónak.

Hát ezután mire való is volt ezért olyan szertelen haragra gerjedni, kedves lapjár? Mire való volt a rossz-tanácsadó harag hevében eseket írni:

„Nem is reflektálának arra a szánalmas szellemekedésre, mely abban kulminál, hogy a somogyiakat bicáksoznak (miért nem holmi kapca betyároknak?) nevezni, ha éppen ma nem indult volna el Somogyvármegyéből egy számos tagból álló küldöttség Zalába, hogy megtisztalták Zalavármegye közönségét. Így azonban mégis megköcskástunk azt a szerény véleményünket, hogy talán lass alkalm a Zala szellemek (!) ciklirójának is meggyőződés, miként a lendzett somogyi betyárok, vagy bicáksok mégis csak vannak oly előkelő emberek, mint akár — a kanizsai sakter...”

Megengedjen, kedves lapjár, mi ezt a vágást (aminek pedig bizonyára hatalmas éle akart lenni) az ön helyzetében nem köcskástattunk volna meg. De ha már ránk mérté, kénytelenek vagyunk felfogni.

Kijelentjük, hogy mi az előkelőségnek, „Kaposvár” lapjárunk által a somogyi urakra alkalmazott sakter-mértékét nem kifogásoljuk.

Hogy ezután a somogyi urak megköcskölék-e neki: nem tudjuk.

Mert lapjárunknak, ezt a körkóddal tett kijelentést, csupán azért, hogy a „kanizsai sakter” is szerepel benne nem igen fogják bókna venni még azok az előkelő somogyi urak sem, akik Zichy Nándor grótot, (mikor itt „néppárti-ban” állott) nagy triumphussal kísérték.

Hanem hát ugy-e, kedves lapjár, az nem is akart sem nekünk szánt vágás, sem a somogyi uraknak szánt bók lenni, hanem csak egy kis kócskól abból a szabadságszögből, amelyre (igérte szerint) miként, néppárti gyűléssel megvert zafalakat ki akar oktatni?

Az illető után azonban engedje meg, kedves lapjárunk, hogy őt a további leckeadás fáradságától megkíméljük.

Bizony-bizony kár volt a dörök somogyi urakat (szópen megirt, komoly cikkelye mellett) ilyen tomboló haraggal kisélni Zalába és végül új főispánunkkal szemben (a mi Ártatlan, tréfás megjegyzésünket elmagyarázva) olyan féltőrtelenséggel megjegyzést tenni, ami ellen már igazán tiltakozni a jobb ízlés.

— **Sajtóhírek.** Főispáni székfoglaló című cikkünkbe több sajtóhíra csuuzott: Dr. Loginkább értesítésvázor az 5-ik oldal 3-ik hasábján szórában az, hogy „400 fény” helyett tévesen „400 forintot” szedtet, mit exsensel helyre igazítottunk.

Nyílt levél

Főtisztelendő Varga János perlaki plébános urhoz

Perlak, 1896. máj. hó.

Főtisztelendő ur!

Talán tetszik tudni, hogy Magyarország most ezerévi fennállásának ünnepét üli. Bizonyos, hogy a kiállítás megnyitására is tudomása van. Még bizonyosabb azonban, hogy az Ön tarajabeli horvátok polgárok öszesége Magyarország ünnepéről tudomással nem bír, vagy ha bír is, annak fontosságát nem tudja méltányolni.

Azok, a kik valamely vélelten uton ünnepünk-ről tudomással bírnak, nem iöröndök vele, sőt állás foglaltak ellene, hangzatosítván, hogy a mostani anyanyu világban ünnepeljenek?

Ezek tudatában gondolkodoba esik az ember és keresi a nép között jövőhatalmatlan közönynek az okát, míg végre azon meggyőződésre jut, hogy az uralkodó alispoton nem lehet csudálkoni.

Nem lehet pedig azért, mert annak, az iskolában nem igen járt borvát parasztnak senki sem spolja a magyar hazafiaságra másoklonben hajló érzelmeit. Senki sem méltatja neki drága hazája ezeréves fennállásának jelentőségét, senki sem buzdítja a valóságzeretet mellett a hazaszeretetre, és senki sem világosítja fel, hogy mért kell ünnepelnie hazája ünnepén.

Igaz, hogy erre alkalom nincs is máshol; mint az isten házában, de ott igenis van. Itt kellett volna szeretett hazánk ünnepi méltatni; fejleszteni ennek a jámbor népnek hazafias jó indulatát; felhívni figyelmét és belevinni a lelkébe.

Sajnálattal hallom azonban, hogy a nép a legutolsó predikáció alkalmával a vasárnap tartandó misén kívül minderről nem hallott semmit és midőn a templomból kijöve, a városi hajdu dobolásból megtudta a közeli ünnep napját a ballotta az ünnepelésre vonatkozólag az előjárás nevében előterjesztett kérelmet; angolódásra fakadt, hogy ő ünnepeljenek? Ők, az elnyomottak? az adóit egyen sujtottak?

— Majd feldíszítjuk az ablakunkat — mondak — az adókönyvecskékké!

Szóval: elmondtak a néppárti program szövegének egy részét.

Igen, mert önöktől hallanak néppárti kortes-beszédet a batakum ellen; a szív melyéből hangzatosított fagyűlöletet; de sajnos, nagyon kevés-ek jutott ezébe, hogy mit vasárnap az isten nevével kapcsolatban említsek az ezeréves Haza nem nevét a felhívják a horvátok lakosság figyelmét az újabbi ezer évben való, további hazaszeretetre.

A templom és a néppárt mellett pedig ez is megérte nek.

Ezeket szívem figyelmébe ajánlván, maradok Főtisztelendőségnek

Üllő tisztelettel: STEGMÜLLER JÁNOS.

(Helyi adunk perlaki tudósaink nyílt fel-
szólásának; de nem mutathatjuk el kifejezni
csodálkozásunkat a benne foglaltak fölött. Tud-
tunkkal a muraközi papok — meg a magyarul
nem beszélők is — jó magyar hazafias és így
szóval különösebbnek tartjuk, hogy éppen oly
plébánosokkal szemben forog fenn a közöny vadja,
aki teljesen magyar — ki-koniznai — származásu.
— Nem volna érdeklőn tudni: minő intenciók
vezetik a perlaki plébánost, hogy e nyílt levél-
ben foglalt vádakra okot szolgáltatott.)

IRODALOM.

Egy remek kivitelű színmű és az ezredéves ki-
állítás panorámájának felvételét képet készített el Hayer
Arthur festőművész, a „Pekai körkép” Horvátország
Gyula igazgató, mint „Az ezeréves Magyarország és a mil-
lionári kiállítás” kiállításának meghívásából. Ez a művésztől
minden tekintetben kifogástalan kép az ezredéves kiál-
lítás igazgatóság 3200 példányt készített és különböző fel-
tétel az illés állatok használati nyelve szerint. Ez az
egyedül készített kép, a mely eddig a kiállításról el lett
kiszárván és az kiállítás az ezredéves kiállítás pontos kiállítás a
a legnagyobb részén az ezredéves orsz. kiállításnak. E
képet „Az ezeréves Magyarország és a millionári kiállítás”
típusú díszes előszóval teljesen díszített kép az kiállítás
ura, hogy maga az egész mű csak 4 ft 6 in. körbe a
panoráma kép díszítését ábrázolva és a kiállítás igazgatója
a legfontosabb kiállításnak nyújtja. — E panoráma kép
a hazai művésztől igaz felvételéről tesz kiváló bizony-
ságot, mert ezen 18 színes aquarell kép remek kivitelű és
kiváló minőségű színezetességét a legnagyobb módon bi-
bizonyítja.

— Huszáky Mihály. Árpád honfoglalása. Ka-
ronal egy 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Hírnagy
keretben, színes levél díszítéssel. Dísz keretben bronz-bor-
sól. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete

vagy barna fényezett keretben (iskolák számára). Nándor-
fehérvár fölmentése. Hunyady János és Kapitány
által 1456-ban. Fest. H. Ollibás J. Keret: I. sz. bronz és
73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. Zrínyi Miklós
kiróhadja a Szégyenváról. Keret: I. sz. bronz és 73 cm.
magas. Aranyozott antik keretben. Veszty Árpád,
„Árpád és a vezerek” és „Aldozat Hadurának”.
A „Magyarok bejövetele” a kőképek részletei. Keret:
együtt 120 cm. magas. Mindenkik kép: Színarany-keretben,
színes levél díszítéssel. Dísz keretben, bronz-borítással. I. sz.
aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben.
Conceptio immaculata. Múrtól festménye után.
Készült rézmetszet. Keret: együtt 120 cm. magas és 93
cm. széles. Arany / ell. felállított fekete keretben. Madonna
Nixtina. Rafael festménye után készült rézmetszet. Keret
tel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyreliefo-
váltott fekete keretben. Madonna. Ebert eredetije után
készült színyomat. Keret: együtt 116 cm. magas és 93 cm.
széles. Aranyozott antik keretben. A menyasszony Alma.
Márta eredetije után készült színyomat aquarellmodor-
ban: I. sz. díszkeretben. 90 cm. széles és 70 cm. magas.
II. sz. antik aranykeretben. 85 cm. széles, 74 cm. magas.
A menyasszony ébredése. Leffer F. eredetije után
készült színyomat aquarellmodorban: I. sz. díszkeretben,
90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben,
85 cm. széles és 74 cm. magas. Ó felsőge I. Ferenc
József. Dísz aranykeretben. Egyedül rakár és kép-
szelők Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg rész-
letekre is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját
költségünket számítottuk.

Vasuti menetrend

Ercényes 1896. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás				Érkezés			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pécsfelé	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	28	este	v. v.	7	59	regg.
	gy. v.	12	—	delb.	gy. v.	4	55	d. u.
Bécsfelé	gy. v.	8	55	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. n.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	45	éjjel	gy. v.	7	05	este
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	55	este
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
	gy. v.	5	06	d. u.	gy. v.	11	45	d. e.
Barcs	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel
	sz. v.	7	20	este	v. v.	8	38	regg.

NYILTER*)

Köszönet nyilvánítás.

Fogadják a jó barátok, testvérek, ha-
tóságok és a nagy közönség halás köszö-
nének néhai Svastits Károly elhalálozása
és temetése alkalmával tanúsított megható
részvételért.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 4.

A gyógyszer család.

*) Az e rovatban közöltéket nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Előkelő régi jól berendezett

minden ágbán dolgozó

biztosító részvény-társaság

tevékeny főügynököt

keres.

Írásbeli ajánlatok „Tevékeny főügynök” alatt
Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V.
Füredi-utca 4. szám alá kéretnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÖKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest Üllői-ut 18. sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerjű

SZÖGECS CSÉPLŐ KÉSZLETEKET,
továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerjű

sines gőzcséplőkészleteket

hosszu szalmafarókával, alsó szelelővel és rend-
kívül nagy felületű rostálkával, árpahéjazóval és
választó hengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő
GŐZMOZDONYOKAT.Továbbá R. & Garbett Sons felülmúlhatatlan
40% tüzelőanyag megtakarítható.

COMPOUND gőzmozdonyokat.

Legjobbnek elismert brandfordi sziműködő
amerikai kéveköto aratógépeket.

Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló
befogására alkalmazható kombinált ruddal.

Borvető és szórva-vető gépeket

és mindennemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírnév hírnév ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 25 év óta meg-
bizható, fájdalomcsillapító hatású készítményként alkalmazták közvélemény, szénát, tagzsugattatási
és meghűléses és az orvosok által bebizonyosított és mindig gyakorlatban rendelkeztek. A valódi
Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elvezetés alatt nem titkos szer,
hanem igaz népszerű készítmény, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 ft. árképzéssel árban majdnem minden gyógyszerárban kapható.
vagy: Raktár: Török József gyógyszerár Budapest.

Berliniális alkalommal igen óvatosan legyünk, mert több kinevelés után
van forgalomban. Ki sem akar megkérődni, az minden egyes árut „Horgony”
védjeggyel ellátva mint nem valódi utasítás vissza.

Richter F. Ad. és társa, csak és kiz. adni szállítja, Rudolstadt (Thüringia).

A világhírű STEYRI fegyvergyár

SWIFT

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselőisége

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

5343/896

HIRDETMEYNY.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről ezenel közírré tétetik, hogy az alsó nyiresi vágásban lévő hasáb és botosfa a f. évi május hó 11-ik napján d. e. 9 órakor a helyszínen, az alsó erdőben és a fás legelő területén lévő hasáb és gáborongfa, gömbölyű tölgy fekvőfa, tölgygerenda, galyfa, tusófa, padló és tőfa forgács ugyancsak a helyszínen a f. évi május hó 19-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján a leg-többet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatik.

Nagy-Kanizsán, 1896. május 5.

A városi tanács.

I. CZ

Azon körülmény, hogy utóbbi időben városunkban több helyütt aszfalt járdák készítették, továbbá azon cél, hogy városunkban a fővárosihoz teljesen hasonló és semminemű más anyag által fel nem multható kövezetet készíthessék, indítottak engem arra, hogy egy elsőrangú aszfalt vállalatot, — mely évtizedek óta az egész monarchiában több 100 000 m²-nyi aszfalt járdát és utat készített — összeköttessebe lépni.

Azért a n. é. közönség tudomására adom, hogy bárminemű aszfalt kövezetet, kapubejárókat, valamint mindennemű más utcai kövezést elvállalok a legjobb minőségű és első rangú

Siciliai termés-aszfalt anyaggal

jótállás mellett.

Azonkívül azon előnnyel is bírok vállalatot, hogy míg a vidékről ideküldött munkásoknál a munka kivételénél a felügyelet nagy részben hiányos, addig én, mint helybeli vállalkozó az egész munkátot éber szemmel kísérhetem, továbbá az, hogy azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkisebb munkát is azonnal a leg gondosabban elkészíthetem, feljogosít arra a reményre, hogy a n. é. közönség ezen új vállalatomat is pártfogolni fogja.

Végül bátor vagyok megjegyezni, hogy szakképzett munkaerő mellett állandóan nagy mennyiségű aszfalt-anyagot tartok raktáron, ennél fogva minden nagyságú terület beburkolását azonnal elvállalhatom.

Költségvetéssel és egyéb felvilágosítással készséggel szolgálok.

Sartory Oszkár

építő-anyagok raktára és cementáru gyára
NAGY-KANIZSÁN.

Clayton & Shuttleworth
működésű gépek Budapesten Váci-körút 83. sz.

Által a legkedvezőbb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készítők, azaz 12 hordó, vashéj járművek, közlekedő, kocsik és aratógépek, boronák, szénagyutak.

"COLUMBIA" a legjobb szortológépek, szénakavók, repárgépek, kukorica-morzsolók, daráló, szőlő-malmok.

Egytamos acél-akák

és minden egyéb

2 és 3 vasú akák gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentve bízhatók.

* Utolsó húzás. *
Magyar
osztály sorsjáték
Legnagyobb nyereség a legkevesebb részben

1 Millio Korona.

Húzás naponta

1896 Majus 12-án 28-ig.

Nyeremény	korona	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	600 000	korona
1	400 000	400 000	400 000
1	300 000	300 000	300 000
1	200 000	200 000	200 000
1	100 000	100 000	100 000
2	40 000	80 000	80 000
2	20 000	40 000	40 000
5	10 000	50 000	50 000
10	8 000	80 000	80 000
34	6 000	204 000	204 000
100	2 000	200 000	200 000
200	1 000	200 000	200 000
2650	200	530 000	530 000
22 000	150	330 000	330 000
25 007	nyeresemények és jutalom	6284 000	

III. osztályú vételesorsjegyek árai:

60,— 30,— 6,— 3,— forint
Ezen eredeti sorsjegyek árakon kívül ajánlott levél portója és nyereségnyelny jegyzékért 25 Kr. mellékelendő.
Sorsjegyeket ajánl és áztok az országnek postafutályon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottóheltze Budapest.

Szerkesztőség:

F. J. K. K. Olasz-úti hsz.

Ide intézkedő a lap szerkesztésére
vessék minden közlemény.Munkatársak levelei csak ismert kerek-
ből fogadhatók el.

Külföldi levelek csak külföldi címre.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankkegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azóvetkezett és a letenyei takarékpénztár,
a „nagy-kanizsai malágyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbír-éptel: Fischei Földy
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányoska számítottak

Nyitólátás 10 kr.

Külföldi levelek, valamint a hirdetések
számát a Fischei Földy könyv-
kereskedésnél lehet megkérdezni.

1896. május 8-án.

(—) A hazafias megilletődés szent ér-
zeimének heve ragadja meg szívünket. Egy
magasztos ünnepnek vagyunk részesei, a
melynél szebb és meghatóbb a világtörté-
nelem színpadján fellépett nemzetek egyiké-
nek sem jutott osztályrészül s csak Árpád
nemzetének adta meg az isteni gondviselés
azt a kegyelmet, hogy a Kárpátoktól az
Adriáig az egész ország egy oltár, a mely-
nél szívünk szent érzelmeivel áldozhatunk,
s forró hálát mondhatunk az Egek urának
azért, hogy megérnünk engedte e napot,
melyet a magyarok millióinak érzelme
szentté avat; hogy megérnünk engedte azt
a napot, a melyen átélve a mi drága ha-
zánk ezeréves dicsőséges fennállásának
különbét, lelkünk áldhatja a gondviselést,
hogy nemzetünket annyi balszerencse közt,
oly sok viszály után kegyelmesen meg-
tartotta.

Óh! zengj háláéneket városunk tanuló-
ifjúsága, mely első veszed ki részedet az
ünnepségekből, s tekints vissza kegyelettel
az elmúlt századok nagy és nemes alakjaira,
kik a lelki nagyság leküzdhetetlen erejétől
vértézve, a nemzet szabadságáért hullatták
inkább nemes véréket, mintsem hogy szol-
galelkűen meghunyászkodva, a kényelem
nyugvó párnáit keresték volna fel.

Mennyi tanulság szól hozzátok a sirok
néma öléből. Mennyi ragyogó példa tűn-
döklök felétek az elmúlt századok történet-
lapjairól. Az önfeláldozásnak, az önmegta-
adásnak, a hazaszeretlet legnemesebb ér-
nyének mennyi képviselője tűnik lelki sze-
meitek elé, hogyha a magyar nemzet tör-
ténetkönyveit forgatjátok.

Fényes lapok itt, véres lapok amott,
mikért csak a halhatatlanság dicső fénye
engesztel meg bennünket.

A mit ők tettek, a szabadságért tették;
a mit ők szenvedtek, a rajongásig szeretett
hazáért szenvedtek; mert milliók szívéből
énekelte a költő, hogy:

A nagy világon e kívül
Nincsen számokra hely.

Emlékezzetek vissza a magyar szabad-
ságharcra, a mikor feléledt széles e hazá-
ban a régi, dicső kor minden magasztos
mozzanata.

Gyermekeit siettek a szent iobogó alá;
a nehéz fegyver e hazáért, e haza szabad-
ságáért törte vállukat; elviseltek ők fáradal-
makat, a miknek elviselésére csak az adhat
erőt, ha mélyen, benső szeretettel szeretjük
a hazát; azt a hazát, melynek minden rögét
szentté avatta a honfivér, a melynek bol-
dogsága, dicsősége, felvirágzása képezi lel-
künk óhaját, szívünk vágyát, tehetségünk,
törekvéseink célját.

Ez a május 9-iki és 10-iki ünnep a tiéd
városunk ifju nemzedéke.

Boldog időben születél. A haza alkot-
mányos szabadsága idejében. Veszedelme
nem hiv tégedet a csaták tűzébe, nem
kiván tőled fáradalokat a véres harcok
mezején, de tette szőlő téged; nemes tette
a tevékenység minden terén, hol az ember
az Istent, a hazát, a nemzetet, embertársait
szolgálhatja. Szorgalmas munkálkodást, s
az erény gyakorlását kívánja tőled.

Oh! mert a hazát a nagy költő szerint
„nagygyá csak fiainak szent akarátja
teheti.”

Tudománynak, művészetnek, iparnak
magyar észre, magyar kézre van szüksége,
s jaj annak a nemzetnek, mely ezekben
másra is szorulhatna.

Szívetekből, lelketekből sohase enyészzen
emléke e magasztos ünnepnapnak. Emléke-

A „ZALA” tárcája.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Kárpátok ormán, a zsigó Adrián
Magasztos fény dereng: egy nemzet ünnepe;
A haza nagy s a nagy felgám hős népe zeng
Hymnust a múlt felé, a huzdai jödre fel.
Az ősi hantokon, nyugodt csillagok török
Táncot: öröm-napot mit mulat, sáka tart;
Egy szövedő sáta hálálal ed imádk,
Oh hálál meg letenünk, oh áld meg a magyart!

Az új kor hajnalán ömlőket, remény
Mint villám zeng az a millió szíve;
Dicsőítve fennmagy, jelens glóriát;
S a régi hősök hősök hősök hősök
Látom lobogni föl Batár olárvát,
S miként a csatán zengést győzelme száll...
Oh áld meg a magyart, — az áld meg a magyart!
Árpád a nagy vezér s az ősi szent király.

És múltak emlékei, jó a balszerencse közt,
Ezeréves ezer, sáka hálálal csatlakoz;
S bár hullt a vértől, bár folyt a könnyek,
Szabadság, hős hősök mint szikla állt a hon.
Egünk ha álom volt, s őrök hadak nyomán
Hollók hangja lett a hősök hősök
Csüggett bizalom hős hősökben egyesült
És — népe újra áll az áld meg a magyart!

Majd hősök porgat havas zudalt föl ellenük,
S fülkét alázta meg Budának tornyait;
Csatáztak lélekük, — az hősök győzelme
Bábon nyögött a dal; nyugodt mi lelkesít
De jutott fellegük: oltalom villám udd,
S letűnt, a porba hullt hálálal, csillaga;
Megértte az Hungar, meg hősök szelleme —
Zsárlód győzelme hálálal ed imádk.

És nagy ezer hálálal meg pártos ünnepély,
Majd dróty, hálálal meg hálálal meg hálálal;
De „ZALA”-munka: magyar fegyver-csillag,
S nagy hálálal meg hálálal meg hálálal;
Miként hálálal meg hálálal meg hálálal;
Fényes szövedő: hálálal meg hálálal;
Fenn a múlt a hálálal, szabadság szövedő,
Vesszük ragyogva mind, mi szép, mi nemzeti.

Miként, éz ipar társul-ez hálálal;
Nyugat porgat hálálal meg hálálal;
Hinnél: rándok fől hálálal meg hálálal;
Ezeréves hálálal meg hálálal meg hálálal;
A hálálal meg hálálal meg hálálal;
Földre hálálal meg hálálal meg hálálal;
S hálálal hálálal meg hálálal meg hálálal;
Hálálal hálálal meg hálálal meg hálálal.

Kárpátok ormán, a zsigó Adrián
Magasztos fény dereng: egy nemzet ünnepe;
A haza nagy s a nagy felgám hős népe zeng
Hymnust a múlt felé, a huzdai jödre fel.
Az ősi hantokon, nyugodt csillagok török
Táncot: öröm-napot mit mulat, sáka tart;
Egy szövedő sáta hálálal ed imádk,
Oh hálál meg letenünk, oh áld meg a magyart!

Hogy, világ, a rózsák mind díszbe álltak,
Ma szentgyűlés e hon: virágos Hunnia;
Eget, földet betölt a huzd, „Te Deum”
S minden áldást új szövedő hálálal!

HAJGATÓ SÁNDOR.

A Quarnero mellől.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

III.

Farsangkor.

Irigylendő nép ez az oltár! Ország virágos
kert, művészete utóérhetlen, jókedve pártat nem
ismerő, eleázóknak a leggyönyörűbb. Vond
meg tőle a kenyeret, csak polentát; huzd el
alóla a fekhelyet, s elhever a pusata földön,
bontad le a kunyhóját és meghuzódik a lombos
fa alá. De tild el neki az éneket — ökö-lel
tegyetődzik, s kinevél meg carnavalet alórolni
— lellazad.

A mi dédelgetett Fiuménk népe is Jómán
ilyen; azon kőfőknak, hogy mégis inkább
rátermeti a munkára. Kűd az élettől az éven
at, elvirul idő elő, de amíg ifjúsága virágzó,
amíg az évből a farsang veszi ki részét, addig
kitombolja jókedvét.

Az előző évszakokból örül a nép lekeves-
zett derűségének, s a nép megmókázta az őr
közönséget akkor egyszer kedve szerint. Az ide-
genek jól enik szemlélni a vidám szövedő, s
ilykép a kikötőváros kinevél nemzetközi jellegű

rekvésekkel kiyívta magának a fennmaradási jogot, kivívta a többi nemzetek tiszteletét, s biztosította önállóságát. Megtett mindent arra nézve, hogy uralmát e drága véren szerzett földön megszilárdítsa: de azt, hogy gazdag területén, — mely minden lakosnak bővében ontja a megélhetés forrását, — minden lakosa egyszersmind nemzeti nyelvünk csengő szaván szóljon: elérni nem tudta.

Nemzetünk lovagiassága, kormányaink szabadelvűsége nem engedte, hogy erővel nyuljanak az egyéni jogokhoz. — A törvény biztosítja kinek-kinek a kedve szerinti nyelven való szólást, s e miatt a milleniumi évben még mindig akadnak hazánkban oly kereskedők és iparosok, kik Magyarországon, magyar emberek közepette németek maradtak.

A mire hivatalosan törvényt nem hoztak, a minek teljesítése bántó volna, ha felsőbb rendeletre kellene tennünk: mi a kereskedők tegyük meg önhatalmunkból, társadalmi összebeszélés folytán!

Ünnepeljük meg nemzeti életünk eme nagyjelentőségű ünnepét az által, hogy tegyük teljesen nemzetivé a kereskedelmet, teljesen magyarrá ennek üzleti nyelvét!

Hogy nemzeti ünnepségünk egyik több pontján, a milleniumi kiállításon a kereskedők és iparosok impozánsul adnak kifejezést az ipar és kereskedelem fejlettségének, — az kétségtelen. Am e nem elég, a kereskedőknek a kiállításon való részvétele csak akkor lesz hozzájuk méltó, csak akkor lesz tökéletes: ha honn, az üzletforrásánál, az irodában is, az eszme, a magyar kereskedelem eszméje, a magyar nyelv használata által ki lesz fejezve!

Három óra felé már hemzseg a nép a „haroktérén”. (Ez idén különösen renek tavaszi idő segítette elő a sikert). A város előkelő fogatai jövedrü abbázai kirándulókéval veyest fel alá járatunk, és az ut két oldalán s közepén szorong a néptömeg. A katonazene vig hangjai mellett csakhamar megindul az ütközet. Marok- és lapátasura hintik a kocsikról a közönségre vissz a apró kartácsot és valóságos csatározás ke etkezik. Egy-egy szép högyekkel telt kocsi körül. A bennülőknek állítások álarcokkal kell védekezniök a tarka zápor ellen, s nem egy patyolatarcz sanyli meg a hóbotos mulatságot. A harokdév eléri tetőpontját. Vig zivajban sühogok kereszttü-kasul a lövegek. Már a megéjező házak ablakainak sűrű hőlgyközönséget ontomolja a confetti. Hej! milyen gaudét okoz némely ügyes játékos. A levegőt hosszú kerengő szeszszalagok hasítják át, melyeket biztos kézzel dobhat le az erkélyekről — s a lovak idegesen felvelődő nyúkára, kinyuló karokra tekerődnek.

Sietnie s főhercegnő nővérével s leánykájával váltig védik magukat, s virággal felelnek vissza a confetti-támadásokra. Harokdév kacaj közt hadakoznak a tréfánál tréfásabb társasági csoportok. Öt óra után lohadni kezd a harokdév, de ekkor már csaklóg gázol az ember a színes törmelékben: a ruhák, kalapok tele a csata nyomaival, a kigyult arcokkal siet mindenki végső tartózkodás felebarátja nyakába özni, míg a szürkületlen asszonyokt ünnedeznek a fogatok és ásvényi az utcagyerekek zajos birodalmát, utószóreltet csatálva az elhunyt confettivel.

Az este még tombol a végső nagy cavalcade. Másnap hamvazókor szelében-hosszában rendezik a festa di baccalá, s halaknak van akkor nagy veszedelme.

A közönség felsőréte a „Tersatio” hegy templomos ormán, a hol farsang bucsuztatoul zene játszik a betáloknak, kik egymás arcáról igyekeznek leolvasni az elfüzt mulatságok mérvét — és sok sarkotokra sóhajtozik, mért nem fenékiig tejjel az esztendő, mért olyan kuria a carnevale. Jóvőre üjbl, fokozottan.

Arrivederci!

M-r B.

Hazánk kereskedő ifjúsága a nyár folyamán országos kongresszust tart, melyen a program szerint azt is tárgyalni fogják: mikép lehetne elérni azt, hogy a kereskedők üzleti levelezéseiknél a német helyett a magyar nyelvet használják?

Sajnos, hogy ilyen kérdést tárgyalni kell 1000 esztendő életünkben! Hisz ennek már rég tárgyalanná kellett volna válni?

Tegyük meg minden lehető arra nézve, hogy ezen kérdés még a kongresszusig eldöntessék: hiszen úgy is a világ minden kongresszusának sem lesz ereje, s működésének eredménye, ha mi magunk nem akarjuk.

Magunknak kell akarnunk! Önbuzgalmunk önértetünk, nemzeti büszkeségünk s mindenek felett hazaszeretetünk, valóttassa meg velünk e nagy célt!

Mi, a kik elenyészően kicsi tényezők vagyunk hazánk nagy kereskedelmi köreivel szemben, a nagy cél szolgálatában nem mérlegeljük csekélységünket, csak hazafiai lelkesedésünknek hódolunk, a midőn Magyarország összes kereskedőit felhívjuk, hogy ezen 1000 esztendő jubileum záró pontját képezze a régi kereskedelmi rendszernek; temetője legyen a német nyelvű levelezésnek!

Ha ez valósul, a magyar kereskedőség is tett le egy szilárd alapkővet a nemzet jövő életének nagy fundamentumába; melyen az egységes, közönsnyelvű hatalmas épülete felépül!

Hazafiai üdvözléssel:

Rimaszombatban, a milleniumi év március idusán.

A rimaszombati kereskedő ifjak egylete nevében:

Dr. Szeless Ödön elnök, Dickmann László alelnök. Klein Marcell titkár, Kathona Géza Dr. Krausz Gyula, Bródy Andor, Eckstein Sámuel, Cserevny Miklós, Tilkovszky István, Braibart Árpád, Böhm Henrik bizottsági tagok.

Millenniumi ünnepségek.

A városunkban és a megye egyéb helyein részben már megtörtént, részben a mai napon lefolyt és a közeli napokban megtartandó ünnepségekről a következőket közölhetjük:

Nagy-Kanizsán

A hazafias ünnepségek sorozatát a főgymnasiun ifjúság kezdte meg május hó 8-án este laklyas felvonulással, mely a főgymnasiumi téről indult és a főutcán, a városház- i-kola- és lakarékpénztári utcákon át a Deák-térre vonult.

A gymnasiun ifjúság felvonulása rendkívül impozáns volt, 350 lampion és 50 falkyn fényénél vonult ki az ifjúság a gymnasiun-épület udvaráról, hol a Szózatot énekelék. A gymnasiun park egész hosszúságában gyönyörű lampionokkal volt díszítve és megvilágítva. A Szent-Háromságnál Esztergályos Ágoston kegyesrendi tanár fénys tűzjátékot rendezett és a rskettak durrógása a messze távolba is jelezte az ifjúság elindulását. Ezer meg ezer ember és a tűzoltó zenekar által kísérve, baladt az ifjúság a ténysen kivilágított és dusan fellobogozott ünnepi díszben pompázó utcákon végig, lelkesen éjlenzve a hazát, királyt és királynét. A felsőtemplom előtti téren helyet foglalva, az 1000 éves Magyarország ifjúsága és jövő nemzedéke az Isten szabad ege alatt rendezett hazafias és lelkesítő ünnepsége a megállapított program szerint a következőkzög folyt le:

Az egész ifjúság, de nem nemcsak az ifjúság, hanem a sok ezer embert számláló néptömeg földeten fölül inné és buzditva fogadászerűleg énekelte: „Itzadnak rendületlenül” — A lelkesedés lecsillapultával Horvath István VIII. oszt. tanuló lépett az emelvényre és igen hatásosan elszavalta Bartók Lajos' „Munkács” című hazafias költeményét. A zajos éjlenzést a cigányzene

változt fel, mely hol szomorúan, hol vígan hangzott fel, hasonlólag hazánk történetéhez. Szivhez szőlőn huzta Torma Tóni bandája és megrezgettette az ifjúság és a közönség szíve hurjait és ezer meg ezer ember adott kifejezést érzelmeinek, midőn ujbl meg ujbl kiütrő lelkesedéssel telugott: „Eljen a hazá! Steinberger Győző VIII. oszt. tanuló, a magyar haza esztendőven szívesedését és kezes örméit alapos tanulmányai egy pompás alkalmi beszédben foglalta össze. A beszéd mind a tartalmát, mind az előadást illetőleg az ünnepség egyik kimagasló pontját képezte. A lelkes éjlenzést után ismét felhangzott a cigányzene, melynek elémulával Vajda Elemér VII. oszt. tanuló, Garai János: „Árpád a honalapító” című költeményének lelkes elszavalásával ért el gyújtó hatást. A legszébb ima: az „Isten áldd meg a magyart” éneklése után a klindulási hegyre, a gymnasiun épületehez vonult az ifjúság a tűzoltó zenekar kíséretével, sűrűn felhangzó éjleneket juttatva a hazafias tanári karnak is. Az ifjúság ünnepélyének külső ténylet rendkívülien emelte a szép kiviágítás, de nemcsak azon utcákban, a melyeken a menet átvonult, gyultak ki a kertyák és mécsak ezrei, hanem sok mellékutcában is. Rendkívül pompát fejtett ki a díszítésben az „Első magyar áll. biztosító társaság” és a vele szövetkezett „Magyar Francia biztosító társaság”. Az Első magyar áll. biztosító társaság erkélye valódi látványosság volt. A gyönyörűen díszített és a magyar cimereit ékesített iranparenten a következő feliratok voltak: „Isten áldd meg a magyart.” „Ifjú nemzedék szolgáld becsülettel a hazát.” 1896 — 1896. A magán lakházak közül különösen szépen voltak kivilágítva és alkalmi jelleggel ellátva a Weiser, Grünhut és Rosenfeld tele házak, Tivolt János központi kávéház remek kivittől transparentje, melyet a kávéház előtti állított fel, rendkívül nagy tetszésben részesült. Kreiner Gyula, Kohn L. Lajos és Klein József kereskedők üzletei, illetve kirakatai az alkalmunk meglehetőleg szintén igen szépen voltak berendezve és megvilágítva. A város házában ezer meg ezer mécsé megkapó látványt nyújtott. Ugy a közös hadsereg, mint a honvédség laktanyájának minden alakja, volna a Sugarutal nem is érinté a menet, ki volt világítva; a közönség széreny világítását mi tündöklő fénynek láttuk, mert a hazaszeretet kinyitja azt.

Gymnasiumi ifjúságunk az ünnepelt másnap (máj. 9-én) d. e. 9 órakor ünnepes haladó látentisítéssel kezdte meg a felső templomban, hol az énekkar a zenekar kísérete mellett Kloss Ferencről „Tantum ergo” és Kempter Károlytól „Missa solennis” című darabokat adta elő. Kucsra Alajos VIII. oszt. tanuló „Szent Mária hazánk reménye” című éneket solo énekelte; a gyermekkar pedig „Uram Jéz s légy velünk!” című éneket adta elő. Végül „Te Deum laudamus” zárta be a templomi ünnepséget. Az ünnepég áhíratát a lelkesedés magálatára dr. Pachinger Alajos főgym. igazgató ünnepi szónoklása emelte.

Mise után az ifjúság a tűzoltó zenekar kísérete mellett a „Polgári Egylet” nagytermébe vonult, hol az ifjúsági énekkar a zenekar kísérete mellett a „Szózatot” énekelte. Dr. Kiss Ernő főgym. tanár szép, lendületes, lelkesen előadott beszédben visszapihlantást vetett hazánk ezeréves történeti múltjára. Az ifjúsági énekkar a Királyhymnuszt énekelte. Török Miklós VIII. oszt. tanuló Sándor Károly „Ezeréves ünnepünkre” című költeményét szavalta el gyújtó tüzzel. Ez után nagyon megkapó mozzanat volt, mikor a „Polgári Egylet” kerti helyiségében a tűzoltó zenekar pianó a Hymnus játszotta, mintha csak nagy moszsesékből, Hadur oltárai mellől rezget volna ide az ösök ima-éneke. Majd egyszerre az ifjúság ének- és zenekara kordelt bele a Hymnusbá, melylyel az ünnepség e részlete is véget ért.

A Polgári Egyletből a tűzoltó zenekarral az Eötvös-terre vonult az ifjúság, hol dr. Pachinger Alajos igazgató ódai szárnyalása beszédben lelkesítette az ifjúságot a hazaszeretetre. Ennek a fenomenális beszédnek, melynek minden gondolata, minden szava a hazájáért lángoló lélek kenetes imája volt, hatását leírni lehetetlen. A hazáján, nemzetén Hyen rajongó szeretettel csüngő szív minden dobbanás ihletet áraszt. Az ilyen nevelőapostol hatása alatt gyulhat ki csak az ifjúság lelkében is a hazaszeretethez az elthatalan lángja, mely az önfeláldozás csodatetteivel ragyogta be imádott hazánk ezer-

tekből sohase mosódjék el képe annak a magasztos ünnepnek, melynek részesei vagytok.

És tegyetek fogadalmat most a második ezredév mesgyéjén, a mikor széles e hazában magasan fellobog a hazaszeret lángoló tüze; a mikor lelki szemeink elé idézve a multat, bámulattal telik el szívünk annak minden emléke iránt; tegyetek fogadalmat, hogy a nagy és dicső ősök példáján felbuzdulva, a nap emléket szivetekbe véstetik, s mindegyik a maga körében, a hová az isteni gondviselés helyezi, szeretni fogja a hazát; hogy megtésztetik hazafiai polgári kötelességeiket, hogy jó és balsorsban egyaránt munkálni fogjátok a nemzet javát; hogy a mi drága hazánk hű fiai leszték.

Akkor a haza reménnyel és bizalommal tekinthet a jövőbe; azzal a reménnyel és bizalommal, hogy a nemzet gondviselő geniusa a második ezredévben is öröködni fog a drága hon felett, hogy emelkedve nagyságban, gyarapodva dicsőségben szép és irigylt helyet fog elfoglalni a művelt nemzetek sorában.

Adjá Isten!

Templom és iskola.

1896. máj. 8.

Az ezredévi ünnep úgy kezdődött, hogy azt felemelőbbnek gondolni, pompásabbnak remélni sem lehetett. A nemzet ünnepi díszbe öltözött és a legloyálisabban, a leglelkesebben módon fogadta királyát. A magyar állami-ág ezeréves fennállásán érzett örömet méltóbban nem fejezhette ki a nemzet, mint ama nagy lelkesedés által, melyet a legizsákosabb királyt és a legszeretettebb királynét üdvözölte teljes szívvel. A Magyarországi legalkotmányosabb király haza jött hű népihez s vele lény és pompa érkezett a magyar székvarosba, minőt Magyarországi fővárosában nem leltettek ki az utolsó évezadokban. Az egész királyi család, a kir. udvartartás, a külföldi hatalmak diplomáciai képviselői versenyeztek a fény és pompa kifejtésében, amelyhez emeltek a szent ünnepélyt s bebizonyították részvételüket a magyar nemzet sorában.

Nem egyoldalúan kelle Magyarországnak ez ünnepet megülnie, a nép nem egyedül ülte meg e ritka ünnepet. Az egész nemzet ünnepel. A király és a nép közösen. A nép lelkesült üdvözlésére: „Éljen a király!” — I. Ferenc József ennek az egész világot ostromló lelkesedésnek benyomása alatt a kiáltással felelt hű magyarjainak: „Éljen a nép! Viruljon a nemzet!”

És midőn a magyar nemzet magasztos ünnepe közben kifejezést adott legszentebb érzelmeinek, örömkialtással üdvözölve királyát, egyuttal büszke meglepődéssel tapasztalta, hogy királyja az egész világ előtt eme legboldogítóbb szavakban adott kifejezést elismerésének Magyarország dicsősége iránt: „Éljen a nép!”

Magyarország minden táján egyre hangosabban visszahangzik az öröm és a lelkesedés a ritka ünnep és a király benső részvétele felett s páratlan jubileum megünnélésében. És az országot szent István koronája viselőjének megtisztelő s elismerő előzenyisége megerősíti öntudatában, reményeiben és hitében. Öntudatát számba vette az ezredévi ünnep eddigi lefolyása; hitét megerősíteti, reményét felkelteni azok az ünnepek lesznek hivatala, melyeket május 9-én az iskolák, május 10-én az egyházak tartanak.

A remény az ország jövője iránt hazafias érzelmi tanítóink kezében van, akik az ifjúság szívét kérik, érzületet emelik. Az iskola csatálja a gyermek szívéből a hazaszeretet növénytetését, az iskola ülteti el szívében a királyhűséget, lelkesíti magasabb eseményekért, teszi képessé, hogy a huzának és királynak szolgálatában, a vesztő órájában hazát és trónt tudjon megvédelmezni.

A magyar államot az ország hősi ereje és bátor teljesítménye tartotta fenn egy ezredéven át; az iskola fenn fogja tartani egy második évezreden át. Az iskola hazafiaságot és hazaszeretetet tanít, beülteti hőseink dicső példái az ifjúság fogékony szívébe s megtanítja a gyermekeket, miút kell a magyarnak hazájáért élni és halni.

Es hitünk a jövőben megerősíti az egyház; az az egyház, mely a világon mást nem ismer, mint I-ent és hazát. Az az egyház, amelynek lelkesült vezetői így kiáltanak fel: „Csak jó hazafi lehet jó pap.” És ez a magyar egyház, melynek minden felekezeti papjai a népek fia és első sorban magyarok és csak másodsorban papok, Isten színe előtt bátran figyelmezteti a királyt ama jogokra, de ama kötelességekre is, melyeket a nemzettel szemben teljesítenie kell. És az a magyar egyház, amely első képviselőjében a szent millenniumi ünnep alkalmával Isten színe előtt és a király jelenlétében meghajolt a nemzet nagysága előtt.

Állam, egyház és iskola Magyarországon nem ellentétek: egymashoz tartoznak ők és egy a törekvésük. Közös szerelük, reményük és hitük tárgya a haza, melynek nagyságáért, virágzásáért

és fejlődéséért állnak, egyház és iskola közt csak egy törekvés létezik. A magyar állam nagysága lette az egyházat, mert a hit megerősítette az államot és az egyház a kereszt elölvittele mellett résztvevő Magyarországi háborúiban és hadjárataiban és vezért, mert a papi öltöny alatt ugyanaz a magyar szív dobog, mint a pancél alatt és a kardrán.

A magyar állam, a magyar egyház különböző felekezeteiben, és az iskola teszi azt az államfenntartó és istápoló csemet, melyen jövőnk alapul és amikéni egyik sem hiányzott e haza fenntartásának, amint mindnyájan találkoznak a király és a haza iránt való szeretetben, úgy nem fogják a jövőben sem szem elől évezsteni azt a nagy celt, amely Európa minden nemzetének élére állt bennünket és amely Magyarországot egy évezreden át hatalmasan és szabadon fenntartotta.

Ezért nem hiányozhat az egyház és iskola sem az ezredévi ünnep alkalmával. Részük van e haza fenntartásában nekik is; vegyék ki részüket az ünnepből is. A hazafias egyház erősíti hitünket Magyarországi jövőjében. A hazafias iskola élesíti reményeinket a nemzet nagysága, dicsősége és virágzása iránt. Ahol ezek egy derék, igaz és loyális néppel egyesülnek, ott nem lehet helye a romlás hozó visszavonásnak, ott béke, áldás és hazaszeretet honol Államban, egyházban, iskolában.

Kereskedő-ifjak hazafias mozgalma.

A millenniumot a Rimaszombati Kereskedő Ifjak Egylete édes nemzeti nyelvünknek a kereskedelembe való érvényesítésével akarja megünnepelni. Ezt célozza a hozzánk közlés végett beküldött, következő felhívás:

Felhívás.

A Rimaszombati Kereskedő Ifjak Egylete febr. hó 9-én tartott közgyűlésén foglalkozva hazánk 100 éves ünnepségével: Dickmann László egyleti alelnök és Klein Marcell egyleti titkár részletesen megokolt indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a társ-egyesülethez, s a kereskedelem fejlesztését célzó egyesülethez a következő felhívást intézi a kereskedelem teljesen nemzeti jellegűvé fejlesztése tárgyában:

A magyar nemzet 1000 esztendő életének örömuünnepét üli.

E hosszú időn át tanusított szívóssággal az anyagi és szellemi jólét utáni kitartó tö-

lakossága közt összeolvastató hatással bírnak a népből eredő vig karneváli szokások.

Nem is csoda, ahol annyi a fiatalság mint Firenzeben. A tengerészeti akademiák feszítő halgatóitól a számos vállalat életereál ifjuságig mind élni akarja farsangi világát. A különben ratarti uri kisasszonyok, s az örökvidam sartorellák egyiránt kivesszék részüket belőle.

Mi az a sartorella? -- kérde. A mi a fűszer az éleketben, az ő a carnevában. Ott terem a solto la torre, a torony mögött, az óvárosban, mint a nép lánnya; korára és kedélyére nevez bakfi, foglalkozása a divatmunkák körében van, de az esse mindig vigadáson jár, szeme-szája mosolyra természet. Oly jól illik perő nyelvére az olasz társasolási, rövid népies szójárása, mint a nóta friss hangjára; a corso vidam eleme ez a födeljen fejt, pikáns arcu lányserg, — s inkább telkopik az alla nemelyikének, mintsem hogy ésszalasztana egy operettet a színházban és ne lenne meg a maga kackiás jelmeze farsangkor.

A corso farsangkor áll hivatalosa tetőpontján. Ha bóra nincs, az idő rendesen tavaszosan lanya és „Principe Carnovale” uralkodása alatt, különösen vasárnapon alkotványtól az éjjeli órákig a szokottnál nagyobb és tarkább közönség hullámzik fel-alá s mint a virág a buza-földön ki-kisarkallik egy s más álceros cifra-rubán alak. A csvegésből mindegyre kihallaszlik a maskarák éleshangú selypítése, amint a sétáló közt sűrűnek-forognak a mindkét nemű turesa alakok. Szabadjukra vannak hagyva, hogy álcázatlan embertársaikkal csintalanul üzzék bolondságukat,

mert inkognitójukat még a rend komoly őre is tiszteli.

Nincs az a valamire való gyerek, akinek ne volna meg a kétszínű inge meg a bugyogója Arlechino öltözetéhez, hozzá magas csucos süvege és cifrára mázolt képe; nem találki sartorellát, ki ne búj volna másmas színű dominóba, vagy egyéb lengő-bongó mezbe kis selyemálarcal fűdve el arcat, még a „beavatottak” előtt is. Bő lehérrubás Bajazók és Bajazínák üzik ott bizalmaskodó bolondságaikat.

A közönség is derűt, fogékony hangulatban van, s így aztán elkel tréfának ha fűledbe sug valami bohóságot a lisztesképi Pierrot, ha sikongva; hadonászva állja el az utadat a pap-papilyöltözött Arlechinettok Sisere-hada, vagy ha apró trombitájáitujva, karodba csimpaszkodik egy-egy szép maszk. Addio coccollo — hangzik itt is ott is feléd a maskarák felzethangján. Egy-nemely habitué mindket karján vezet a lecsögő dominókat s ilyenkor nem nézik görbe szemmel ezt a kedélyes szabadoságot. Addig addig legyes-kedik áldozata körül, míg ki nem hoz belőle egy légyottot a legközelebbi cavalehináig.

Caravahina! ebben tömörül a farsangi bolondéria sokfélesége. Nagy álceros bálokat hínak így, melyeket az előkelő „Teatro Comunale”-ben rendeznek a farsang öt vasárnapján és utolsónak bushagyókor: Ide aztán eljár, akinek csak táncratermett a lába. Van is ott min mulatni. Zsibongó, szingaszdag, pezsgő-kedélyű tömegben forrong a mulatók raja. Többnyire megkerül minden frakknak a maga maszkja,

akit a selyemálarca sáisi látyola takar az utolsó dobütésig, a midőn a telepezések és felülések következnek; összetalalkozik minden Bajazzo a maga Colombinájával. Az első keringő adja az alkalmat, az első négyes (szegény rendező!) bízalmassá tesz és a tengerparti cancan, a monferina alatt már caupa frere et cochon.

De megtoldják a farsang ünnepnapjait két csütörtökkel. Egyik giovedì grasso (kövér csüt.) másik a giovedì ti lascio („elhagyó csüt.). Bushagyagó előtt lévő utolsóelőtti és utolsó csütörtököt hívják így, amikor még tarkabb a korzó, még lármásabb a jókedv. Kacagató csoportoknak tág tere nyílik ilyenkor, s a széles út olyan, mint a festő pallettáján az összelelyt színek.

Hát még a nagy Kedd! Micsoda csödlölet rendez ez. Ez a confetti corso nagy napja, ami a tulajdonképeni farsangi uri mulatag.

A déli órákban a corso két feien hosszú sorban helyezik el „repülő” eladók a confetti eladására szolgáló asztalokat, melyek mellett csak és ladasságra gyűlik fel a tarka apró gömbölyű löveg (konkolya:emmagyagaú gipsz és kovászgyöcskák.) Szinte borsodzik az ember háta, ha arra gondol, hogy ez mind a nyakk közé fog zuhanni! Siet is a résztvevő járdapublikum közletét biztosítani, mert 20—30 krajczárról a huro heveben felóránként emelkedik kilójának ártolyama. A kocsin járó közönség pedig eleve elálta magát vele, s magával hordja kosárára a münicióját lapátostul. Finomabbnál enél a papircukorka confetti, melyet gyengéd célokra dobálnak.

éves történetét. Az ilyen szellem hatása alatt teremhetnek csak az új ezredv hősei.

Közönség és ifjuság nagy lelkesedéssel élte a hazaszeretel mintá-postolát. A nők hozzá rohantak és könyekig meghatottan üdvözölték az ifjuság millenáris ünnepének megkoronázóját.

A tünemény csillapulatával az ifjuság a Szózatot énekelte, kísérve a töltsöt zenekar által s ezzel az ünnepség véget ért.

A közs. polgári fiu- és leányiskolában.

Az államilag segélyezett közs. polgári fiuiskola szintén Istentisztelettel kezdte meg máj. 9-én a millenáris ünnepét.

Mise után a tanuló a város nagytermébe vonultak, mely szépen volt díszítve. A közönség teljes szívvel megöltötte a természet úgy, hogy a tanulókat már alig lehetett elhelyezni.

Az ünnepéget itt is a Hymnus éneklésével nyitották meg. Dr. Bartha Gyula, igazgató ez után igen magas, gyönyörű beszédben méltatta az ünnepségek nemzeti fontosságát, melyet a közönség zajosn megjelzett, megapsolt. Fölémelő „paraisis” volt az a nemzeti öntudat és azokról a szent kötelességekről, miket edes hazánk a jövő nemzedéktől vár. Mielő volna rá, hogy megőrültek és az ifjuság hazafias ima gyánát őrizze meg jövő működése idejére.

Koltay Zsigmond V. oszt. tanuló Incédy László „Ezer év” című költeményét szavalta. Hoffmann Mór tanár a honfoglalásról és a nemzet ezeréves életéről érkezett, egyes részletekben gyűjtő lelkesedéssel. A fiu- és leány-vegyeskar a Honfoglalást énekelte. — Pollák Hermin IV. oszt. tanuló Hajgató Sándornak „Millenniumra” című szép ódáját szavalta. (A magasszárnyalású költemény lapunk tartsájában közöljük.) Szalay József V. oszt. tanuló Kölcsey Paraisis-éből a hazaszeretetről szóló részletet adta elő. — Steiner Jenő VI. oszt. tanuló Pótfőnek „A magyarok Istene” című gyönyörű költeményét szavalta. Ez után dr. Bartha Gyula lelkesítő beszédrel zárta a félekemelő ünnepéget, megköszönve a jelenvöltek szép érdeklődését. Végül az összes tanuló ifjuság a Szózatot énekelte.

A felső kereskedelmi iskola május 9-én délután 4 órakor tartotta ünnepét, melyről lapunk jövő számában fogunk részletesen megemlékezni.

A nagykanizsai izr. elemi- és polgári iskolában

Az iskolának ünnepi díszbe öltözött növendékei 8 órakor a templomba vonultak, hol a Hymnus éneklése után dr. Neumann Ede főrabbi a töle megszokott ékesszólással tartotta meg a nagy meghozott látálmilag s alakilag ragyogó ünnepi beszédét. A megható énekek Karischmaroff főként ismert képességét s ügyességét dicsérik.

Innen az iskola szépen díszített udvarára ment az ifjuság. Díszes és előkelő közönség lelkes részvétele mellett a következő volt a műsorozat:

1. Hymnus. 2. Az igazgató megnyitó beszédét tartott. 3. Ezer év, Incédy Lászlótól, szavalta Rothchild István el. isk. 4. osztályú tanuló. 4. Kertész József polg. isk. tanár szépen összeállított történeti viaszpillantást olvasott fel. 5. Ima Erdősi Benőtől. Énekelte a leányiskolai ifjuság. 6. Ki volt Árpád? Petőfi Sándortól, szavalta Helfi Rezső el. isk. 3. oszt. tanuló. 7. Magyarország hősei, írta és elmondta Lusztig Arnold polg. isk. 4. oszt. tanuló. 8. Tudjátok e mi a haz? Pósa Lajosól, szavalta Weiss Izso, polg. isk. 4. oszt. tanuló. 9. Árpád a honalapító, Garay Jánosól, szavalta Rosenberg Karolin, elemi isk. 6. oszt. tanuló. 10. Magyarország térképét megköszöntük. 11. Ki volt nagyobb? szavalta Weiller Zoltán, polg. isk. 4. oszt. tanuló. 12. Honfidal, Doppler Károlyól. Énekelte a polg. isk. ifjuság. 13. A fánok. Kuthentől, szavalta Hirschel József el. isk. 4. oszt. tanuló. 14. Előre, Tóth Kálmántól, szavalta Schlesinger Hugó, polg. isk. 4. oszt. tanuló. 15. Szózat. — A szereplők általában áterve és átérezve oldották meg feladatukat.

A közs. elemi népiskolában.

Máj. 9-én reggel 8 órakor mindegyik telekező tartozó növendékek saját templomukba mentek isteni tiszteletre. A rom. katk. növendékek a szentferenczrendiek templomába vonultak zászlók alatt, hol Te Deum volt.

Mise után a kis gyermekesereg a központi iskola udvarába vonult, hol szabad ég alatt tartották meg a millenáris iskolai ünnepét. El-

énekelték a Hymnus; azután Nemeth Ignác igazgató megnyitó beszédét tartott. Az ünnepség többi pontját a fiu- és leányövendékek szereplése, szavalás, térkép megköszöntése stb. képezte. A kedves gyermekesereg szép ünnepét a Szózatkal zárták be.

A Kisdénevelő-Egyesület óvodáiban szombaton délután szintén tartottak ünnepségeket.

Keszthelyen

az alsófoku kereskedelmi iskolában a hó 2-án tartott az iskolai ünnepség, melyen a tantestület és a városi kereskedők megjelentek és a városi kereskedők megjelentek. Az ünnepét Pető Vilmos a keresk. testület alelnöke szép, lendületes beszéddel nyitotta meg, majd Sparaszk Pál gazd. int. tanár hazafias beszédben méltatta a honfoglalás emlékét. Több tanuló ügyesen szavalt, a Hymnus éneklése után Pollák Rudolf a leg-szorgalmasabb tanuló megjutalmazása következt. A szép ünnepéget Csáth Alajos igazgató lelkes szavakkal zárta be.

A keszthelyi tanintézetek szombaton a hó 9-én tartott ünnepségéről a következő tudósítást kaptuk:

A főgymnasium szépen feldíszített helyiségében az ünnepélt a főgymnasiumi énekkar a „Szózat” nyitotta meg. Dr. Burdny Gergely hazafias szellemű alhatott remek beszédet intézett a tanuló-ifjusághoz, miután Füzik 8. oszt. tanuló tartott szabad előadást. A községi elemi fiu- és leányiskola, valamint a polgári fiu- és leányiskolában szintén nagy érdeklődés mellett folyták le az ünnepségeket. Alkalmi beszédek, énekek és szavalatok voltak a műsoron, mely a közönség részéről nagy tetszésben részesült.

Az általános városi ünnepségek ma vasárnap a következő programmal tartanak:

Reggeli 4-6 óra közt taracklövésök hirdetik az ünnepélt kezdetét, e közben az utcákön zene vonul végig. 8 órakor nagy díszmenet a város főbb utcáiban. A díszmenetben részt vesznek: a városi képviselőtestület az előjáróság, összes hatóságok, a nögyelet, ipartestület, az ifjusági egyetlet a 48-as honvédek, a tanuló ifjuság, egy honvédbuszár szakasz és a polgárság. — 9 órakor hálaadó isteni tisztelet a fő-téren. Itt Mesterházy főgymnasiumi prem. r. tanár fogja a szokásokat tartani. 10 órakor a városbaza nagytermében a képviselőtestület díszgyűlést tart, melyen Lendré Ernő kir. közjegyző alkalmi beszédet fog mondani. 11 órakor hálaadó istentisztelet az izr. imaházban, mely alkalommal dr. Schwarz a budapesti szeminárium által ajánlt fiatal lelkes fogja az ünnepi beszédet tartani. Déli 1 órakor 150 szegény közt 300 forint osztatik ki. Délután 3 órakor nagy népünnepély a Balatonparton. Onnét este 8 órakor felvonul a közönség a városba fátylász zenével. A város az ünnep emlékeire 500 forintot alapítványt tesz egy „Balatoni múzeumra”, és 500 forintot isk. alapítványt, melynek az évi kamatait a keszthelyi gymnasium a szegény tanulók legszorgalmasabbja fogja élvezni.

Ványarczon

a községi népiskolában a hó 2-án lélekemelő ünnepség folyt le. Tudósítónk jelentése szerint ezen napon tartották meg az iskolai ünnepélt, melynek tényét Boncz József keszthelyi lelkes igazán hazafias, emelkedett szellemű beszéde nagyban emelte. A megjelent közönség meg volt hatva a „paraszt” fiuk gyönyörűen előadott szavataik és összhangzatos dalai által.

Tomajon

ma vasárnap lesz az iskolai ünnepség, mely alkalomból a derék község 50 forintot és a nép mulattatására rendezendő ünnepélyre 10 akó bort szavazott meg.

Zala-Egerszegen

az állami főgymnasium, államilag segélyezett felső kereskedelmi, polgári fiu-, polgári leányiskola és községi népiskola növendékeinek ezred-éves ünnepére folyó hó 9-én volt. Délután 8 órakor a r. kath. plebánia templomban tartandó hálaadó isteni tisztelet után kezdődött az állami főgymnasium ünnepsége a polgári fiuiskola rajztermében, továbbá az elemi iskolai tanulóké a saját osztályaikban. A gymnasiumi tanuló ünnepéget követte a felső kereskedelmi, polgári fiu- és polgári leányiskolai tanulók együttes ünnepsége a polgári fiuiskola udvarában. Délután az ifjuság kivonult a kaszházi erdőbe. — Az

általános városi ünnepségek a hó 17-én tartanak meg, melyre a képviselőtestület kebeléből kiküldött bizottság a következő sorrendet állapította meg: Május 16-án este a város kivilágítása; 17-én az ünnepség napján, melyre a várost fellobogozták s a féléhrépi, olaj, kaszházi és császi-utcák végén a városban előtt két-két zászló árboz alittatik, reggel 5 órából este 6 óráig felőráknépi moszaráss. 9 órakor a rom. kath. plebániatemplomban, ennek befejeztével az izr. imaházban ünnepélyes hálaadó istentisztelet; ennek végeztével a városbaza tanácstermében díszgyűlés, melynek tárgya a polgármester megnyitó beszéde után díszszónoklat, tartja Szigethy Antal városi képviselő; este 8 óráig Arany Barany vendégő dísztermében bántett s ennek befejeztével lauc.

Csáktornya és Tapolcán a hó 9-én, Sümegen és Csabrendeken ma vasárnap tartatnak meg az ünnepségek.

H I R E K.

— **A honvédek köréből.** Legfelsőbb elhatározás folytán Zurna Károly vezérőrnagy, háziexredük: a cs. és kir. 48-ik gyalogezred volt parancsnoka a közs. hadseregéből a m. k. honvédséghez helyezettett át és a 82-ik honvédyaloldandár parancsnokává nevezettett ki és minthogy ezen dandárhoz tartozik a helyben állomásozó 20-ik honvédyaloldandár is, többszörönként lesz alkalmunk a városunk közönségének rokonszenvét nagy mérvben bíró kitűnő hadit. városunkban tisztelhetni, ki avak előtt mint főhadnagy és százados városunkban állomásozván, a tarsadalomnak közkedveltségű tagja volt, ki mindenkor szívesen emlékezett vissza a városunkban töltött időre. — *Valentín Daniel* ezredes, a 82-ik honvédyaloldandár jelenlegi parancsnoka a 79-ik honvédyaloldandárhoz helyezettett át.

— **Ezerévi alapítvány.** Dr. gróf Jankovich László vármegyénk főispánja a magyar gazdaszónyok országos egyesületének leányvállalása javára az ezredév alkalmából 4000 forintos alapítványt tett.

— **A társaságból.** A következő család értesített vettük: Vindornyalaki és hertelendi Hertelendi Béla és neje szül. bezéredj Bazerdj Berta örömmel tudatják leányuk vindornyalaki és hertelendi Hertelendi Irmának, verebélyi Marzsó József s nehai nejenek: váradí Török Irmának fíval verebélyi Marzsó Tibor cs. és k. 48. sz. gyalogezredbeli főhadnaggyal a nagykanizsai plebánia-templomban folyó évi május hó 9-én történt egybekelését. Nagy-Kanizsa, 1896. május hó 9-én. Hasonló értesített adott ki verebélyi Marzsó József a völgegy édes anyja.

— **Szintársulat.** Somogyi Károly szintársulata ma vasárnap a magyar nemzet ezeréves fennállásának emlékére az előadások sorozatát díszelőadással kezdi meg. Előadásra kerül: *Haz utódok* történeti színmű első felvonása. Ezt megelőzi: Végli István „Ezer év” című prólogja.

A **versszóródás** nagy néma képiet bemutatja a társaság személyzete — Ezt követi: „Matyás király lesz” és Matyás király bevonulása Budavárba. — Hymnus-éneki az összes személyzet. — Zárókul: nagy apotheozis, bemutatva a szintársulat összes személyzete által. — Jegyek előre válthatók d. e. 9 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 5-ig a szinkor pénztáránál. — Az előadás kezdete 8 órakor.

— **Új kerékpár club.** A második kerékpár club városunkban csütörtökön este tartotta alakuló gyűlését, melyen jelentetett, hogy a club iránt oly nagy a kerékpárosok körében az érdeklődés, — mit különben az eddigi jelentések is mutatnak, — hogy a club a legbiztosabb reményekkel kimondhatja a megalakulást. Ideiglenes elnökké dr. Szigethy Károly választott meg, azokivül 3 tagu bizottság küldött ki az alapszabályok kidolgozására, melynek előterjesztésével a kör legközelebb „Hungaria nkanizsai kerékpárosok egyesülete” címen végleg meg fog alakulni.

— **Eljegyzés.** Dr. Kovács Vilmos tapolcai ügyvéd eljegyezte Löwensohn Róza kisasszonyt, Löwensohn Jakab boglári kereskedő leányát.

— **A szintársulat köréből.** Berényi Géza szintársulat igazgatójának megbízottja, ki ezen név alatt és minőségben régebbi ismerőseink, annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy

eventual hasonlóságban, de család neve alatt, Janitsy Miklós néven fog szerepelni.

— **Atakuló ünnepély.** A kecskethelyi kath. Legényegylet 1896. évi június hó 4-én a „Nemzeti szálló” helyiségeiben kiállítására táncmulatsággal egybekötött zartkörü mulató-ünnepélyt rendez. Belépő díj személyenként 1 korona. Kezdet 8 órákor. Felhívások közönnel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Műsor, 1. Hymnus. Eneki a kecskethelyi iparosok dalköre. 2. Előző megnyitó beszéd. 3. A legényegyleti ifjakhoz. Szavaltja: Bokan József. 4. Felvétel. Tartja: Scandio László egyk. elnök. 5. Katholikus Ipadár. Szavaltja: Papp Ferenc. 6. Szózat. Eneki a kecskethelyi iparosok dalköre.

— **A Hévízi fürdőintézet megnyitását.** Több igen cselekvő utazó, exkursionslelő a tél folyamában, miről igen kellemesen fognak ki a ki-váló gyógyerejű fürdő látogatói meggyőződni.

— **A kecskethelyi kath. templom restaurálása.** A kecskethelyi róm. kath. templom restaurálási munkálatai, melyek a múlt hó 9-én vetők kezdődtek igen serényen folynak. A restaurálási költségek mintegy 30,000 forintot ragnak, ehhez közadakozás útján eddig már több mint 20,000 forint folyt be. Festésh Tassilo gróf 6000 forintot adományozott, Vaszary hercegprímás a föltartat készítette. A templom igazi látványosság lesz. Dr. Dunszt Ferenc kecskethelyi apátlébános az érdem, hogy a templom ily nagy változáson megy át. A templomot, mely körülbelül szeptemberben készül el, a hercegnak személyesen fogja felszentelni, mely alkalomból nagy ünnepségek lesznek.

— **Ezerévi emlékfák ültetése.** Ezerévi irják lapunknak: A tót-szent-mártoni körjegyzőségben, Tót-Szent-Márton, Tót-Szerdahely, Molnári, Erdősa és Petri-Vente községekben edes hazánk ezeréves fennállásának megörökítésére április hó 28 és 29-ik napjain emlékfákat ültettek. Az ünnepélyes ültetésnél jelen voltak a községek iskolás gyermekei tanítóik vezetésén alatt, a községi elöljáróság és igen szép számmal a községek lakói. Az ünnepélyt mindendőt Jungmayer Ignác tótzentmártoni plébános nyitotta meg gyönyörű beszéddel, elmondva történelmünk kimagaslóbb alakjainak rövid életrajzát, huzdította a jelenlevőket ezek követésére; megemlítte, hogy csak úgy fognak rák is halászni gondolni az utódok, ha mi is teljesítjük hazánki kötelességünket. A megnyitó beszéd után az iskolás gyermekek a Hymnus énekeltek el, mire a fak beültetése következett. Ebben az összes jelenlevők részt vettek. Végül mindegyik községben, a fátáradhatlan körjegyző, Kálmán Lajos bazsai zárbeszéd kíséretével, a fakot az előjáróság gondjaira ajánlotta, mint olyan ereket, melyek hivatva lesznek századokon át hirdetni az utókornak elődeik honszeretétét. Az egész ünnepély a haza és király eltelésével ért véget.

— **Déli vasút.** A cs. és királyi szab. déli vaspálya társaság a május hó 1-től érvényes menetrend hirdetésményhez kiadott fedvény által tudatja, hogy közvetlen személykocsik közlekednek I. és II. osztálylyal:

Budapest d. v. — Velence között Pragerhofon át, a 201. és 202. sz. vonattal.

Budapest d. v. — München között Pragerhofon át, a 201. és 202. sz. vonattal.

Budapest d. v. — Fiume között Pragerhofon át, a 203., 804., 803. és 204. sz. vonattal.

Budapest d. v. — Villach között Pragerhofon át, a 203. és 204. sz. vonattal.

Budapest d. v. — Pakrad-Lipik között Nagy-Kanizsa, Barcsan át, a 207., 909., 2014., 2013., 910. és 208. sz. vonattal.

Budapest keleti p. u. — Pragerhof között a 207. és 208. sz. vonattal.

Budapest keleti p. u. — Pragerhof között (június hó 1-től szeptember hó 30-ig Franzensfestig) a 201. és 202. sz. vonattal.

Budapest keleti p. u. — Tesczprém között Székesfehérváron át, a 201. és 214. sz. vonattal.

Bécs — Zágráb m. d. v. között Sopron, Nagy-Kanizsa, Gyékényesen át a 802., 901. és 902., 301. sz. vonattal.

Bécs — Fiume-Abbazia között St.-Péteren át, a 801., 803. 802. és 804. sz. vonattal.

I., II. és III. osztálylyal:

Bécs — Eszék között Nagy Kanizsa, Barcs, Villányon át, a 304., 905., 306., 909. és 906., 303., 910., 305. sz. vonattal.

— **Nem remélt szerencse.** Rövid pár nap előtt még Heintza Karoly, a magyar osztályos-
intézet fő-elárúsiójának felhívása, hogy február 5-től 8-ig megtartott húzás alkalmával a 20,000 koronát nyert sorsjegyet tulajdonosa a nyeremény felvétele végett jelenkezze, eredménytelen volt. Vége e hó 3-án a hódmező-várárhelyi K. P. a fenti irodában bemutatta 29471. számú sorsjegyet és a 20,000 koronányi csinos összeget felvette. Nagy örömmel sietett a polgármesteri hivatalba, ahol a fővárosi szegényeknek 100 koronát és az árvalányok számára pedig, kik szerencseszámát húzták ki, 20 koronát tett le. Az osztály-sors-jatek igazgatósága közli velünk, hogy a húzás tartama alatt május 12-18-ig hivatalos napjegyeket fog kibocsátani és azokat az összes budapesti és vidéki árusítókna az érdekeltek számára, betekintési végett megküldi. Minian a húzás 17 napig tart, ezen berendezés által alkalmassá a közönségnek nyertes sorsjegyet az elarúsítónál egy még a szerencsekerékben levő számtól kicserélheti és ily módon részesülhet még azon nagy esélyekben, melyeket a millenniumi kiállítás millió sorsjátéka nyújt.

— **Az ezredévi kiállítás** mintegy 290 épületei közt tagadhatatlanul a legoriginalisabb a Mauthner Ödön budapesti magkereskedő pavilonja. Ez olyan eredeti, a minőt semmiféle világkiállításban még nem láttunk. Látni kell ezt a rajtságság vadregényes külsejű épületet, mely vakolat helyett egész összeségében lakereggel van borítva. A közeledő már száz lépéskor a díszes kis benyilóért remek tökéletesen virágainak kellemes illatára fogadják, de csak közelebb érve észleli, hogy az ebben a pavilonban és alatta folyton tolongó néparádatól vajmi nehéz a pavilonba bejutni. Bann a pavilonban tartjuk a szakavatott rendező kéz művet: magvak kristályüveg tartókba rendezve a minden konyhakeri és virágmag-fajta mellett ragyogó színekben festett természetű ábrákat, majd üvegekben helyeztetik trappán hűsözt, természetes nagyságu termények modelljeit. A páratlan tökéletesen és tisztaságu gazdasági magvak egyetemben a természetben csoportosított növényekkel, valamint az ezen pavilonban kiállított ritkább magvak gyűjteménye méltó tanulmánytárványi a gazdának, kertésznek és a természet kedvelőjének egyaránt.

— **Nagyzerű új építmény Budapest.** Az ujonnan épült Royal nagy szálloda Budapest, fénye, a fővárosban még nem létezett berendezésével a modern Budapest egyik látványosságát képezi. Az előkelő közönség a székesfővárosban most oly szállodát nyert, mely Európa leghazarabban berendezett szállodaival versenyben állja a versenyt. Ray műépítész Budapesti új szállodával gazdálkodott, melynek kényelmes és elegáns berendezése hivatva lesz, a benne lakónak budapesti tartózkodását minél kellemesebbé tenni. A szálloda vezetése Glück Ernő igazgató ur kezében nyugszik, a ki a külföld legelőkelőbb szállodáit tanulmányozta, és így biztositja, hogy meg a legnagyobb igényű vendéget is ki fogja elégíteni. A millenniumi ünnepélyek alkalmával előrelátható tudás folytán, innacsosnak tartjuk szobákról már előre gondoskodni.

— **Millenniumi ünnepségekhez.** A nmélt. m. kir. belügyminiszter ur, 88.165/1a. sz. alatt az 1848. XVI. t. c. 2. §-ának pontos betartását rendeli és így a törvényhatóságoknak min községeknek kötelességévé teszi az országos magyar cimerrel ellátott nemzeti lobogók beszerzését, melyek nyilvános és nemzeti ünnepélyek alkalmával használandók. Ily zászlók különféle szélességben és nagyságban egy darabban, minden varrás nélkül — sőt, a zászló közepére a nm. m. kir. belügyminiszterium által legújában hivatalosan megállapított rajzok szerint, rossz időjárás ellen a legnagyobb ellenálló képességgel bíró színnel, mindkét oldalon gyönyörű szinompában előtűnő magyar országos cimerrel, körül nemzeti rojt és két szép bojtjal ellátva, továbbá 3 részből varrva és festett cimerrel ellátva is, melyek jóval olcsóbbak, mint a varrás nélküliek; legelőnyösebben Fischel Fülöp könyvkereskedése által szerezhetők be, hol magyarország legrégebb és legversenyképesebb zászlógyárának képviselősege van a mely zászlók árai sokkal jutányosabbak, mint bármely más gyártmányé. — Arjegyzéket küldök kíváncsra bérmentve. — Továbbá: lámpionok, kokárdák, emlékérmék, a legszebb kivitelben és legjutányosabban kaphatók.

Göcseji leveledzés.

VII.

Ferdafa, 1896.

T. cz.

Társaságunk Ur!

Mijóta be iktatottunk az baktéri hivatálatomban, hát szám-látomást csak úgy emelkedik az göcseji társaság. Tis kör-mejim könt kaptam az göcseji társaság társaságját és lebögtetm erős kezével.

Lekövetkezett a múlt hétén egy nimet saor Bétéből mi kösnek kömbé is, akiből csak u dütt az saavallat, mint az fölből az saor.

Azzondi:

— Te, och nipsig, te vak vagy, siket vagy: tiköket talnak, lopnak izrájel népel, a szidók! Mindön azob, me-mán néktör sömmitök alant.

Jas Kölnöcs Caitea rokony rögvast oda hajlított egy-bét szövel:

— Hát akko a sön köztör forint adásdagom is a Wejs-bergör Bedenök, mer a kis izrájel sz?

A teusz elszalasztotta szöt az füli mellett; haem azzondi:

— Tseleködjék mög a zantiszömmita ögylest és müködi-söket jelönteik bé ja kösponatob.

Tekintélyösen fö kérdöm az nipt:

— Ki akari ösöz ügyesséni? A ki ögylet akar lönni, az gyűjek önám az Wejsbergör Bedenök teusz kösöm-jába, ahon küfömetáitjö: gyűle-estökönk mög a zantiszöm-mittaság érsnyában.

Léptömöz kaligott a szegis bagásija. Oda szötam az Wejsbergörnek:

— Bedenök teusz, igazad fö ökkileit az kösöntány kebleket!

Rögvast elértötte a zantiszömmita szándikomat: vutte Jas kösöröst, böszött az pogányvári izrájelből, aki nöm vöt mükööröstöve.

Mikó mán jól ösözösörvenköttünk, mögtölögráfátam az Luagor teuszarnak Bétébe:

(Sürgön.) Ferdafa, izzaka 12 óra 20 perc.

As izrájelita kösömöröz, a Wejsbergör izrájel, a Zlatan öriste, ho kettö zantiszömmita tagtárból a száján kö nöm buggyant az kösöröst: Töttlegaság mög ön löttök. —

Hock!

Kala Pal Ur X

baktör és zantiszömmita.

(Sürgön.) Ferdafa, illi udu 2 óra 5 perc.

As göcseji keblek nöm birták tovább az Wejsbergör izrájelit: mindön zantiszömmita elv a szatal alatt ösöpon-tosott. En mag bírom: mostandé izsom brüderi az Wejs-bergör Bedenökkel:

Hock! Hóhá!!

Kala Pal Ur X

baktör és zantiszömmita.

(Sürgön.) Ferdafa, rögvast 6 óra 10 perc.

El vönök érsöknyövel és is. As Bajusz saor sauszog alattam; attal fil, ho kigyta bellü a zantiszömmita sausz. Uldöz saavantom: ha tovább ja igyöz löttötök, itt baj leszön. Zabiakokat verdöcsök, ha fö ösödünk!

Hock! Hóhá!! Hock!!!

Kala Pal Ur X

baktör és zantiszömmita.

Kaptam küválaszást is.

(Sürgön.) Wien, 1896.

Gek' zum Teufel! Kala Pal Ur!

Luager.

Fényös délután lött, ho fööbbedve neki kentünk a sört-kebletnek, a szálbbi sööröt.

Zantiszömmita Plogdum.

1. Ödöletli küsödlös, tarti: Kala Pal Ur.

2. Tagnögi iródás, mögtölexik: Mind.

3. Böleöz ögyszöglikre kidönya az 2-ik pontot: Kölnöcs Caitea rokony, ösötörögnyéből.

4. Jároms az saájat, aki akargya.

Legjobbaban tetötte az 2-dik pont, haem azir küs-vasöjöttünk, ho tündetünk: Mögtöttük az kötsze a görbesögi Nájmann Számjút böstöt is ösaldörjöl dömsöt, mer a sögy sausz Wejsbergörört csak nöm tsapunk lörmöt. Egyttö a sörgyel a Számi, ösög az Déri györök is, mer usz öttök mög zantiszömmita virtut.

Fö ragasztottuk az szalgödöröket is, mer a süveg öltöns, ha mögkomantunk. Fö körtom Wejsbergör, mög a többit, ho ök bellüöl jajgassanak, min maj a szatán tsahunk. Mög az kösoma ajtöt is lömsötük öfö, ho kösnyigebb dühösigyel ronthassunk bé az kettö aku borra, akit küf-estünk.

Tsaptunk is öllan tsindöz noszt, ho görbesögön före vertik az harangokat.

Ügy gyögszö iföl tájokban mán möválasztottuk Wejs-bergör zantiszömmita ölnöknek, az Nájmann Számi lött lögyön az föjegyzök. Mugyba kettö akö bort tsintettünk el. Mikö

még jaa Lipitlotly tairán is oda követközött és tapogatt
jaa talmbóllumját: meghatároztak, ho soha sém tseletünk
mást, mindé tustatunk.

Jól most mindon, még vir is foit: mér az Pógar Zandris
sádog az fejvel tanált az kúfalnak könyökölni.

További pár sor bölvítésémig maradványostam jelen
leg En

Kala Pál Úr X
baktör és antisémista

Szerkesztői üzenet.

Perlak. A levelében érintett ajánlott lev. lap
nem jutott kezeinkhöz. Ha az illető plébános ur
a dolgot reifikálni akarja, bizonyára ismerni
fogja a helyes eljárát és egyenesen lapunkat
keresi föl válaszával. Mi, — nagyon természe-
tesen helyet adunk annak — ha személyeske-
déstől ment lesz.

NYILTTER.*)

Foulard-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méte-
renként — japán-, kínai, s. a. t. a legújabb min-
tázattal és színkben, n. m. fekete, fehér és
színes **Henneberg-selymet** 85 krtól 14 forint
65 krig méterenként sima, csikos, kocakított mintá-
zott damasztot stb. (mintegy 240 különböző min-
ségben 2000 szin és mintázattal stb. a megrendelt
ára postabér és vámentesen ahához szállítva és
mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.**
(ca. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben**
— Svajcha címzett levelekre 10 kros és levelező la-
pokra 5 kros belyeg ragasztandó. — Magyar nyelven
írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

Előkelő régi jól berendezett
minden ágban dolgozó
biztosító részvény-társaság
tevékeny főgynökök
keres,

Írásbeli ajánlatok „Tevékeny főgynök” alatt
Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest V.
Füredi-utca 4. szám alá kéreinek.

*) Az a rovatban közzétettéért nem vállal felelősséget a
szerkesztő.

Felolós szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Hatóságilag engedélyezve!

**Ki akar
egy éves önkéntes lenni?**

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat
nem végezték, előkészültségükre és foglal-
kozásukra való tekintettel né kül megszerezhetik
az egyéves önkéntes jogot. Programm in-
gyen és bérmentes.

Lichtblau Albert

igazgató

egyéves önkéntesi tanfolyama

Debreczenben.

MAYER ADOLF

cs. és kir. őrnagy, felügyelő.

Születési év közlendő. Aki már sor alatt
állott, föl nem vehető. 90 6-1

A vételhez kevés tőke szükséges.

Birtok

Szlavoniában Pozsega mellett vasutállomás
a helyszínén, 380 katastr. hold kiterjedésű,
13 hold legelő, 67 hold erdő, az egész
birtok egy tagban, jó lak- és gazdasági
épületek, kellő instructióval ellátva csekély
felpenz mellett eladó. Ára 60.000 forint.
Teher 43 000 forint. — A vételhez 6—7600
frt szükséges. — Közvetlen vevőknek leg-
készségesebben nyújt felvilágosítást Jahnz
Emil uradalmi felügyelő Zágrábban.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előlegben bekül-

dése után küldeték

KLYTHIA a bőr ápolására,

szépitésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb éltetőéki, bál és társalgó PUDER.

Fehér, rózsaszín- és sárga

vagyileg analýzált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Németben.
Ellámerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toletté-száppan és illatszert-gyár. Főraktár: RÉCH,
L. Wollzeile 2. Kapható a legtöbb illatzer-,
gyógyszer kereskedésben és gyógy-
szertárban.

T. CZ

Azon körülmény, hogy utóbbi időben városunkban több helyütt aszfalt
járdák készítették, továbbá azon cél, hogy városunkban a fővárosihoz teljesen
hasonló és semminemű más anyag által tel nem multható kövezetet készíthes-
sek, indítottak engem arra, hogy egy elsőrangú aszfalt vállalatot, — mely évti-
zedek óta az egész monarchiában több 100 000 m²-nyi aszfalt járdát és utat
készített — összeköttessebe lépni.

Azért a n. é. közönség tudomására adom, hogy bármintemű aszfalt
kövezetet, kapubejáratokat, valamint mindennemű más utcai kövezést elvál-
lalok a legjobb minőségű és első rangú

Sicíliai termés-aszfalt anyaggal

jótállás mellett.

Azonkívül azon előnnyel is bírok vállalatot, hogy míg a vidékről ide-
küldött munkásoknál a munka kivételénél a felügyelet nagy részben hiányos,
addig én, mint helybeli vállalkozó az egész munkálatot éber szemmel kísér-
hetem, továbbá az, hogy azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkisebb
munkát is azonnal a leg gondosabban elkészíthetem, feljogosít arra a reményre,
hogy a n. é. közönség ezen új vállalatomat is pártfogolni fogja.

Végül bátor vagyok megjegyezni, hogy szakképzett munkaerő mellett
állandóan nagy mennyiségű aszfalt-anyagot tartok raktáron, ennélfogva minden
nagyaságú terület beburkolását azonnal elvállalhatom.

Költségvetéssel és egyéb felvilágosítással készséggel szolgálok.

Sartory Oszkár

építő-anyagok raktára és cementáru gyára
NAGY-KANIZSÁN.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziázer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta meg-
bizható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tagzaggatásnál
és meghűlésnél és az orvosok által bedörzsölőekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi
Horgony-Pain-Expeller gyarkorta Horgony-Liniment elnevezése alatt nem titkos szer,
hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban nem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenként árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben
van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtékú utánzat
van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony-
”-vályog nélkül mint nem valódit utasítás visszaz.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Hurut-, köhögés-, rekedtség-, mell-,
gyomor- és torokbajok ellen

HOFF JÁNOS

maláta kivonata — egészségsör, maláta-
csokoládé és maláta csukorkák, concen-
trált maláta kivonat.

48 éves fennállás óta 77-szer kitüntette.

16 hónapos át szenvedtem heves bronchial-hurutban,
melyhez időlegesen a nyálka-megcsomósodásnál asthma
is járult. Minden eddig használt szer eredménytelen volt.
Mióta az Ön Hoff János-féle maláta-kivonatot és maláta-
csukorkáit használok, majdnem teljesen helyreállt az érzem-
nyem, magamat mert a nyálka-külválasztása akadálytalanul
történik. Kérem tehát nekem küldeni stb. stb.

Sopron, 1894. december 7-án.

Leonhardi báró cs. és kir. őrnagy
a 9-ik husár-ezredben.

54 2-1

Hoff János

cs. és kir. udvari székfűző és a legelső európai
uraikodó székfűzője

Bécs, Graben, Bräunerstrasse No. 8.

SCHICHT-féle szin- szappan

határozottan bejegyzett
védjegy.

igen jól szárított
kitűnően tisztít.

legtakarékosabb a használatban.

Tisztaságáért és ártalmatlanságáért a kezek
és ruháknál kezezség vállaltatik. Egyáltalán
a legjobb a létező szin-szappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni.

Kapható a legelső details üzletben, Nagy-
Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

BUDAPEST ÉJJELE

Tekintettel a millenniumi kiállításra

TELEFON

van szerencsém a n. é. közönségnek és t. ismerőseimnek „Kanizsaiaknak”
becses tudomására hozni, hogy a Népszínház szomszédságában József-körút
3. szám alatt levő

„HAZÁM”

kávéházamat a mai kor igényeinek megfelelőleg újá átalakítottam, főtörekvésem
oda irányul, hogy a legkitűnőbb kávéházi italok, színház után hideg buffett,
király sör, pilseni sör palacsokokban, valódi saját töltésű budaörsi borom,
gyors és pontos kiszolgálás által az eddigi tapasztalt pártfogását a n. é. közön-
ségnek továbbra is kiérdemljem. Kávéházamban az összes bel- és külföldi lapok
ugy a „Zala” olvashatók; 4 kitűnő Naleszki-féle tekeasztal csigagő-mandannal
állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Esténként Budapest fő- és székváros kedvencze

Bombervári Babári Jénka

14 tagból álló zenekara dísz magyar ruhában fogja a n. é. közönséget szórakoztatni.

Kanizsaiak találkozó helye

a KÁVÉHÁZ egész éjjel nyitva

villanyvilágítás, villanyos ventiláció, a helyiség teljesen füstmentes.

Számos látogatást kérve

maradtam kitűnő tisztelettel

Pollák Sándor

a „HAZÁM” kávéház tulajdonosa
(volt főpincér a Tivoli kávéházban.)

BUFFET

Amit a n. é. kanizsai közönség bejön a Központi pályá-
udvartól kávéházam a Népszínház bal oldalán létezik.

CHAMBRÉ SEPÁRA

Különböző polsók-
balha-, konyharovar-

Kapható:

Nagy-Kanizsán!

Fesselhofer József
Armuth Nathan
Deutsch és Ehrenfeld
ifj. Fischer Ferencz
Fleischacker József
Marton és Huber
Neu és Klein
ifj. Rosenberg Miksa
Schwarz és Tauber
Strem és Klein

Nagy-Bécs:

Dedinszky J. gyógyszer.
Kohn F.

Kapható:

Pécs:

Schleiffer M. G.

Periák:

Kramarits Viktor
Sosteritz Pál

Sümeg:

Math Bodis
Darnay Kálmán
Markus Salamon fia

„ZACHERLIN” bámulatos hatásu!

Fölülmulthatatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért a
vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL” név.

A világhírű STEYRI fegyvergyár

S W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zala megye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Europai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

* Utolsó főhúzás. *

Magyar

osztály sorsjáték

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Húzás naponta

1896 Május 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007 nyeremények és 1 jutalom		= 6 284 000

III. osztályú vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegyek árakon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl- és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

390 arany- és ezüsttárgyat és díszeklelvéllel kitéve

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél.

BUDAPESTEN

kaphatók a legkifinomultabb utóérhetlen szerkesztő angol

gőzmozgonyok és gőzcséplők

80 25-1

és csak itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

Excenter gőzcséplőgépek

könyöktergelyek nélkül. Kettős tisztító szerkesztővel, állítható osztályozó hengerekkel. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kívánságra azonban szállíthatunk könyöktergelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK.

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakaszálók, járgányos cséplőgépek, borprelek, szőlőszedő gépek, szénagyűjtők, vetőgépek, tisztító rosták, kukoricaszorozók, szerszárdők, arató és fűkasztók, konkolydalasztók, valamint minden gazdasági gép és eszközökben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindenféle szakbavágy felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek czímzendők: RUSTON, PROCTOR & Co Ltd vezérképviselősege Budapest, V., Lipót-körút 82. szám.

390 arany- és ezüsttárgyat és díszeklelvéllel kitéve!

Mily elkerülhetetlenül szükséges

szőlők permetezése

az elmúlt években bizonyult be, midőn csak a permetszett szőlők nem mentek tönkre

Ezen elérhetőségre legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társai

278

szabadalmazott

önműködő

SYPHONIA

szőlővessző

és növénypermetezője

mely az időtől szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetszi

Ezen permetszőből már sok ember használatban és számos díjazás bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társai

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességek gyár bersajók és gyümölcs-értékesítők gépek részére

Bécs, II. 1. Tabornstrasse 78. sz.

Árjegyzékek és számos címszerű levél ingyen. — Képviselek és ismételődök kívánságok.

Szálloda megnyitás.

Az alulírott igazgatóság biztossággal értesíti a nagy közönséget, hogy

Royal nagy szálloda

Budapest, VII., Erzsébet-körút 45, 47, és 49.

mely Ray Radosnak a hírneves műépítésznek tervei szerint nagy pompával épült és év április 30-án nyitott meg. A rendkívül elegáns és minden modern kényelmekkel berendezett elsőrangú szálloda, látványosságát képezi az egész osztrák-magyar monarchiának.

A belső berendezés, a maga egészében, művészi kivitelű, különösen pedig a külön földjével bíró dísz-terem, az interiorok, a fűtési, csatlakozó számára való lakosztályok, melyek előszobából, szalonból háló és kis étkezőteremből állanak, továbbá a lakodalmi termek és aparték, oly ajtóknak, a minőket a fashionable világ-szállodák is alig nyújtanak. A t. cz. arányos és kényesség rendelkezésre áll 250 fölé emelkedő szoba, mindenek telefonnal, normális árak mellett.

Elsőrangú vendéglő és kávéház saját vezetésünk alatt.

Kiváló tisztelettel
Az igazgatóság.

Szerkesztőség:

Fő-utca a Ollopféle ház.

Ide intéendő a lap szemléi részére
vonatkozó minden közlemény.

Bé mentetlen levelek csak ismert kerek.

Bél fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczér.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Földp.
könyvtárhelyezés.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan megváltatnak

Nyitlittár petitsora 10 kr.

Kiosztások, valamint a hirdetések
vonatkozó Fischer Földp. könyv-
kereskedésbe intéendő.

Barát és ellenség.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 12.

(—n) Az öröm és gyász napjaiban ismeri meg legjobban az ember barátját ellenségeit. A ki az örvendővel örülni nem tud, a ki embertársa szerencsését irigy szentimel nézi, az nem lehet barát; a ki a gyászoló iránt igaz részvéttel nem viselkedik, a ki kár-örömmel nézi embertársa szerencsétlenségét, hideg és érzéketlen marad akkor, mikor bátya tépi, bánat marcangolja, mikor gyámoltásra, támogatásra, résztvevőre volna szüksége: az ellenség.

S így áll ez nemzetünkkel is. A magyar nemzet most az ő örömeinek napjaiban ismerheti fel jóbarátait, ellenségeit, most láthatja, hogy kikre számíthat, s hogy kiktől kelljen félnie. Azoknak a gyűlöletét, kik most a magyar nemzet örömeit és lelkesedését lehoasztani igyekeznek, jobban el tudnók viselni, ha e gyűlöletnek nem aljas indokok volnának forrásai, aljas indokok, melyek e népek és nemzetek viselkedését a nagy nemzetek, a nagy államok szemében megvetésre méltóvá teszik.

A mily kevésbé érthető a szerbek és románok viselkedése a nemzet iránt és gyerekes duzzogásuk a millenniummal szemben, oly szánsalomra méltó az az együgyű,

hogy úgy mondjuk: ostoba felfogás, a melylyel a legvilágosabb történeti tényeket meghamisítani iparkodnak, csakis azért, hogy a magyar nemzet kétségbevonhatatlan vívmányainak, eszélyes politikájának és érettségének rovására, önmagukat játszanak ki oly népeknek, a melyek nem valami nagy számot tennének az európai államok concertjében.

Sem Szerbia, sem Románia nem ér rá saját nyomoruságos és szegényes viszonyaira egy tekintet vetni, nem látják hátramaradottságukat minden téren, nem szegyenlik közmívelődési állapotaikat, nem tudnák toglalkozni pénzügyi viszonyaik ziláltságával, s a helyett, hogy a politikai handabandázást mellőzve, belállapotaikat iparkodnának consolidálni, a nagy politika paripáján lovagolnak, a mely helyzetben siralmasan komikus képet nyújtanak; áll ez különösen Szerbiáról, hol a fejtelenség rendes állapot, a hol minden megállapodott rendszer nélkül csak egy napról a másikra uralkodnak és kormányoznak.

A hivatalos Szerbia persze mossa kezét, és egész szentimentálisan biztosít az ő nagy barátságáról, a melyre persze oly nagy szükségünk van nekünk. Utóbb azután az sül ki, hogy a hivatalos Szerbia is nem ártall hazudni.

Gyűlölet és irigység az a két érzés, mely

ez apró nemzeteket vezet s bizonyára nagy része van az utóbbi érzésnek benne; mintha a magyar nemzet tehetne róla, hogy oly veszedelmes, élvakodó faj, melynél a hazafiság csak üres fogalom, s melynek — lehet, hogy erős nemzeti érzés mellett — oly kevés az erénye, dacára annak, hogy a török uralomtól már szép idő óta felszabadult, s dacára annak, hogy királlysággá emeltetve, teljesen önállóan intézheti sorsát, nem tud semmire sem menni. Azt elfelejtik, hogy a magyar nemzet nemcsak a politikában volt erős, hanem nagy volt a munkában is, mihelyest elegendő szabadsága volt erre.

És ezek a mi nemzetiségeink, az oláhok, a szerbek, a tótok, ugyan mit várhatnak, ha lehetetlen álmaik egyszer megvalósulhatnának, feltéve ha nemzetileg teljesen önállóak volnának, vajon hol kapnának több szabadságot, mint a milyennel itt rendelkeznek? Vajon hol adatnék nekik alkalom arra, hogy nemzetiségüket, nyelvüket jobban ápolhassák, mint a hogyan ápolhatják a magyar alkotmány védő sáncai mögött? Persze, a hol még a Román Mironok is elnyomatásról beszélnek! Mit várhat azután a nemzet a műveletlen tömegektől, ha a honáruló agitátorok úgy állítják oda a magyarokat, mint a kik az oláhokat elnyomják! Tehát, ha a magyar nemzet a

A „ZALA” tárcája.

A Millennium Fiumében.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Most, midőn országwide megünneplik Magyarországot ezer éves fennállásának magasztos ünnepét, így Nagy-Kanizsán is, úgy hiszem nem lesz időszerűen annak megemlézése néhány szóval, hogy Fiumében, mely Szt. István koronájának egyik legdrágább gyöngye, hogyan ülték meg a millenniumi ünnepét.

Még mult levelemben azon elkeseredésemnek és indignációmnak adtam kifejezést, hogy a fiumeiak az anyagi érdekek lelkarolását legelőször elébe tesszik a hazafias eszmék iránti lelkesedésnek, s ha fellángol is néha a közös hazafias szeretet az olasz ajkú nép szívében, ezen érzelmek nem lehet egyéb, mondva-csinált, s viv-la-hongrakkkal telt muló fellángolásnak; szalma-tűz, melynek véglobbanása után a hon-szeretlet tűzének csak szürke hamuja marad meg.

Azonban be kell vallanom, hogy csalódtam, még pedig kelemenesen.

A tény, a szűnni nem akaró eljenzésben nyilvánuló lelkesedés, s az ünnepi hangulat, mely a szíveket betöltötte a napokban mindarról tanuskodnak, hogy Fiume szívvel-lelkel már is hozzánk tartozik és gravitál.

Dicséretre legyen mondva az itteni állami iskolák érdemes vezetőinek az, hogy áldasot, s

celtáveztő nemzetellenlő munkakodások alatt Fiume mindinkább magyarra válik, még pedig nemcsak értelemben, hanem nyelvben is. — Fényes bizonyíték erre a máj. hó 9 én letolyt nagyszabású, s előttem örökre felejtetetlen iskolai ünnep.

Midőn a millennium beköszöntött, nálunk az összes állami iskolák tanintéletei csakhamar hozzáfolytak egy-egy, az ünnep magasztosságának megfelelő program elköszítéséhez. — Kezdetben 4 iskola akart 4 külön-külön programot keresztül csinálni. Amde 4 külön ünnep nagyon könnyedén közösüges alkalmi paradéva törpíthette volna az ezereves öröm-ünnepet, a mennyiben egyik ünnep fénye a többinek csak hatását ronthatta volna.

S így vegre a legkomolyabb gondolkodásnak annak belátására jutottak, hogy híz közös erővel, vállalva könnyebben elérhetik azt a célt, amit külön-külön csak részben érthettek volna el. — Az egyes tanintéletek vezetői u. i. már most közös megbeszélés elhatározták, hogy a millenniumot csak együttesen fogják megünni, mit különben a kormányzó gróf is, ki egyuttal tanfelügyelőnk, hálaöztöztan öhajtott.

Végre felvirradt a sokak által oly várva-várt nap.

A városi színház, mely nem annyira nagysága által imponál, mint inkább elegáns berendezése által kellemes benyomást, lón — az ünnepi helyek színhelye.

A említett napon délelőtti 10 órákor, midőn az ünnepi kezdete vette, már rég megteltek:

a patkó alakú földszint, a felette magas karantok, s a pazar díszített pályatok, a telepő jegyekkel jött előkei fényes közönséggel.

Ember-ember hátán sorongott. Itt volt Fiume intelligenciájának színe-java.

A nok jobbadán bái toaleiben, nemzeti színű csokrokkaal kelölökön, az itjak pedig nagyrészt szalibüztöztetben, s válszalagukkaal lelekesítve jelentek meg. A program, a melynek minden egyes pontja a színpadon tolyt le, következő volt:

1. Megnyitó beszéd (olasz.) 2. Erkel »Hymnus» enekle az állami iskolák egyesített kara. 3. Szavay »Ezer tavasz» szavaltá Blasich Mario togyonn. VIII. oszt. tanuló. 4. Ünnepi beszéd (magyar) előadó: Csépregi Kálmán dr. togyonn. tanár. 5. »Magyarország» földrajzi leírás, előadó: Weinhardt Tibor polg. isk. 2. oszt. tanuló. 6. Petőfi-Bolla: »Időm degli Ungheresi» szavaltá Serdóc József felső keresk. isk. tanuló. 7. Mihailovics »Király himnus» enekle az állami iskolák egyesített enekkara. 8. Ünnepi beszéd (olasz) Donáth Imre el. el. polg. isk. igazgató. 9. Petőfi A hazáról, szavaltá Löbl Miksa felső keresk. iskolai tanuló. 10. Fogadás magyarul: (tőds Zoltán, olaszul: Rossi E. togyonn. III. oszt. tanuló. 11. Steuer »Az ezereves Magyarország» drámai alegoria, előadták a m. kir. áll. elemi es felsőbb leányiskola növendékei. 12. Egressy »Szavai, enekle az állami iskolák egyesített enekkara.

Lehetetlen e változatos ünnepi program valameny számáról külön-külön referálom: mindazonáltal kedves kötelességemnek tartom tele-

nekik adott jogokért, szabadságért nem követel egyebet, mint a magyar állameszmé elismerését: ez elnyomatás. Vagy talán csakugyan az övék ez az ország, s a magyar nemzet csak bitorolja ezredéves jogát? Az a nemzet, mely az itt élő nemzetiségek nagyobb elnézéssel, mint politikai erőlylél mindig meghagyta nemzeti sajátosságait, sohasem vetett akadályt nyelvük ápolására, nemzetiségük fejlesztésére, a miről az a sok eloláhosodott falu bizonytságot tesz.

Hol volna nekik annyi politikai szabadságuk; a gyülekezési és szólási szabadságnak oly nagy mértéke? Vagy azt restellik, hogy honarúrlási célzataikat meggátolja, a mi kötelességében áll, mert semmiféle uralkodó nemzet nem engedheti meg, sehol a világon, hogy azok, a kik az államot megalkotott fájjal egyenlő jogokban részesülnek, veszedelembé dönték azt.

Biztos a reményünk, hogy a hatalom tovább nem fogja tűrni azt az arcátlan vádaskodást, melyet ez agitátorok üznek, hogyha az túl fog menni a határon. A gonosz háladatlanlanságnak is van határa, s az ellenség kapja meg azt, a mit érdemel; ha éppen ellenség akar lenni.

Millenniumi beszéd.

(A nagykanizsai áll. s. k. polgári ún. és leányiskola ezredéves iskolai ünnepélyén elmondta dr. Bartha Gyula igazgató.)

Igen tisztelt közönség! Kedves növendékek!

A mai nap széles e magyar hazában mindenütt az iskolák, a tanuló ifjúság országos nemzeti ünnepe. Vallás- és közoktatásiügyi m. kir. Ministerünk ugyanis akként rendelkezett, hogy a hazánk ezeréves fennállása emlékére tervezett

iskolai ünnepélyeket Magyarország összes iskolái egy ugyanazon napon és pedig ma tartják meg; hogy így annál nagyserűbb, annál lélekelőtelőbb s a nemzethez annál méltóbb legyen a magyar tanuló ifjúság ünnepése, midőn az ifjak száz-ezerének szíveiben egyszerre gyulnak ki a hazafias érzelmek, egyszerre lobognak fel a gyermekszívek szent lelkesedésének örömtüzei: a magyar tanuló ifjúság ezredéves ünnep-egének áldozati lángjai.

Egybegyűltünk ime mi is, hogy részt követeljünk magunknak az országos, nagy nemzeti ünnepből. Hogy érzéseinkkel és gondolatainkkal beleolvadjunk a nemzet ifjúságának örömszájait sugó impozáns szolozamájába; s mint egy hazánkat, egy közös édes anyának halás gyermekei, ünnepies érzelmekkel egygyé forrva, testvéreként álljuk körül ezt a szerető édes anyát dicső életének ezredik évtordulóján.

Kedves növendékek! Sokszor voltak már iskolai ünnepélyeink nevezetesen államértséki, kiválóbb hazafias s messze kibátó történeti események emlékére. De nem volt még soha a maihoz hasonlítható nagyszerű alkalom, midőn országunk, édes hazánk és nemzetünk ezeréves fennállását ünnepeljük s a sors ritka kedvességéből immár ezeréves múltunk emlékeinek áldozhatunk a honi szív kegyelével. Nem volt még ilyen ünnep az ezeréves emlékekkel megzenitelt magyar földön soha, s ki tudja... lesz-e még valaha? Mi van megírva nemzetünk sorsáról a jövővídító könyvében: élünk nem tudhatjuk, szívünk nem sejtbeij; s méltán sóhajthatunk fel a költővel:

„Vajon terem-e Isten még magyart,
Ha mink is elfogyánk?”

Oh bizony, ha valamikor volt, úgy ma száz-szorosan nagy okunk van ünnepet ülni, mert ünnepelünk tárgya nem egy ember, nem egy esemény emléke, hanem maga az ezeréves hazánk.

Örvendezzünk hát értika ünnepnapnak szívünk tulajdó örömeivel s adjunk hát a nemzetet vezérő isteni Gondviselésnek, hogy nekünk ezt a páratlanul magasztos ünnepet megérnünk engedte; hogy édes hazánkat, nemzetünket tíz hosszú század viszontagságai közt is fenntartotta s egy-uj ezredév meggyéjére dicsőösösen elvezérelte úgy, hogy ezeréves múltunk határkövénel is büszke önértéssel moodhatjuk a költővel:

egynek szemében csillogtak a meghatottság könyei.

E hazafias ihletéssel és költői szárnyalással megírt költemény szövegét így hangzik:

Árpád hona.

Hét vezér palaszára emelt Árpádot.

Olyan fejedelmet a világ nem látott.

Hét vezér, hős Árpád eleink hol vannak?

Éltünk, elhaltak: ezer éve annak!

Dicső királyaink: szent István, szent László;

Apostoli kereszt azis Máriás zászló;

Nepünk büszkeségi, gyámoli hol vannak?

Éltünk, elhaltak: nyolczszáz éve annak.

Nagy Lajos és Mátyás amas igazságos,

Kiknek nevét zengi Kárpát, zengi Rákos:

Honnak búszke napja, csillagi hol vannak?

Voltak ők, nincsenek, ötszáz éve annak.

S a névtelen hősök, az a tizenhárom,

A kiknek nem kellett az idegen járom;

Az emberi jognak hősei hol vannak?

Voltak ők, nincsenek, ötven éve annak.

S él e hon és virul Dana Tisza népe,

Uj sereg lép a hős elődök helyébe;

S élni fog, bár, ha a századok rohannak,

Lesz még második ezer éve annak.

Végül, midőn a karatok gálángjait kisélecsavarták, mialtal a szinpad világítása csak élénkebb lön a Magyarországot ábrázoló alle, óriai alakok; tüntetettek fel, mely program pont után a Szózat énekeltetett el.

Midőn a tenyessen sikerült ünnep délutáni 1 óra után befejeződött, azzal a kedves meggyőződéssel távoztam a Muzsák templomból, hogy itt, hol oly hatványozott módon nyilvánul a lakosság részéről az anyországi iranti színelés-telen, őszinte ragaszkodás és szeretet: immár nem lehet felni bolmi irreducentia mozgalmacsaktól, s Fiumében immár a magyarság ügye és diadala örök időkre-biztosítva van.

Abrahám Gyula.

Es annyi balszerencse közt.

S oly sok visszály után,

Megfogva bár, de törve nem:

El nemzet a hazánk!”

Igen. El a nemzet, el a magyar nép. S míg századok dúló viharai sokkal nagyobb s hatalmasabb népeket sodortak el Európa történetének színteréről: Árpád maroknyi nepe, a vitész magyar nemzet erején, életrevalóságán a lángoló hazaszeretelen megtörték a századok viharai, s az egykor maroknyi nép ma számban megsokszorozva, erejében megismosodva, állami szervezetében megszilárdulva, mint alkotmányos, szabad és művelt nemzet emelt fővel, dagadó önértéssel állhat meg Európa nagy nemzetei előtt, mint egyedül, mely állami és nemzeti léteinek tíz századok muljára mutatni vissza.

Es ez az ezeréves nemzet nem ám egy megtört, roskatag aggasztán, kinek a jövőtől nincs már mit várnia; sőt ellenkezőleg egy erőteljes ilju ki bator tekintettel nézhet szembe a jövővel.

Ez a jövő, kedves növendékek, a tiétek! Az elközlőzt évszázadok sirhalmai fölött le vannak már rakva nemzetünk reményteljes jövőjének biztos fundamentumai, — á mde ennek további kiépítése az ifju nemzedékre van. Az új nemzedék nagy és dicső feladata lesz ezt a hazát, melyet szent örökségül kapott, a jövő ezer évéle nemcsak megvédeni és fenntartani, hanem műveltebbé, hatalmasabbá és boldogabbá is tenni. De vajlon lesznek-e az új ezredévben is férfiak, akik a nemzet nagyjainak dicső nyomdokaiha lephetnek?... Lesznek-e lelkes honleányok, kik a jövő ezeréves történelmének lapjait a honserelem oly tündöklő példáiival tessék fényessé, miként elődök a multakét?...

Oh igen, lesznek! Csak teljesítenek hazafias kötelességüket az ifjúság irányában mindazok, a kikre Isten és a haza a nemzet jövő reményeinek ápolását, gondozását és nevelését szent kötelességül bízta: hogy az ifjúság fogékony szíveinek minden csepp véérébe beotassuk a honpolgári erények nemes csírát, ápoljuk benne feltő gonddal a honseretet lejlő hajléasait; erősbítsük lelkében a nemzeti önszertartozás és testvériség érzését. Hogy mindenki e hazában — bármely nyelven és bármely templomban imádja Istenét — e haza gyermekeknek, a nemzettest tagjának érezze magát.

Ezt a szent és hazafias célt kívánjuk szolgálni mai ünnepelünkkel is, midőn a gondjainkra bízott ifjúság érzületi és képzeletét a hazafias lelkesedés szárnyain a nemzet dicsőfénytől övezett génuszához emeljük.

Ünnepeljünk hát a halás gyermekek szent ihletettségével közös édes anyuk életének ez emlékeztető évtordulóján a szeretet boldogító érzéseivel szíveinkben, az imádat felemelő fohászaival ajkainkon!

Ünnepeljünk, mint egy nagy, népes család, melynek apraja, nagja, érzésben és gondo atban egybeforrva, feleli e pillanatban az élet apró gondjait, az egyéni lét bajait, s szívét a hála és kegyelet érzéseinek engedi át egészen!

Az épületek ormain lengő nemzeti zászlók országoszerre a magyar tanuló ifjúság nagy nemzeti ünnepét hirdetve, hívogatólag integnek. Van-e szív, melynek piros vére a dicső őseink porai által megszentelt haza földjéből nyeri táplékát és életet melegt, mely e gondolatra fol nem dobog? Föl hát magyar honfietvéreim, nemzetem ifjúsága: ünnepeljünk! Jertek, boruljunk le a multak emlékei előtt kegyelettel s emlékdjünk föl a jövő reményei előtt szent lelkesedéssel!

Az ünnepélyt megnyitom.

Bezáró beszéd.

Igen tisztelt közönség! Kedves növendékek!

Ünnepeljük sorrendjének végéhez közeledvén, mielőtt a „Szózat” utolsó accordjai ünnepelünk mielőtt jeleznek, szólanom kell meg egy pár szót.

Mindenekelőtt: hogy kedves kötelességemnek tegyek eleget, midőn forró köszönetet mondok mindazoknak, akik szerény iskolai ünnepelünket becses jelenlétükkel megtisztelték, s eljöttek közénk, hogy hazafias érzelmek-kapcsán velünk egyenüljenek s együttérzésüknek külsőleg is tanujelét adják. Fogadják ószinte köszönetemet azok is, a kik mai ünnepelünk díszének és sikerének emelédre szives közreműködésükkel hozzájárultak!

Kedves növendékek! Uj ezredévünk hajnalán új remények és új kitálások nyílnak meg előttünk. Ezek a remények és bízató kitálások töltöttek,

liteni mindazt, mit sebtében feljegyezhettem magamnak.

Ugy a megnyitó beszéd, mely olasz nyelven mondottot el, mind az ünnepi beszédek, melyek magyarul intéztettek a közönséghez, komoly tartalomuknál fogva figyelmet keltettek.

Ekesen szóltam tolmácsolták mindezek azt, hogy hogyan lehet és kell a hazát szeretni, s mik Fiumének legszentebb kötelességei azon anyarszág iránt, melynek jóleteményeit annyiszor élvező s melynek Mária Terézia király óta elválaszthatatlan kiegyezési részét képezi.

A hazafias tárgyu költemények (olasz magyar) elszavalása után, mi olasz könnyűvőrűséggel, s szinpadias modorral ment végbe, következtek a kötetlenséggel fogadtott, gyönyörűen megalkotott allegorikus képek és az „Egri Nők” rövidre szabott, de kitűnően sikerült színrehozatala. A Rákóczi induló, melynek zenéjébe és szövegébe a nemzet keserve és gyász oly mésterien van ötvve, az ifjúság által élénkelve, oly nagy hatást idézett elő fájó érzelmeket keltő bus melodijája által, hogy az egri nők szerepét, amely e csodálatosan szép dallamú induló kapcsán előadottot, újra meg újra ismételtén háromszor, négyszer is meg kellett alakítani.

A tapoknak vége hossza nem volt: s az éljenek pedig éppenséggel nem akart megszűnni.

Szép és kedvesek voltak a magyar nepeket felüntető elő képek is, melyekben a főlelemek voltak: a hamisítatlan középkorbeli magyar nemzeti viselet, a szebbnél-szebb magyar népdalok s a specialis magyar táncok, főleg a csárdás; ezekben lön bemutatva igen sikerülen a magyar nép idylli élete, józan vidamsága, s a természet iránti szerelése.

Ugyancsak az allegorikus képek egyikének kapcsán szavalta el egy bájos magyar menyecske Sjeifer tanárnak alkalmai költeményét, mely tekintve, hogy röviden, de valóban, s mely érzéssel mondja el a nemzet ezeréves örömet és bánatát, rendkívül nagy hatást idézett elő; s nem

az ifjú nemzedéktől várják megvalósulásukat. Hogy ezen várakozásoknak egykor annál komolyabban megfelelhessetek, mai ünnepségünk tanulságaképp jegyzeteket meg magatoknak, hogy az a haza, melynek ma ünnepei szenteltünk, nemcsak ünnepi lelkesedést, hanem minden napi hasznos munkát is vár tőletek. Jegyzeteket meg, hogy a hazaszeretet, melynek oltárán ma szívnk hő érzelmeivel áldozánk, nemcsak abban áll, hogy a hazáért, ha kell, életünket is feláldozzuk, hanem abban is, hogy érte éljünk, munkálkodjunk, arcunk vérejtékével áldozzunk. Mert — miként a költő oly szépen fejezi ki: —

„Nemcsak dicőből a haza!

A munka, pór, szegény.

Hazaszeretlet: dolgozik.

A hős derűletén.”

S jegyzeteket meg, hogy nem azok a legigazabb hazafiak, akik a haza szent nevét a szájhecsék larmájával hangzatosítják, ellenben sok igazságot fejez ki Petőfinek sme gunyos mondaná:

„Kinek a hon mindig ajkán van,

Nincsen annak szöke a szívében.”

Vanjuk le multunk ezeréves történetéből a komoly tanulságok egyikét, hogy t. i. a lelkesedés ugyan igen szép, igen nemcs megnyilatkozása az emberi kebel hő érzelmeinek, de nagy tételek rugózává csak akkor válik, ha az nem szalmaláng, hanem kiolthatatlan tűze a kebelnek, mely szüntelen ösztönöz a felfelé, buzgó tevékenységre.

Végül: tegyük szent fogadást az ünnepélyes pillanatok hatása alatt:

hogy a hazáért mindent megteszünk, amit az ifjúk vár, és munkálkodni fogunk feviragostalanul teljes szívünkkel, minden erőnkkel;

hogy bódoló tiszteltetlenséget viseltünk a szent szavakkal, melyekkel ragaszkodunk alkotmányos, koronás királyunkhoz;

hogy testvéri szeretetünkbe fogadjuk a haza szent földének minden bűnös lakóját, bármely templomban és bármely nyelven imádják Istent; hogy mindenkiből szeretni és imádni fogjuk gondviselő jó Istenünket, aki ezt az ezeréves hazát szent örökségül számunkra fennmaradtta.

S kérjük jó Istenünket: adjon nekünk erőt, hogy a szent fogadásainkat halálunk órájáig alhatatlan megmarthassuk;

hogy árasztva isteni kegyelmét alkotmányos, koronás királyunkra, népeinek szerető atyjára;

hogy árasztva kiapadhatatlan áldásait drága hazánkra s tegye azt képes munkálkodásunk eszközzeivel erős, hatásmás és művelt orszaggá: a magyar nemzet dicő és boldog hazájává az új ezerévesben! Amen.

Kiáltások szívünk lelkesedésével:

Éljen a haza!

Éljen a király!

Fővárosi levél.)

— A „Zala” közlő tudósítójától. —

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Budapest, máj. 8.

Szinte lopom ezt a pár percet, melyet önöknek szentelek, mert a szép millenáris fővárosban, ezen az ünnepi ruhába öltözött zajos Budapesten bizony az ember — egész nap el van foglalva.

Május 2-áról a megnyitásról akarok egyet-est írni, habár minderről a fővárosi lapokból bőven vannak értesülve. Nem is irtam volna becses lapjába millenáris tudósításokat, ha nem éppen ön, Szerkesztő Ur lett volna oly szives nekem ezt a megtisztelő ajánlatot tenni.

Az ég borús volt, sűrű felhők mögé rejtőzött a nap, midőn Magyarország arra virradt, hogy itt van a kiállítás megnyitása, a szép nemzeti ünnep, mely minden magyarnak örömnapp. Zsoltások megjeltek az utcák, ember ember mellett, a föllobogózt, földszínti házak ablakainál és a balkonokon sok-sok szép hölgy, sok-sok érdekes férfi fej és mosolygó gyermekarc!

Már 9 órakor kezdetek a kocsi robogni. Száz meg száz elegánsanál elegánsabb fogat. Sok, (a borongós idő miatt) a csokutó hintó is köztük, de

mégis impozáns látvány, lefelfelé henyomva!

A gazdag, ékszerrel megrakott, magyar mánás ruhák különféle színei, kellemesen vegyülnek össze a szebbnél szebb toalettekkel, virágos kalapokkal.

A kiállítás megnyitáshoz csakis meghívott vendégek juthattak, de mégis egy valóban hihetetlen nagy tömeg szedett ki a Városligetbe.

Egy félórával az udvar megjelenése előtt a kocsi robogása megállt. A tömeg sorfalat képezett, hogy szeretett királyát, és királynéját fogadják.

Mély csend uralkodott. A nép remegve várta lelkes védaszöveget a nemeselektű királynét, kit éveken keresztül nem látott, kit úgy tekintett mint egy lefőbb lényt, kit nem látva és mégis ismerve szeret.

Es egyszerre! Measzió! töltött a hat fehér ló könnyedén röptve a hintó, melyben az uralkodó pár áll. Es ebben a percben kiűtött a nap, sugarai ráestek a királyi párra, glóriát vonva Magyarországot legalkotmányosabb uralkodójának feje fölé. Es sugarai átsubantak a fekete fatycon, melyet a királyné viselt és a szép szomorú szemek mosolyogni kezdtek oly szomorúan, o y fáján, hogy észre lehetett venni: mily idegen ez az arckifejezés a talpig gyászba öltözött Felséges Asszonynak. Es amint ott Felséges férje oldalán, a nép között megjelent, leharant a dörgő »Eljen! — szavazek kívánsága: »Eljen a király! Ejen a királyné! — Ő Felségei pedig jobbra balra köszönve, tovább robogtak.

Ezutan következett a főhercegek és főhercegnők hozzászóra. Leikese megjeleneztek őket is. Különösen Stefánia övezty trónörökösét, ki fehér ruhájában, kedvesen mosolygva úgy nézett ki, mint egy napugár, gyászoló királynénk mellett.

A kiállításba kiérve, megállunk a Gelléri-hegyen az agyuk, jelezve, hogy Ő Felsége megérkezett.

Daniel miniszter mondott ekkor beszédet, melyre Ő Felsége tiszta magyarsággal, ékes szavakkal felelt.

A királyné egy félóra múlva visszatért, míg a király 2 óra fel őráig időzött kinn.

Maasap, 3-án Te Deum volt a Mátyás templomban. A templom gyönyörűen lett erre a célra berendezve. Az uralkodó párnak két sarga bár-onyazék, bársony baldachin alatt, volt felállítva.

Nagyobb pompát Budapest, sőt még sokkal nagyobb városok sem láttak. A diszkoszok, melyek a Te Deumra vittek a maga vendégeket, a lepszarabak voltak, minőkét csak képzeini lehet. A kocsi mellett fényesen öltözött huszár állt, a hintó hátul kétő állt és kétő a kocsi mellett haladt. Benn a hintóban azonban diszmagyarba öltözött előkelő ur és mellette nehéz selyem, ezüsttel, arannyal hímzett ékszerrel megrakott, magyar ruhában öltözött hölgy, pártával és kora koronával fejen.

Es így robogt a kocsi — kocsi után; az ember szinte szédül a sok dragságtól és a nagy sokaságtól.

Ő Felsége a királyné fekete bársonyból készült magyar diszruhát viselt; gyönyörű impozáns alakját még jobban emelte a bársony és a sok pompázó szín közül kivált a gyász színe, jobban mint a legtarkabb tolette.

Május 4-én a Képzőművészetek Csarnokának megnyitása volt. Ő Felsége a főhercegek kíséretében 1 órakor érkezett meg. Wlassics miniszter fogadta és kalauzolta. Minden kép előtt megállt a király és nagyon jól hallottuk megjegyzéseit. Ő Felsége folyton magyarul beszélt, meglepő folyékonyan és nagyszerűen kiáltással.

Innen Ő Felsége gyalog ment Munkácsy »Ecco Homo című képéhez. A művész a királyi diszmagyarban fogadta és mindent megmagyarázott. Ezutan a király a nép éljenzése mellett elhajtott.

Es ha most még le akarnám írni azt az élénk életet, azokat a mulatságos, élvezetekből álló napokat, melyeket itt töltünk, úgy nagyon, nagyon hosszú lenne ez a millenáris levél.

Azért is Isten óra! tisztelt Szerkesztő Ur!

Igaz hive:

Lilly.

Videki levél.

Periak, 1896. május 9-én.

T. Szerkesztő Ur!

Sok hallgatás után az ünnepi hangulattól áthatva vezem kezembe a tollat, hogy hazánk ezeréves fennállásának alkalmával itt Periakon rendezett szép ünnepélyről beszámoljak. A rom. kath. templomban reggel mise tartott, mely előtt Varga János plébanos ur szép szavakban emlékezett meg Magyarországot ünnepéről ös-zefűzven a hazáról mondottakat a vallással. Szép szavai leromhottak a ma egy beti székben róla általam elmondottakat, s hogy a kérdéses alkalommal felhozottakkal ma ellenkezőt tapasztaltunk, azon azok közül magam örülök legjobban. — Mise közben az iskola leánykából összeállított énekhar gyönyörködtette a magyarok Istenéhez imádkozó közönséget, melynek orában ott láttak a kir. járásbíró, a szolgabíró, városi előjáróság, társaskör, takarékpénztár és tűzoltó testületnek felkőkárdozott tagjai.

Mise után az egész közönség az állami iskola szépen felszírt és föllobogózt udvarára vonult, hol a pad és széksorok sokaságain helyet foglalva várta az előtti iskolai ünnepélynek megnyitását. Nem-okára felemelkedett Horváth Csongor kir. járásbíró elegáns alakja, a szép hazafias tesséret intézet a közönség és gyermekekhez. A szónoki hangon elmondott beszédet hatalmas éljenzés követte, mi után lelkerte a közönségnek tagjait, hogy az ifjúságnak a reggeli misén felszentelt szájából jöjjonat kíséretében verjenek szegyet. A szülő-anyja: Horváth Csongorné ő nagysága egy gyönyörű nemzeti színű nehéz selyem szalagot kötött a szülőre s ezutan a nemzeti szellem elletése mellett beverte az első szegyet. Ezután Periak városa különböző társadalmi osztályainak tagjai következtek. A hazafis ünnepély befejeztével az iskolai énekhar hazafias énekéne következett. Közvetlen utánna a kisemelt gyermekek léptek az emelvényre, hol szebbnél-szebb verseket és beszédeket mondtak el. Lehetetlen volt meghatározni nélkül hallgatni, a horvatajku szülő magyarul szavaló gyermekeit. Az az érzés és megerkeletlen lelkesedés, mely őket lathatóan áthatotta, fényes bizonyosága Muraköz örvendés magyarosodásának, melynek legfáradhatatlanabb utörőjét: a periaiki tanítói kart méltó elismerés és mindannyiunk hazafias hálája kíséri.

Csak hallotta volna kedves Szerkesztő Ur azt a kis »decskó-t — kinek szü ői talán egy szót sem tudnak magyarul, midőn egy hős lelkesedésével és magatartásával hangzatos szavait, egy bizonyára együtt ismertük volna el »zeretelt járásorvosnak elmondott jellegű igazságát, mely szerint: »Magyarország nem volt, hanem van!«

Az ünnepély — melyen jelen volt egész Periak — csak del felé fejeződött be s most, hogy a sorokat írom, ide-ide hallatszik a reggeltől fogva folyton működő moszarak hatalmas dörgése, mely az egész vidéknek hirdeti e napot.

Delután Otokra rándulunk, hol a gyermek-sereget az iskola és az adakozó közönség megvendégeli.

A gyermekek örömeiben mi is osztozni fogunk, mert hisz itt már az idő, hogy ne csak sirva vigadjon a magyar!

S. J.

Millenniumi ünnepségek.

Nagy-Kanizsán.

— Mult számunkban már megemlékeztünk a nagykanizsai iskolákban lefolyt iskolai ünnepségek egy részéről.

A közs. elemi népiskola ünnepségéről azonban hely szűke miatt nem emlékezhetünk meg egész részletességgel. Ez utal teljesen közüljük az arról szóló tudósítást.

A nagykanizsai közs. elemi népiskola

tanulói szintén f. hó 9-én ünnepeltek meg hazánk ezeréves fennállását.

Az ünnepélyt a szentiferencendiek temp omában háládó Istentisztelet előzte meg. Mise után az összes osztályok növendékei — mintegy 1600-an — a népiskola szépen díszített udvarára vonultak. Miután mindegyik osztály már elfoglalta a helyét, imaszóulieg hangzott el: Isten áldd meg a magyart! Nemeth Ignác népiskolai igazgató, hazafias, lelkes szavakban fejtegette az

*) Mult számunkból hely szűke miatt kimaradt.

Ünnepnap szép célját, okát és fontosságát, kérve a jelenlévő szülőket és tanítványokat, hogy a tanulókkal együtt hazafiás lelkesedéssel és az szeretettel vegyenek részt az édes magyar hazán ezen ünnepélyben.

Az ünnepély többi pontjai a következők voltak.

1. Mergenthaler Margit 4. l. o. tanuló elszavalta Inczédy László „Ezer év” című versét.

2. Bán Mariska 4. l. o. tanuló „Árpád a honfoglaló” című versét.

3. Farkas János 4. l. o. tan. Munkácsy M. megköszöntött „Honfoglalás” képe előtt a honfoglalás történetét mondotta el.

4. Miltényi Mariska 4. l. o. tan. Magyarország megköszöntött térképe előtt annak rövid leírását.

5. Tomasics Mariska prh. 4. l. o. tan. Levay M. „Hazám” című versét szavalta el.

6. Döme Lajos 3. f. o. tan. Földváry I. „Szent István” című versét.

7. Benczik József 4. f. o. tan. Vida József „Tatárjárás” című versét.

8. Gözöny Ferenc prh. 3. f. o. tan. Csuczor Gergely „Hunyady-ját.”

9. Pickel Ferenc 4. f. o. tan. Hunyady Jánosról beszélt.

10. Az összes tanulók énekelték a Honfidalit.

11. Nagy Mariska 3. l. o. tan. szavalta Dövényi I. „Királyi tette” című versét.

12. Czizmadia Lajos prh. 3. l. o. tan. „Árpád király” című versét.

13. Fialovits Mariska 3. l. o. tan. „Szilágyi Erzsébet” című versét.

14. Tripammer Bellá 3. l. o. tan. „A mohácsi vész”-ről beszélt.

15. Halmi Öskár 3. f. o. tan. Kuthen „A latnok”-n verset.

16. Giber Mailld prh. IV. l. o. a magyar szabadságharcáról beszélt.

17. Gelszler Mailld prh. 3. l. o. Tóth Kálmán „Előre”-n verset.

18. Fabiánits Blanka 4. l. o. tan. B. Büttner Lina „Ki volt nagyobb”-ját szavalta el.

19. Belloni Irén, igen megható szavakban fogadta le az összes tanulók nevében, hogy a hazának az utolsó lehetetig bű. gyermekeit lesznek s kérve isten áldását hazánkra és annak minden lakójára, a királyt és a hazát éllette.

Nagy örömmel hallgatta végig mind az igen szép és nagy számú közönség, kik között ott voltak: dr. Beniczik Ferencné, dr. Hauser Jánosné, Vágó Ignácné, Mergenthaler Lajosné, Pálly Lajosné, Pickel Ferencné, Stirling Sándorné, özv. Pfanner Gaborné, Fabianics Ignácné, Fialovits Lajosné, Hild Ferencné, Molnár Odonné, stb. Eperjesy Sándor isk. szék. elnök, dr. Beniczik Ferenc, Sümei Kálmán, Stirling Sándor isk. szék. tagok, dr. Hauser János, Pálly Lajos, Lumitzner N. Mergenthaler Lajos, Fabianics Ignác, Halmi István, Belloni János, Fialovits Lajos stb. —

Dr. Beniczik Ferenc, mint az iskolaszék kiküldöttje, iparkodott örömeinek kifejezést adni, a midőn úgy a nagyérdemű közönségnek, kik megjelenésükkel az ünnepélynek a fényt kölcsönözték, valamint a tanítótestületnek az ünnepély rendezése körül fáradozásáért köszönetet mondva, kijelenté, hogy így bonfak és honfanyok mellett nyugodtan tekint a haza jövőjébe, mely csak nagy és boldog lehet.

Egyszerű, — de megható kis ünnepséggel ülték meg a VI. VII. kerületi népiskolák kis polgárai is edes hazánk ezereves tennálásának emlékünnepét.

Az ünnepélyes Te Deum után, — hol nemzeti színű kokárdákkal feldíszítve jelentek meg a kis polgárok, — a VII. kerületi népiskola egyik csinosan feldíszített tantermébe vonultak, hol Szabó István tanító rövid megnyitó beszédben jelezte az ünnepség célját, mire a tanulók a Hymnust énekelték, mely után hazafiás s alkalmi költemények elszavalása következett: Majd Gergely Sándor tanító igazán megkapóan szép s a gyermeki szívhez és felfogáshoz mért beszédben fejtegette a haza fogalmát; mire a kis sereg lelkesen énekelt a „Ezer esztendeje annak” kezdetű ének; majd ismét több tanuló szavalása következett, s a „Magyarország az én hazám” kezdetű ének elhangzása után Banekovich János tanító rövid zárbeszédben buzdította a tanulókat a jövőbe tanúsítandó magatartásra, s miután a dícséretes szép számban megjelent közönség szíves megjelenését megköszönte, az ünnepély befejeződött.

Az ovodákban — mint már említettük — szintén megarrartották a milleniumi ünnepüket.

A Hajtató Janka k. n. vezetéke alatt álló Petőfi-utcai ovodában t. hó 9-én délelőtt 10 órakor Vidor Samu né egyesületi elnöknek is megjelent az ünnepségen. A terem zászlókkal és virágokkal volt díszítve. A kérdések-nemzeti kórkérdésnek jelentek meg, hazafiás verseket szavalltak és énekelték. Azután örömeikre süteményt és cukorkákat osztottak szét közlők.

A nagy-kanizsai felső kereskedelmi iskola

a nagy alkalmához méltóan ünnepelte meg a milleniumot. Az ünnepély azonnaton délután 4 órakor a Casino nagytermében folyt le, mely azonban ez alkalommal kicsinek bizonyult az óriási közönség befogadására. Ritka szép és lelkesítő hatása volt a gondosan összerakított ezredéves multunknak megfelelő ünnepély, melynek rendezéséért a nyilvános elismerés Kárpáti Manó, mint az önképzők vezetőjét és a magyar irodalom tanárát illeti.

Az ének- és zenekari pedig Sterneck Zsigmond gondorkaművész dirigálta, ki megszokott tudásával és művészi tökéletességgel vezette a karokat.

Az ünnepélyt reggel 8 órakor az izr. imaházban tartó hálaadó istentisztelet előzte meg, hol dr. Neumann Ede főbbi megszokott ékeztetéseivel tartotta meg nagyvenerű és hatáson beszédet.

Az ünnepély a Hymnus éneklésével és zenekari-éretelével vette kezdetét, mely után Kárpáti Manó tanárnak „Ünnepi beszéd”-t következett, ki lelkes szavakban ecsegette az ünnepély jelentőségét és a beszédnek úgy szerkesztése mint magyarsági stílusa, valamint lendületes hazafiás tartalma és szép szónokias előadása egyaránt elragadtatta a közönséget.

Ezután Hertinger Ernő alsó oszt. tanuló Bajza József „Ehreszt” című költeményét elég ügyesen, értelmeven és szívesen adta elő. Majd az énekkar egy „Ünnepi dalt” énekelt. A program 6. pontját Krausz Öskár felső oszt. tanuló szavalata követte, ki Inczédy Lászlónak „Ezer év” című költeményét, gyújtó tüzzel és tele erővel szavalta el.

Az ifjúsági zenekarok megszokott módján magasan felemelkedve játszott el ezután a zenekar egy „Magyar népdalgyűjteményt”, melyet kezdt a „Hugonottak”-nak szép, egyszerű részlete, melyet a közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazott.

Ezután Löwensohn László középső oszt. tanuló pályanyer és történelmi eszéje: „A magyar nemzete ezer éves multjának legfontosabb mozzanatai”-ról szóló felolvasása következett, mely szép történelmi tudással és tehetséggel tanúsított.

Ezután az ifjúsági ének- és zenekar a „Szózatot” adta elő szép összhangban. Mely után Fleischer Miksa felső oszt. tanuló Tóth Kálmán „Előre” című költeményét szavalta, mely erővel, páthosszal és pompás színezéssel megérdemelt nagy tetszésben részesült.

Fevillanyozta végül a közönséget a Kossuth induló-nak lelkes előadása a zenekar által. Itt már érezhető volt, hogy az előadó ifjúság felmelegedett, fellelkedett a közönség elismerő tapsaitól és énekezeitől. Ez kezdte az ünnepély zárpontját, melyet azonban az ifjúsággal lelkesülő közönség zajos kíváncsiára később meg kellett ismételni. Ez után a közönség szélesedett.

Az egyházak ünnepsége.

Május 10-én az egyházakban ünnepelték meg ezereves letünk jubileumát.

Reggel 8 órakor a városi, Szent-Jánosról nevezett templomban volt a „Te Deum.” Aszent misét dr. Pachinger Alajos kegyesrendi házfőnök és főgymnáziumi igazgató mondotta Vörös Ciril és Esztergályos Ágoston kegyesrendű aldozópapok és főgymnáziumi tanárok segédlete mellett. Jelenlét a városi képviselőtestület Vécsey Zsigmond polgármester vezetésével, a kir. törvényszékben: Tóth László kir. törvényszéki elnökkel és Mikos Géza kir. tablai bíró, elnökhelyettesével, a közönségseregbeli és honvéli tisztárai; továbbá a keresztény és izr. jötköny nőgyesületek, a tüzlő- és hadas-nyan-egyesületek. A templom előtti téren a közös hadsereg és honvédség díszsáradai voltak állálítva. Mise alatt az irodalmi és művészeti kör vegyes daloskara énekelt a királyhimnusz és néphimnusz, Csolosz Jenő karnagy vezetésével.

Mise után 9 órakor a különböző hatóságok és egyesületek küldöttségei az ev. reformátusok imaházába vonultak; hol Seregyi Dezső lelkes

tartott szép alkalmi beszédet. Ezeket az irod. és műv. kör ferfi dalos kara.

Tíz órakor az ág. evangélikusok templomában volt istentisztelet, melyet Hátter Lajos lelkes vezetett. Itt a köz. polgári leány- és fiúiskola vegyeskara énekel Sauermaan Mihály tanár vezetésével. — A jelenlét küldöttségek és közönség itt is meghallgattak a lelkes alkalmi, lendületes szónoklatát s innen tízenegy órakor az izr. imaházba vonultak; hol dr. Neumann Ede főbbi tartott hazafiás szellemű szónoklatot. Itt szintén az irodalmi és művészeti kör ferfi daloskara énekel.

Az egyházi ünnepségek déli 12 órakor érek véget.

Letenyén.

Rendes levelezőnk írja: A hírlapokból is tudjuk, de a hatóságok és hivatalok külön rendelettel utasítva is lettek, hogy május 10-én az egész országban ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet tartassék. Letenyén a kir. járásbíró-ság, szögabíró-ság és egyéb hivatalok tisztviselői testületileg meg is jelentek a rom. kuth. templomban, — s a legnagyobb bámulatra a Te Deum és más ünnepi jelleg melőzésével csak a rendes misét celebrálta a helybeli káplán ur, — azt adván okát, hogy a helybeli esperes ur semmi utasítást nem kapott a püspöktől az ünnepi istentiszteletre vonatkozólag. Nem tudjuk: kell-e ehhez külön püspöki utasítás? s ha kell, miért nem kapta ezt meg éppen a letenyéi esperes ur? Mert az egy püspöki megyében egy esperes-küldetésben fekvő szomszédos Tót-Szt. Márton és Felső-Szemenye községekben, hol a közönségi hivatalokon kívül egyéb hivatalok nem léteznek, tartottak az ottani rom. cath. lelkes urak ünnepélyes hálaadó istentiszteletet. — Nem tudjuk az esperes urnak ezen eljárásból nem-e a néppárti szellem kándíkt ki. — A város fel van lobogóva. Déltűn az összes tisztviselők a csásár külön termében tartassák összejövetelt rendeztek, melyen számos jobará is megjelent s kedélyes hangulatban szónoklatok és dalokkal ünnepeltek a napot. Volt több lekö-zónó is.

E hó 17-én az előzőlt eszeréves iskolai ünnepel egyetemben, a városi képviselő testület is rendezett ünnepélyt. Nagyban voltak az előke-zültek. Egy 25 tagu vegyeshalló bizottság működik a rendezésben, a képviselőtestület felkérése folytán, a helybeli r. c. templom kicsinyesége miatt a templomteren felállítandó sátorban tartott misét tartatott; ezt követi ugyanaz az előlt iskolai ünnep. Déltűn az ugynevezett Papszűrűben az iskolai gyermekeket megvendégelik. Ugyanott nép-ünnep, túrjáték, csoport lényképezés, valamint a tüzlő együttes díszfelvonulása és díszbanderium stb. este pedig táncceza egybekötött majális lesz beépti díj mellett a helybeli szegények javára.

Periakon.

Rendes tudó-itónk írja: Az elmúlt vasárnapon az ezredév alkalmával a templomban hálaadó isteni tisztelet tartatott, melyen jelen voltak az összes hatóságok és testületek. Mise alatt a tüzlő egyesület kebeleében alakult énekkar énekelt. Mise végétével az egész közönség a város terén lévő szent Flórián képhez vonult, a mely mellé elültetett fákat a szertartást végző lelkes: Murk István felszentelte szép hazafiás magyar beszéd kíséretében, melyet az óriási számban jelenlévő hívek lelkesedéssel hallgattak végig. A Gasparics-szobrot ez alkalommal megkoszorúzták s egész nap szólt a mozsár. Déltűn a tüzlő egyesület saját helyiségeben díszgyűlést tartott, melyen Tóth Sándor főparancsnok hatalmas szép beszédében méltatta az ünnep fontosságát, hatalmas szónoklatával és ércecs hangjával elragadta a közönséget, melynek köréből beszéde végétével többen üdvözöltek. A díszgyűlés után gyakorlat következett, mely a tüzlők szép kiképzését fényesen beigazolta. Később a tüzlőóság és a nagy közönség Ottokra vonult ki, hol zeneszó-mellett késő estig a legjobb hangulat uralkodott.

Gelsén.

„Eljen az imádott ezer éves magyar haza!” Ezt zengte e hó 9-én száz és száz ajak tanítói után, az iskola udvarán tartott millenaris ünnepély alkalmával! Oly magasztos ünnepély volt ez, mely maradandó emléket fog hagyni a késő utókornak is. De térjünk át az ünnepély sorrendjére.

Délelőtt 9 órakor kezdődött az ünnepélyes „Te Deum”, melyet nagymise követett. Midőn mise

végzetével elkészítette a kántor „Isten Áldd meg a magyart” énekeit, mindegyik varázsszóra kell fel a néplélek a padokban, s zengte egy szívet egy lélekkel a magasra emelt. Sokaknak örömkönyök toltak szemeikbe.

Egyenlő időben tartotta az izraelita hitközség is hálóságot Istenistenekért.

A hálóság után a millenniumi zászlóval vonult a tanuló sereg a templomból az iskola udvarára, kísérve a nagy néptömeget által, hol az ünnepély a „Hymnus” éneklésével vette kezdetét. Ezt követte Selmeczy Imre főtanító lelkes megnyitó beszéde, melynek végén a millenniumi zászlót kézbe fogva, azt, mint hazánk jelvényt és címerét a tanulócseregek bemutatták, büszkítve őket a jelenlegi tisztelőben tartásra, megőrzés végett az utókornak átadja a zászlót.

Az ünnepély programja ezután így következett: „Ezer év” költemény. A honfoglalás s a magyar nemzet ezeréves élete, leolvasás Selmeczy: Magyarország felkiszorított térképének egy leánya alkalmi beszéde. „Hazám” költemény. „Honfida” „Árpád és a honfoglalás” „Munkács” költemény. „Szent István” történelmi életre. „Szent István” költemény. „Imre herceg” költemény. IV. Béla történelmi korrajz. „Tartarjás” költemény. „Nagy Lajos” történelmi életre. „Királyi tett” költemény. Hunyadi János tört. életrajz. „Hunyadi” költemény. „A mohácsi vész” történelmi korrajz. A „látnok” költemény. „A magyar szabadságharc” történelmi korrajz. „Eldőre” költemény. „A magyar történelem legkiválóbb alakjai” felolvasás: Brüll Soma író tanító. Ki volt nagyobb? költemény Tóth Kálmánról. „Ki volt nagyobb?” költemény B. Büttner László. Egy tanuló beszéde. „Mikor imádkoztok?” költemény. Záró beszéd. tartotta: Selmeczy Imre főtanító. A szótart éneklése.

Ezután az ünnepély magasztalásával, hogy a fent leírt programot a helybeli két iskola: közszéki és izraelita iskola tanulói felváltva közösen tartották meg.

Az ünnepély befejezése után ünnepies kedélyben hangulatos tértek haza.

Dehán a két iskola tanulói együttesen vonultak ki a millenniumi zászló alatt, hazafias dalokat zengve, a közeli erdőbe, hol dr. Viola Ignác körörmény nejevel, Klein Fülöp állomástól szívesen nejevel és kedves leányával meglátogatták a tanulókat.

Nem mulasztottam el, hogy e helyütt hazafias közönséget ne mondjak azon nemeskeblű hazafisoknak, kik a millenniumi zászlót, mely az iskola tulajdona, kegyes adományaikkal látták el. Ezira kegyesen adóztak: Vízleány József ur 5 ft. Givina Károly 2 ft. Derrács Ákos ur 2 ft. Nusser János ur 1 ft. Klein Fülöp ur 1 ft. Bán Károly ur 50 kr. Gálter Mayer P. Emília urnő 50 kr. Fogadják hazafias érzelmük e szép ténylet az iskola részéről a legbálsabb köszönettel. Gelse, 1896. május hó 10-én. Selmeczy Imre.

Molnáriban.

A molnári állami iskolában május hó 9-én az iskolai gondnokság, községi elöljáróság és nagy számú közönség előtt tartott meg az ezredévi ünnepély.

Magyarország megkiszorított térképénél, pálmákkal, nyúló virágokkal és szívesekkel díszített „Honfoglalás” képe előtt a horvát ajku gyermekek lelkesen és tiszta magyarsággal adták elő a tanító által megállapított tárgyszorozatban foglalt hazafias beszédeket, szavalásokat és dalokat. A képviselőtestület 45 forint szavazott meg a gyermekek számára rendezendő majálisra.

Tíz-Szent Mártonban május hó 10-én öt községi lakosnaga, előjárók és összes tanítók jelenlétében tartott meg az ezredévi ünnepély.

A lakosnag tanács elnöke először jelent meg a helyi községi komisszár fejélen és nemzeti szalaggal hajkában, a fuk nemzeti kokárdákkal díszítve vetek részt az ezredévi ünnepélyen.

Hálóságot tartottak után Jungmayer plébános emlékeztet hazafias beszéddel ismertette községi honalapítónak és ezredévi melunkat.

Templomból az iskolához eleibe vonultak Tóth-Szent Márton, Tóth-Szent István, Molnári, Erdőfű és Petri községek tanítóit, hol a megkiszorított Magyarország térképénél Szilágyi Párkányi O. nagyra, az összes intelligencia és a nagy számú közönség jelenlétében, minden községből két-két gyermek mondott hazafias beszédet és szavalásokat.

Igy reméltük hódolati hadjárata az itteni tanítók horvát ajku adóvándékeit a második ezredévi

szóben! Áldás és siker koronázza hadjárataitokat! A lélek emelő hazafias ünnepély a „Hymnus” és „Szózat” éneklésével ért véget.

Egy jelenről.

H I R E K.

— **Főispáni látogatás.** Dr. gróf Jankovich László megyénk főispánja május hó 19-én teszi első hivatalos látogatását Nagy Kanizsán. Ünnepélyes fogadtatásra az előkészületek tolyamatba léteettek.

— **Törvényhatósági díszgyűlés.** Zalavármegye törvényhatósága e hó 11-én a millenniumi megünneplésére dr. gróf Jankovich László főispán elnöklése alatt díszgyűlést tartott, a törvényhatósági bizottsági tagok élénk részvételével. Az előző főispán hazafias megnyitó beszéde után az összes jelenlévők a templomba vonultak; az ünnepélyes mise után az ünnepélyek visszatértek a megyeházára, hol az imét megnyitott díszgyűlésen Rozmann Rikárd zalavári apát remek hazafias beszédet mondott, mely a főispán indítványára egész terjedelmében jegyzőkönyvileg megőrzött. Ennek végzetével Skublik Jenő földbírók az ezredévi emlékére hármaz indítványt tett. Az egyik az, hogy Zalavármegye 2 jelesének, Deák Ferencnek és a szabadságharc vértanújának, Csányi Lászlónak, a 48/49. szabadságharc alatti kormánybiztosnak és közlekedésszünet miniszternek emlékházát emlékházával jelöltesse meg. Másodszor, hogy a most épülő logimnázium leendő szegényorsón tanulói részére a megye néhány 500 frtos alapítványt tegyen. Végül indítványozta, hogy a közigazgatási hivatalnokainak nyugdíjazására való tekintetből a millenniumis év 3 esztendőnek vétezzék. A díszgyűlést fényes társaság követte.

— **Főszolgabírók választása.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága e hó 12-én tartott közgyűlésén a nagykanizsai járás főszolgabírájának Fisz Ferenc novai főszolgabíró egyhangúlag megválasztották, az ennek folyás megbeszédett nora főszolgabíró állásra szótöbbséggel Malatinszky Lajos a novai járás főszolgabírája választott meg.

— **Ekülvé.** Schwar Simon ur az a szőlőbormi Uljaky, Hircsek és fia egy főszolgabírónek leánya Angela kisasszony pünkösdi vasárnapján tartja esküvőjét a szőlőbormban Schwarzenberg-Károly városkáján mérnök urral.

— **A közönség figyelmébe.** Ezenfelőlünk szerint a városi hatóság meg fogja kérni az üzlettulajdonosokat, hogy tekintettel a millenniumi ünnep-ségekre üzleteiket vasárnap e hó 17-én tartassák zárva. Imelve kereskedőink hazafias érzelmelt nem kétfelkedünk, hogy ezen megkeresésnek készséggel fog eleget tenni, annál is inkább, mert tudomásunk szerint a Kereskedők társulata körében már napok előtt ugy íly irányban megindult mozgalom. A fogyasztó közönség tehát vasárnapli szükségletelt már szombaton szerezzék be.

— **Díak mulatság.** A logimnáziumi ifjuság millenniumi ünnep-éget vasárnap este a Polgári-Egyet. nagytermében adott táncmulatság gal zárta be. Mint az ifjuság ünnepségeinek minden része, ugy ez is ténylesen sikerült. Ezen estély örömeiben majdnem kizárólag a legifjabb nemzedék részvétel, a megletebbek átmenedék a tét szótak, kik bátran elmondhatják: „amienk a jövő.” Vigan mentek ifjak az ajtóerredbe, és ezen újágot leginkább fokozta a jelenvált szép leányiák serege, melyből kivált egy igazán leas, magyar öltözködés leánya Wallenstein Sarolta. Izen szívesen láttuk volna, ha leányiák körüli még többen is magyar viseletben jelennek meg az estélyen, mely a képzeltet helyi főbb honrúban reggeli tartott. A derék rendező és a hölgyeket igen csinos, lecke-könyv” elvezetésű táncrenddel lepte meg, melyben hűdésben bizonygatott, hogy az illető táncosn kitűnően megadotta táncbéli feladatát. A francia feladatok nem kevesebb mint 24 táncosn végzte, ugyanannyi táncosn segítségével. A jelenvált leányiák a következő névsor kapok: Rada Erzsébet, Karaszuch Ida, Hagyarosi Margit,

Pongrácz nővérek, Schlegelinger Jolán, Vajda Blanka, Puchmann Karolin, Koch Zsófi, Weiner Ella, Blau Margit, Lengyel Erza, Ström Iona, Nyuli Gizella és Mari-ka, Török nővérek, Szabó Lenke, Szabó Anna, Berényi Mari-ka és Kamilla, Somogyi Mari-ka és Janka, Deák Gabriella, Abrahám Katalin, Pinér Mari-ka, Zitter Gizella, Melloni Ilonka és Jolán, Major Ilona, Huska Terka, Mair Tinka és Hermin, Baum Malvin, Salér Aranka, Vagner Mari-ka, Horvát Irma, Oblath Adolfin, Látvai Gizella, Prager nővérek, Kucsera Anna, Pikéth nővérek, Gávora Hilda, Bogyay Eila és Mirza, Hoffmann Józsa és Lilly, Baan Gizella, Rapoch Lajza, Varga Gizella, Velovics Róza, Dénes Margit, Hirschel N. Vallerwein Sarolta, Hofrichter Emma, Eisler Poldira, Szvetl Iren, Halphen Teréz, Meczer Irma, Schleier Szidika stb.

— **Kerekpározó hölgyek.** Kisné Breznai Anna és Gyarmatyné Mészáros Cornelia szimul-sulatunk két rokonszenves tagjának köszönhetjük, hogy végre mi is gyönyörködhetünk bicikliző hölgyek sportüzében. Ők voltak az első, kik még itt nem látott újdonságként bemutatottak a nagyközönségnek a kerekpározó hölgyeket. Az újdonság nagyon tetszik, és így biztosra vehetjük, hogy nem kerül le egyhamar a napirendről.

— **Függetlenségi párt Zalában.** Zalavármegye vasárnap megalakult a függetlenségi és 48-as párt. A központi választmány elnökéül Csátrán László andráshidai nagyhírtokost, alelnökül Bogjai Máté és dr. Kele Antal zalagereszi ügyvédet választották meg. A párt további tevékenységét egy szűkebb körű bizottság fogja rendezni.

— **A megválasztott somogyi deputacio.** A „Kaposvár” a mi lapunkkal -- ugy látszik -- pártunkkal: hanem annál erősebb hangon szól a hazafért főispánkísérő deputacio inteni fogadtatásáról. Ha mindazt alapon és hivatalos információ alapján tette közre Kaposvár leaptarunk, akkor mi is legmegelőbb kajnálattunk az adunk kifejezést a történetek előtt. Hogy itt és ott korunk a nagyon is szükséges reklifikáció iránt intézkedhessenek, ide írjuk a szótöbbszóra a „Kaposvár” hír-közleményét, mely így hangzik: „A somogyi deputacio nagyon vexyes érzelmek közt érkezett haza Zalából. Ugy érzik magukat, mintha kizárólag csak a főispán bevonulásának díszre érkezés a szíve fényesebb részét kellett volna kezeznük, mely fény a zalaiak lelkesedéséből és híre” tarisznyájából már nem igen telet. Somogyvármegye áldott-ségének vezetője, Maar Gyula alispán nem juthatott szóhoz a vármegye gyűlésén, hogy elmondja a zalaiaknak Somogyvármegye üdvözlését s a somogyi deputaciot nem üdvözölte a vármegye zold az alánál senki. Már pedig annyit a zalaiak illetetudástól is el lehetett volna várni: mert ősi szokás, hogy egyik vármegye a másik küldöttségét ily alkalomkor hivatalosan fogadja s a közönség üdvözléseket jegyzőkönyvbe iktatja; mert továbbá a vendéglátás magyar érsény, melyet a hivatalos testületek is gyakorolnak Magyarországon. Miután pedig se az alispán, se a vármegye vendégterete nem nyújtott alkalmat a somogyi uraknak arra, hogy érzelmek kifejezését adjanak, könnyen volt a főispán adni a saját költségén egy bankettet, hol végre a somogyi alispán is szóhoz jutott. Mikor Tallian Béla főispán ide kísért a fényes torontáli küldöttség, bezeg másképp esett nálunk a dolog; Tallian Béla a bankettra szánt pénzt könnyen volt jótékony célra adni, mert a vendégtereteit az ünnepi vármegye kysorolta. Rohony Gyula, a torontáliak vezetője a vármegyegyűlésen mondta el a torontáliak üzenetét s azt a vármegye főjegyzője által adott válaszával együtt jegyzőkönyvbe iktatták. Mikor pedig a somogyi deputacio jelent meg Békes és Csongrád vármegyékben, ugyanazok hasonlóképpen esett meg a dolog s a deputacók mind a három vármegyében igazán vendégek, még pedig szeretői vendégek voltak. Így kívánta egyik vármegye a másikat megtisztalni. Zalában azonban ugy látszik más a szokás. Valószínű azonban, hogy a somogyi se mennek oda többé példának: statitikat nem küld Somogyvármegye sora.”

— **Jegyzőkönyv.** A következő meg, hívó közlésre kértünk fel: „Zalavármegye közönségi és törvényhatósági egylete évi rendes közgyűlést Csáktornyan, 1896. június 22-én tartja meg, melyre Csmed ezennel tisztelettel meghívják. A múlt évi közgyűlés IX. pontja tárgya-

ban hozott határozat értelmében a f. é. közgyűlés tárgysorozata a módosított alakban előterjesztendő egyetemi alapszabályok beható tárgyalása érdekében a legrövidebbre vonandó össze, ehhez képest a f. é. közgyűlés tárgyai a következők lesznek ki:

1. Az 1895 évi pénztári számadás felülvizsgálata.

2. Az 1897. évi költségvetés megállapítása.

3. Az egyetemi alapszabályok módosítására kiküldött bizottság jelentése tárgyalása.

4. Az országos központi jegyző-egylet indítványa, a tagdíj hátralekötött megvevői jegyző-egylet tanácskozási és szervezési jogának az országos jegyzői kongresszusokon felügyeleti tárgyában.

5. Az 1896. évi országos jegyzői kongresszusra két tag kiküldése.

6. Altválasztás tisztségviselői.

A Budapesten f. é. augusztus hó 3-án a kiállítás területén épült „Ünnepélyek csarnokában” tartandó országos jegyzői kongresszusra felutazók részére következő kedvezmények eszközölhetők ki:

a) a felutazó körjegyzők mintegyikének is, a kiállítás területén szóló belépti jegy, az azért járó 2 fnt 50 kr. helyett 1 forintért bocsátatik rendelkezésre;

b) a magy. kir. államvasutak igazgatósága darabonként 1 kuba kerülő igazolványokat bocsátja rendelkezésünkre, mely igazolvány alapján a kongresszus tagja a magy. államvasutak és az ezek kezelése alatt álló vasutak vonalain 1-6. osztályon 2-od osztály, II-od osztályon 3-od osztály, III-od osztályon pedig 2-od osztályú feljeggyel utazhatik.

c) Végül a székes-főváros közönsége a kiállítás alkalmából a népiszolgálati tiszteletdíjakra, illetve külön-külön szabakra bocsátott szállodákba rendezi be, mely lakásokat mérsékelt árak mellett bocsátja a kongresszusra érkezők rendelkezésére.

Hogy a kedvezményekben minden kártársunkat részesítsük, illetve, hogy az ez ügyben további intézkedéseket kelendő időben megtehessük, felkérjük a vármegyei összes kúrtársakat, hogy a kik az augusztus 3-iki kongresszuson részt venni kívánnak, a belépti-díjért járó 1 forintot és az igazolvány árába 1 krt legkésőbb május 26-ig Scholtz Károly egyetemi pénztárnokhoz Zala-Szent-György megküldeni szíveskedjenek. A később jelentkezőket a kedvezmény kizárólagos használatára nem bízhatjuk. Gyúcs, 1896. márczius 30-án. Kabdebó István, Zalavármegye közéleti és körjegyzőinek egyetemi elnöke. Neusiedler József főjegyző.

Felvételei a hadapród-iskolába. A jövő tanév kezdetével a pozsonyi és a kir. hadapród iskolában felvételt 30–50 növendék az I. évfolyamba. A felvételhez szükséges négy, legalább elég-éves eredménnyel végzett oktatásnak kimutalása, valamely ráliskolában, gymnasiumban, vagy valamely ezen iskolákkal egyenrangú intézetben. A tanpénz az atyának állása szerint törvényes, vagy törvényesített flukert: 100–80 vagy 12 forintot tesz ki éventenk.

A többi felvételi feltételek és határozatok a kérények szerkesztése előtt, kivethetők a következő szabályzatból: „Vorschrift über die Aufnahme von Bewerbern in die k. u. k. Cadettenschulen” (mely Seidel und Sohn-nál; az állami nyomdában Bécsben és a hadapródiskola parancsnok-ágánál Pozsonyban 40 fillért kapható.) A felvételi kérények elfogadására a végső határidő augusztus 15.

Szétmarcangolta a vonat. Végzetlen szerencsétlenségről értesít bennünket Zákányi levelezőnk. E hó 9-én reggel egy teher-vonat elgázolta Zákányi alomán Kohlmann négyenkesi mozgópista szolgálat 19 éves fiát Istvánt, ki mint alomás felvigyázó volt Zákányban alkalmazva. A fiatal ember oly szerencsétlenül került a vonat alá, hogy fejt a kerek teljesen levágta a nyakról és a testet a vonat tovább húzta, úgy hogy őt részben szedték össze a szerencsétlen fiatal ember tetemét. A vizsgálai megindítástól, hogy terhel-e valakit ezen irtózatossá halálért felelősség.

Egy aranyat egy magyar szőcér. Palágyi Menyhért lapja a Jelenkor legutóbbi számában jelentést tesz közre arról a pályázatról, melyet 30 idegen közhasználatu szónak megmagyaráztatására, illetőleg magyar egyenértékkel való helyettesítésére hirdetett volt. A jelentés 109 pályamunkáról számol be, a mi tanúságot tesz

arról a nyelvészkedési hajlamról és kedvről, mely a magyar társadalom minden rétegében tapasztalható. A pályamunkák között sok figyelemre méltó akad, a melyek nem egy érdekes szóval gazdagítják a magyar nyelvet. A bíráló bizottság, melynek tagjai Szabó Eadre, Hevesi Sándor és a lap szerkesztője voltak, 10. szónak odaítélte az egy arany jutalmat. A pályanyertes azok a következők: szálfonm — szubtilis, haszonhír — reklám (beküldte: Kálmán Margit), utazóli — banális, ebbit — ebikus, tömegbújtó — demagóg (bek. Molnar Ferenc), gerjes — pikáns (bek. Bursics Ernő), hátmúgi — obakurus (bek. Szegedi József), magaszt — blazirt (bek. dr. Csapodi István egyet. tanár), fürmeteg — brúzk (bek. Ehen János), bírok — sport (bek. Vajda János). A husz idegen szóra, melyeknek magyar egyenértékét megtalálni nem sikerült, a lap útra pályázatot hirdet, hozzácsatolva még a következő szavakat: póz, sablon, tabló, panoráma, bazár, katasztrófa, szuggesztív, politika, diplomacia, trenirozni. A pályamunkák június hó 15-ikéig a lap szerkesztőjébe (József-utca 81.) küldendők.

Millenniumi ünnepségekhez. A nmélt. m. kir. belügyminiszter ur. 88.155/1a. sz. alatt az 1849. XVI. t. c. 2. §-ának pontos betartását rendeli és egy törvényhatóságoknak min közsegeknek kötelet négyévé teszi az országos magyar címerrel ellátott nemzeti lobogók beszerzését, melyek nyilvános és nemzeti ünnepélyek alkalmával használandók. Ily zászlók különféle szélességben és magasságban egy darabban, minden varrás nélkül — szőve, a zászló közepére a nm. m. kir. belügyminiszterium által legújiban hivatalosan megállapított rajzok szerinti, rozsa időjárás ellen a legnagyobb ellenálló képességgel bíró színekkel, mindkét oldalon gyönyörű színpompában előtűnő magyar országcímerrel, körül nemzeti rajt és két szep bojttal elátva, továbbá 8 részhöz varrva és festett címerrel ellátva is, melyek jóval olcsóbbak, mint a varrás nélküliek; legelőnyösebben Fischel Fülöp könyvkereskedése által szerzethetők be, hol magyarország legértékesebb és legversenyképesebb zászlógyáranak képviselőisége van a mely zászlók árai sokkal jutányosabbak, mint bármely más szántmányé. — Árj-gyűzket küldök kíváncsra bérmentve. — Tovább: lámpionok, kokárdák, emlékérmek, a legzebe kiváltságon és legjutányosabbban kaphatók.

Színészet.

Somogyi színtársulata vasárnap kezdte meg az előadások sorozatát városunkban. A megnyitó előadást ünnepi díszelőadásnak jelezte a színpad és a hazafias közönség első érdeklődése is tanúsított ezen előadás iránt. Mint első, *Angyal Ilka* a társulat drámai hősnője lépett a színpadra, ki mind csinos megjelenésű, mind szép, érzelmes szavaltatával, melylyel *Végh István* „Ezer év” című prólogját bemutatta iekötölte a közönség figyelmét és teljesen kiérdemelte a közönség tiszteletét. A színtársulat majdnem teljes személyzele által bemutatott *„Vészszövedés”* nagy néma képzet igen hatáson volt összeállítva. Előadásra kerültek: *„A hunudok”* történelmi színmű első felvonása és *„Mátyás király lea”* második felvonása, mely utóbbi ismét egy igen szép néma képzet követt. Az előadott színmű részletek csak igen kevés alkalmat nyújtottak, hogy a közreműködők tehetségéről tanúságot tehesse, de különben is a főszereplő ezen este a közönség hazafias érzelme volt és ennek volt köszönhető, hogy mindvégig igen lelkes hangulat uralkodott.

Hátfon: Dobó Katica énekes színmű tatónyó üres ház előtt került színre. A színpadon legalább is kétszer annyian voltak, mint a nézőtérben. Ugy látszik, hogy a közönség hazafias érzelme az első előadás alkalmával teljesen kiötlötte és így megtörtént, hogy az egi szép napokat az igazság egyike a legszomorubb napok közé számíthatja. Ilyen körülmények közt szintén csodálnunk kell *Somogyit*, ki *Balassa* Bálint szerepében, sok igyekezettel, kiváló előadó tehetséggel teljesen érvényesítette. *Angyal* Ilkában nem találjuk meg *Dobó Katicát* és *Dobó Katicában* hiába kerestük *Angyal* Ilkát, ez két eljénítés egyéniség. *Dobó Katica* erélytel bősies elszántaságot hiába keresünk *Angyal* Ilkában, viszont alig akadnánk *Dobó Katicában* *Angyal* Ilka drámai szenvedélyére. *Kissné* Breznay Anna temperamentuma nézetünk szerint inkább megfelelt volna *Dobó Katicának*. Mint igen tehetsé-

ges színész, ismertük meg *Boros Endrét* *Hymnusi* szerepében, *Bognár Jánost*, mint *Egervár* parancsnokát, stentori hangjával kiteltt tisztelet környezetében, de *Eger* sara védelmére ez biz igen gyenge munitív. De hat hol is kesik a hős *Bihari Ákát*?

Baghy Gyula, mint az áruló várhadnagy, elég intrikus arcot mutatott, de igen nehéz lenne elhinni, hogy az elegendő lenne egy varfordalom előidézésére; fellépéséből hiányzott a férfiság és az önbizalom legcsekélyebb jelet sem aralta, el és a közönség kivől 6 bizonyára legjobban örvendett midőn legraszották a halálhozó melységbe, honnan nincs többé visszatérés. Legjobban meg voltunk elégedve a valóban szép jelmezekkel.

Kedden az operette személyzet mutatta be magat és mindjárt ki is jelentük, hogy igen előnyösen, főleg a mi a nőszereplőkkel illeti. Elsőadott a *„Bányamester”* általános ismert operette és ezen körülmények óhajtuk betudni, hogy a látogatottság ezen este is gyenge volt. A primadonnát *Juhász Ilonát* (*Fichtensau* gróf kisasszony) kit igen jó hírnév előzött meg, a közönség mindjárt belépésekor biztató tapsokkal fogadta; a művésznek a varaköz-eknek nemcsak teljesen megfelelt, hanem ezeket jóval felül is mutatta. Díszet megjelenése és játéka rendkívül rokonszenves, gyönyörű, kitűnően iskolázott hangja pedig elsőrendű énekcsodá teszik és hogy a közönség ezen kiváló tulajdonokat kezséggel elismeri, annak bizonyítékul szolgált a sürd felhangzó taps és többzörös kihívás. Díszetelteli megemlékezésünk Gyarmatiné *Mészáros* Kordeliáról is, ki Nelly szerepében bebizonyította, hogy számottevő tagja a társulatnak és egyik oszlopa az operett-előadásoknak. *Bodroghy* (Elfrida) a mi régi jó ismerősünk ismét derekasan rászolgált azon tapokra, melyekből neki már oly sok jutott.

Kiss Pista, mint *bányamester* eleven játékaival és erőteljes baritonjával általános tetszést aratott, ugyanezt eredményezte *Polgár* Sándor kitalálásánál *Júlia* szerepében. *Pétery József* (Roderik herceg) a társulat tenoristája, sem mint herceg, sem mint tenorista nem igen vált be; tán ha rendkívül szoros zekében nem érezte volna magát oly kényelmetlenül, jobb eredményt ért volna el. *Bognár* (Strébi fogadó) tulajagos sok komikumot vegyített szerepébe, különben igen hasznavehető színész, ki mint alszik szívesen vállalkozik a legellenőzhetőbb szerepekre is. A zene és énekkar *Békassy* Ferenc kitűnő karnagy vezetése alatt igen jól működtek.

Szerdén *Fedora* színmű került színre melyről jövő számunkban fogunk érdemlegesen megemlékezni.

Csütörtökön: *Goldstein* Szómi (ujdonság.)
Pénteken: A kaméias hölgy.

Szerkesztői üzenet.

Dr. R. K. Zala-Egervár. A beküldött „Tájékoztató” már megjelent lapokban. Egyenest a kiállítás sajtó-osztályától kaptuk.

A. Gy. Flume. A küldött cikket nagyon köszönjük. Kérjük: mentál többet.

M. J. Az újabb beküldött cím nélküli vázra nem a kedvűnk szerkeje. A Loreley kora lejárt. Többek csak a megkezdett iránynál maradni!

NYILTÉR*)

Előkelő régi jól berendezett minden ágba dolgozó
biztosító részvény-társaság
tevékeny főügynököt
keres.

Írásbeli ajánlatok „Tevékeny főügynök” alatt Eckstein Bernát hirdetői irodájába Budapest V. Fűrdő-utca 4. szám alá kéretnek.

*) Az a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felolva szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

1987. tk.

122 1-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai királyi ízek tkvi onstálya részéről közhírré téntik, hogy Orosváry Gyula ügyvéd nkanizsai lakos vhaítatónak Fliszár József és Fliszár Ferenc vhaítást szenvedő garabonci lakosok elleni 8 fti tőke, 8 fti 90 kr. per, 5 fti 85 kr. vhaítás kérelmi, 5 fti 65 kr. előző arverés kérelmi, 3 fti jelenlegi a meg felmerülő költségek iránti vhaítási ügyében a letelevezési kir. ívszék területéhez tartozó a garabonci 342. számú tkvben Fliszár József és Ferenc fele részben végrehajtató követelésével terhelt 22/a. 1. hrsz. 132 litra becsült, — továbbá a garabonci 358. sz. tkvben + 22/a. 3. hrsz. alatt Fliszár Istvan és József tulajdonán felvett a fele részben végrehajtató követelésével terhelt 132 litra becsült, valamint a garabonci 359. sz. tkvben + 22/a. 2. hrsz. alatt Fliszár Ferenc tulajdonán felvett a fele részben végrehajtató követelésével terhelt 132 litra becsült ingatlan az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. d. pontja értelmében egészben, Farkas Anna öz. Fliszár Jánosné holtiglani haszonélvezeti jogának ép-
reghben tartásával

1896. évi július hó 1-én d. e. 10
drakor

Garabonc község hazánál Orosváry Gyula fel-
peresi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével meg-
tartandó nyilvános arverésen kiadatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók írtoznak a becsár 10% at
ké-szpenzben vagy övadékképes papírban a ki-
küldött kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsa, a kir. ívszék mint tkvi
hatóságnál 1896. évi ápril hó 14. napján.

GÓZONY,
kir. íszéki albiró.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZMÉRNÖK

Budapest Üllői ut. 18. sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerjű

SZÖGECS CSÉPLŐ KÉSZLETEKET,
továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerjű

sines gözcséplőkészleteket

hosszu szalmazókkal, alsó szelelővel és rend-
kívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és
választó hengerrel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüto
GŐZMOZDONYOKAT.

Továbbá R. & Garbett Sons felülmúlhatatlan
40% tüzelőanyag megtakarítató.

COMPOUND gőzmozdonyokat.

Legjobbnek elismert brandfordi önműködő
amerikai kévekötő aratógépeket.

Eredeti amerikai szénmagajtató 1 vagy 2 ló
befogására alkalmazható kombinált ruddal.

Sorvető és szórva-vető gépeket
és mindennemű egyéb kisebb gépeket.

Jutányos árak. — Kedvező feltételek.

Clayton & Shuttleworth

Értéktároló és gyártó Budapest Váci-körút 68. sz.

Ami a legújabb és legjobb árak mellett ajánlatot.

Locomobile és gőzszepítő ip. katalógus

Ami a legújabb és legjobb árak mellett ajánlatot.

"COLUMBIA"

Ami a legújabb és legjobb árak mellett ajánlatot.

2 és 3 vasúti
Egyetlenes acél-elék
és minden egyéb
szükségleti tárgy.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ

Mindenütt kapható - 1/2 kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és orvosi kávé,
mely Kathreiner gyártási módja
által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri.
Eltekintve egyéb előnyeitől, már az
okból különbözik ezen maláta-kávé
minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legis-
letesebb, legegészségesebb és legol-
csóbb pótkávé. Természetes tiszta
gyártmány egész szemekben, miért
is felette előnyösen használható, az örölt
a az okból a véro közönség által nem
ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta
idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészen, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi
kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden hásta-
rásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

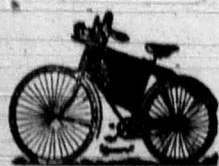
A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános
intézetekben, mint családok ezzel körében naponta jönnek bizonyul. Sőt magában,
azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb
erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerűen a
legizletesebb ital.

Leikiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége
érdekében percig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az
értéktelen hamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a
közönséget, a vételnél vigyázni kell a fehér eredeti csomagokon
látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekükben ne engedjék ma-
gukat rábessélni! A valódi "Kathreiner" sohasem
szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zala megye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szálloda megnyitás.

Az alulírott igazgatóság tisztelettel értesíti a nagy közönséget, hogy

Royal nagy szálloda

Budapest, VII., Erzsébet-körút 45, 47, és 49.

mely Ray Rozsónak a hírneves műépítésznek tervei szerint nagy pompával épült, ez év április 31-én nyitott meg. A rendkívül elegáns és minden modern kényelmekkel berendezett elsőrangú szálloda, látványosságát képezi az egész osztrák-magyar monarchiának.

A helyő berendezés, a maga egészében, művészi kivitelű, különösen pedig a külön folyózatból bíró díszterem, az interiorok, a folyosók, családok számára való lakosztályok, melyek előcsobából, szalottól, háló- és kis étkezőteremből állanak, továbbá a lakodalmi termek és aparték, oly újítások, a minőket a fashionable világ-szállodák is alig nyújtanak. A f. cz. uraságok és közönség rendelkezésére áll 250 föltte elegáns szoba, mind-nik telefonnal, normális árak mellett.

Elsőrangú vendéglő és kávéház saját vezetésünk alatt.

Kiváló tisztelettel
Az igazgatóság.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi minisztérium által szabadalmazott, mezél virágokból készült és elsőrangú szaktokintályok által kipróbált

h a j k e n ő c s ö m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál
Nagy-Kanizsán (saját házában). **BELUS LAJOS**

gyógyszertárban Nagy-Kanizsán.

SCHICHT -féle szin-szappan

hatóságilag bejegyzett

védjegy.

igen jól szárított

kitűnően tisztít,

legtakarékosabb a használatban.

Tisztaságáért és ártalmatlanságáért a kezek és ruháknál kezesség vállalhatik. Egyáltalán a legjobb a létező szin-szappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni.

Kapható a legjobb details üzlethez. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégénél.

„IRIS“

Illuminatio mecsek száraz töltéssel, nagy hatású és legolcsóbb kivilágítási szer.

Vakító fénynyel égő

m a g n e s i u m - f á k l y a

legszebb és veszélytelen világítással

Lampionok feliratokkal és országos czimerekkel. — Továbbá mindenféle kivilágításnál legnagyobb tetszést nyert Florenczi lampionok melyek különböző színekben kaphatók.

Transparentekben kapható „**Arpád**“ „**Hungária**“ és országos czimerek; továbbá diszitási zászlók jelvényekkel, emlékérmék, kártyák legnagyobb választékban

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Hírek és híradások:

F. B. N. T. A. Ollopfőle bús.

Idő idősebb a lap szellemi részére
vontakoz minden külsőleg.

Hármontatlan levelek csak ismert kerek.

bél fogadtatnak el.

Készítők nem küldenek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bank egyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azöveket és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)

Félévre 6 korona (3 frt — kr.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számíttatnak

Nyitólter petiforsza 10 kr.

Előfizetéseik, valamint a hirdetések:
vontakozó Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intézkedik.

Kanizsa ünnepe.

N.-Kanizsa, 1896. máj. 16.

(—n) Holnap városunk ünnepe. Kivette ugyan részét az ünnepség magasztos ünnepeiből is e hó 9-én és 10-én, s a hazafias igaz lelkesedés magas hullámokat vert az ünnepélyek jelentőségét átérző szívekben, — de a holnapi nap is méltó lesz városunk hazafias lakosságának érzelmeihez, méltó lesz azon eszméhez, melyet széles e hazában a millenáris ünnepségek kifejezésre akarnak juttatni. Ahhoz az eszméhez, mely ezer évi fennmaradásunk lélekemelő tényéhez van kapcsolva. A hol örülni jog és ünnepelni kötelesség, úgy városunkban is impozáns módon kell nyilvánulnia a közlekedésnek; e határszéli városban, mely valamikor színhelye volt a török garázdálkodásainak, s mely a korszakot alkotó 1848-ban hazafias lelkesedésének, áldozatkészségének oly sok jelét adta.

Az öröm, a lelkesedés, a hazafias büszke visszaemlékezés e szép napjai el fognak mulni, de ne muljanak el a nélkül, hogy egy-egy, a messzebb jövőbe is kiható nevezetessel emlékeztetést ne tétetnének.

Az a díszközgyűlés, melyet a városi képviselőtestület vasárnap délelőtt 11 órakor tartani fog, újra bizonyosságot fog tenni arról,

hogy Kanizsa város áldozatkészsége nem lohadt le, hogy kulturális és közmívelődési intézmények iránt a város minden lakosában a kellő lelkesedés megvan, jóleső örömmel regisztráljuk ez alkalommal, hogy néhány kiválóan fontos ügy fog e közgyűlésen a megvalósulás stádiumába jutni, olyan ügyek, a melyek évek óta élénk megbeszélés tárgyát képezték a helyi sajtóban.

Eltételezve a főgymnasium építésétől és átalakításától, a polgári leányiskola felépítésétől, fontosnak és elodázhatatlannak tartjuk a szegényügy rendezését, az árvaház alapítását, egy sétatér létesítését és városi múzeum és könyvtár alkotását.

Ha e négy dolognak dűlőre vitele sikerül, habár nem is egyszerre valószínűnek meg, hanem sorjában, a város jelenlegi vezetősége és képviselőtestülete elévülhetetlen érdemeket szerez magának.

Az árvaház létesítése mindenesetre tervbe veendő, annak alapítása körvonalaiban meghatározandó, végleges felállítását azonban csak később tartjuk lehetségesnek, — sok körültekintés, sok áldozatkészség után. De soha semmi sem létesült egyszerre; elkezdni kell s buzgó akarat mint mindenütt, ebben is sikerre fog vezetni.

De már a sétatér létesítését, egy városi múzeum és könyvtár alkotását hamarabb

lehet és kell foganatosítani. Oly történelmi multtal bíró város mint Kanizsa, melynek vidéke is érdekes történeti reminiscenciákban gazdag, kell, hogy múzeumot alkosson, mely a serdülő nemzedékben iolyton ébren tartsa a szülőföld szeretetét s a története iránti érdeklődést; ez a könyvtárral együtt hatalmas közmívelődési tényezőnek fog bizonyulni.

Biztosan hiszszük, hogy a képviselőtestület a polgármester előterjesztéseit lelkesedéssel és örömmel fogja magáévá tenni s buzgó akarattal meg fogja találni azokat az eszközöket, melyekkel ezen, a város jövőjére áldásosan kiható terveket megvalósítsa. Egy városnak nemcsak a jelenre szabad gondolnia, mikor arról van szó, hogy szükséges intézményeket létesítsen, hanem a jövőre is, az utánunk következő nemzedékre, mely ez előrelátó gondoskodás, e hazafias, nemes cselekedetek édes gyümölcseit fogja élvezni.

Mentül inkább látjuk és sajnálkozva, fájdalommal látjuk, hogy a magyarnak annyi kaján irigye és gonosz ellensége van, annál nagyobb szeretettel kell öveznünk a hazát, s hazafias lelkesedés létesítette oly intézményeket kell emelnünk, melyek egyrészt e lelkesedés és igaz hazaszeretetet megcáfolhatatlan bizonyosságai, másrészt pedig a hon-szeretetnek mindmegannyi üdvös tényezője,

A „ZALA” tárcája.

A millió.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Írta: László Béla.

A főkelő nap még valahonnan a hegyek mögül küldte sugarait lángvörökre festeni a tépett szelű tömörzést színi bányá fellegeket. A korán éledő, harmatos virágok nehéz, nedves illattal töltöték be a hajnali levegőt.

A nyaraló vádsszőlővel befutott verandáján ült az asszony a betérített fehér asztal mellett. — Hamvaszürke haja gömbölyű csigákban tört elő a kremszínű csipkekeendő alól. Kihajtott gallérú fekete zekéje simán feszült meg a csicsóné vörös ponygián.

Az asztal másik oldalán ült a kis és fess Szaday báró. Virágoszürke utruháján aarga szíjjas, ezüst káposos bőrtáska volt keresztülkötve, puha szürke kalapja ott hevert a veranda köpárkányán.

A báró félretolta maga elől a chinai csészét, s nyugodtan kent vaját a kenyérszeleltre.

— Nem szabad olyan érekenyven venni a dolgot. Margit! Te ismered viszonyaimat, s jól tudod, hogy csak gyors segítség lendíthet még rajtam.

Az asszony ideges mozdulattal vert le cigarettjéről a hamut. Amint így összehúzott szájával, komoran nézett maga elé, talán inkább volt csunya, mint szép. De ha beszélni kezdett, sajtószerű változáson ment át a keresztlül.

Nagy szürke szemei megteltek élettel, széles kisse vastag ajkai közül kiillantak a szép fehér fogak. A hangjában is valami zeneszerű, fülbeáraszó rezgés, mintha valahol a mélyben finom üveget ütönek ezüstpengés késsel.

Szaday bárót különösen ez a hang izgatta fel, mikor valamelyik apró vidéki szinpadon énekelni hallotta ezt a fűsorrú, formás, teltermetű asszonyt.

Ugy négy heli erős altak után, a takta-szadai uradalom romjain megvette a Tátra-alján azt a kis nyaralót és idehozta az asszonyt.

Vagy hat hónapig éltek itt, kora tavasztól késő őszig. Ők azt hitték, hogy mindig tavasz van. A férfi mindennap tudott valami ingerlő báj; néha egy-egy mosolyt is lefedezni az asszonya ismert szép ajkán; a színész pedig azzai a majdnem szemérmes engedelmes odaadással ragaszkodott a férjéhez, amelyet csak szerelmes asszonyok tudnak ideáljai iránt tanusítani.

Egyszer aztán levelet kapott egy régi bajtársától, a szép Zvossil herczag írta Bácskából neki. Rövid pár sorból állott az egész.

... most házasodhatnál, ha akarod! Egy jól szituált kupec leánya van itt Palicsan eladó! A hozománya kerek egy millió forint.

Ellenértékül nem szélségtetik egyéb, mint ép, egészséges férfi, legalább is hétágu koronával és — notabene! — katolikus vallás. Ez utóbiboz azonban csak az öreg kupec köti magát.

Igaz, hogy el ne teledjem mondani, a leány nem szép, — de kellemetlen. Hanem azért gondolt meg fiam!

Ha úgy véled, hogy nyélbe ütöheted, írj; addig én foglalkozom vele, nehogy valaki elhatalasza előled. Azután meg visszavonul szerető hived: Duci.

Szaday egy pár napig gondolkodott, aztán menni akart. A kert vasrúcsos kapuja előtt már ott állott a magas jukker-kocsi s az elébe fogott két vasderes türelmetlenül kapálta a kavicsos porondot.

Az asszony színpontolt egyet a maga sodorta cigarettájából, és a kavargó kékeszürke füsttellegesen keresztlül kérdezte meg:

— Legalább gazdag az a leány?

Szaday ette tovább a vajaskenyeret — Azt! Azt írja Zvossil: az apja valami visszavonult disznókupecz, aki egy teljes milliót ad a leánynyal! Nekem — adnivaló millióm nincs, — elvenni valóm azonban kettő is!

Az asszony összehoronzogott egy kis-é. Fázott valamitől. Álla alatt összehibbuzta a ritkás csipkekeendő.

— És szép?

— A leány vagy a millió?...?

Tréfa nélkül; a leány nem; de az öreg szerbiansz olyannyira szinpatikus nekem: hogy leginkább az ő kedvéért megyek bele a dologba.

Az asszony idegesen morzsolta gyűrűs-fehér kezében a cigarettát. Szája göröcsösen remegett; szemét rezgő könnyfolyót takarta el.

A férfi odahajolt hozzá, és megfogta a kezét.

— Épen azért! édes, nincs érteime ennek a túlságos romanticizmusnak! Csak nem akarza

melyek az érzelmeket soha elenyészni nem hagyják.

A múltban is a hazafias lelkesedés mentette meg mindig a hazát, bárholnan jött ellensége; a jövőben sem lesz az másképp, s 17-iki ünnepélyünk legyen jele annak, hogy a város minden lakosában a honszeretnek tiszta lángja ég, mely nemcsak összeforrasztja a szíveket testvéries rokonérzésben, hanem áldozatokra is ösztönöz, melyeket szívesen teszünk le a nemzeti intézmények szent oltárára.

Éljen a haza!

Nagy-Kanizsa város közönsége által folyó évi május hó 17-én tartandó czéredéves ünnepségek sorrendje:

- I. A reggeli órákban az önkéntes tüzzoltó-egylet zenekara közreműködésével ébresztő.
- II. Délután 9 órakor a római kath. plébánia templomában háladási isteni tisztelet, az irodalmi és művészeti kör dalárdájának vegyes és férfikara közreműködése mellett.
- III. Délután 11 órakor a városban nagytermében díszközgyűlés.

Tárgyak:

1. Előki megnyitói beszéd.
2. Ö Felsége I. Ferenc József királyunknak az czéredéves ünnep emlékére megfestett arcképe leleplezése.
3. Nagy-Kanizsa város röviden megírt történetének felolvasása.
4. A díszközgyűlés tárgysorozataiba felvett ügyekben a millennaris batarozatok meghozatala és kihirdetése, és pedig:
  - a) A városi szegényügy végleges rendezése.
  - b) A fogymnasium kibővítése és átalakítása.
  - c) A polgári leányiskola felépítése.
  - d) Árvaház alapítása.
  - e) Egy sétány létesítése.
  - f) Városi muzeum és könyvtár alkotása.
  - g) A városi tisztai, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzetnek a millenniumi kiállítás meglátogat-hatására segélyadás, a millennaris évek a nyugdíjnal 2 évről számítása és fizetésük felemelése.
  - h) A városi pénzintézetből fizetett tanulóknak a millenniumi kiállítás meglátogatására segélyadás.
- IV. A déli órákban a városbeli szegényeknek a szőlőketek helyiségében — a helybeli jótékony nő-egylet által — megvendégelés és megajándékozása.

V. Délután 2 és fél órakor gyűlékezés a városban nagytermében, innét ünnepélyes kivonulás az emléktűk felavatására, ahol a nagy-kanizsai irod. és műv. kör ének-karának énekel a Dr. Szűcs Miklós és Koröts Károly urak hazafias beszéde mellett a felavatás megtörténik.

VI. Este 8 órától a jellebbegyzott és feldíszített városi királyi palota, 8 és 9 óra között a városban díszközgyűlés.

VII. Este 9 órai kezdettel a színházban díszközgyűlés. Előadatik: „A király házassága.” Eredeti történelmi vígjáték 3 felvonásban. — Zárószó: Mária Theresia a pozsonyi országgyűlésen. — nagy némajáték mutatja be a társulat összes személyzetét.

A város házából.

Figyelemztetés.

A cs. és kir. 48-ik számú gyalogezred pórtartalékosai folyó évi majus hó 19-én a tölgyes erdő mellett a Bajcsára vezér ut irányában harcászati lövi tagnak.

Erről a közönség minden szerencsétlenség kikerülése végett oly figyelemztetéssel értesítetik, hogy a lövészek tartama alatt a hidegkút és nagyerdőben való tartózkodástól és közlekedéstől óvakodjék.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 13.

a rendőrkapitányság.

Üdvözljük főispánunkat!

Mindnyájunkat örömmel töltött el a hír, hogy vármegyénk főispánja: dr. Jankovich László gróf május 19-én városunkba érkezik.

Öszinte, igaz vendégszeretettel várjuk és lelkesen fogjuk üdvözölni falaink között autonómikus közeletünk legfontosabb tényezőjét, kinek működéséhez, magyhorderejű szerepléséhez igen sok reményt fűzünk.

Reményt fűzünk pedig azért, mert az ő egyéniségében a mi közeletünk keretén kívül bemutatott működéséből és főispáni széközlaló beszédéből ítélve — megvan-nak mind ama szép tulajdonságok, mik a vármegye haladásának modernebb szellemű kibontakozásához elengedhetetlenül szükségesek. Mert az ő grófi koronájában felföldöttük, fölismertük az előkelőséget jelző koronák legértékesebb drágakövé: a tisz-

tan ragyogó szabadelvűséget és az ezzel ölelkező demokratikus szellemet.

Ezt a drágakövet, a modern irányban fejlődő társadalmi életnek ezt a legbecse-sebb talizmánját nem örökölhethi senki az előkelő származást jelző koronával; ezt ki-kij saját egyéniségének kialakulásával, szel-lemének magasabb színvonalú kibontako-zásával illesztheti csak bele nemesi ko-ro-nájába, mert ez a hódolatot érdemlő és va-lóban nagy erkölcsi előkelőségek dekoruma.

Es mivel tudjuk, mivel meggyőződésünk, hogy a mi főispánunk grófi koronájában ez a saját erkölcsi nemességével, saját szelleme fenkölttségével szerzett drágakő is ott ragyog: bizalommal, lelkesedéssel várjuk őt ide a mi szerény, egyszerű váro-sunkba, hol csupán a munkának, a min-dennapi verejtékezésnek fénytelen, szürke világa van.

Bizalommal és lelkesedéssel, mert meggyőződésünk, hogy az ő grófi koronájába saját erejéből illeszlett drágakőnek sugara ölelkezni fognak a mi egyszerű polgári erényeink lakó világával.

Ez a meggyőződés megnyugtató is ránk nézve azért, mert nem kell aggodnunk-hogy a vármegye székhelyén lezajlott im-pozáns, fényes fogadtatás után talán nem adhatjuk meg, nem fejthetjük ki a tiszte-letnek, a fogadtatásnak azt a külső, na-gyobb arányú méretét, amit éppen polgári tiszteletérzetünk nagysága alapján bemu-tatni szeretnénk.

Megnyugtató bennünket erre nézve az a tudat, hogy fenkölt gondolkodású főis-pánunk a mi szürke, polgárvilágunkban: a munka világában, a külső pompa, fény nél-kül is éppen úgy fel fogja ismerni a hazafiai kötelességek, a közeleti hivatás helyes felfogását, mint ahogy mi fölismertük nagyfóntosságú egyéniségében az előkelőség külső fényének közepette is a bennünket is éltető és munkára hevítő szabadelvűség és demokratikus szellemet. A grófi koronán: a polgári erények diadélmját.

Es hisszük, bizunk, hogy itt a mi egy-szerű, szürke falaink között, hol nemesi koronák fénye helyett verejtékűtő polgári munka dominál; hol ősök helyett folyton

féltékeny lenni erre a tiszteletreméltó kupeczre? Hi-e még csak a leányt — sem láttam!...

Az asszony közeledt:

— Akkor miért adja el magát?

Szaday szarazan nevetett.

— Hja — a kényeztetés édes — Margit, a kény-szer! A kardomat, tudja: oda kellett adni az ez-redelemnek, mikor a nyakamra jöttek a héberek.

A taktikaszadai uradalom pedig a Schlezinger uré! Az emléimből nem lehet megélni, a tar-saság pedig oly sokat követel...

Az asszony remegő kezekkel bábált a ruha-ján. Cigaretteit kereszölhajtotta a veranda ta-rasját korlátján, s nedves, ragyogó szemét oda-szegezte a férfi arcára.

— Társaság? Hat hónapig eszébe se jutott a társaság, és azért nem panaszkodott soha!...

Arca megtelt vérrel, apró fogaival piros szá-j-széleit harapdálta. — A férfi nem tudta elviselni a kemény, merev nézetét; olajbarna arca láng-ra borult és lecsúszott szemekkel mormogta:

— Az más fiam! Ez a hat hónapra való ma-mor nem tarthat örökké; de nem is szakadhat meg örökre!

Az asszony tagadólaz ingatta fejét. De meg-szadai! Maga aki azt mondta egyszer, hogy «élni jön ide, belátja már, hogy csak álmódott itt. És akármilyen szép legyen is az az álom fel-kell ebredni válna!...

Nos hát már felébredt!...

Szaday felugrott a székről és egy kis asztal-kezdővel leverte ruhájáról a reggeli — mor-zsákat.

Kinos pontossággal vágta le egy világos ha-vannának a végét és rágyújtott. Aztán kalapja után nyúlt.

— Te most ingerült vagy Margit, ha gondolodni fogsz egy kisse lecsillapodol...

Adieu edesem! — Ajkához vonta az asszony melez puha kezét. — Az mereven, öntudatlanul engedte tenni a férfit.

Mikor leszaladt Szaday a veranda széles márványköleposán, még egyszer visszafordult:

— Három nap múlva írok édes, a jövő héten pedig itthon leszek.

Végigutya a virágágyak között, felugrott a kocsi bakjára. Kezébe lopta a gyepőt, és han-gos ostromsáttanással nógatta a két vasderest a — millió fete.

Edes Margit!

Ismerem a leányt. Csodálatos egy alkotmány. Rövid fekete haja zsiros, olyan, hogy lükröknek használhatnám, ha mellette melege... A szemei olyan zsendezte színűek; de arcóbre — aztán itélve a mit itt ott láthatok a szeplők közül — csinos lehet nagyon.

Reggel azonban „Bon jour”-ral fogad, este „Bon soir”-ral búcsúzik a vacsora után.

De a papa, a papa! a legszerelemreméltóbb dísznőkupecz egész Európában. A mellényén ak-kora aranylánc lütyeg, mint arra mitélenk a ke-rékkötő láncok, szőrös kezén temérdek gyűrű, kö-zöttük pecsétgyűrű is... Véve is van bele va-lami: talán egy jó maghúzott angol bűz!

Akarom hinni, hogy már nem féltékenykedel? Tegnap megkértem ezt a: uri damát a hango-san nevettem volna a „drága após” örömen, ha nem lenne olyan sirhatnamságig komika, hogy én: taktikaszadai Szaday Pál baró, a kema-rás kulcsommal vagyok kénytelen kinyitni azt a millióit rejtgető kóvr bugyellárist... De hiába! nem tehetek róla! Meguntam már a kakasölőből nézni az élet komediáját; szükségem van erre a pénzre, hogy kényelmesebb helyet válthassak magamnak a salonné parkettjein. — De hogy ei-ne feledjem, illenék valami nászajándékot venni a menyasszonynak, a finansziám pedig nem engednek továbbmenni ennél az „illik”-nél. Te edesem kiégithetaz!

Küldd el azt a csinos colliert, amit a névna-podra vettem neked. Igen le lesz kötelezve, a az esküvő után halas szívvél kárpótol érte:

Pál.

A sápadtarcu becsettiszemű asszony ölébe ej-tette a levelet, s oda fordulva a ritkuló fák felé, némán bámulta a lassu keringéssel bubó, sar-gas-piros faleveleket. Nézte a szomorú pusztulá-s élő allegóriáját s valami olyasfélért mormogott a csipője ősi levegőbe:

— Szegény millió.

a jövőre kell tekintünk; hol kinek-kinek nemességét a becsületesen végzett munka adja meg: a mi főispánunk meg fogja találni azt a szellemet, mely a valódi, modern haladásnak elengedhetetlen feltétele.

Hisszük, hogy a mi tiszteletadásunkban, lelkesedésünkben jól fogja ismerni azt az őszinte bensőséget, mely a munkában megismerült polgári szíveket áthatja, jól emeli azzal szemben, akit lelkünk erős meggyőződésével a munka, a szabadelvű haladás emelkedett szellemű egyéniségének: a vármegye legelső polgárának ismerünk meg.

Tárt karokkal várjuk.

Erkezésének, ittletének ideje ünnep lesz nekünk.

Vármegyénk haladásán, közszellemének helyesirányú kibontakozásán és megismosodásán aggódással csüngő lelkünk egész lelkes-désével, szívünk őszinte odaadásával üdvözöljük majdan dr. gróf Jankovich László főispánunkat, akinek kezébe vármegyénk sorsa s a mi régtől táplált polgári reményeink vannak letelve.

Isten hozza szerény falaink közé!

Millenniumi Ünnepségek.

Mura-Vidén.

Mura-Vidről írják lapunknak: A nagy nemzeti ünnep alkalmából országzerte megindult mozgalmi természetű, hogy nálunk sem maradhatott nyomon nélkül. Örömtől szupróz arccal hirdeti nálunk minden lakó, hogy Mura-Vid szerény tehet-egekhez képest méltó ünnepet ült. h. hó 9. és 10-én. E hó 3-án a községi előjáróság gyűlést hívott egybe, hogy millennium megünneplésére közzéket kérjen. A képviselőtestület 20 főt szárazott meg. De ekkor a helybeli intelligencia — élen a plebános és jegyző urakkal — elhatározta, hogy gyűlést rendez az ünnep céljaira a nép között. E gyűlés várakozáson felül sikerült. A mi jó horvátjaink — mint egy lélek — a tiétek állásait a szép eszme megvalósítására áldozni és rövid 3 nap alatt oly őszneknek voltak birtokában, hogy a teljes sikerreményben, nagyobb keret adhatunk az ünnepségeknek.

E hó 9-én volt az iskola ünnepe. Korai hajnalban tarackfűzések jeleztek a nagy nap virradtát. A főteren a házak zászlódszár állottak. Nyolc órakor magyar isteni tisztelet volt, melyen ünnepi díszben jelent meg a nép, a községi előjáróság és képviselőtestület, az iskolazsék, — ez utóbbi nagy nemzeti lobogó alatt — a tanuló ifjuság s b. mindnyájan nemzeti színű csokorral.

Mise után az ünnepi közönség az i-kolába vonult, hol az i-kolai ünnepély volt végbemenendő. Az egyik a célra virágfűzésekkel, a honfoglalás képével, 4 magyar címerrel és sok apró zászlócskával díszített ínteremben szép székben gyűlt össze közönségünk zsinéjára s 10 órakor megjelent széles nemzeti karkövel, harangy éljenzéstől fogadva e napok hőse, a mi szerettelt plebánosunk, Golub János. Az ünnepélyes előadás a gyermekek kara által énekelt Hymnusz-zal vette kezdetét.

Örömtől nem egy szemben az édes hazai nyelvek a horvát gyermekek ajkáról való hallatára. Utánna következett a plebános, mint iskolazsék elnök beszéde, mely lángoló hazaszeretettel tanuskodott és a magyarul kiejtett szavakkal végződött:

„Éljen a legalkalmasabb fejedelem, a mi szerettelt királyunk, éljen felségshívása, Erzsébet, a mi imádati királyné! És éljen a mi édes hazánk, az ezereves Magyarország!”

E helyütt nem irhatom le az egész ünnepély lefolyását, de azt mégis meg kell mondanom, hogy a program 20 pontból állott és ezek közül csak 3 horvát. A siker lényeg volt, erkölcsi hatás kiszámíthatatlan. Köszönet érte derék kántor-tanítóknak, Herbold Alajos urnak, ki a reá hárult fényes feladatot fényesen oldotta meg. Alig 4 hete, hogy megérkezett a miniszteri rendelet és az ember kiűzött éltani 40–50 gyermekkel, kik magyarul csak az iskolában sanyogtak, 6 magyar dal (Hymnus, Szózat, Honfida),

Arpád apánk, Három színű a nemzeti lobogó, Kossuth-nóta) elszavalat velők kitűnően egy csomó hazafias költeményt, beszédet tartat velők és még elég ideje maradt egy egyszerű értekezést foglalkozni, melyet nagy hatással olvasott fel: a melyet hű fordításban olvasott fel horvát nyelven is Babics Gábor jegyző ur.

A „Kossuth” óta énekeltése után az ünnepély a plebános és tanító előadásával érte véget. Ete a főteren levő épületek fényesen ki voltak világítva. A java szomban csak mánap következett. A községi képviselőtestületi díszülésen a plebános, ki az ünnepi szónoklatot tartotta, mely áradózt a hazaszeretettől: kultúr előkora 100 főt szárazott meg, mien Végi Vince és Fricskó István képviselők felbuzdulva, hasonlóan illy célú 25–25 főt szárazott meg jelentettek. Alaposa a remény, hogy az alapok 500 főt szárazott meg kiegészíthetők. Gyűlés után testületileg, zászló alatt a templomba vonultunk, hol ismét magyar mise tartatott. Egy óráig tartó remek beszédben esztelte a nagy nap jelentőségét plebánosunk:

az imádat magyar haza (mely ápol a eltakar) iránt való lángoló szeretetre buzditán a hívőket. Derék kántorunk ajkáról pedig felhangzott a magyar ének, hirdete Istén és a magyar haza dicőségét. A mise d. u. 1/2 órákor végződött és 2 órakor ismét következett vajami, a minek leírásakor köny, örömköny föl szemembe. A zászlók és palyakkal körített főteren van előtelve 7 fa, (egy totyu) a téren jelenik meg harangzugás, tarackfűzés és éljenirvagástól fogadva, nagy egyházi ornátusban a mi papunk; ki ismét fényes egyházi beszédet tart a utána nagy szertartással beszélteli és megkereszteli a virágfűzésekkel és nemzeti színű szalagokkal díszített millenniumi lákat, azokat a szokások kupavágások után, — melyek a haza, király, kormány s b. nevében történtek — Arpád és vezértársairól nevezvén el.

(Megjegyzendő, hogy a használt kapa, zás, nemzeti szalagokkal voltak felszítve.) A téren ünnepélyt őriási nép zászlók alatt, zeneszóval, folyton éjenezve kivonult a közeli Kleinecsa nevű gyönyörű erdőbe, hol az iskolai gyermekek megvendégelése mellett tánc, játék, cellovészt és táncjátékkal egybekötött nagyon sikerült néppünnyepély tartatott, mely csak hétfőn, a hajnali órákban ért véget.

Végül engedje meg Tekintetesség, hogy e helyütt mondjak köszönetet nagyságos alsó-domború Hirschler Miksa urnak, ki az ünnepély közzégethez jelenékeny adománnyal járult.

Köszönet a mi szerettelt, idegen származású és ajku, de szívvel, lelkkel magyarrá lett papunknak, — Golub János urnak, — ki nekhez melódán, mint galamb a béke olajágával, jelent meg közzéget, mert a nagy nap emlékére a helyben néhány év óta dult vizsaly és harag mintegy varázslására megszűnt.

Köszönet derék jegyzőknak, Babics Gábor urnak, valamint érdemes bíráknak, Sztérbád Fülöpnek, kik e napokban méltóan képviselték a közzéget és a ünnepünne szeretelennél buzgóságot jeztettek ki a házigazda szerepében.

Köszönet a hölgyeknek, — különösen kedves posztemsternőknak, — kik a díszítés és csokorkészítésben fáradozva működtek közre.

Köszönet derék népünknek hazafias magatartásért és áldozatkészességért.

Mura-Vid, 1896. május hó 12-én.

Kész szolgája:

Halasi Károly.

Zala-Szent-Gróthon.

Impozán, páriát ritkák lelkes módon ünneplte meg Zala-Szent-Gróth a magyar nemzet ezeréves fennállásának évtordulóját. Kis községben, mely kevés számú intelligenciát foglalt magában, ritkaság számba megy, hogy a ünnepet valamely nagyobbszámú hazafias tüntetésre lehessen elvezetni, mert habár népünknek nem hiányzik a hazaszeretelt iránti érzék, a lelkesedés: vajmi nehéz azt annyira tokozni, hogy külsőleg is érvényre jusson. Más esetekben, habár bensőleg átérzi az alkalomadta lelkeseidet, de nem bír annyira felherülni, hogy ennek külsőleg is kifejezést adjon. Most azonban nem volt szükség arra, hogy akarki lelkesítse, önmagától ébredt föl mindenki a vágy, hogy ezen nagy nemzeti ünnepet fényesen ülje meg. Ifjú és agy, gazdag és szegény vállvetve munkálkodott és örömmel buzgólkodott azon, hogy az ünnep pompáját, fényét emelje.

Szombaton május 9-én mintegy varázslással

élőtti városkánk lobogó díszet. Alig van ház, melyen szebbnél-szebb zászlók ne lengenek. — Délután az izraelita iskolai gyermekek ünnepeltek a zsinagógában, mely csinosan és izléssel volt ezen alkalomra földíszítve. Az ünnepet a Hymnusz éneklésével kezdték, ezután Kardos Samuel isk. elnök meleghangú szavakban esztelte az ünnep jelentőségét, a gyermekeket honszeretetre buzditva. Majd Berkovits Albert tanító lépett a szónoklásra és egy jól átgondolt, honszeretettel áthatott csinos előlvasást tartott, mely után a gyermekek különböző magyar értekezési költeményeket szavaltak oly lelkesedéssel, töze, a mit gyermekeknek ritkán hallani. Közben a „Szózat” és a „Tied vagyok hazám” című költeményeket énekeltek.

Vasárnap május 10-én reggel 8 órakor az izr. imaházban tartatott haladó istentisztelet, melyen a helybeli hatóságok, egyletek és számos más telekezetűek vettek részt. Itt Hirtenglein Adolf rabbi mondott sikerült mely hazafias érzékű tanuskodó szónoklatot, mely a halgatóságra kitűnő hatást tett és sokan gratuláltak a fiatal papnak remek beszédjéért.

Kilenc órakor az av. ev. imaházban folytatódott az istentisztelet. Itt mar oly nagyra nőtt a tömeg, hogy az ilyen háza nem volt képes befogadni, azért Szűcs Imre ur. tanító a szabad ég alatt tartotta meg szónoklatát. Hozzá vagyunk szokva Szűcs ur. alkalmi beszédeinek csinos zamatot voltához, de ez alkalommal önmagát is fölülmulta. Olyan szépen költői lelekre valló dikoit vágott ki, hogy az ember lelke ujjongott örömben.

Innen a közönség a rom. kath. templomba vonult, hol Molits József káplán mondott egyházi szent beszédet. Egész napon át hullámozott a nép az utcákon, kórkárában. Sokan magyart ruhában, nemzeti színű szalagokkal, csokorokkal díszítve ruháikat. A kereskedések egész napon át zárva voltak és a zalaapáti sétányon folyton durrogtak a mozsarak, hirdete a nagy napnak jelentőségét.

Ete fátylas menet rendeztetett, melyen magyar ruhás leányok a tűzoltó sorkat között vitték a fátylakat. Részt vett ezen nemcsak Zala-Szent-Gróthnak apraja nagya, hanem a környék lakosságának is egy jó része. A menet a város háza térről indult ki, hol előbb Glazer Gyula tanító vezetése alatt a Szózatot énekeltek, azután áradatként hömpölyözött az óriási, beláthatatlan sokaságú tömeg az utcákon végig. Minden ablak ki volt világítva, sok helyütt izlés és szellemes transparensek emeltek a kivilágítás szépségét.

Visszatérve a város ház elé, Kohári József városbíró mondott hangulatteljes beszédet, melynek elhangzása után a Szózatot és Hymnusz énekeltek a utána a „Koronában” kézzel ritkék bankethoz gyűlt össze a polgárság. Az első fogásnál Botka Ferenc főszolgabíró emelte poharat a legelső magyar emberre, a legalkalmasabb királyra, utána Molits káplán a Felségei Magyarországot dicső királyneáját üritette poharárt, mely felköszöntöket a jelen voltak állva hallgattak végig. Majd dr. Steiner járárszoros mondott szellemes dikoit a nőkre.

Vacsora után táncra perdült a fiatalág és járta világos virradtja.

Légrádon.

Folyó hó 10-én ünneplte Légrád nagyközség az ország ezredéves emléknapját, a képviselőtestület előzőleg hozott határozata alapján. Az ünnepély oly impozans és hatásos volt, hogy bármely nagyobb városnak dicsére valót volna. Az ünnepély programja az egész napot betöltötte a következőképpen:

Vasárnap reggel 5 órakor a helybeli tűzoltó zenekar ébrenkölve járta be a közzéget, melynek kíséretében lettek kifüggesztve, az ez alkalommal elnevezett fő jelzőablakok, melyek legnagyobb részt hazánk dicső és nagy történelmi nevezetességi felszámait neveit viselik. 8 órakor képviselőtestületi díszgyűlés volt, amelyben jegyzőkönyvileg lón megörökítve a nagy nap emléke. Ezt népgyűlés követte a Zrínyi-téren, amelyen óriási közönség volt részese, amely a legnagyobb figyelem és érdeklődéssel hallgatta az ott e célra felkeltott díszes elmványról, Kovács Gyula jegyző és Gadó Mátyás r. k. plebános által szónoki bével elmondott a nap jelentőségét méltató nagyvadású beszédet a frenetikus éjelen zsemel juttalmazta a szónokokat. Eme népgyűlés kezdetén s végén az e célra összehívott dalárda

FISCHEL FÜLÖP.

H I R E K.

énekelt a „Hymnus” és „Szózatot.” Mikor Győző helybeli ág. ev. tanító vezetése mellett.

A népgyűlés után a rom. kath. majd az ágost. evang. és végül az izraelita templomban volt hálaadó istentiszteleten vett részt az ünnepi közönség. Az előbb Gado Mátyas r. k. plebánus mondotta az ünnepi misét, a rom. kath. tanulók igazán szívesen énekeltek mellett, míg a másholban Salviay Gyula evang. lelkész, a harmadikban Breuer Salamon rabbi helyettes tartottak az istentiszteletet nagyon kiváló ünnepi szónoklat kíséretében.

Delután 3 órakor ünnepélyes kivonulás volt a község mellett levő ligetbe, ahol szép népmulatság és az iskolás gyermekek, tüzöltek és a nép megvendéglése képezte a délutáni érdekes programját. Ezt követte az általános tánc, folyton vidám hangulatban este 8 óráig, amikor a népgyűlésnek fáklyafény mellett vonult vissza a községbe.

Ez igazán magaslatos és feledhetetlen ünnepély rendezésért a főúrnak Légrad nagyközség képviselőtestülete, amely se fáradtságot, se költséget nem kimélt, hogy e nagytiszteletű nap, e harszó községben minél fényesebben sikerüljön. A mi nem is maradt eredmény nélkül. Dícséret illeti a helyben fennálló tüzölő-, olvasó- és polgári egyesületeket is, amelyek az ünnepély minden részében testületileg vettek részt. Dícséretet érdemelnek a helybeli iskolák tanítói és tanítónői is, akik növendékeikkel szintén megjelentek, nagyban emelték a község e magaslatos ünnepét.

Csak egyet nem hagyhatunk szó nélkül, az az, hogy a rom. kath. iskola apácai miért tiltották meg növendékeiknek, hogy a délutáni népgyűlés gyermekmulatságban részt vegyenek, s miért büntették meg másnap azokat, akik ott szülőikkel megjelentek? Akkor, amikor a község azok megvendégléséről is gondoskodott, s így megjelenésüket nemcsak hogy kívánta, de a nap történelmi fontosságára való tekintetből követelte is!

Ez alkalmattal úgy az iskolák, valamint a felkészítők és a tüzölő-egyesület, a község képviselői által, egy-egy az ország címerével ellátott nemzeti lobogóval is megajándékoztattak.

Egy jelen volt.

Szentpéteruróti.

A nálunk f. hó 10-én lefolyt millenniumi ünnepélyről vagyok bátor a következő tudósítást beküldeni becses lapjában való közlés és levetél végett:

Folyó hó 10-én Szentpéteruróti község fényes millenniumi ünnepét ült.

A mindkét nembehelyi ünnepi mise után községünk főterére vonult Boda Gyula helybeli kántor és főtanító vezetése alatt. Ott akkora már a szentpéteruróti körjegyzőséghez tartozó 6 község képviselőtestülete és polgársága összejött, lekezelt volt a remek négy hársfa körül, miket ez alkalomra ültettünk és nemzeti szalagokkal felkísértettünk.

A Hymnus hangjai mellett lépett a tricolorral díszített emelvényre Schönfeld Béla helybeli körjegyző, és Garainakremek költeményét: „A magyarok Mózese”-t kitűnően szavalta, nagy hatást érve el kiváló előadásával.

A lelkesedés csillapulta után az iskolai énekar az „Ezer esztendeje annak” kezdetű dalt énekelt szép precizitással, a mi Boda urnak képezi kiváló dícséretét.

A dal elhangzása után Kádli Károly Pal körjegyző lépett az emelvényre. Emelkedett hangú, fordulatokban gazdag, fényes beszédet intézett az óriási néptömeghez, megmagyarázva nekik a nap jelentőségét, utalva hazánk kiváló világtörténelmi szerepére és buzdítva honfűrsait a hazaszeretetre.

A beszédet gyakran frenetikus taps és éljenzes szakította félbe.

A „Szózat” elhangzása után az intelligencia bankettre vonult, hol az első felköszöntőt a legalkalmasabb királyra Kovács körjegyző mondta.

A toasztoknak vége — hossza nem volt és csak a hajnal pirkadása vetett véget az igazán fényesen sikerült mulatságnak.

Teljes tisztelettel:

Szentpéteruróti, 1896. május 14.

Dr. Braun Ármin
szeg. orvos.

Főispánunk fogadtatása.

Dr. gróf Jankovich László vármegyénk főispánja ide jöveleivel más helyen bővebben foglalkozunk, ezen helyen csak a fogadtatási ünnepségekről kívánunk megemlékezni. Omelölőse a bécsi vonattal 1 óra 20 perckor érkezik városunkba. A pályaudvaron Vécsey Zsigmond polgármesterrel élén: a városi képviselőtestület fogadja. A képviselőtestület, a polgárság és banderium kíséretében a főispán a felhőgőzözt városba érkezik. A város ház és urodalmi épület közt diadalgyalog emelkedik. Omelölőse az „Arany-Szarvas” szálloda alá száll és itt fogadja d. u. 4 óráról kezdve a tisztelegő küldöttségek. Este 8 óra városi kiváltságos és a polgárság fáklyaszerezzel vonul Omelölőse lakása elé, hol a városi közönsége nevében Lengyel Lajos városi főjegyző üdvözl. Este 9 órakor bankett tartatik az „Arany-Szarvas” szálloda dísztermében.

— **Népgyűlés.** Dr. Kunecz Adolf törzsi premonitri prepost a törzsi iskola szegényorsu tanulónak telrházára — a millennium alkalmából — 100forintos alapítványt tett.

— **Eljegyzés.** Fischer Berezi-kapavári m. kir. posta- és táviratintézet eljegyezte Broch Adolf ur leányát Hermin Kálmán-zonyt.

— **Ezerévi lakoma és táncvigalom.** A zalavármegyei millenniumi ünnepségnek Zala-Egerszegén, a már lapunkban is említett díszgyűlésen kívül még két fénypontja volt: az egyik a 200 terítékű díszbéd, a másik a „Korona” termében esti 9 órakor kezdődött fényes táncvigalom. A díszbédben a lelkes és szellemes felköszöntőkben nem volt hiány. Dr. gróf Jankovich László a Királyi Ö Felségeket és a Királyasszonyt eltelésével nyitotta meg a toasztok sorát. Utána Rozmanith Richárd apát, Csértán Károly alispán, Szlavics Benő volt főispán, ismét gróf Jankovich László főispán, Hertelendy Ferenc földbirtokos, Sztaniszlavszky Adolf kir. törvényszéki elnök, dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő, Skublics Jenő, Tuboly Victor, báró Puthenyi Géza, Felber Arthur kir. ügyész, Haudek Ágoston apát, fűszeresek és lakomák szebbnél szebb felköszöntőkkel. Tuboly Viktor — szokása szerint — a dísz-bauketton versen toasztot mondott, mely nagy hatást keltett; s így hangzott:

Zalában kettős ünnep van
Az ezredik évben:
Új ezer év, új kormány és
Főispán székben!

S míg a hostoglatás felett
Lengenek a szélök:
Ugyanakkor üdvözlöljük
Gróf Jankovich Lászlót!

S mert multjában nincs öröm
Házának, megének:
Ó vessz meg az alapját
Most egy szebb jövőnek!

Hajdan is adott Somogy több
Főispán Zalának,
Kik mindig jó szolgálatot
Tettek a hazának.

Hivatott az új főispán
Az új ezer évben
Új alkalom e megvált
Fényben, dícsőségben!

Kíváncsi, hogy hivatalát
Emelje az érdem!
Omelölőse a honnak
Hogy sokáig éljen!

A táncvigalom a rendezőségnek büszkeségére vált, nem csak elegancia és lezártság tekintetében; de azért is mert a vármegye sok szép aszonyát és leányát bamulhatuk itt egy díszes társaságban. Ott látnak Bogay Istvánét leányával, Tersánszky Ödönét, Zarka Zsigmondét, Hertelendy Ferencét, özv. Gencsy Ödönét szűl. Thassy Mariskát, Csértán Károlynét, Dervarics Imrénét, Skublics Jenőét, Koller Istvánét, Parcsitis Ottonét, Vécsey Lászlónét, dr. Mangin Károlynét, dr. Ruzsicska Kálmánét, özv. Izso Aladarnét, özv. Botka Mihálynét, Skublics Sandornét, Malatinszky Lajosét, Kemény Andornét stb. A leányok közül hírtelenben a következőket sikerült még feljegyezni: Csértán Emilia, Csértán Ilona, Botka Babi, Bogay Stanczi, Dervarics Györgyike, Koller Pepi, Vécsey nővérek, Skublics nővérek: Pizi, Mici, Margit, Lincsi, Thassy Ilona, Mihálovics Alice, Izso Juliska stb. A tánc és jó kedv kiválóan kivirradug tartó t.

— **Rekvium Hirsch báróért.** A nagykanizsai izr. jótékony nőgyűlés, melynek Hirsch báró, a nagy filantrop, jótevője és alapító tagja volt, csütörtökön gyászünnepélyt tartott a hitközség tanácsstermében az elhunyt emlékére. Az ünnepélyre a nőgyűlés tagjai kívül, csak a hitközség elöljárói és az izr. iskolák tanítványai voltak hivatalosak, részvétel továbbá az ünnepélyen mint vendég Pollák Frisch Adél a talpocai nőgyűlés elnöke. A tanácssterem az alkalomnak megfelelőleg gyász-díszítéssel, a gyász színeket az égő gyertyák sokasága világította meg. — A templomi kar, Kartschmaroff Leo főkanonok vezetése alatt, szívhöz szóló gyászenéket nyitotta meg az ünnepélyt, melyet igazán magaslatossá tett dr. Neumann Ede főrabbi győztes emlékeztetése. A nagy emberbarátot legjobban azzal vélte jellemezni, midőn ennek saját szavai idézték: „A nagy nagyon nagy kötelességeket ró az emberre”. Beszéde folyamán megemlékezett azon csapásról, mely Hirsch bárót egyetlen fia elvesztésével érte. — A gyermektelen férfit az egész szíven érte emberiséget tekintette ezennél gyermeknek. A gyászoló ezrek és milliók lajó érzelmeinek és kegyeletének o'y meghatódott módon adott a szónok kifejezést, hogy minden szem megélt könnyekkel; mindenki egyaránt érezte a veszteség súlyát, mely az emberiségre Hirsch báró e hunyja által érte. — Az emlékeztetést gyász-mise és ezt ismét gondosan betanított és határozottan előadott gyászenék követte és a jelenlévők mélyen meghalva hagyták el az ünnepély színhelyét, melynek tatar-köz megváltozott ünnepély még soha nem folyt le.

— **Függetlenségi párt Zalában.** Mult számunkban az Ugron-párt aszerkesztéséről hozott hírlunkra vonatkozólag a következő levelet kapjuk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A Zala legutóbbi 39-iki számában a zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt megalakulásáról írt közleménybe tévesen íratott bele — valószínűleg a „Magyarország” hiányos közlése után — Bogay Mária neve a megválasztott elnökök sorába. Ép úgy tévesen hozta a „Magyarország”, Csértán Lászlót, mint andráshidai földbirtokost. Törzselnöknek ugyanis nem Bogay Mária, ki függetlenségi párti soha nem volt és most sem az, hanem Bogay János csabrendi földbirtokos választott meg. Csértán László pedig nem andráshidai, hanem nemesapáti földbirtokos.

A gyűlés letöltéséről egyébiránt — melyen személyesen jelen voltam — a következőket irhatom:

A zalaezerségi „Arany-Bárny” szálló nagytermében f. hó 11-én délután 3 órakor nyílt meg az értekezlet a megye minden vidéket képviselő számos párttag jelenlétében. Az értekezleten Hévizy János országgyűlési képviselő is megjelent. Nehány nemzeti párti földbirtokos is jelen volt a megyei gentry-köréből, kik közül Szily Dezső már a gyűlés elején az indítványozta, hogy a két párti azonnal jegyezhadtságot kössön és szolidárisan s együtt alakuljon meg. Ezen indítvány dr. Kele Antal, dr. Csémpesz Kálmán, Kovács János, Hévizy János, Tuboly Victor, s mások felszólalásai után el nem fogadtatván, a gyűlésből Szily Dezsővel a nemzeti pártiak eltávoztak. Ezután az értekezlet a függetlenségi és 48-as pártot Zalavármegyére nézve megalakultnak nyilvánította s Ugron Gábor országgyűlési képviselőhez nyomban üdvözlő táviratot küldött, — mely után megválasztott a központi bizottság közfelkiáltással ekepen: elnök: Csértán László; társelnökök: Bogay János és dr. Kele Antal, jegyzők: Nagy László és dr. Csémpesz Kálmán; központi bizottsági tagok: Hácsky Kálmán, Sibrik Adorján, Thassy Imre, Tuboly Victor, Kovács János, Marton György, Hadassy Béla, Kőss György, Szabó Pál, Ruzsics Károly, Berényi György, Szita Ferenc, Tamás István, Hévizy János.

A választott kerületi képviselői szervezkedés eszközése a központi bizottság kezdeményezése útján fog történni.

Hazafigi tisztelettel!

Tekintetes Szerkesztőségnek

alázatos szolgálja:
egy bizottsági tag.

— **Tanítók a kiállításra.** A nagykanizsai középkereskedelmi iskola 23 növendéke Vidor Salamon és Kárpáti Manó tanárok veze

NYILTTÉR.*)

Henneberg-selyem csak akkor valódi, — ha kivétel nélkül rendelik — fekete, fehér és színes 25 krtól 14 ftr 65 krtig méterenként nima, csikos, kocnikozott, mintázott, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt árs postalár és vámmentesen a házkhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Kőröshegyen**, Svajcsba címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Hirdetések:

1877. tk.

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai királyi íszék tkvi oszfálya részéről közhírre tétetik, hogy Müller Szelina

lért. Menozer Ignácné nagykanizsai lakos vshajtónak Schleifer Jakabné szül. Müller Jozsefa és társai vshajtást szenvedők elleni vshajtási ügyében a lent nevezett kir. ívszék területéhez tartozó a pacsai 26. sz. tkvben + 794. hrsz. a. felvett s 336 fetra becsült ingatlan Kanász János nagykanizsai lakos korábbi árveréseni vevőnél kint levő 960 ftr vételár hátralék és ennek 1896. január 16-tól járó 6% kamatai s 8 ftr jelenlegi költség behajtása céljából a nevezett vevő költsége és verzelyére

1896. évi június hó 12-én d. e. 10

óraker

Pacsa község házána dr. Kreisler József telperei. Ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -at

kézpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. ívszék mint tkvi hatóságna 1896. évi ápril hó 2. napján.

GÓZONY,
kir. íszéki albiró.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

A világhírű STEYRI fegyvergyár

S W I F T

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselőse

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

HASZONBÉRLET.

123 1-1

A gróf Széchényi Kálmán és Manó-féle javak kezeléségre 1896. évi október 1-től kezdődőleg 12 évre bérbe adja:

1. A Sopronmegyében fekvő mintegy 1500 katasztrális hold kiterjedésű iváni gazdaságot; továbbá

2. a Zalavármegyében fekvő s mintegy 4000 katasztr. hold területű **balaton-magyaródi** birtokot. Ez utóbbi birtok esetleg három részre elosztva is bérbe adatik. Lakó és gazdasági épületekkel mindkét bérlet kellőképp el van látva. Bővebb felvilágosítással szolgál **Novák József** uradalmi ügyész (lakik Szegeden), továbbá **Haják Gyula** tisztartó (lakik Ivánban) és **Hertelendy Béla** ügyvéd Nagy-Kanizsán.

A külön borítékba zárt ajánlatok a bérbe venni szándékozók részéről 1896. május 30-ig Bécsbe küldendőek ögróf Pallavicini Sándor ur 6 exellentijára mint vagyonkezelő címére (L. Josels platz 5.), ki az ajánlatok elfogadása vagy elutasítása iránt szabaddon határoz. Az ajánlat biztosítására mindegyik bérletnél 5000 ftr bánatpénzt kell a soproni Építő- és hitelbanknál letenni s a bank elismervényét a letétéről az ajánlatához kell mellékelni. Az el nem fogadott ajánlatok bánatpénze legkésőbb f. évi június 10-ig vissza fog utalványoztatni.

Szeged, 1896. május 8. án.

Novák József, urad. ügyész.

Birtok eladás.

Somogy Szentmiklóson, Nagy-Kanizsa mellett

igen szép birtok

jutányosan szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad alólírott tulajdonos

őzv. Szöröcsöky Ádámné.

GUHR KÁROLY vendéglője
A „VASUTASHOZ“

a Csengery-utczában a Hirschel-féle gépgyár átellenében.

Gyönyörű árnyékos kert.

TEKEPÁLYA,

mely hétköznapiokon társaságok részére lefoglalható.

Lövölde.

Kitűnő magyar konyha.

HAMISITATLAN BOROK.

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ SÖR.

A t. vendégek kívánatára

Piano-orchestron

játszik.

Pünkösdi vasárnap

nagy fuvola, citera és ének hangverseny vakok által tartva.

A legkellemesebb szórakozó hely.

Gondos kiszolgálás!

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment, Capsici comp.

Ezen hírneves háziázer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmazatik közvérszénél, csúznál, tagazaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártója Horgony-Liniment elvezetés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ftr üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Betárárás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbirtokú utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“-védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thuringia).

AZURIN

a legjobb PERONOSPORA irtószer,

mely az eddig használt szereket minden tekintetben felülmulja. Meglepő eredmény, jelentékeny költség-megtakarítás, miért is a bel- és külöldi borászati és gazdasági intézetei és egyéb szaktekintélyei által egyaránt legmelegebben ajánlatik.

Szakértői véleményezés szerint az **azurin** előnyei:

1. Feltétlen biztos védekezés a peronospora ellen és határozottan nagyobb eredmény, mint kétkő használatánál.
2. Nagy megtakarítás a költségeknél.
3. Hideg vízben könnyen feloldódik, tehát időmulasztás és tüzelési költségek nincsenek.
4. A fecskendőt nem rongálja, minthogy alkotórészei a vízben teljesen feloldódnak, a legkisebb üledéket sem hagyva vissza.

Kizárólagosan szab. jegecsesített azurin a Knittelfeldi műkö-gyárból egyedüli főraktára:

Ström és Klein cégnél

Nagy-Kanizsán.

122 3-1

Figyelemztetés. Minden azurin, mely a Knittelfeldi műkö-gyár védjegyével ellátva nincs, hasznavehetetlen, legjobb tehát megrendelésekkel egyenesen a főraktárhoz fordulni.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.

lincolni (angol) gépgyár vezérképviseleténél.

BUDAPESTEN

kaphatók a legkisebb utóérhetlen szerkesztő angol

gőzmozgonyok és gőzcséplők

80 35-1

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

Excenter gőzcséplőgépek

könyöktengelyek nélkül, kettős tisztító szerkesztő, állítható osztályozó hengerek. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kiváncsra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplők.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakaszalók, járgányos cséplőgépek, borprések, szőlőszedő gépek, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító rosták, kukoricaszorító, szecskarigók, arató és fűkaszálók, konkolgyedőasztók, valamint minden gazdasági gépek a részletekben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindeneműt szakhatóság felvilágosításával és tanácsával készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek csihozandók: **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd** vezérképviseleténél Budapest, V., Lipót-körút 82. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve:]

„IRIS“

Illuminációs mécések száraz töltéssel, nagy hatása és legolcsóbb kivilágítási szer.

Vakító fénynyel égő

m a g n e s i u m - f á k l y a

legszebb és veszélytelen világitással

Lampionok feliratokkal és országos czimerekkel. — Továbbá mindenféle kivilágításnál legnagyobb tetszést nyert Florencezi lampionok

melyek különböző színekben kaphatók.

Transparentekben kapható „**Arpád**“ „**Hungária**“ és országos czimerek; továbbá díszítési zászlók jelvényekkel, emlékérmék, kártyák legnagyobb választékban

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Borkeöntő:

F. S. A. T. A. A. Öllap-főle hán.

Ide intézkendő a lap analízis rendre
vontakod minden kőműves.

Művelődési levelek csak ismert kőmű.

Mű fogadtatának el.

Készítők nem küldenek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azövezet és a letényei takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malátságár és berfőződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városi-épület: Fischek Fülöp
könyvtárában.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 írt — kr.).
Félévre — 6 korona (3 írt — kr.).
Negyedévre 3 korona (1 írt 50 kr.).

Hirdetéseik jutányosan megállítanak

Nyitottá pótlására 10 kr.

Készítőknek, valamint a hirdetőkhöz
vonatkozó Fischek Fülöp könyv-
tervezőre intézkendő.

Az árja diákok.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 20.

(—n) A tudós sociolog, ki a jelen társadalom természetrajzát fogja megírni, az eddigiekhez egy új majom fajt lesz kénytelen sorolni, a melynek tisztességes neve: simia perfida ac stupida universitatis. Származása nem ismeretlen; fogantatott Németországban a vasember alatt lábrakapott reactio idejében, de teljes fejlődésnek csak a bécsi német-nemzeti és klerikális antisemita szövetség posványos légkörében indulhatott. Itt azután nagyra növesztették s most teljes virágzásban van, sőt igen jól érzi magát; különösen most, a magyar millennium idejében, mikor minden magyar ember lelke telve van a dicső nemzeti múlt iránti kegyelettel és a jövő reményével. Az a simia perfida ac stupida universitatis, ez az árja diák, s tartoznak e fajhoz azok a horvát, szláv, tót, oláh diákok, a kik a német-nemzetiekben hű szövetségeseire találhatnak, ha arról van szó, hogy a magyart gyalázzák. A mi gonoszait a gyűlölet érzése csak ki tud gondolni, azt ők mind reá fogják erre a nemzetre, melynek jóvoltából van csak nagyobb részük. A korcsmában erősödnek meg abban a perfidiában, a melyvel nemzetünket gyalázzák, s a melyet bevisznek az egyetem falai közé, hogy elkiabálják: Pereat magyarok! Ez a „pereat” jellemzi legjobban, hogy mennyire súlyos a bécsi egyetem, s mi lesz a köz- és nyilvános életben ezekből az emberekből, kik arra hivatják, hogy valamikor a nép között vezető férfiak legyenek minden téren. De ostobák is egyszersmind, mert az aprók, a törpék azt hiszik, hogy ez a nemzet, mely más ellenségekkel állott már szemben, valami nagy figyelemre méltatja az ő éretlen kifakadásait. Igen is méltatja, de csak megvetésre; s ha mi említést teszünk ezekről a mákvirágokról, csakis azért tesszük, hogy reá mutassunk a gyűlölség káros hatására, akár erkölcsi, akár anyagi tekintetben; hogy reá mutassunk a reactio nemzet- és társadalom-rontó befolyására; mely előbb egyeseket ragad meg, később mint a ragály terjed a tömegek között, s végre mint olykor lép fel, mely az állami és társadalmi élet legnemesebb hajtásait tönkre teszi, s fejlődésükben megakasztja. A gyűlölet előbb egy tárgyra irányul, azután jönnek a hamis jelszavak, melyek az egyenes gondolkodást

megtévészik s egyenesen a becstelenség útjára viszik az embereket.

Hát úgy szokott lenni, hogy a gyűlöletet legelőször a zsidók kezdik, de kiterjesztik azután mindenre és mindenre, a mi jobb, nemesebb, szebb, ellér ott a szabadelvűség is, a haza szeretete, a nemzeti érzés, és mivel a magyar szabadelvű, honát és nemzetét a rajongásig szerető nép, azért gyűlölik ezt is és gonoszul agyarkodnak reá. Száz és száz példa bizonyítja eddig is, hogy ez áramlat vezetői, mely az önzetlenség cégére alatt a legpiszkosabb önzéssel dolgozik, még eddig mindig homlokukon a becstelenség bélyegével börtönre kerültek. Mert habár kitűnő erkölcspredikátorok, a „segfirt” mégis jól értik, s nem igen válogatás az eszközökben. Hogy e nemes példák dacára a tömegek mégis hisznek nekik, áldozatokat hoznak s vakon rohannak utánok, az a dolog természetében fekszik, a betegségi processusnak nemcsak a phisikai, hanem az erkölcsi életben is le kell folyni, hogy a gyógyulás annál teljesebb legyen.

Egy cseppet sem bántanának a bécsi német-nemzeti s a velők szövetségzett nemzetiségi diákok rugdalozásai, ha azt nem kellene hinnünk, hogy az ezek által inaugurált sürgetések mögött más elemek is vannak, s hogy a gyűlölségnek ilyenén megnyilatkozása nemzetiségi vidékeinken kedvező visszhangra talál.

Közművelődési egyesületeinknek kétszeres erővel kell a magyar nemzeti miveltséget munkálni, hogy a nemzeti nyelv és nemzeti eszme mentül inkább nyerjen térben; s a magyar társadalomnak nem szabad visszariadni áldozatoktól sem ott, ahol ezek árán a cél elérhető. Minden emberrel, kit a magyar állameszmének megnyerünk, erősödik nemzetiségünk. Ez az irányeszmé vezesse nemcsak a magyar közművelődés szolgáltaiban álló egyesületeket, hanem minden egyesületet, mely akár a jótékonyaság, akár a társadalom más terén egyesíti a rokonérzésűeket.

Mindenki aki a dolgok folyását figyelemmel kíséri, láthatja és érezheti, hogy nemzetiségünk megóvása és megvédése a magyar társadalom első rangú kötelessége, s így a kifelé gravitáló, vagy a magyar állameszmével nehezen megbarátkozó nemzetiségek megnyerése a magyar mivélődés

terjesztésének biztos útján. Csak az végezhet ellenségeivel, a ki őket ismeri, s ha ezeket felismerte, jobban felismeri szövetségeseit is, a kikre bizon számíthat.

De azt a reményünket sem adjuk fel, hogy eljön az ideje annak, mikor a nemzetet fel fogják ismerni ezt a fontos jellemzett speciest az emberi társadalomnak, a melyről biztosan nem tudni, vajon ostobasága vagy gonoszúsága nagyobb-e?

Vármegyénk főispánja N.-Kanizsán

Már napok óta folytak a készülétek dr. Jankovich László gróf, megyei főispán, fogadtatására. Városunk minden polgára örömmel tette meg a készülődéseket Vécsey Zsigmond polgármesterünk főhívására, mikor megtudták belőle, hogy új főispánunk elfogadta Nagy-Kanizsa város meghívását és máj. 19-én körünkbe érkezik.

Nagy örömmel és lelkes érdeklődéssel várta mindenki azt a napot, mikor a vármegyénk élére állított fiatal gróf, ki múltjában is szakítva a főúri tradíciókkal, oda állott dolgozni, verejtékezni a munka emberei közé s ki ezzel az elhatározásával, tettével megmutatta, hogy a munka nagy erkölcsi becse előtt tisztelettel hajol meg — ide érkezik körünkbe a közérdekeket munkálaló szolgáló városi polgárközség.

Mindenki őszinte szívvel sietett tiszteletadásának egy-egy jelével járulni a vendégfogadás külső nyilvánításához.

És főispánunk e vendéglátás egyszerűségében is bizonyára megérezte azt az őszinte bensőséget, azt a színeléstelen telkesedést, mely az övéhez hasonló magasabb pozícion csak azokat veszi körül, kiket a közvélemény csatlakozó lélekeltani érzése a közérdekek hivatott mandatarariusának ismer föl.

Megérezhette, láthatta főispánunk, hogy mily lelkes bizalommal vette őt itt körül mindenki, mert egész egyéniségéből, keresetlenül kedves és igazán minden fontoskodás nélküli, ceremoniatlan modorából nem a főispán méltóság hideg fénye, hanem a mindenkivel érezni tudó ember szívelege sugárzott. Az a lelkesedés, az a bensőségteljes bizalom, melylyel itt körülvették, nem is volt más, mint az ő lény melegségének visszasugárzása. Köztünk lett a bizalom, a szeretet diadalünnepének tekinthetjük.

A főispán vendéglátásáról a következőkben számolnak be tudósítónk:

A fogadtatás.

Május 19-én a déli órákban már sünnül halmozott a nép a vaspályaudvar felé vezető utcákban.

Kereskedők társulata elnökét, az Ipari testületet s több magánost.

Az elutazás.

Az elutazás délután 2 óra 25 perckor a bécsi vonattal történt, mert a főispán bátyja látogatására Trezovázra utazott. A bencsistestvére Vécsey polgármester vezetésével számos képviselő és több megyei birtokos megjelent a pályaudvaron. Ő méltóságához a polgármester rövid beszédet intézett, a város közönségét tolmácsolva a látogatásról s a várost és ennek polgárait a főispán pártfogó jóakarata ajánlotta. Ő méltósága ismételtelen köszöntét nyilvánította a lelkes fogadtatásért és kijelentette, hogy az itt töltött rövid időt mindenkor legszebb emlékei közé fogja sorolni. Kéri a városi képviselőtestületet, hogy továbbra is hathatósan működjék közre ezen szép és nagyvárca fellendülésén; mi őt illeti; a város mindenkor számíthat az ő odaadó lelkes támogatására és igéri, hogy mihamarabb ismét ellőv körünkbe és gyakran megfogja látogatni e kedves várost. Az éljenze lecsillapultával kocsiba szállt városunk ünnepeit vendége, kísérve a közönség lelkes éljenci által. — Az alispán és megyei főorvos ugyancsak délután visszautaztak Egervárra, hogy a megyei főjegyző már délelőtti vizitálért.

Millenniumi ünnepségek.

Nagy-Kanizsa.

Nagy Kanizsa város hatósága valóban impozáns módon ünnepelte meg ezeréves fennállásunk jubileumát mai, 17-ikén.

A város ünnepére összehívott a rom. kath. egyház ünnepelésével s így az ünnepség rendjét a közhajhoz képest az ünnepies istentiszteleten való részvétellel lehetett kezdeni.

A város épületei lobogó zászlókban voltak. Reggel korán a tűzoltó-egyesület zenekara ébresztővel járta be a várost.

Már 7—8 óra körül nagy néptömegek hullámoztak a központi utcákban és tereken. Az egész város a szűz szoros értelmében ünnepi színt öltött.

A „Te Deum.”

Kilencz óra felé a polgári és kalonai hatóságok képviselői nemkülönben a keresztény jog. egyesület, a hadistátn- és tűzoltó egyesület, a különböző testületek egyenként vonultak a szentierencik templomához, hova azonban a városi képviselőtestület bevonulása előtt senkinek sem volt szabad bemennie.

Körülbelül 5 perccel 9 óra előtt megérkezett a városi képviselőtestület ketős sorokban, élén Vécsey Zsigmond polgármesterrel, ki igazán fejdmű alak volt remek díszmagyar öltözetben. Mindenki látni akarta a fiatal polgármestert, aki pompásan fejeit díszruhájában. Valóságos néparadat kísért. Mellette (szintén díszmagyarban) kilőnő alakok voltak: Hertelendy Béla, Mikos Géza, Pihóti Ferenc városi képviselők.

Pontban kilencz órakor kezdődött a mise, mely alatt a kántor éneke mellett az irodalmi és művészeti kör vegyes és férfi daloskara gyönyörködött a jelenvoltagek, Csolozs Jenő karnagy vezetésével mellett.

A misét Nith Norbert helyettes plébános végezte segédlettel. Evangelium olvasás után fölment a szónokok és ünnepi beszédét így kezdte meg:

„A nagy világos a kívül
Nincsen számokra hely,
Aldon vagy verjes sora keze,
Itt élnek, halnak kell!”

Azután visszapiantást vetve a magyar nemzet ezeréves múltjára, annak minden viharral dacoló erejét az isten- és hazaszereteten látja. Mindkettőben kiemelt tekintet követendő ideálnak, aki istenszeretettel hirdette, könyveket hullat Jeruzsálem fölött, a hazaszerető honfi aggodásának könyvét.

Szép beszédjét a haza, a pápa és király életével végezte.

Mise alatt háromszor (csengetésekkor) a templom főhajójánál elhelyezett tűzoltói zenekar a királyhimnuszt játszott.

A mise tíz óra után végződött.

A díszközgyűlés.

Tizenegy órára volt hívzva a városi díszgyűlés. A képviselők és meghívottak azonban már jóval tizenegy óra előtt megérkeztek a termek.

Lent voltak a képviselők és a meghívott hatóságok, testületek s egyesületek képviselői; a karzatot pedig díszes hölgyközönség töltötte meg.

A terem karzatlatti oldalán volt felüggesztve a király arcképe, zöld lepellet és nemzeti színű draperiákkal borítva.

Pontban tizenegy órakor a terembe lépett a polgármester, kísérve a városi tanács tagjait. A jelenvolt közönség a bevonuló polgármestert dörögöljéssel fogadta.

Az éljenze lecsillapultával a polgármester következő magvas és emelkedett szellemű beszéddel nyitotta meg a díszgyűlést:

Tekintetes képviselőtestület!

Hálaimat rehesett ma Nagy-Kanizsán minden polgár, halat zengett itt ma minden magyar ajk, mert Istennek végtelen kegyelméből ma ünnepeljük a honfoglalás ezredik évfordulóját, a magyar nemzetnek, a magyar nemzeti államnak ezeréves fennállását. A haza szent ábitata fölött he minden polgár lelkét, szívét, egész valóját, mert a leltünk egyaránt örökös Mindenható kegyelméből nekünk jutott osztályrészül az a kiváló szerencse, hogy megünnepelehetjük Magyarországot millenniáit; ezen a nemzet életében és történelmében oly jelentőségűtjes, magasztos, — országgokra, de sőt világra szóló és mely hatással bíró történelmi mozzanatot.

Szent érület hujja át ezen ünnepélyes alkalomból egész lényemet és élelő áthatottan van szerencsém a t. képviselőtestületet és a képviselőtestület elhatározásából meghívott vendégeket teljes tisztelettel üdvözölni.

Tek. képviselőtestület! Ezer ezteendő annak, hogy dicsőségűtjes tetteken gazdag őseink, világoz tegyerekek kezűkben, tantorithatatlan elhatározással és csak hőseket ékítő elszánt bátor sággal lelkükben — vonultak be ezen szent földre, — a Mindenható Isten szent és emberi elmével fel nem fogható bölcs rendelkezésével mintegy praedestinált ígért földjére, a magyaroknak uj honába.

Nehéz küzdelmek, súlyos harcok, gőzölög vértengerek, fájdalomt kelte és szomorú temetők előzték meg, de követték is — dicső őseinknek a történelem és az utódok kegyeletűtjes emlékezete által oly magasztossá, oly fényessé varázsolta és minden magyar lelket s szívét szent érülettel eltöltő, dicsőségűtjes tényét — a honalkotást.

Nincs magyar ember, kinek lelkét az öröm és bánat érzése egyaránt be nem töltte ezen ünnepélyes pillanat hatása alatt, ha végig végzeli lelkéi szeméit e nagy nemzet ezer ezteendő történelmében. Hányszor láthatja váltakozva, amint a nemzeti nagyság és dicsőség világítják be fényes sárgaikkal e drága hon minden szentült zugát és hányszor láthatja e hont — ezer és ezer ellenségtől övezetten és leigazoltan — a vég pusztulás örvényének szélére sodorva. És mégis: annyi viszonytagnak, belviszály, szomorú és fájdalom csapások és vesztések dacára elmondhatjuk büszkébben mint valaha, hogy: él magyar áll Buda még!

És élni fog a magyar s élni fog e nemzet nem egy évezreden, de évezredeken át, mert az a nemzet, amely őseitől örökölt erényeit; a melyekkel a muliban úgy mint a jelenben is ki tudta vinni a nemzetek becsülését, tiszteletét és pedig: a hitben való rendíthetetlen bizodalmat, a királyi trón iránti tantorithatlan hűségét, a lángoló hazaszeretettel és alkotmányhoz való törhetetlen ragaszkodással úgy önmagában, mint utódaiban őseink fényes példájára hiven megőrizi, a határaitlan lelkességgel fejleszti, az a nemzet örökre él, annak a nemzetnek örökre kell élni és az a nemzet örökre élni fog.

Képzelhető-e magyar szív, amely e sokat szenvedett nemzet ezeréves fennállásának ezen nagyjelelőségű ünnepén nagyot ne dobbanna a hazaszeretettel isenieréséért? Képzelhető-e magyar szív, a melyet a lelkesedés, az öröm, a dicsőség szent érülete érintetlenül hagyhatna akkor, amikor dicső és szomorú emlékekben gazdag ezer ezteendő múltját ünnepli a magyar nemzet, és nemzetével egyült ünnepele a legalkotmányosabb magyar király is.

Nem, t. képviselőtestület! magyar szívvel e szent érzések érintetlenül nem hagyhat és nem hagyhatnák, épügy nem hagyhatia érintetlenül e szent érzés Nagy-Kanizsa városnak a hazaszereteten, a korona és trón iránti törhetetlen hűségben és az alkotmányhoz való rendíthetetlen

ragaszkodásban, ez örökölt nemzeti erényekben mindenkor — kimagasló lelkes közönsége szívét, lelkét sem; nem, mert e dicső erények hamisítatlan meggyőzőkösésként nyilvánul meg e lelkes közönség lelkemelő ünnepélye is.

Addig, míg ily hazafias lelkűtől és tenkölt érzéstől polgárai lesznek e drága honnak, mint Nagy-Kanizsa város érdemes közönsége, addig nem kell, nem lehet, nem szabad féltünk e hont.

Ezen szent érülettől és erős meggyőződéstől áthatottan nyitom meg a magyar nemzet ezeréves fennállásának ügy, nemzeti örömmünnepe és a második ezredének e nemzeti ünnepeitől meg-szentelt küszöbén Nagy-Kanizsa város képviselőtestületének ünnepélyes közgyűlést.

Megnyitom e díszközgyűlést azon szívünkben gondolván apolt és Nagy-Kanizsa város lelkes közönségének igaz érzelmeit tolmácsoló, lelkialtással: Eljen a király! Eljen a haza!

A zajos tetszésnyilvánítással fogadott hatáson beszéd után Lengyel Lajos, városi főjegyző, egy mindenkit meglepő, hazafias szelleműtől és lelkesedéstől áthatott, tartalmas beszédet tartott, mely így hangzott:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Magyarország, edes hazánk ezeréves fennállásának öröm emlékét ünnepeleljk ma.

Nagy, magasztos, lelkemelő ünnepély ez.

De hogy Magyarország ezeréves fennáll, ennek mélyen fekvő erkölcsi okai vannak és ezen okokat és a magyar nemzet erényeiben találom.

A magyar nemzet mindenkor hős, lovagias és szabadságszerető nemzet volt.

Hősi küzdelemmel elfoglalta e hazát, lovagiaságával meghódította az itt élt népeket és szabadságszeretete nem engedte, hogy a meghódítottak eltiporításának, sőt inkább azokat magához emelte.

A magyar nemzet ezeréves fennállását biztosította misiója, mert a történelem szomorú logikája igazolja, hogy e nemzetnek misiója volt és ezen misióját lényesen odtotta meg.

Midőn e hazát Nyugat és Kelet határain elfoglalta, átvette a nyugati műveltséget, és az Kelet lele továbbította, de egyzersmind ezen nyugati műveltségnek évszázadokon keresztül védőbástyája volt, saját lelével védelmezte a nyugati műveltség fennmaradását, ezen sáncokon tört meg Kelet romboló ereje.

Igy a nyugati műveltségért vérvét áldozott meg, misiója betöltésével pedig uj hazájába az európai népcsaládok között leljogoulságot szerzett.

Magyarország ezeréves fennállását biztosította a magyar nemzet államalkotó ereje, mert míg a műveltséget Nyugattól vette át, addig államalkotó erejét ő-hazájából hozta magával, mert Magyarországot a legrégibb időktől a nemzetségek vénei és az általuk szabadon választott fejedelmek közös akarattal kormányozták.

Fennállását biztosították még nagy fejedelmek, mert a mely nemzet egy honfoglaló Árpádot, egy honalapító Szt. Istvánt, Szt. Lászlót, Könyves Kálmánt, Nagy Lajost, Mátyást az igazságot magának mondhatta, az a nemzet nem vonashetett el, az a nemzet el és élni fog örökké.

Es ezen nagy fejedelmekhez méltóan sorakozik dicsőségesen uralkodó királyunk I-ás Ferencz József e lelége.

Neki jutott isteni rendeltetés a nagy és dicsőséges feladat, hogy Magyarország ezeréves életének záró köveit letegye, neki jutott a nagy és dicső feladat, hogy az új élet alapköveit elhelyezze. Dicsőségesen uralkodó királyunk az erős kapocs, a biztos láncszem, mely a múltat a jelen és jövővel összeköti.

Nagy királyunk a magyar nemzet Mórése, ki népet az ezeréves életből az új életre átvésztette, kinek királyi pálcája érintésével a haza szent földjéből az örök élet forrásra fakadt, a mely patka, csermelyként képeben befutotta szép hazánk bércei vizeit, lankás rónáit, s utánna mindenütt virág, új élet fakadt.

Nagy királyunk alatt betelt a magyar ihletett próféta jóslata: „Magyarország nem volt, hanem lesz.”

Dicső uralkodása legutóbbi 30 éve alatt oly nagy alkotásokat létesített, melyek midőn fényesen tetőzik be az elmúlt ezer évet, egyuttal biztos alapjai a jövőnek.

Nagy királyunk nagy alkotásait és nagy érdemeit a történelem komoly szavu muzsája fogja

lél, a jobb bórál egy krtatesz ki. A nagy üveg pezsgő után az adó 20 kr., tehát poharakért 4 kr. likör, cognak stb. után az adó literenként 1 és negyed kr. A szódavíz után üvegenként 2 kr. ásványvíz után felliterenként 3 kr.

A külföldi borok és italok természetesen sokkal jobban meg vannak adózva (bor 60 kr., pezsgő 1 írt stb.) Végre a sör, mint már említve volt hektoliterenként 4 írtot fizet (a nürnbergi kiállításán 12 marka volt ez az adó hektoliterenként.)

Mindezek az adók különben sokkal mérsékeltebbek, mint az ujabbkori nagyobb kiállítások alkalmával kivevett fogyasztási adók s legutóbbalról sem képezhetik és nem is képezik elégedetlenség tárgyát és ezért az igazgatóság e szerződésileg megállapított kötelezettségeken tágitani nem akar és nem is fog. Az 1885-iki kiállításán is, — nagyon csekély eltéréssel — a mostani fogyasztási adók voltak érvényben.

Es hogy áll a dolog a vendéglőbeli árakkal? A kiállításán használatban levő étlapok árának összehallgatása következő:

Ételek ára	Csárdák				Vendéglők			
	Dobozsani	Balatonai	Karlskú	Szegedi	Dobozsani	Balatonai	Karlskú	Szegedi
Leves:								
Fokér leves	10	10	8	10	10	10	10	10
Sáfrány leves	20	15	15	15	20	20	20	15
Fűszerezett hússal	35	30	30	30	30	30	30	30
Húsételek:								
Marhasült mártással	35	35	35	35	40	40	40	40
Gulyás vagy pörkölt	35	40	40	35	—	—	35	35
Sáltk:								
Sült vagy rántott csirke	70	70	70	70	70	70	70	70
Borjúvessző vagy csomb	60	60	60	60	60	60	60	60
Sertéskaraj	60	60	60	60	60	60	60	60
Rostélyos	60	60	60	60	60	60	60	60
Angol rostélyos	80	70	70	70	70	70	90	70
Tészták:								
Pórt tészták	30	25	30	25	30	30	30	30
Sült tészták (torta)	35	20	40	35	30	30	40	35
Egy pohár sör	14	13	13	14	14	14	14	14

A sörköstőlóban egy pohár sör 12 krajcár és egy adag szalámi 20 krajcár.

Az étlapokon kitért árakat minden vendégnek tartozik szigorúan betartani, s azt a pincért, a ki az étlapokon kitért árakat nem respektálja, vagy csalási kísérletet követ el, az igazgatóság megokolt felejtés esetén kijelölt a kiállítás területéről.

Ime, ez az a nagy drágaság, melylyel közönségünket elriagják a kiállításról.

Pedig a ki érte a dolgot és a kiállításunkat látta, az a legártalmasabb itélettel kénytelen elismerni, hogy ily nagyszabású, szép, minden tekintetben sikerült és tökéletes országos kiállítás még nem volt a kontinensen.

Ne is legyen intelligens ember az országban, aki ezt az ezredévi kiállítást ne nézné meg. Már is országos mozgalom indult meg, hogy a magyar társadalom minden rétegébe behatoljon az a tudat, hogy ez a kiállítás méltatása ezereves történetünk dicsőségei eseményeinek és biztatás, buzdítás a reményteljes jövőre nézve.

A mit a magyar ember itt együtt láthat hazánk kulturális és gazdasági életének jellemzésére, az lelemelőleg hat mindenkre. A kiállítás hatása tehát ép úgy, mint az ezerev többi nagy ünnepének hatása nem egy pillanatra vannak számítható, ki kell éreznünk ezt a buzdítást és lelkesedést s nemzedékekről-nemzedékekre erős merítetünk a jövő munkásságára abból, a mit itt szemlélni és tapasztalni fogunk.

Gelléri Mór.

Ki akar posta- és távirólistát lenni?

Pályázat.

A vezetésem alatt álló kereskedelemügyi tárc keretében a posta és távirólisták betöltendő 108 posta- és távirólistákra kitért állásra pályázatot nyitok.

Pályázhatnak ezen állásokra az 1883. évi I. t. c. 14. §-án alapján mindazok, kik középiskolát

vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet — érettségi vizsgával — sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték s magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók közéleti erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen előéletüket, közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirólistákra tesztelés alkalmasságukat tartoznak igazolni.

A pályázat alá becsatolt állásokat a posta- és távirólisták igazgatóságok fogadják be, és szám szerint minden igazgatóság tizenkettőt.

A sajtókezelő irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által előjárásuk, a közszolgálatban nem állók által pedig az illető szolgabíró vagy polgármester útján folyó 1896. évi július hó 31-ig a szerint, a hol a pályázók alkalmasságát önjai nyerni, a bpesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zagrabi postai és távirólisták igazgatóságokhoz nyújtandók be. Ha valaki kérvényét ezen határidőig magánviszonyai miatt nem nyújthatja be, folyamodványa később is elfogadják azon esetben, ha pályázók kellő számmal előbb nem jelentkeztek.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta- és távirólisták igazgatóság felhívására az igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki azután felfogadásuk iránt végleg határoz.

A felfogadott posta- és távirólistákornok felöltök eskü helyett ezt pótló fogadalmat tesznek, egy (1) forint rapidijában részesítettnek s a következő felelettel megegyeznek szolgálatukban:

1. Állásukat az illető igazgatóság utasítására t. c. szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másképp rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2. Kötelesek a posta- és távirólisták igazgatóság által kijelölendő hivatalból, — a melynek felelősi hatósága alatt állanak, — a posta és távirólisták szolgálatát gyakorlatilag elvégezni s ott rendes szolgálatot teljesíteni.

3. 1897. év szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre illetőleg Zagrabbá fognak át helyezni a posta és távirólisták szolgálatát s ott halgatásukra.

4. A posta- és távirólisták szolgálatát tartama alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyam szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beírattak és tanújakat is — ha ezek alá a szabályzat alapján fel nem mentettek — fizetni kötelesek.

5. Napidijuk előzetesen a tanfolyamnak 10 óra terjedő tartama alatt megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székhelyén levő posta- és távirólisták igazgatóság rendelkezése szerint szabad idejükben szolgálatot teljesíteni tartoznak.

6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek s a kiknek magatartása vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, a kik posta és távirólisták szolgálatára más okok miatt alkalmatlanok, a szolgálatot, illetve ezen próbaképeni alkalmazás alól egyszerűen felmentetnek.

7. Azok ellenben, a kik gyakorlati alkalmazatásuk alatt teljesen beváltak, a posta- és távirólisták szolgálatát befeljezése után posta- és távirólistákornokká nevezetnek ki az 1893. évi IV. t. c. 11. §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 500 írt, különben évi 400 írt járandósággal; a posta- és távirólisták szolgálatát által előírt szakvizsga letételevel pedig igényt szereznek a X-ik osztályba sorozott s az 1893. évi IV. t. cikkben meghatározott illetményekkel járó posta- és távirólisták állásokra, s ha ily állásokra helyűresedés hiánya miatt azonnal kinevezhetők nem volnának, addig a míg kinevezettségük bekövetkezik, posta- és távirólisták segédtiszt minőségben nyernék alkalmazást.

Budapest, 1896. évi április hó 29-én.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

A másolat hitelesül:

TÖTH.

Millenniumi ünnepség

Zala-Szent-Gróthon.

A veszprémi egyházmegyében püspöki rendelkezés folytán május 17-én tartott meg az ezredévi egyházi ünnepély s így Zala-Szent-Gróth

plebániájának hívei is e napon ünnepeltek. Napok óta folytak a készülődések a római katolikus hívek közt szorgalmas kezek variáltak a magyar nemzeti ruhák, zászlók, díszítették a isten házat. Gyönyörű látványt nyújtottak az advarnoki, szentgróthi, túske-szent-péteri és csáfordi iskolás gyermekek, kik reggel 8 órakor magyar ruhásként, hatalmas zászlók alatt, a fűt lengő árvalányhajjal, zene- és énekszóval vonultak be a plebánia székhelyre, hol a „Szent Háromság” téren csoportokba felállottak. Kilenc órakor kezdődött az istentisztelet, mely után az előbb említett téren Koller Ignác plebános — egyházi elnök a nap jelentőségét ismételve, az ünnepélyt megnyitotta. — Majd Gosztonyi József csáfordi nőtől lépett az emelvényre s rövid vázlatban ismertette a magyarok történetét napjainkig. Azután a gyermekek szavaltak egyes hazafias költeményeket, közben Papay Sándor szentgróthi és Jámor József advarnoki tanítók mulattatták az egybegyűlteket szép szavallataikkal. Végül Molica József kaplán zárószavaival berekesztette az ünnepélyt.

Délután 3 órakor a templomtéren gyülekeztek az iskolai növendékek s kétfős rendbe sorakozva, zászlókkal és zeneszóval, a szülő, rokonok s a lakosság nagyrészenek kísérete mellett kirándultak Hamburger Salamon csáfordi vendéglősné, kitűnő horairól híres csáfordi hegyben levő pincéhez. Mint egy óriási kigyó húzódtól végig a gyermekerek a hegyoldalon, utána meg a lakosságunk behatálatlan tömege hőmpölygött. Ezeket követte számos fogat, melyek a hölgyvilágot szállították. Mikor az első csapat a Zala hídján látható volt, az egekig nyúló hegyek ormairól tarakok lövése üdvözölte a kis sereget és a kivonulástól folyton durrogott a hegyen felállított mozsarak. S ha belefáradt a cigány, rendezette a kis kereg, énekel, dalolt, eljenzett, kacagott, csevegett, hogy szinte örült az ember lelke. A pincéhez érve, zeneszó fogadtat bennünket, mibe a publikum eljeleni vegyültek. Itt csakhamar szétrebot a százakra menő diákság, futkarozva, hancurozva a csinosan feldíszített s szépen rendezett tánchelyen. Majd táncra perdültek s s jártak a lelkét ürvendeztető magyart! Elragadóan szép volt nézni a mintegy 500 gyermeket: fűt és leányt — ahogy egy csoportba verődve táncoltak. Mint kis angyalok röpködtek, arconkon a megelégedés boldogító kifejezésével. Összelelkezve csókoltak egymást s utánozhatatlan jókedvvel, a szív mélyéből fakadó örömmel jártak gyönyörű nemzeti táncukat. Közönséget a terített asztalhoz futkoltak, hogy meg-megújuló éhségüket és szomjúságukat csillapítsák. S ezt annál könnyebben érthették el, mert Hamburger úgy az ételek és italok minősége, valamint pontos kiszolgálás tekintetében a hozzáfűzött varakozásnak megfelelt, pedig majd kétezer ember hullámzott föl-alá s bizony nagy dolog kétezer ember éhségét, szomját kielegíteni, habár oly túrge serege által a szép takaros magyarruhájú s magyar érzelmű csinos pincérleányoknak, a vendégek kiszolgálása.

S alig hörpintettek a nap hősei egyet, újból ott termettek a táncteren s fáradatlanul táncoltak, meg-megújraza a darabokat. A nap már nyugovóra tért, az égboltozaton megjelentek az apró s nagy csillagok, mikor a csapatot újból sorakoztatták s lengő zászlóikkal indulva, haza vezették. A több órán át tartott tánc nemcsak hogy ki nem fárasztotta a kicsiket, hanem olyan kedvre derítette őket, hogy hazamenet egész uton folytatták dalnokaikat végig a városban egész lakásukig. Haza érve, álomra hajtak lejeceiket, hogy visszaalmodják azt a szép napot, melynek emléke sokáig élni fog lelkükben.

Kardos Sámuel.

H I R E K.

— Személyi hír. Csányi Arthur cs. és kir. ezredes, hazi ezredünk parancsnoka, az itteni helyőrségen levő cs. és kir. 48. gyalogezred 4. zászlóját megvizsgálása végett e hó 28-án városunkba érkezett és ez alkalommal Vécsey Zsigmond polgármesterünkkel látogatást tett, ki azt viszonzta.

— Tánctáncosnyre menő tanulók. Május 31-én d. e. 9 órakor 45 főgymnasiunai tanuló a millenniumi díszdobozával és a díszöltözetével vonul a vasúti induló házhoz az egész főgymn. ifjúság, a tanári kar által kísért a Budapesti tartandó országos köznevelési ifjúság

arany betűkkel — az évkönyvek lapjain — megörökíteni.

E nagy alkotások és nagy érdemek kellő méltatásával szemben, gyönyörűen érzéketlen elhalajkaimon a szó, de kivéve és lelkem mélyéből kitör a hő ima, hő imánk, hogy dicsőségesen uralkodó királyunkat I-ő Ferenx József Ő Fel-séget a magyarok Istene a mi számunkra meg soká, igen sokáig tartsa meg!

Szép és hazafias gondolni volt a város közön-ségéről, hogy dicső királyunk arcképét ezeréves életünk örök emlékére nemtőjeként: tanácskozó terme részére megfestő, hogy Magyarország-e kis zugából ország-világnak hirdesse a nagy király nagy alkotásait, nagy érdemeit és hirdesse a magyar nemzetnek nagy királyá iránt érzett határtalan hódoló tiszteletét.

Hulljon hát le a lepel a dicső királyt ábrázoló festményről és a Kárpátoktól Adriáig zengjen szívünk Hymnusa:

Eljen a hazá!

A beszéd végén a király életnagysága képeről lehullott a lepel és többeszörös éljenek zúgta be a nagytermet.

A kép a királyt aló helyzetben, huszár-tábor-noki egyenruhában ábrázolja. Készítője: *Kovács Etelka* fővárosi festő művész, kinek édes-atyja: néhai *Kovács János*, a nagykanizsai járás szolga-bírája, később városi árvaszéki előadó-tanácsos volt.

Az arckép leleplezése után *Halás István*, városi árvaszéki előadó-tanácsos és író, Nagy-Kanizsa városának adatai tömören megírt történetét olvasta föl, mely — különösen igen érdekes epizódjaival — mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét.

Végül a felolvasót zajosn megeléjjezték.

Ez után *Lengyel Lajos* főjegyző pontonkint felolvasta és a városi képviselőtestület egyhan-gulag elfogadta az így elhatározottat:

- A városi szegényügy végleges rendezése.
- A főgyimnasiun kibővítése és átalakítása.
- A polgári leányiskola felépítése.
- Árvaház alapítása.
- Egy kórház létesítése.
- Városi múzeum és könyvtár alkotása.
- A városi tiszt-, segéd-, kezelő- és szolgál-mányzatnak a millenniumi kiállítás meglátogat-hatására segélyadása, a millenniumi ének a nyugdíjpal 2 évi számítása és fizetésük felemlése.
- A városi pénztárból fizetett tanulóknak a millenniumi kiállítás meglátogatásának segély-adása.

Hertelendy Béla, képviselő, indítványozta, hogy a diszgyűlési mozzanatokkal tárgyazó jegyző-könyvet a beszédekkel együtt kinyomassák és osszák ki a képviselők között emlékül, továbbá küldjék meg a felsőbb hatóságoknak is. Általános lelkesedéssel elfogadták.

Vécsey Zsigmond polgármester indítványozta, hogy a diszgyűlés jegyzőkönyvet ne a rendes szokás szerint csak két képviselő hitelesítse, hanem írják majdán alá az összes jelenvölő képviselők, hogy emléke maradjon a városi archivumban annak: kik voltak az ezredik évben Nagy-Kanizsa város képviselői. Nagy lelkesedés-sel elfogadták.

Végül a polgármester lendületes szavakkal, a haza és király életével zárta be a minden te-kintetben fényes diszgyűlést.

A szegények megvendégelése és megajándékozása.

A ker. és tár. jótékony négyzetek 12 közös gyűjtő ívet becsatoltak ki a következő kére-lemmel:

Nagy-Kanizsa város jótékony közönségéhez.

Városunk képviselőtestülete áthatala azon óhaj-tól, hogy hazánk ezredes örömnépe városunk minden egyes, még oly szegény lakójának is öröm-napja legyen, a szegények megvendégelését és megajándékozását is felcse a énnepségek sorozatába és a tek, városi Tanács a két négyzetet kérte fel az ezen célra szükséges pénzüsszeg társadalmi uton való összegyűjtésére. melyhez kérjük városunk ál-do-zatkész közönségének szíves hozzájárulását.

Ezen kérelem a város által megszavazott 120 forintot felül 464 forintot jövedelmezett, úgy hogy 584 forint 30 kr áll, a rendezőségnek leül jelzett jótékony célra rendelkezésére.

17-én délfen a Zöldfa-kertben 178 szegény vendéglátott meg, a menü a következő volt: leves, borjúsült főzeléssel és salátával, tézsa, kenyér és sör.

A szegények megvendégelése 71 frt 20 k-ról került, a többi 512 frt 80 kr. több mint 400 szegény közt, — kiknek legnagyobb része szon-ban megvendégelésben is része-ült — osztott ki. A 1. számú gyűjtőben (gyűjtők: *Vidor Samu* és *Zadubanszky Lajos*) befolyt: Nagy-Kanizsa város közönsége 120 frt, nagykanizsai lakurékpenztár rész. társaság 5 frt, Tripammer Gyula 1 frt, Kerekesdelmi és Iparbank 10 frt.

Bankgyűlés 10 frt, Stolzer Gusztáv 1 frt, Osztrák-magyar-bank főköja 5 frt, Gutmann Vilmos 10 frt, Nagy-Kanizsai Segélyegylet 5 frt, Elő-magyar áll. bizt. társaság főgyűzőkésze 10 frt, Phoenix 5 frt, Fociere 3 frt, Bécsi bizt. tars. 3 frt, Clement Lipótné 5 frt, Sebastyen Lajosné 1 frt, özv. Zádubanszky Lajosné 5 frt, Kegyezt. tars. 2 frt. Összeg 206 frt.

A 2-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: *Fischl Pálné* és dr. *Szekeres Józsefné*) *Fischl Pálné* 1 frt, dr. *Szekeres Józsefné* 1 frt, Tóth Lászlóné 2 frt, Makara Ivánné 1 frt, Veber Karolyne 1 frt, Hevey Flora 2 frt, Weiss Emilné 1 forint, Sümezi Kálmánné 1 frt, Merkly Antalné 1 frt, Kovács Karolyne 1 frt, Neu Albertné 50 kr., N. N. 1 frt, Plihal Ferencné 2 frt, Vecseyne és Vécsey 5 frt, N. K. 1 frt, dr. *Szekeres* 1 forint, Varga Lajosné 1 frt. Összeg 24 frt 50 kr.

A 3-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: *Fischer Sándorné* és *Szalay Sándorné*) *Breuer Izidor* 1 frt, *Loewy Odón* 1 frt, *Szekely Tivadar* 1 frt, *Török Ambrus* 50 kr., özv. *Koch Mihályne* 50 kr., *Katzenbachné* 50 kr., *Berger M. né* 20 kr., dr. *Bentzik* 1 frt, *Sailer Lajosné* 1 frt, *Fischer József* 50 kr., *Mihály* 20 kr., *Friedmann* 10 kr., N. N. 20 kr., *Berdin* 50 kr., *Fabianóné* 50 kr., özv. *Kassayné* 30 kr., *Keönives Izidorné* 50 kr., *Szarka Györgyne* 20 kr., *Knausz Ferenc* 20 kr., *Ujváry Mihályne* 50 kr., *Pollák Józsefné* 50 kr., *Abelné* 50 kr., *Baus Hermin* 50 kr., *Kárpáti Manóné* 50 kr., *Eperjesyne* 2 frt, *Hertelendy Béláné* 1 frt, *Rotman Tere* 20 kr., *Schwarz Sándorné* 50 kr., *K. K.* 50 kr., *Csóka Nándorné* 50 kr., *Köncs József* 20 kr., *Anholer Gyuláné* 40 kr., *Pollinné* 30 kr., *Toch Zsigmondné* 40 kr., *Major János* 20 kr., ifj. *Áts Józsefné* 30 kr., *Simon István* 30 kr., *Weisz Dávid* 20 kr., *B. 10 kr.*, *R. 10 kr.*, *Selestej Karolin* 20 kr., *Lackenbachné* 20 kr., *Heim* 30 kr., *Simonné* 10 kr., *Perneszi István* 20 kr., *David János* 50 kr., *Mantuanó Józsefné* 1 frt, *Fellermayer* 40 kr., *Petries Györgyne* 20 kr., *Bellóni Jánosné* 50 kr., *Szalay Sándorné* 1 frt, *Fischer Sándorné* 1 frt, *Kamoczi Tere* 30 kr., *Chinorány Boldizsár* 1 frt, *Sirling* 2 frt. Összeg 29 frt.

A 4-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: *Gózon-Sándorné* és dr. *Schwarz Adolfné*) *Oros-vary Lujza* 1 frt, *Szegő Gyula* 3 frt, *Tóth Karoly* 50 kr., *Miltenyi Sándorné* 1 frt, *Zanpa Antal* 65 kr., N. N. 1 frt, özv. *Welenne* 50 kr., *Kovats Mihály* 20 kr., *Láng Miksa* 50 kr., *Piaff* 50 kr., *Simon Gaborné* 1 frt, *Ráky Ferencné* 30 kr., *Polezer Jánosné* 30 kr., *Köhler testvérek* 1 frt, *Rosenberger Karolin* 50 kr., *Bassenyey Kálmánné* 1 frt, *Grosz Lina* 50 kr., *Leitner Odónné* 50 kr., *Maninger József* 50 kr., *Arstein Róza* 20 kr., *Balaton Ede* 50 kr., N. N. 50 kr., N. N. 50 kr., N. N. 40 kr., *Muzgerné* 30 kr., *Tóth Istvánné* 50 kr., *Csinder János* 50 kr., *Peti Lukács* 10 kr., *Balog Anna* 10 kr., *Weiss Jakab* 20 kr., *Günshberger Jánosné* 50 kr., dr. *Tripammer Rezsóné* 3 frt, *Gózon Sándorné* 2 frt. Összeg 22 frt 65 kr.

Az 5-ik számú gyűjtőben: Gyűjtők: *Maschan-ker Mórné* és *Wuszt Lajosné*) *Wuszt Lajosné* 1 frt, *Wuszt Lajos* 1 frt, *Haudekker Antalné* 2 frt, *Maschan-ker Mórné* 2 frt, *tiszttnr Betty* 1 frt, *Bogenrieder Józsefné* 2 frt, dr. *Fried Odónné* 1 frt, *Csima J. Mari* 1 frt, *Bogray Odónné* 1 frt, *Weisz Józsefné* 50 kr., dr. *Vilányiné* 1 frt, *Dolánskyne* 1 frt, *Szabó Józsefné* 50 kr., *Goglné* 1 frt, *Sándor Lászlóné* 3 frt, *Juhász Györgyne* 1 frt. Összeg 20 frt.

A 6-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: *Fidlovics Lajosné* és *Kaster Miksáné*) *Klein József* 1 frt, *Kohn L. Lajos* 40 kr., *Fantl* 1 frt, ifj. *Rosenberg Miksa* 50 kr., *Schwarzemberg* 1 frt, *Marton Ignác* 1 frt, *Fleischacker József* 1 frt, *Pollák Jónas* 50 kr., *Halvax Frigyes* 50 kr., *Fasciatine* 1 frt, *Berger Karolyne* 50 kr., N. N. 20 kr., *Schulzné* 50 kr., *Tass Simonné* 50 kr., *Rozgonyi Lajos* 50 kr., *Sauerimanné* 50 kr., *Romagné* 60 kr., özv. *Mester Józsefné* 10 kr., N. N. 20 kr., N. N. 40 kr., *Lüstig Gyözdné* 50 kr., ifj. *Hirschler Odón* 1 frt, *Kaster Miksáné* 1 frt, *Pollák Ede* 30 kr., ifj. *Fischer Ferenc* 30 kr., *Geisl Viktorne*

50 kr., *Fidlovics Lajosné* 1 frt, *Ledofsky Armin* 1 frt, *Kohn és Lichtechein* 30 kr., *Eisinger u. ada* 30 kr., *Weisz Karolin* 50 kr., *Guth Arnoldné* 50 kr., *Weisz Miksáné* 50 kr., *Kreiner Gyula* 30 kr., *Fischer József* 50 kr., *Halphenné* 1 frt, *Hlatko* 30 kr., *Junker József* 1 frt, *Singer Soma* 50 kr., *Barényi József* 50 kr., *Reichenfeld Ignác* fia 1 frt, *Kerschner Ignác* 1 frt, *Fischer Ferenc* 1 frt, *Sirem Vilmos* 50 kr., *Ehrlich* 50 kr., *Kaufmann Albert*, dr. *Bród* 1 frt, *Puch Jakab* 50 kr., *Schapringer Adolfné* 50 kr., *Weisz Izidor* 50 kr., *Kelati Mór* 50 kr., *Ebenspanger* 2 frt, *Milhofer Odón* 50 kr., *M. F.* 50 kr., *Venczel Rezsóné* 50 kr., *Knausz Boldizsárné* 50 kr., *Rosenthal Jakab* 50 kr., *Wajdiis* 50 kr., *Armuth Nathan* 50 kr., N. N. 10 kr., *Tivolt János* 50 kr. Összeg 39 frt 50 kr.

A 7-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: dr. *Schwarz Adolfné* és dr. *Tuboly Gyuláné*) *Neusiedler Antalné* 1 frt, *Gutmann Verona* 50 kr., *Felsenburg Róza* 20 kr., *Weidner Diesel főhadnagy* 1 frt, *Eisinger Samu* 50 kr., *Grünhut Fülöp* és fia 5 frt, *Szefanovics Alajos* 1 frt, *Armuth Sándor* 20 kr., *Dodr István* 50 kr., *Beus Lajos* 5 frt, *Sauer Ignác* 1 frt, *Goldstein Jaque* 1 frt, dr. *Sauki a Zsigmond* 2 frt, dr. *Ollopp Mór* 1 frt, *Baria Lajosné* 1 frt, *Rosentfeld Adolf* és fia 2 frt, *Rothschild Zsigmond* 1 frt, *Miltenyi Sándor* 1 frt, dr. *Blau Simonné* 1 frt, *Fesselhofer József* 2 frt, *Kaldi Mór* 1 frt, *Blau Pálné* 2 frt, *Knortzer Frigyes* 1 frt, *Tinagi* 1 frt, *Kározy* 2 frt, *Weiser József* 5 frt, *Székely Gyula* 1 frt, özv. *Strem Dezsóné* 1 frt, *Ajkay Miklóné* 1 frt, dr. *Szigethy Károly* 1 frt, dr. *Schwarz Adolfné* 1 frt 20 kr., dr. *Tuboly Gyula* 2 frt 40 kr., *Deutsch Lajos* 2 frt, dr. *Lake Emil*. Összeg 52 forint.

A 8-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: *Blumen-schein Vilmosné* és *Knortzer Györgyne*) *Weisz Miksáné* 50 kr., dr. *Mayer Ferencné* 1 frt, *Sirem Bernátné* 50 kr., *Torma Lajos* 20 kr., N. N. 40 kr., *Hahn Sándorné* 50 kr., *Bajor Lászlóné* 50 kr., *Keler Mátyásné* 50 kr., *Brandlhoterné* 50 kr., *Vary Józsefné* 50 kr., *Supka Béláné* 50 kr., *Bognárné* 50 kr., *Kertes Józsefné* 50 kr., *Knortzer Györgyne* 1 frt, *Blumenschein Vilmosné* 1 frt. Összeg 38 frt 80.

A 9-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: *Klein Hlenné* és *Janda Karolyne*) *Sirem Vilmosné* 1 frt, *Weisz Lina* 50 kr., *Weisz Ferencné* 50 kr., özv. *Pollák Arminé* 1 frt, *Janda Karolyne* 1 frt, *Klein Hlenné* 1 frt, özv. *Steimerné* 50 kr., *Bruck Lina* 50 kr., *Tuboly Viktorne* 50 kr., *Medvey* 1 frt, *Berger Sarolta* 50 kr., *Rosenberg Jónásné* 50 kr., *Kasztérné* 1 frt, *Berger Adolfné* 50 kr., *Hermannyné* 1 frt, *Hild F.* 50 kr., *Tachauer Józsefné* 50 kr., *Rothchild Albertné* 50 kr., *Schulhof Adolfné* 50 kr., *Kohn Fülöp* 30 kr., *Gertner Vilmosné* 50 kr., *Weisz* 1 frt, özv. *Csapáriné* 50 kr., *Koch Lujza* 50 kr., *Petriza Ferencné* 1 frt, *Fleischhacker Gyuláné* 50 kr., özv. *Földnag Miklóné* 50 kr., *Boronay Karolyne* 50 kr., dr. *Plosser István* 50 kr., *Hamburger Fani* 10 kr., *Steinitz Hermina* 1 frt, *Prager Béláné* 1 frt, *Friedmann* 30 kr., *Behler Laura* 50 kr., *Scherz Albertné* 1 frt, *Sommer Nathán* 1 frt, *Lendvay Samu* 50 kr., *Hirschel Arminé* 1 frt, *Kohn Odónné* 50 kr., *Deutsch Józsefné* 1 frt. Összeg 26 frt 10 kr.

A 10-ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: dr. *Hauser Jánosné* és *Rapoch Gyuláné*) *Rapoch Gyuláné* 5 frt, *Wamberger Sándorné* 1 frt, *Klein Józsefné* 1 frt, *Fischer Ignác* 1 frt, dr. *Neumann Edéné* 1 frt, *Karaszmaroff Leoné* 1 frt, *Sukitsch Szidónia* 1 frt, *Bartos* 50 kr., dr. *Rotschild Samu* 1 frt, dr. *Rauch Zsigmondné* 1 frt, *Heltay Józsefné* 1 frt, *Engel S.* 50 kr., *Hamburger Miksáné* 50 kr., *Scherz Marie* 50 kr., *Fischel Fülöp* 1 frt, *Bachrach Gyuláné* 1 frt, *Singer Lipót* 1 frt, *Schwarz Ida* 1 frt, *Unger Uldmann Elek* 2 frt, *Fesselhoferné* 3 frt, *Szécsné* 2 frt, dr. *Gerő Józsefné* 1 frt, *Sommer József* 1 frt, *Somogyi Henrik* 1 frt, *Weisz Mór* 50 kr., *Ledofsky Arminé* 1 frt, *Heimler Gizella* 1 frt, *Hoffmann és Luckenbach*, 1 frt, *Neumann Olga* 1 frt, N. N. 15 kr., dr. *Hauser Jánosné* 5 frt, *Sommer Sándorné* 5 frt, dr. *Franz Rudolf* 5 frt, *Grünhut Altrédné* 2 frt, dr. *Bereczkyne* 1 frt, *Solczer Gusztávné* 1 frt, *Pollák Miksáné* 1 frt, *Honig Davinné* 1 frt, özv. *Neueldné* 1 frt, dr. *Engel Sándorné* 1 frt, *Rosenberg Izraelné* 1 frt, *Grünbaum és Wolf* 50 kr., *Dobrin Richard* 4 frt, *Löwinger Lajosné* 1 frt, *Pollák Tere* 1 frt, *Dobrin Benőné* 2 frt, *Rosenfeld Róza* 1 frt, *Zerkovitz Janka* 2 frt, *Altmann Mór* 1 frt, *Oesterreicher Bernátné* 1 frt, *Kuxler Antal* 50 kr., *Gürtler Ag.* 50 kr., *Deutsch*

Mórné 1 frt, Kattauer Edoné 50 kr. Pálffy Alajosné 1 frt. *Osszeg 75 frt 65 kr.*

A 11 ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők: Székely Lajosné és Tauber Lajosné) Weisz Lajosné 50 Obbida M. 50 kr., Trädlingerné 50 kr. Weiszberger Katalin 1 frt. Blau Károlyné 1 frt, Brivio Pietroné 1 frt Lengyel Bernátné 1 frt, Löwy Arnoldné 1 frt. dr. Bartha Gyuláné 1 frt. Nagy Valérné 2 frt, Gattauer Nina 1 frt, Gattauer Vilmosné 1 frt, Tauber Alajosné 1 frt, Bun Samuné 50 kr. Reinitz Józsefné 50 kr., Kelemen Dávidné 50 kr. Schiffer Kálmán 1 frt, Bettheim Gyözóné 1 frt Neufeld Adoll 1 frt, Papp Miklósné 1 frt, Graf Simonné 1 frt, Baum Samuné 50 kr. Goldschmid Dávidné 1 frt. Abraham Károly 50 kr. Beier Ferencz 1 frt. Morandini Román 1 frt. Berce 10 kr., ösv. Matosch Józsefné 1 frt ösv. Székely Lajosné 1 frt, Lodner Ferencz 50 kr. dr. Rothschild Jakabné 1 frt Toth Antónia 1 frt Wilhelm Ignácné 1 frt, Weismayer Otília 1 frt Lukács Gyuláné 50 kr., Komlósy Kálmáné. *Osszeg 33 frt 60 kr.*

A 12 ik számú gyűjtőben: (Gyűjtők Scherz Richárdné és Wucskits Jánosné) Vidor Samuné 5 frt Löwinger Paulina 2 frt, Stern M. 1. ne 3 frt. Stern Sándorné 5 frt, Klein Martonne 2 frt Hoffmann Gyuláné 2 frt Neufeld Antonia 1 frt, N. N. 1 frt. Hoffmann Mórné 1 frt, Brach Adolfiné 1 frt, Blau Lajosné 2 frt. Blankenberg Rosa 1 frt, Löwy Adolfiné 2 frt. N. N. 50 kr., dr. Dick Józsefné 50 kr, Löwy 20 kr. Bettheim Samuné 2 frt, Rothschild Samuné 1 frt, Matulnik 1 frt. Fleischhacker Albertné 50 kr. Ring Pálné 50 kr., Vokáné 20 kr. Feiglstock Adolfiné 50 kr. Barényi Elekné 1 frt, Aufrechiné 50 kr., Szépe Bódiné 1 frt, Perko Peterne 1 frt, Szpáncs Pálné 1 frt. Merkly Jánosné 50 kr. Prohász Karolyné 2 frt. Szalay Lajos 1 frt, Maar Nándor 50 kr. Scherz Richárdné 2 frt, Wucskits Jánosné 1 frt. *Osszeg 46 frt 40 kr.*

Az ezredévi ják elülrletése.

Delután 3 óra felé már nagy népiömeg hullámzott a városi közkórház előtti téren, hol már harminckét darab millennáris fa el volt ültetve. Ezzel csak a formszerűen elültetésnek és átadásnak kellett megtörténnie.

Három órakor érkeztek meg a városi képviselők Vécsey Zeigmond polgármester vezetésével mellett és az irodalmi és művészeti kör férfi daloskara lobogó alatt. A daloskör lobogóját Roth Miksa posta- és távirólistát hozta, fejében hatalmas cylinder-kalappal.

Érkezéskor a tüzoltók zenekara a Rakóczyt játszotta.

Ennek elhangzása után a polgármester a felállított tribünre lépett és leikes zavak kíséretében adta az az ezredévi fakát a közönségnek és kérte azoknak óvasát, gondozását.

Utána dr. Szűts Miklós kir. törvényszéki bíró mondott nagyszóval, hasonlatokban, gyönyörű képekben, megpróbáltatásokban tartalmas beszédet igazi hazafias elragadtatással. A szónoki alkotást lapunk jövő számában közöljük.

Innen hosszú kocsisorban vonultak ki Kanizsára, hol a közepi iskola előtti téren elültetett ezredévi fákak Koráts Károly kir. törvényszéki bíró és városi képviselő tartotta meg szónoki üzvel, hazafias szép beszédét, mely így hangzott:

Tisztelt ünneplő közönség!

Az a nemzet, mely e pillanatokban ezredéves fenakadásnak emléket ünnepli, ezer év előtt is ilyen alakban adott kifejezést azon elhatározásának, hogy a vérről megszerzett hazát tulajdonának kívánja tekinteni, akkor is az Isten szabad keze alatt fogadta a legyőzött Mén Marót hódoló ködösütségét, amely az új hazának mindennemű ternékét, barmait és gyümölcsét hozta a győzelem elismerésének jeléül, amint hogy mi is azerte az országban fákak ültetünk jelképezésül annak, hogy az ósök által szent örökségül reánk hagyott földet úgy tekintjük, hogy a nagy világban e kívül számunkra nincsen hely, s mint szent örökséget óhajjuk a késő nemzedékre visszahagyni.

Tehát ezer év viharzott el már a magyar nemzet telelt visszahozhatatlanul a multak nagyon is tanulságos bírodalmába! Ezer év pedig nagy idő a világtörténelemben is, s annyival inkább egy nemzet életében.

E nagy időök folyamán, jóllehet a részrehajlatlan történelmi tanúsága feltétlenül azt bizo-

nyítja, hogy Gaeink már a honfoglalás idejében elszakítottak az egyéni és társadalmi műveltség azon mértékét, mely biztosított őket arra nézve, hogy az ellenséges nemzetek közepette szabad hazát alkossanak, mindazonáltal nem szabad kitérünk ama történelmi alapigazság elől, hogy a folytonos harcok alkotta ellenséges aramlatok között csakhamar az isteni Gondviselés különös megnyilatkozása nélkül lehetetlenne vált volna a csupán fegyvereik nyers hatalmával megszerzett hazát maradvandolag biztosítani és a késő utódokra lenntartani.

Általános álamjogi szervezetük az aktori idők viszonyaihoz mérten, amint a pusztaszeri szerződésük józau megállapodásai bizonyítják, oly egyszerű alapokra volt fektetve, hogy az bátran kiálthatta a versenyt a nyugat lármely népevel. Vitézségük, harcban erős híruk oly felelmetes volt, hogy a szon szédos népek a hajdani Isten ostarát vélték viaszutérni bennük, annyira, hogy a köté lelkessége zengi róluk:

"Győztek ők a merre mentek, a harcban edzett ösapák, Pusztító fegyverük szulától vérzetek népek és hazák: Ha rajtak állt, felvilágnak végező ítéletet hozának.

Kelet nyugat remegte őket, Leginkább a szomszéd nemzetek. A nő, a dajka bölcsőjében ljeszté gyermekét velük: A pap velük végezt imáit: Ne hozd ráuk a magyar csatáját.

Mi természetesebb azonban, hogy a folytonos harc és ellenségeskedések viharai odáig ragadtak őket, hogy fél Európa szövetkezett ellenük, megszabadítandó karjaik szulától a népvándorlás izgalmaiból már-már felocsudni kezdő népeket.

S ily körülmények között a legelső pillanatokban lépett közbe az isteni Gondviselés, midőn lefektetkebb apostolat küldötté közéjük első szent királyunk azt. István személyében, aki őket a pogányság vadságaiól kiragadvá, a kereszténység ölelé karjába bevezette, s ezzel megvetette annak az alapját, hogy a harcban edzett nemzet századokon keresztül a keresztény művelődés és vallás leggyőzhe len védelmezője, megingathatlan védőfala és rendithetlen lentartója volt.

Jöttek ezután a nehéz idők, veres napok, veszek és viharok amelyeknek emlékükhöz felidézésénél hódolattal szívünkben gondolunk azokra a csúdával határos dolgokra, melyeket az isteni gondviselés viszontagságos életünkben jó s balsorsunkban egyaránt velünk veghez vitt. Majd a török, majd a tatár, majd a belvillongások tüze enészte a vépusztagra szélére jutott és az élet viharaiiban csaknem teljesen magára hagyott nemzetet.

A költő kétségbeesetten festi a pusztulás megrendítő képét, midőn felajdul s azt mondja:

Szerzte az út mellett hever egy-egy hulla, Temetetlen fekszik ott a hol elhulla. Ragadozó varjak serege csap rája, Magyarok Istene tekint s a házára.

Es rea tekintet a jóaság Isten: — hatalmas kézzel elvezérelt bennünket odáig, hogy: "A viharban tepve rontva elérjék már a kikötőt. És a miénk leve örökre az ígért szerinti föld!"

Nem vesztünk el a harcok vad fergetegében, addig míg sok más nagyobb nemzet a semmiségbe tűnt, de sőt millió századokban emelkedve, a működésben nemes versenyre kelünk a szomszédos nemzetekkel. Ki ne ismerne fel mindazekben a jóaság Isten különös kegyelmét, kinek nem kulcsolódnek ünkenytelenül keze össze, — imára emelve a magyarok Istenehez?

De hát az Isten segítségét mellett mi lehetett az a talizmán, a mely törhetetlen és feltartóztatathatatlanul vezetett bennünket emberfeletti küzdelmeinkben? — A hódoló imádat a minden jóaságnál teljes istenség a ragaszkodás, a vallásosság és az öneládató szeretet a haza iránt!

Öseink azonban nem azért szereztek és védtek meg számunkra a vérről áztatott földet, hogy tunya semmittevésben élvezzük annak jótéteményeit, hanem azzal a szent kötelezettséggel hagytak reánk, hogy azt tehetőségünkhöz mérten nagyobb és hatalmasabbá tegyük.

Ezt csak úgy fogjuk az új ezredévben megvalósítani, ha szent hivatásunknak tartjuk azokon az utakon tovább haladni, melyeket a feloltyó nagy idők példái — s eseményekben gazdag történetünk fényes lapjai előttünk megjelelnek.

Ha minden időben követjük az arany szabályt; imádatul gondolni az istenség véghetetlen jóaságára; mert semmi sincs, ami az emberi kedélyt annyira felemelhetné, a szenvedélyek és indul-

atok örök ostromaiban hozzá ragadt szennyről annyira megtisztíthatná: mint az istenség nagy gondolatával való gyakori foglalkozás.

Szeretni egész az öneládatosság a hazá! mert a hazaszeretet egyike a ziv legnemesebb érzelmeinek! Mert tudjátok meg, hogy e szóban haza, foglaltatik az emberi szeretet és vágyakozás, egész özsesége, — oltár az, melyet atyáid az igaz Istennek építetek; ház, ahol életed első örömeit megízleled, föld, amelynek gyümölcse felállt, szőlőd, nád, gyermekid és barátaid, mind csak kiegyesítő részeit képezik annak.

Szeresdük felebarátainkat!

Hazánk keresztény állam, mely ezredéves fenakadását főleg annak köszönheti, hogy intézményeit a keresztény vallás tanai hatották át, s ezek között első helyen áll: szeresd felebarátodat, mint önmagadat!

Testvéri szeretet, mely faj- vallás- és nyelvközübséget nem ismer, a beke és egyetértés szellemé szalljon közénk és működjék nemzetünk minden fiatán, akkor egyesül t erővel bátran szembe nézhetünk az idők viszontagságainak, akkor nyugodt öntudattal kezdhethük meg az ezredévnek az Isten véghetetlen bölcsességével megvilágított, de mégis bizonytalan utait.

Ne feledjünk azonban végül még egyet, ami a magyar nemzet erényének mindenkor kiváló díszét képezte, s ragaszkodást az alkotmányos királyhoz, ahöz a tenkelt lelkű uralkodóhoz, a ki félszázados uralkodása alatt szerzetének melegevel minden erezu tudó magyar hazafit szívéhez láncolt.

Kiáltuk lelkesedve: éljen az ezredéves Magyarorszá, éljen az alkotmányos magyar király!

Végül Vécsey Zeigmond polgármester lendületes szavakkal bizta az ezredévi lákat a közönség hazafias gondozására, mire a nagyszámú közönség eljenzással mondott Amen.

Mindket helyen a nagy-kanizsai irodalmi és művészeti kör férfi dalos kara énekelt Csoloss Jenő karagyi vezetésével mellett, gyönyörűen, kiváló próciatással.

Kivildgítás.

Az esti órákban kigyultak a mécsek, gyertyák és lámpások ezzel. Gazdag és szegény, kiki teltsége szerint, de egyenlő hazafias érzelmetől áthatva, hozzájárult azon szemkapráztató láományhoz, melyet az utcák az esti órákban nyújtottak. Fényarban szózt, az egész város, melynek utcáiban az ünneplő közönség ezrei hullámzottak fel és alá, gyönyörködve az egészen és meghámulva az impozáns világítás egyes kiválóbb részeit. Igen izléseesen volt dekorálva és kivilágítva a városbáza. Az erélyen a zánalok körülvelt magyar címer alatt a következő felirat volt olvasható: "Üdö a honnak, dídás a királynak." Az első magyar általános biztosító társaság főügynökségének díszítménye a következő felirattal viselte: "Isten ald meg a magyart — Viruljon nemzetünk — Haladjon városunk." — Weiser József őriási transparenje messze világítva hirdette: "Éljen az ezredéves Magyarorszá." Rendkívül izlése-en és hatásosan volt világítva Blau Pálné, Blau Lajosné, dr. Rothschild Samu, Grünhut Henrik, Sáver Janos, Franz Lajo, Rapoch Gyula, Scherz Richárd, Ebenspanger Lipót, Gutmann Vilmos, Sommer Sandor, Wuszli-Haidekker, Szeidmann Samu, Scherz Odón, Heltai József, és még sok másná. A törvényszék épülete szintén igen szépen volt világítva. De tán a legünneplésőbb színezete mégis azon állami épületnek volt, melyet nem szabad emberek laknak. A fogház kis vasrác-os ablakai mindegyi: en két gyertya égett, melyet az ezredéves szabad Magyarorszá emlékére gyújtottak. A katonai laktanyák ez alkalmattal is kivilágítva voltak. — A tüzoltói zenekar 8—9 óra közt a Ft-után férzenet adott, mi még énkébbé tette az ünneplő városi.

Az ünnepségek sorozatát díszelőadás a színházban zárta be. Színe került Toth Kálmán történelmi vígjáték: "A király házassodik." Zarádékul a társulat ö-szes személyezte: "Maria Thérézia a pozsonyi országgyűlésen." nagy néma-keplelet mutatta be. A közönség elég szép számban jelent meg a díszelőadás és teljes elismeréssel adott Somogyi igazgatónak a hazafias darab és gyönyörű több bemutatásáért.

Aldó-Domboruban.

Aldó-Domboruból írjak nekünk: Hogy a szegény napkamos és a vagyonossal együtt örü benne:

az ezredévi ünnepség ünnepnapon, folyó hó 14-én tartott meg.

Gyönyörű iskolai és népünnep volt ez, melynek kedves emléke megmarad a horvátjaink, de magyarországi szülők és gyermekeik szívében meg évezredekig fűl is.

Az ünnepséget megelőző estén tarack-dördülés után az egész Főter kivilágították, különösen impozáns volt az iskolaépület, piros-leher-zöld színű ablakjaiban: „Éljen ezereves hazánk” felírat lüldökölt, közepén a gyönyörű magyar címerrel.

14-én reggel ünnepélyes magyar isteni tiszteletet megjelent a nemzeti szín szalagjal és Árpád jelvényekkel feldíszített gyermekcsereg, a tűzoltóegységet, az olvasókör, és a nagyközönség.

Az isteni tisztelet után következett a kivonulás az iskolaépületből a Főteren levő kertbe, a millenniumi fák közé. Elül a gyermekcsereg kísért egy helybéli tűzoltó zenekarral, majd az előjáróság élén a bíróval, végül a nép. E kis kertben — az isten szabad ege alatt — folyt le ünnepségünk legzesebb része. — Feldíszített podiumon már készen vár a megkoszorúzott Magyarországi térképe, hol a nagyhatású iskolai ünnepség folyt le.

1. A gyermekcsereg élénkelvén a Hymnus után a Czimermán Ferenc szereteti plébánosunk hazafias lendületű beszédét tartott a néphez, befejezőül magyarul elítette: „Ezeréves hazánk és felséges királyunkat! Zúgó eljenzés és tarack-lövések után:

3. Hirschler Rozsá III. oszt. t. elszavalta: Mi a hazá? című költeményt, ezután következett:

4. Ezer év, költ. szavalta: Starki Pepiczka.

5. A botolgalás története. Felolvasta: Siánek József vezérkarintó.

6. Hazám ünnep, költ. szavalta: Girvák József.

7. Beszéd Magyarország térképénél, előadta: Karlóczy Kati.

8. Kedves hon, költ. szavalta: Kiaric János.

9. Árpád és a honfoglalás, előadta: Horváth Anna és Lép Mariska.

10. Magyar szülő, költ. szavalta: Czimermán György.

11. Hunyadi, költ. szavalta: Fehősecz Mihály.

12. Ki volt nagyobb? szavalta: Horváth Franciska.

13. Ki volt nagyobb? szavalta: Horváth Regina.

14. A legelső magyar ember, szavalta: Igricz János.

15. Szent fogadás, előadta: Bogomolecz József.

16. Záróbeszéd, Czimermán Ferenc plébánosától.

17. Szózat, énekelte a gyermekcsereg a közönséggel.

Leirhatatlan hatást aratott a horvátjaink gyermekei szép magyaros kiállításának. Nem egy szülő szemében csillogott az örömköny, siettek is köszönetüket kifejezni a fáradságot nem ismerő tanítóknak.

Délután 2 órakor avatta fel Czimermán Ferenc plébános teljes ornatusban a millenniumi fakát, nagy számú vidékiek jelenlétében, utána kezdődött az ünnepes kivonulás a majális helyiségére. Ott kezdődött meg csak a java! A gyermekek énekeltek, szavaltak, táncoltak, majd később megvendégelteték, hasonlóképp kedves vendégeink is a nép is. A tűzoltó zenekar közreműködése mellett késő estig együtt vigadtak a gyermekek távozása után táncra kerekedtek.

Elismerés és köszönet illeti meg nagy Hirschler Miksa urat, ki az ünnepséghez több hordó bort és bort, s a gyermekek részére 20 forintot ajándékozni sziveskedett.

Köszönetet érdemelnek bölgyeink, kik könyveikből legkitünőbb ültékkel és süteményekkel bálmozgattak el a szülinak!

Szép érdeme van Czimermán Ferenc plébános urnak, ki horvát származása dacára szívával és tettel azon munkált, hogy az ünnepség valóban ezredéves ünnep legyen!

Elismerés illeti közönségünk buzgó tevékenységű jegyzőjét, Mihács János urat, ki főleg oda-fordékodott, hogy az idegenajku lakosság is bevonassék az ünnephez s e célra a közönségi képviselő testülettel 60 forintot megszavaztatott.

Köszönet Aló-Domboru derék tanítóinak, kik fáradságot nem ismerve, a gyermekeket gyönyörű költeményekre és énekekre betanították és az iskola épületét igen szépen kivilágították.

Köszönet nagyon tisztelt vendégeinknek, különösen perliki bírói és hivatalnokai karnak, kik

jelenlévünkkel ünnepélyünket emelték. Hála és köszönet a tűzoltó zenekarnak, a ami a fő — hazafias, jó muraközi népünknek!

Adják az ég, hogy a hazafias nemis érzelmek ezután is folyton erősödjék!

Tisztelettel:

A.-Domboru, 1896. május 17.

Egy jelen volt.

Háza-Kat.-Györgyön.

Fényesen sikerült millenniumi ünnepélyt rendezett a hó 17-én a helybéli iskolazondnokság Keller Ferenc plébános és iskolaszéki elnök vezetésével.

Háza-Kat. isteni tisztelet után az iskolás gyermekek tanítójuk vezetésével mellett zászlók alatt vonult a templom mögött elterülő tere, hol a „Hymnus” élénkelése után Keller Ferenc plébános nyitotta meg az ünnepélyt lendületű beszédekkel.

Ezután néhány jobb tanuló szavalt el néhány verset, kik közül különösen kiemeltek: György József és Kovács Ferenc 11 éves oltárczi iskolás gyermekek, előbbi Árpád és a honfoglalás, utóbbi A mohács-i vész: szabatos előadásával; Nagy Lajos helybéli 12 éves iskolás gyermek pedig kitűnően szavalt el „Hunyadi”-t. A közönségi tanítók az 1000 év nevezetesebb eseményei és kiemeltek felfűzött érdekelteit tartották felolvasást.

Majd ismét Keller Ferenc plébános intézett néhány buzdító szót az ifjú-aghoz. Megható és lélekemelő látvány volt, midőn a nép térdre borulva esküdött hűséget hazájá királyá és valóságának.

Emelte az ünnepély magasztosságát a Kozma János főbíró által az „Államalkotásról” elmondott határozat, elragadó beszéde, mely egy előadásával — mint írja — és tartalmával leköltötte a hallgatók figyelmét.

Pont 12 órakor a „Szózat” lélekemelő hangjai mellett ünnepies hangulatban oszlott szét a közönség.

H I R E K.

— **Királyunk gyász.** Jóságos fejedelmünk nemis szívét ismét mely bánat érte. Testvéröccse, trónjának örököse: *Károly Lajos* királyi herceg e hó 19-én reggel elhunyt Bécsben. *Károly Lajos* királyunk legidősebb testvéröccse 1833. július 30-án született, tehát jelenleg 63 éves. A kir. herceg a magyar szent koronás vörös kereszt egyseleltének védőhelyettes volt és ezen minőségben lelkes érdeklődést tanúsított ezen humanus intézmény iránt. Halála bíró városunkban a katonai lakományokon és több középületen kitűzték a gyászlobogót.

— **Előleptetés.** A m. kir. posta- és távirat-hivatalnál. A nagykanizsai *mozgópóstonál* *Frizsz* Károly posta- és távirat felügyelő, emezetes tanácsos, főfelügyelő; *Vukaszovich Vince* p. és t. tiszt főtitkár, *Leposa Ferenc*, *Hikády István*, *Melics János* segédtitkárak tisztekké leleptették. A *dórosi hivatalnál*: *Jaeger Ferenc* p. és t. főtitkár felügyelő, *Lázár József* tiszt főtitkár, *Wajdits Géza* segédtitkár tisztelt avaszirott. *Remis József* zala-egerszegi p. és t. főtitkár felügyelő lett.

— **Halálozások.** *Killer Henrik* nagykanizsai kereskedő e hó 18-án rövid szenvedés után, életének 44-ik évében Budapesten elhunyt. A boldogultnak földi maradványai f. hó 20-án a budai izr. sírkertben tetették örök nyugalomra.

— **Övegy Halphen Lázár** szül. Neustadt Róza, városunk egyik általánosan ismert rokonszenves alakja, *Halphen Mór* közismertében álló kereskedő édes anyja 78 éves korában végelegyengőleg következtében elhunyt Nagy-Kanizsán. A női éretnyben gazdag mairom elhunyt általános részvételt kellett. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz.

— **Isteni tisztelet.** A nagykanizsai református imaházban pünkösd első napján az isteni tisztelet délelőtti órák kezdődik. Szószoklatot tart *Seregyi Deak* lelkes, az énekekre pedig *Kézdy Julián* és *Kiss Pista* szintársulatunk ki-

váló tagjai fogják énekelni. Ez alkalommal Sternberg nevű kárpitos írszolta meg a szerszertelést.

— **Sport-egyesület.** A második kerék-párosz klub e hó 16-án alakult meg véglegesen Nagy-Kanizsán. Az új kör elhatározta, hogy a kerékpár-sport mellett más testmozgás és szórakoztató sportot is fog üzeni, mit már címében is kifejezni óhajti és azért a következő címet vette fel: „Hungaria nagykanizsai kerékpáros sport egyesület.” Az alapszabályok felolvasása és ezek elfogadása után megválasztotta a közgyűlés a tiszviselőket. Elnök lett: *dr. Szegedy Károly*; helyettes elnök: *dr. Kreider József*, alelnök: *heldenbergi Hermánné Verencz*, főjegyző: *Tivolt János*, titkár: *Rosenfeld Lajos*, pénztáros: *Köhler Antal*, menesztő: *Fekete József*, menesztőhelyettes: *Fischer Lajos*, szertáros: *Szol Lajos*. — Az elnökség megbízott, hogy az alapszabályokat jóváhagyva végezt a m. kir. belügyminiszterhez mielőbbi terjesztése fel. A körnek ez idő szerint 22 tagja van.

— **Közfizetésnyilvánítás.** Következő sorok közlésére kértünk föl: *Tek. Falcs Lajos* iskolaszéki gondnok ur a helybéli köz. elemi népi-kola VI. VII. kerületi tanítói könyvtár javára számos kötetből álló, igen érdekes könyvgyűjteményt adományozott. A nemeseleki adományozónak e helyen is legnagyobb köszönetet fejezi ki az elemi népi-kola tanító testülete.

— **Déli vasút.** Pünkösd ünnepé alkalomával folyó évi május hó 23-án — a déli vasút magyar vonalának állomásairól *Bécs*, *Püma*, *Triest* és *Vatence* rendkívül mérsékelt áru meneteti jegyek lesznek kiadva, melyek 14 napig érvényesek és még azon kedvezményt nyújtják, hogy visszajövetkor ezen jegyekkel az utazás kettőszé, ténylek szerint állomásokon félbe lehet szakítani. Ezen jegyek kiadására és áraira nézve külön hirdmények adtak ki, melyekben a vonatok, melyekhez ezen rendkívül mérsékelt áru jegyek érvényesek, indulási idejökkel fel vannak emlíve.

— **Tűzoltók mulatása.** A galamboki önk. tűzoltó-egyesület saját napja javára pünkösd-hétén, 1896. évi május hó 25-én a galamboki közönségi erdőben tavaszi mulatást rendez. Belépi díj 40 krajcár. Felülvezetések közönettel fogadtatnak és sürgetőlag ügykezelést. Kezdeté délután 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a ren. következő vasárnap fog megtartatni.

— **A magyar gazdasági és erdő-tiszték országos egyesülete** május hó 10-én tart közgyűlést *Bujánovics Sándor* elnökölete alatt. Miután ennek a közgyűlés határozatképességét konstátálta, megnyitott beszédében előszörban felemelti azon nagyjelentőségű és öröndetes eseményt, hogy 6 v. kir. fensége József főherceg ur meggyűződés a gazdasági egyesület és nyugdíjintézet humanárius és közhasznú voltáról, a Magyar gazdasági és erdő-tiszték országos egyesülete vednökéget elfogadott kegyekedett, mire a jelenlevők lelkesen eljenznek. Beszédét azal az óhajjal és reménnyel fejezi be, hogy a jelenlevők teljes erejükkel azon lesznek, hogy egyesületekkel felvirágozzék, s így fontos és embernemű feladatának megjelölésével.

Következik az ügyvezetői jelentés, melyből kitűnik, hogy az idén is segélyezésre 650 fci lett fordítva, a számvizsgáló-bizottság jelentése az 1895. év számvizsgálásáról és az 1896. évi költségelőrányszról, mit a közgyűlés tudomásul vesz, s a felmentvényt a pénztárkezeléssel megbízott ügyvezetőnek valamint a számvizsgáló-bizottságnak megadja. A közgyűlés továbbá kimondja, hogy az idén egy gazdasági kongresszus tartassék, mely az 1891. évinek folytatásának képeze. A napirendre 2 tárgy lesz felveve, u. m. A gazdasági kvalifikáció megállapítása. A gazdasági alkalmazottak szolgálati viszonyának szabályozása. Végül, két megüresedett választmányi hely közleltatással lett betöltve. E közgyűlést követte ugyanaznap d. e. 11 órakor/ A Mezőgazdasággal és erdő-tiszték foglalkozók nyugdíjintézete közgyűlése. Elnök *Bujánovics Sándor* a közgyűlés határozatképességét konstátálja, s elrendeli az igazgatósági jelentés, felügyelő-bizottsági jelentés, az 1895. évi mérleg, nyereség- és veszteség-számla felolvasását, melyekre a közgyűlés a felmentvényt megadja. Ezután következnek a választások tiszos szavazat után 3 igazgatósági és 2 felügyelő-bizottsági helyre, a miután indítványok nincsenek, s a napirend ki van merítve, elnök közönetet mond a megjelenteknek érdeklődésükért, s a közgyűlést bezárja.

Szinészet.

Szombat: „Szép Helena” víg operette került először előadásban színpadra. Juhász Ilona spárta királya szép feleségének éneke ez alkalommal is igen lecsúszott, de hiányzott játékból azon hűvös pikantéria, mely nélkül Szép Helena nem létezik. De ha a Szép Helena történetesen jobb Partia akad mint *Perle*, tán jobban neki melegedik, így azonban Parisa bidegen hagyta a külföldben kis publikumot. Dícsérettel kell megemlítenünk *Borost* Menekész szerepében. Szép volt *Késti* Julianna mint Orestész.

Vasárnap: „A király házasság” történelmi vígjáték volt a műsor. Hogy az előadás művészi tekintetben is némi sikert ért el, ez kizárólagosan *Baghy Gyula* (Kiskopjai, nagykopjai Koppai Imre) érdeme. A díszelőadásnak háttérként *Baghy pompás*, ügyes alakítása volt a dísz, mit a közönség hangulata is félreismerhetlenül bizonyított. *Polydornak* (Főúr herceg) *Berkó Jolannal* (anyakirályné) és *Polydornak* (Doktornak) többé kevésbé színtelen meg voltak elégedve. *Gyarmati* (Kont vitéz) kis szerepének igen helyesen felelt meg. Szép előkelő színpadi alak volt *Somogyi* (L. Lajos). A darabot követő haradás nagy meglepetést igen szépen sikerült és a közönség szívesen látta a függőnyt ismételt felgördülést.

Hétfő: Goldstein Szími bohózat ismételtetett.

Kedden: „A kertészleány” nagy operette került bemutatásra. A gyönyörű zenéjű operette a zenekar kitűnő működése, *Mészáros Kornélia* (Mikaela) bőjos éneke és kedves megjelenése, továbbá *Kiss Pista* ismert szép tehetsége igen elfogadható előadásban került bemutatásra. A közönség érdemileg a legtöbbet is tapsolt említett két főszereplőnek, de azért kijutott ebből *Polydornak* (a király), *Bedroghyának* (donna skolasztika) és a többi szereplőknek is.

Szerda: Szedermaón nagybíró színműve a „Pillangó csata” került előadásra, melyről eddiglegesen jövő számunkban fogunk megemlékezni.

Vasúti menetrend

Érvényes 1896. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás				Erkezés			
	vasút	óra	perc	idő	vasút	óra	perc	idő
Pécsre	sz. v.	4	42	regg.	sz. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	sz. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	sz. v.	7	28	este	sz. v.	7	59	regg.
Bécsre	sz. v.	12	—	délb.	sz. v.	4	58	d. u.
	sz. v.	8	55	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	sz. v.	5	15	d. u.	sz. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
Budapestre	sz. v.	12	45	éjjel	sz. v.	7	05	este
	sz. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	sz. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	sz. v.	8	55	este
Bárcsra	sz. v.	12	15	éjjel	sz. v.	12	10	éjjel
	sz. v.	5	06	d. u.	sz. v.	11	45	d. e.
	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel
Bárcsra	sz. v.	7	20	este	sz. v.	8	38	regg.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések.

1199. t. k. 1896.

131 1—1

Arverési hirdetmény.

A kanizsai kir. tszék, tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Pap István és neje Galos Rozsi pölöskei lakos végrehajtóknak, Sziva Mari végrehajtást szenvedő pölöskei lakos elleni 16 frt tőke, 32 frt 90 kr. per, 8 frt 85 kr. végrehajtás kérelmi, 7 frt 15 kr. jelenlegi a a megfelmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. tszék területéhez tartozó a pölöskei 82. sz. tjkben 98. hrsz. a. felvett 1/3 részben Sziva Maria a 1/3 részben Pap István és neje Galos Rozsi tulajdonát felvett 286 ltra becsült ház és belsőez az 1881. évi 60. t. cz. 156. §. d) pontja értelmében egészben

1896. évi június hó 1 én d. e. 10 órákor

Pölöskei községhezánál dr. Fried Ödön felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtnai fog. — még pedig Sziva László javára C. 9. alatt Sziva Mari illető tele részre bekebelezett holiglani használatvezeti szolgalmi joggal együtt akkor, ha az előző jelzálogos hitelezők követelésének teljes kielégítésére szolgáló a 300 forint ezezzel megállapított összeg beigértének, ellen evelben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül a kiűzött lentrebbi határonpon ujabban elárvereztetik.

Kikiáltás ár a fennebb kített becser.
Arverezni kívánók tartoznak a becser 10%-át kézpénzben vagy óvadékképes papírban a kiűzött kezéhez letenni.

Kelt N. Kanizsán, a kir. tszék mint telek-könyvi hatóságával 1896. évi február hó 29-én.

GÓZONY,

kir. tszéki albiró.

753. tk. 896

129 1—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai királyi tszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Németh Ernő és neje Tuboly Jánosné, Németh Katalin öz. Varga Józsefné, Németh Magdolna, öz. Gerencsér Józsefné és Németh Juli ferj. Varga Istvánné kiskomáromi lakosok végrehajtóknak - Kránicz Katalin öz. Németh Györgyné végrehajtást szenvedett volt kiskomáromi lakos részére ezennek kirendelt ügyködnek Hertelendy Béla ügyvéd elleni 290 frt 66 kr. tőke, ennek 1895 július hó 17-én járó 5%, kamatai 8 frt 65 kr. végrehajtás kérelmi 9 frt 65 kr. jelenlegi a a megfelmerülő költségek iránti a végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tszék területéhez tartozó a kiskomáromi 206. sz. tjkben 1. 285 és 269 hrsz. a. felvett ingatlanoknak Kránicz Katalin öz. Németh Györgyné nevén álló a 625 ltra becsült 100/120-ad része

1896. évi június hó 2. napján d. u. 3 órákor

Kis-Komárom község házával és a behiáki 245. sz. tjkben + 273 és 283 hrsz. a. felvett a 1026 ra becsült ingatlanok

1896. évi június hó 2-án d. u. 3 órákor

Behiák község házával Sebestyén Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtnai fog.

Kikiáltási ár a lentrebb kített becser.

Arverezni kívánók tartoznak a becser 10%-át kézpénzben vagy óvadékképes papírban a kiűzött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék mint tkvi hatóságával 1896. évi március hó 3. napján.

GÓZONY,

kir. tszéki albiró.

A vételhez kevés tőke szükséges.

Birtok

Szlovoniában Pozsega mellett vasútállomás a helyszínén, 380 katastr. hold kiterjedésű, 13 hold legelő, 67 hold erdő, az egész birtok egy tagban, jó lak- és gazdasági épületek, kellő instrukcióval ellátva csekély felvétel mellett eladó. Ára 60.000 forint. Teher 43.000 forint. — A vételhez 6—7600 frt szükséges. — Közvetlen vevőknek legkészségesebben nyújt felvilágosítást Jahnz Emil uradalmi felügyelő Zágrábban.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

A budapesti kiállításra ránduló

n. é. nagy-kanizsai és vidéki közönséget van szerencsém a kiállítás területén levő sörizelő pavillon látogatására meghívni, hol

NAGY-KANIZSAI SÖRT

merek, a mely kitűnő minőségénél fogva a fővárosban is általános tetszésben részesül és jelentékeny mértékben fogyasztatik.

Galambos Ulrick

133 *—1.

a nagy-kanizsai kiállítás sörizelő fülkéjének vezetője.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK
kizárólagos főraktára és képviselője

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szálloda megnyitás.

Az alulírott igazgató-ág tisztelettel értesíti a nagy közönséget, hogy

Royal nagy szálloda

Budapest, VII., Erzsébet-körut 45, 47, és 49.

mely Ray Rózsának a hírneves műépítésznek terv szerinti nagy pompával épült és év április 9-én nyitott meg. A rendkívül elegáns és minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú szálloda, látványosságát képezi az egész osztrák-magyar monarchiának.

A belső berendezés, a maga egészében, művészi kivitelű, különösen pedig a külön szobákkal bíró dísz-terem, az interieurok, a folyosók, csatlakozó szobák, a kávéházak, melyek előcsobából, szalonnából, háló és kis étkezőteremből állnak, továbbá a lakodalmi termek és aparték, oly újítások, a minőknek a farszázadok világ-szállodái is alig nyújtanak. A t. cz. utasok és közönség rendelkezésére áll 250 föltötte elegáns szoba, mindegyik telefonnal, normális árat mellett.

Elsőrangú vendéglő és kávéház saját vezetésünk alatt.

Kiváló tisztelettel
Az igazgató-ág.

Alapított: 1865-ben.

A legjobb

ZONGORÁK

pianinók

260

és

harmoniumok

legelőcsöbbsen kaphatók tökéletes jóállás mellett.

HECKENAST GUSZTÁV

hírneves zongorakereskedő és kölcsönöz intézetében.

Budapest, IV., Kilyó-utca 7. sz.

Schindmayer és fia, legkisebbsen zongorák és Thüringia Organ C. egyedüli képviselője, a világ legjobb és legelőcsöbbsen harmoniumai. — Árjegyzék ingyen.

GUHR KÁROLY vendéglője A „VASUTASHOZ”

a Csengery-utczában a Hirschel-féle gépgyár átellenében.

Gyönyörű árnyékos kert.

TEKEPÁLYA,

mely hétköznapiokon társaságok részére lefoglalható.

Lövölde.

Kitűnő magyar konyha.

HAMISITATLAN BOROK.

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ SÖR.

A t. vendégek kívánságára

Piano-orchestrion

játszik.

Pünkösdi hétfőn

nagy fuvola, citera és ének hangverseny vakok által tartva.

A legkellemesebb szórakozó hely.

Gondos kiszolgálás!

HIRDETMEŒY.

Alulírott ezennel közlöm, hogy vagyonbuktott Kéler Henrik nagy-kanizsai hej. kereskedő csödtömegéhez tartozó, a csödtömegben 2—1940. tetszám alatt felvett és összesen 9622 forint 74 kr-ra becsült különféle norinbergi, rövid- és divatcikkekkel álló árutár a hozzá tartozó bolti felszerelvényekkel együtt ajánlati úton eladtnak.

Az írásbeli zárt ajánlatok 952 forint 28 kr. nyadék letétele mellett legkésőbb 1896. évi május hó 31-én délután 12 órákor nyújtandók be. Rapoch Gyula nagy-kanizsai ügyvédnek, mint a csödtömeg-vezető elnökének, ahol az árverési feltelek és a csödtömeg is betekinthetők; — az árutár Hertelendy Béla nagy-kanizsai ügyvéd ur mind csödtömeg-gondnok közbejöttével bármikor megtekinthető.

Nagy-Kanizsán, 1896. évi május hó 16. án.

Dr. ROTHSCILD JAKAB

Ügyvéd,
csödtömeg-vezetői jegyző.

132 1—1

SCHICHT-féle szappan

hatóságilag bejegyzett
védjegy.

igen jól szárított
kitűnően tisztít.

legelőcsöbbsen használható.

Tisztaságért és ártalmatlanságért: a kezek és ruháknál kezeség vállaltatik. Egyáltalán a legjobb a létező szappanok között.

Egy kísérletet senki sem fog megbánni.

Kapható a legelőcsöbbsen üzletben. Nagy-Kanizsán: SCHWARZ és TAUBER cégnél.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi készítésű ellenállt az 1865 megpróbálkozásnak, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőként alkalmaztatik károsodások, csődnél, tagzsárgaságok és megfázások és az orvosok által bedörzsölőkre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorlati Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos az, hanem igen népszerű házi készítésű, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban minden minden gyógyszertárban kapható. Hozzájár: Török József gyógyszerész Budapest.

Betűnként alkalmazni igen óvatossággal legyünk, mert több kisebbbirtokú utaszat van forgalomban. Ki nem akar megkérődni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utaszatot vizsgálja.

Richter F. Ad. és társa, edez és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

Szerkesztőség:

Fő-utca a Ollopfőle ház.

Ide intéendő a lap szellemi részére
vonatközd minden külsőmenny.Bérmontatás levelek csak ismeri kerek.
bél fogadalmak el.

Külsőreket nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Pál
könyvtárhelyezés.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (8 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosan megintatnak

Nyitottá petítésre 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetőket:
vonatközd Fischel Pál
könyvtárhelyezésbe intéendő.A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereske-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malatagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Iskoláink államosításáról.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 21.

(—n) Városunk tanügye az elmúlt évtizedekben az 1868-iki 38-ik törvénycikk megalkotása óta nagy arányokban fejlődött, s a ki egykor városunk tanügyi történetét meg fogja írni, e város közönségének és intéző férfainak hálás elismerést fog szavazni azért a rendkívüli áldozatkészségért, melylyel tanügyét a kor színvonalára emelni igyekezett; s ez áldozatkészségét meg fogja ismerni akkor, hogyha egybeahasonlítja a város tanügyi kiadásait évről-évre, melyek progressiv gyarapodást mutatnak. S hogy a város közönsége itt sem akar megállani, mutatják azok a határozatok, melyeket a város képviselőtestülete az e hó 17-diki diszkusszió alkalmával a tanügy fejlesztése céljából hozott, melyek ismét nem kis mértékben veendik igénybe ez áldozatkészséget.

Azt hisszük, hogy éppen most, mikor egy új iskola, a polgári leányiskola felépítéséről van szó, mely a város pénzerejét nem kis mértékben fogja igénybe venni s mely polgári leányiskolánál működő tanerők részint az államtól, részint pedig a várostól kaphják fizetésüket, és azonkívül közs. elemi és polgári fiúiskolánk jelentékeny támoga-

tásban részesül az állam részéről — időszaki községi iskoláink államosításának kérdését felvetni, a melyre, a mint megyei iskolaügyünk fejlődése bizonyítja, mindenütt a legodaadóbb buzgalommal törekednek. Sokan azt hiszik talán, hogy akkor, midőn az állam veszi át valamely város iskoláinak gondozását, megszűnik a közönség, a közönség kebeléből kiküldött hatóság befolyása. De ez koránt sincs úgy. Az iskolának államosítása még nem jelenti a község befolyásának csökkenését; mert ha ez így volna, akkor nem törekednék volna Zala-Egerszeg városa arra, hogy iskolái államosítottassanak, akkor nem törekednének más városok is arra. Az állami iskolák mellett épű meg van befolyása a helyi iskolák hatóságnak, a gondnokságnak, mint mikor az illető iskola csak államilag segélyezett községi iskola, mert az iskola mégis csak azé a községe, a hol van, az a község ügyel fel rá, annak a községnek képezi, habár más mértékben gondját; ámde kétségtelen az is, hogy az iskola belső felszerelése, alkalmas tanerőkkel való ellátása, nagyobb mértékben képezi azután az állam gondját, s az iskola évről-évre kevesebb áldozatot ró az illető város közönségére. Mert új osztályok állítása, azoknak tanerőkkel való ellátása azután kizárólag az állam gondját képezik, mely

mindenképpen azon van, hogy az iskola teljesen megfeleljen hivatásának.

Olyanok is lesznek talán, a kik azt hiszik, hogy az iskolák államosítása, pld. oly helyen mint Kanizsa, a vallásérkölsi nevelés és oktatás meglazulásával jár. Ez sem áll. Mert maga a közoktatásügyi kormány már számtalanszor kifejezést adott annak, hogy — a mint ez másképp nem is képzelhető — nagy súlyt helyez a vallás intenziv oktatására, hogy vallásos polgárokat akar neveltetni, s ez az állami iskolákban épű meg történik, mint a községeikben és felekezeteikben.

Ha ezekkel a szempontokkal tisztában vagyunk, akkor könnyen beláthatjuk, hogy az iskolák államosítása itt nálunk semmiféle hátránnyal nem jár, de nagyon meglehet, hogy nem egy előnyt biztosít.

Nem szándékozunk ez alkalommal bővebben a dolog lényegével foglalkozni, nem akarunk ezuttal a részletekbe bocsátkozni, csak fel akartuk vetni a kérdést, hogy a mennyiben lesznek olyanok, kik azt figyelemre méltatják, közel lépjenek a kérdéshez, s magukat annak helyes mivolta fölött tájékoztassák.

Nagyon természetes, hogy ily fontos, életbevágó kérdés, ovatosan, ókkal, móddal kell, hogy tárgyalassék; lassanként minden

A „ZALA” tárcája.

Millenniumi beszéd.

— A nagykanizsai szociális fák felavatásánál tartotta:
dr. Szűcs Miklós. —Tisztelt ünneplő közönség!
Hazafiam! Testvéreim!

Bocsánassanak meg, hogy ezen bizalmas megszólítással illetem Önöket, de azt hiszem ez a megszólítás ma helyén van, mert e napok alatt fokozottabb mértékben kell éreznünk, hogy egyek vagyunk, mint a hogy egy és összetartozó ezen apró fáknek melyeket ma fölavatunk, minden bejelle, és egynek kell maradniuk, hogy a fa nagyra nőjön. A levél, mely lehull az ágról, a gyökér-száll, melyet a kapa elvág a törzstől, el fognak száradni.

Igen, testvérek vagyunk, és e testvériségünk magunknál öreg-ebb, biztos örökségünk, — még a legazseregnyebbek is, — mióta csak ez az áldott föld itt Magyarországra és a szabadság hazájára megalakult nemcsak a magyarok, hanem azon más anyanyelvű honfitársaink számára is, akik részesei annak küzdelmeiben és terheiben, de annak jóaiban is.

Testvérek vagyunk, rang és vagyon különbsége nélkül, ezt éreznünk kell, sőt ezt imádjuk magunkban naponta, az összetartás szellemével meg kell tisztítani fogja; együtt működünk szellem-kezekkel az idők ruháján, a nemzeti nagyság, a

béke műven, és ha jönnek idők a Mindenható-
nak beláthatatlan végzetéből, hogy ismét sikra
szálljunk, királyi és hazáért, együtt talán
bennünk az élet, amely nehez, a halál, amely
könnyű a hazáért, együtt mennünk a dicsőségbe,
ha lehet, a halálba, ha kell.

Igy tette azt a magyar nemzet ezer év óta,
így tette azt vallás és nemzetiség különbsége
nélkül a hazának minden méltó fia, s ennek kö-
szönhetjük, hogy annyi balszerencse közti, oly
sok viadal után, megfogya bár, de törve nem,
él nemzet e hazán.

Ó anyák, ti, akik gyermekeitek az anyai szív
minden gyöngédségével apoljátok, nők, akik feltö-
gondtal őrzitek lejtéket jöjjétek, a ház becsületét,
leányok, akiknek egy pillantásért, egy mo-
solyért az ifjúság nagy tettekre hevül, és ti
elhagyatottak, ágrólszakadtak, ti szenvedők és
inségek, akik ezen a világon fájdalom min-
denütt a legjobban vagytok, midőn önmegtaga-
dással eszitek a nélkülözés kemény kenyerét: ti
mind katonai vagytok és rajtatók áll, hogy hősei
legyeitek ennek a tönkös, ennek a bűvös esz-
mének: hazá!

És a mi hazánk most már ezredéves. Valóban
a történelem kilgyhatatlan az ő csodáiban.
Krisztus után a negyedik században jön az ő
világot elemelőni és az ő világot előkészíteni a
népek nagy özönnye, a népvándorlás. S ez a
pusztító förtöget, mely az ő világ romjai közé
odatemeti önmagát is, utolsó fellobbanásaiban,
az utolsó rájuk között, melyeket még kibocsajt,
ide állít egy kis nemzetet, a magyart, mely

mindazok közül, akik pusztítottak és elenyésztek,
egymaga életben marad, lajában idegen, rokonok
nélkül, erejének legnagyobb részét a lettenntartás
küzdelmeiben emeselve, mint valami erratikus
szikla, utját állja a Keletről Nyugatra rontó
népek további beözönlésének.

Mi maradt a hunok, keleti és nyugati gótok,
a longobardok és vandálok, az avarok és nor-
manok hőmpolygó áradásából? És a magyar itt
van most is. Országában a legrégiebbek között,
népeben még mindig fiatal.

„Zászlódat látom Buzsú s szemem árja meg-
indul,” látom hadverő Árpádot és hazánk másod-
dik megalapítóját azent Istvánt, de ez a ritka
nemzeti ünnep, egyszersmind a milliók, a névtelen
hősök ünnepe. Tisztelet öseiknek, akik annyi
szeretettel hagytak reánk, annyi erőt gazdag
örökségül; ők elküldötték hozzánk szeretőük
csókját az idők tavaszából, mi csak emlékeket
ölelhetjük magunkhoz, de ez az emlék mibennünk
testet ölt.

De visszazászlólok az ezer év távol kódéből erre
a kisdud pontra, ahol egybegyűlve leborulunk a
népek millióinak Úra előtt, halát bebegye gyöngé
szóvalunkkal, hogy hazánkat, nemzetünket meg-
tartotta.

Valóban sugallatszerű volt az a szép gondolat,
hogy hazánk ezredéves fönállását egybeköt közt
emlékfák elültetésével is ünnepejük és különösen
szerencsés, sokat jelentő becsúrtas a mi kedves
városunkban, hogy épp ezeknek a fáknek a fel-
avatása az, ami a diszes ünnepégek sorát
belejezi.

oldalról megvilágíttassék, az érvek és ellen-
érvek figyelmes egybevetésével teljesen ki-
deríttessék, míg odáig érik, hogy a végleges
megoldás és megvalósítás stádiumába jusson.

Csak figyelmét akartuk felhívni hivatott
intéző körünknek a kérdésre most, mikor
ismét egy nevezetes lépésről van szó, melyet
tanügyünk fejlődési menetében megtenni
akarunk.

Szerény nézetünk szerint, akár mint gon-
dolkozzék az ember a dolog felől, s akár-
mily véleményben van róla, a kérdés meg-
érdemli nemcsak a figyelmet, hanem a
discussiót is. Az eszmecsere, mely csakis
a tárgyat tartja szem előtt, meg fogja érlelni
előbb utóbb a dolgot, úgy a hogy a kö-
zönség és a tanügy érdekében a legjobb lesz.

A nagykanizsai tanítók moz- galma.

A-millennárius év alkalmából Nagy-
Kanizsa város közs. elemi-népiskolai tanító-
testülete is lépéseket tett arra nézve, hogy
részben szolgálati viszonyaik rendeztesse-
nek. Kérvényüket már be is nyújtották
Eperjesy Sándor iskolaszéki elnöknek, ki
— amint értesültünk — a kérvényátadó
küldöttségnek meg is ígérte, hogy —
amennyiben tőle függ és a városi költség-
vetés keretében az lehetséges lesz — a
tanítók jogos óhajának teljesítésén fog mun-
kálni. Ennek valóban itt is az ideje, mert
az mégis csak tűrhetetlen állapot, hogy a
népiskolai tanítótestületben húsz, tizenöt, tíz
évi óta működő segédtanítók is vannak; —
hogy míg p. o. Csáktornyán a tanítók egy
évi szolgálat után nyolcszáz forint fizetést,
azután öt-öt évenként 10% korpótlókat
kapnak: addig Nagy-Kanizsa rendezett
tanácsu városban tíz évig kell működnie a
tanítónak, míg eléri a 600 frt fizetést és
azután várnia még tíz vagy tizenöt évig,
hogy véglegesíttessék. Ilát biz ezeken vál-
toztatni kell. Itt is csakugyan égető szükség
van a reformra. Nagyon helyesen történt,
hogy a városi tisztviselők fizetésemelése is
fölvétetett a millennárius határozatok sorába,

de hogy a tanítókat mért hagyták ki tel-
jesen, — nem tudjuk. Most a tanítók kér-
vényének tárgyalása alkalmával módjában
lesz még közs. iskolaszékünknek valami
állandó jellegű intézkedéssel a nagykanizsai
tanítókra nézve is emlékeztetéssel tenni a
magyar nemzet életének ezredik évét. Hisz-
szük, hogy új iskolaszékünk — a maga elé
tűzött irányelveknél fogva — meg is fogja
ezt tenni s így elenyészteni azt a keserű
hangulatot, melyet községi tanítószágon
körében a mellőzés tudata keltett. Várako-
zással nézünk közs. iskolaszékünk eljárása
elő s ha majdan konkrét határozattal állunk
szemben, újból visszatérünk a tárgyra, melyet
szoros kapcsolatban állónak tartunk egy, a
levegőben függő tanügyi reformtervvel.

Pártalakulás.

A nemzeti párt körül ujabban ismét a
fuzió eszméje kezd kísértgetni. A párt lapjai
tisztán magánjellegű okoknak tulajdonítják
Apponyi gróf és Horánszky Nándor abbeli
elhatározását, hogy nem vesznek részt a de-
legációban. A közvélemény pedig — értve
alatta nemcsak éppen a hivatásos pletyká-
zókat — egyre szövi a kombinációkat Ap-
ponyi és legkiválóbb hívének e visszavonu-
lása fölött.

Ha el is hisszük, hogy a nemzeti párt
vezérét tisztán édesatyja súlyos beteg-
sége készteti egy időre távolmaradni a po-
litikai nagyobb munkától, mindenesetre föl-
tűnő, hogy a nemes gróf már hónapok óta
tartózkodik a hevesebb küzdelmektől. Oly
jelenség ez, melyet a millenniumi istenbéke
vágya csak részben képes megmagyarázni.
Apponyi gróf csak nemrégben a jászberényi
ünnepeken, nagyon is aktív hangon beszélt;
a lemondásnak nyoma sem volt e szónok-
latban. Hátra van tehát az a föltevés, hogy
a vezér — pénzügyminiszterével együtt, csak
rövid időre óhajtott visszavonulni a politikai
harczteréről, hogy a fuziónak útját ne állja.
Legtöbben, akik egyáltalában magyarázzák,
csakugyan így magyarázzák Apponyi tar-
tozkodását.

Kérdés mármint, vajon ez a fuzió —
ha ugyan célba vették — Apponyival és

Apponyi által nem volna-e sokkal hathato-
sabban és sokkal korrektebbül létesíthető,
mint Apponyi nélkül? A fuzió eszméjét il-
letőleg a szabadelvűpárti hangadó körök
nézetei, amióta az eszme csak fölmerült, bi-
zonyára nem változtak. Most is minden
esetre szívesen látnák, ha Apponyi ahelyett,
hogy a merev negáció talaján mindjobban
tompítja tehetségeit, az alkotó munka me-
zejére vinné azokat, föl téve, hogy ezért az
elvtárgadás árát nem szabja — a többségnek.

Ezeket előre bocsátva, nem habozunk kon-
statálni azt, amit a nemzeti párt minden
egyes józan felfogású tagja maga legjobban
érez: ez a párt végső bomlásnak indul ki-
felé, befelé egyaránt és már csak a vezér egyéni
tekintélye tartja össze — a választások ide-
jéig. A nemzeti aspirációk hova tovább
végeképpen elvesztették vonzó erejüket a köz-
véleményre, a mióta még a vak is láthatja,
hogy a szabadelvű párt és kormánya sem
röst az örvendetésnél örvendetesebb viv-
mányok előkészítése és — elérése körül.

Igy már az egyházpolitikai küzdelmek ideje
óta a párt egyre jobban széjjel húz: hol a
néppárt, hol Ugronék, hol meg a szabad-
elvű párt felé. Az új választások minden
bizonynyal oly csorbat fognak ejteni Apponyi
táborán, hogy nem csodálhatjuk, ha annak
komoly és tehetségesebb elemei a szabad-
elvű párttal keresik az érintkezést, hogy egy
szép napon magukra ne maradjanak.

Akárhogy fogjuk föl e szerint Apponyi
gróf visszavonulásának motívumát, a pártok
vajadásának ez is néhány jelentős és nem
is éppen sajnós színtomát tölti az ak-
tualitás előterébe.

Bánffy báró kormányának, nem utolsó
sikerei közé lesz sorozható, ha alatta más,
egészregebbébb alapot nyernek a parlamenti
pártviszonyok. És ezek keretében majd a
nemzeti párt gyökeres átalakulása — vagy
mondjuk: beolváshatása is illesztendő, melyre
há a közfelfogás nem csaldók, éppen Ap-
ponyi gróf távolmaradása a delegációtól, adta
meg az első közvetlen impulzust.

Füszkereskedőink.

Van a kereskedők osztályában egy szakma,
melynek üzöit önkényes fehérszolgálatnak mond-

Hallottuk addig az évezred jelentőségének,
örömeinek, földadatoknak sokoldalú méltatásait gyö-
nyörű gondolatokban, szép szavakban. Ne is
demonjálj el a szó, amely hangot ad az érzelme-
nek, megérteti a gondolatot, verérl és magyarázza
a tettet, hisz szaváró értjük az embert.

De a szó egymagában nem elég. Ima, ezek a
kis ták elmondják nekünk, hogy cselekednünk
kell: ültetnünk érzéses magvakat és örök-
nünk azok fölött, hogy kikeljenek, övünk kell
a hidegtől, fagytól, könyveinkkel, vérünkkel és
munkánk veritékével kell öntözünk életünk
fáját, hogy az viruljon és gyümölcsöt hozzon,
gyökeret kell verünk és — meg kell állnunk
helyünket.

Igy vert gyökeret a magyar nép e hazának földjén,
és ha a lombkorona terebélyesége még szegény is,
ha a levelek közt vannak fanyradtak, ha a törzsön
betorradt sebeket vágják is a történelmi idők sze-
rvecsapásai: a fának gyökere életképes és erős,
mert sem az évezredes viszontagságok meg meg-
újuló viharai azt kitépni, sem szervezőtének belső
törzszakái és beteg-érei ellonnyasztani nem
tudtak; sőt minél adasabb förtögetz lepte meg
koronáját, minél kopárabban állott már megtörve,
annál frissebb erővel virágozott ki újra, bizony-
ságot adván róla mindeneknek, hogy önérejeből,
a gondviselés által kitűzött hivatásának kispad-
atallan rendeltetéséből találkozik.

Mi szerető csodálattal szemléljük a kultúra
életén haladó nagy nemzetek fejlődését, irigység
elűlki: mi tudjuk azt, hogy ezekben és erőben
nem a legnagyobbak közt vagyunk; de ez a

beállítás nem bántja, sem nem kisebbíti önéreje-
lét, mert tudjuk azt is, hogy a népek szabadság-
gáért és jogiért, a kultúra áldásaiért mi is elvé-
geztük a magunk dolgát, és amíg mások a
kultúraért dolgoztak, mi azért vértettünk, hogy
ők dolgozhassanak, mi mikor végre ránk is mo-
solygott a béke áldása, meg sebeinkből vérezve
fiatal erővel léptünk a haladók nyomába, évi-
zedek alatt pótoluk századok elmaradását és itt
allunk most mint akiknek államunk a legöregeb-
bek közül való, nemzetünk most is fiatal Európá-
ban, szép a mult, a melybe visszatekintünk, de
szébb jövőt remélhetünk, akiknek ebben az érte-
lemben hirdette nemzetünk latinok a nagy
Széchenyi, hogy Magyarország nem volt, hanem
lesz!

Mi a nemzetlét, mi a nemzetek vagy egyik-
másik nemzet hivatása, rendeltetése? Ki tudná azt
véges elmével ki mérni. De hozzá sejtünk lehet.
Csodálatos egy törvény az emberi létnek,
hogy az élet csak akkor ér nekünk igazán vala-
mi, ha nem csupán magunknak élünk; életünk
völtpontja kívülről fekszik, hol? azt nem igen
tudjuk, de ösztönünk annál biztosabban sejt, egy
ismeretlen világban, melynek törvénye alatt áll
az erkölcs.

Valami nagy, valami fönséges hivatás áll min-
den ember előtt, vagy inkább azt mondanám,
háta mögött, és ez küldi őt előre; ez szólal meg
a lelkiismeret szavában és ez az a súlyos fele-
lősség érzete, mely néha ránk nehezül. Az, amit
ez a hivatás fölünk vár, drágább mint az élet,
barmilyen édes legyen is az; ezért hihejük is

mélán, hogy létünkben kell valaminek lennie,
a mi nekünk értéke az életnél is nagyobb, és mind-
ennek a kézzel foghatatlan, de minket annál
nagyobb vonzerővel körbe ragadó erkölcsi világ-
nak legcsebbe megtestesülése itt a földön: a
család, a nemzet és a haza.

Ez is egy incarnatio, melyben az ige testté lön,
és amely minket a földi létünkben eszményi célok
felé vezérel és eszményi központok körül ragad.

Nemzetek nélkül az emberiség széthullana mint
az oldott kőre, a nemzet alkotja meg a hazát és
abban a politikai nemzet; ha nemzet nem volna,
Voltaire szavával élve „ki kellene azt találni,
aminthogy a történelem némely alakulásában
meg is tette azt, a történelem kitáldt nemzeteket,
— nézzük az amerikai Egyesült Államokat, né-
zzük a kis Svájcot, — s ebből is következik, hogy
a szabad hazában helye van a más nemzetiség-
nek is, becsülettel és dicsőséggel tarthatja meg
abban a maga helyét.

Mert sem egyenlők a nem is egyenlő erősek
a nemzetek; s ez jól van így, — a teljes egyen-
lőség a halál mindig és mindenütt.

Az a világ, melyben a nemzetek mind egyenlő
nagyok és egyenlő erősek volnának, egyenlő
viszonyok között, úgy alakulna; mint mikor
gömböket raknak egymás fölött halomba, kitöl-
tetetlen hézagok volnának mindenütt; pedig ha
a földön nem is kell már, a társadalmi tör-
vényben ott van a „horror vacui,“ az üresség, a
hévag tűrhetetlen volta.

A magyar nemzet rendeltetése évezredes fejlő-
déséből, századokon át viselt harcaiból, elmara-

Autjuk. Ertjük ezek alatt a fűszerkereskedőket. Barmaját emberek ezek a mi fűszerkereskedőink. Minden külső kényeztetés nélkül, csak rossz szokásból a nap 24 órájából nem kevesebb, mint 14–15 órát dolgoznak és dolgoztak. Alig vesznek időt maguknak az étkezésre; családjaik körében a köteles munkaszünet idején kívül, kőnapokon alig töltnek néhány percet, kivéve az alvás idejét. A gyermekek lefeksznek anélkül, hogy édes atyjuknak jó éjszakát és felkelnek anélkül, hogy jó reggelt mondhatnának neki, mert az önkényes rabzsolga folyást és mindig ületében van. Szellemi élvezetek után a fűszerkereskedő nem járhat. Szini előadások, hangversenyek, telovlasások a. t. előtte idegenek maradnak, mert a „pult” hatalmas torlasként áll előle. Ugyan a földi mindent teljesen képtelen. Előkelő, nagy vagyonú fűszerkereskedőink nyáron reggeli 5 órákor már felszárítják ületeiket és este 9–10 óra közt zárják. Hogy miért szarvadják magukat a petróleumos levegőben 14–15 órán át azt ódatolni senki sem tudná. Csakis szokásból, bolond rossz szokásból. A fűszerüzlet pedig nehez munit ad.

Egész napot át lábon kell lenni a kiszolgáló személynek, nehezebb lábakat, bőrköteket és csomagokat emel és így nem csodálható, hogy varva járja, míg kiadatik a jelző: „Zarunk.”

A principális ur (?) pihenőre tér; de a személyzetnek csak egy része keresi fel nyughelyét: a tanácsok kiknek 12–13 éves életkorban azon „nyarú helyet” jutott, hogy a napnak két harmadában másnak terhet kell huzniuk.

A segédek, kiknek legelőbbje az intelligencia azon lokán áll, hogy nem éri be azaz, hogy 14–15 órán át szakácsokkal, szobaleányokkal, parasztokkal, kocsiokkal, talusi szatécokkal és csak igen kis részben intelligens vevő közönséggel foglalkozik, — egy kis eszmézésre, lapok olvasására vagy egyéb szórakozás céljából a „zárást” után telkeresi a kávéházat.

Színházba, egyetbe nem mehet, mert már késő van. A kávéházba is ugyan már elég későn érkezik, mert minden minden egyéb szakmabeli segéd az üzletből közvetlen a kávéházba mehet, a fűszeresnek előbb mosakodnia és öltöztetnie kell. Lesz tehát 10 óra míg végre eljut azoni helyre, honnét az intelligens elem már távozni szokott. Maradnak vagy jönnek meg azok, kiket azután a közvélemény minden alaposabb ok nélkül elnevez „lumpi”-nak.

És ha a fűszer-brancban vannak ilyenek, akkor ezeket egyenesen a principális ur teszi azaz, hisz nem az személyzetének más időt az önművelésére, mint éppen a lumpok idejét.

Néztek most már csak, hogy így kell-e ennek lenni, vagy nem lehetne-e a leheér rabzsolgákat feladhatnani.

Nemcsak, hogy nem lehet, hanem nagyon is könnyen lehet. A főnököknek csak annak tudatára kell ébredniük, hogy ők is, meg személyzetük

is emberek, kiket szabad akaratukban nem gátolhat egy régi rossz szokás.

Anyagi érdekeik legkevésbé sem fognak csorbát szenvedni, ha ezen régi rossz szokás helyett modernebb jó szokást vesznek fel. Ugy mint a munkaszünet törvénye hozza tudta szoktatni a fogyasztó közönséget a korlátozott bevásárlási időhöz, úgy csakhamar megszokná a közönség a fűszerkereskedők önkéntes elhatározásából alkotandó azon rendszert is, hogy a nyári hónapokban reggeli 6 órától este 8 ig (14 óra) a téli hónapokban pedig reggeli 7 órától este 7 óráig (12 óra) csaközölhet csak a bevásárlás. Ne irigykedjenek fűszerkereskedőink esetleg azon szerény szatécra, kinek holti lámpája egyuttal lakását is világítja, és kizeten rendszer általán két gyertyával és fél kiló petróleummal többet áruháza el napoként, hanem tartsák szem előtt saját és személyzetük szabadágát, a család tűzhely oly igen nélkülözött melet és legyenek tekintettel a szellemi szórakozás és önművelődés iránti vágyra, mely a mai kor minden gyermekében többé kevésbé megvan; ennek előjárn helyett iparkodjanak azt elasztani és fejleszteni saját érdekében és a kereskedelem virágzó jövője érdekében. Tegyük ezt meg fűszereseink a millenniumi év emlékére.

Millenniumi ünnepségek.

Csabrendeken.

Csabrendek községe hazánk ezeréves fennállásának ünnepét méltó módon kívánván megünnepelni, annak rendezésére egy 100 tagu bizottságot küldött ki.

Már azon körülmény, hogy Nagyságos Barcza László urat híkerült a bizottság elére állítani, elég garanciát nyújtott arra, hogy az ünnepség méltó lesz Csabrendek lakói hazafias erzuletéhez. Szalóban látni kellett a bizottság elnökét, mint faradtot, anyagi áldozatot sem kímélve, az ünnepély rendezésében — s érhető lesz, hogy Csabrendek lakói — kik annélkül is, rajongó szeretettel csüngtek közöngük e kiváló tehetőség a jellemző fődbirokósnak, nem állhattak ellent, hogy szeretetüknek külső kifejezést ne adjanak, s így egész titokban elhatározták, hogy a millenniumi ünnepségek megkezdése előtt Barcza László ur ünnepeltére faklyás menetet rendeznek.

Május 9-én este 7 órákor; a piactéren összegyűttek Csabrendek lakói, társadalmi állás, kor-s vallás-különbség nélkül — a füzölő-ág sorfalai közt Barcza László ur hazához vonultak. Harsány, szűnni nem akaró „Ejen Barcza László” kiáltásra, mely vagy 4–500 ajról hangzott: megjelent, a mit sem sejtő Szeretett enök. A község nevében Lób Ignác ur meleg szavakkal üdvözölte Barcza urat; kifejtve előtte, hogy az ünnepségre készülő inkosság, előbb egy mélyen ér-

zett kötele-ségnek kíván eleget tenni, hogy előtte háláját, tisztelétét a rapaszkodásai kifejezze; rövid, de élénk vonásokban esemelte Barcza urnak 10 évi itteni tartózkodása alatt, minő szol-gálatokat tett a községnek és az egyes lakó-ok-nak: s minő hasznos s üdvös intézményeket le-testitett; s a meglevőket mennyire támogatta, s az eddigi tapasztalt jóindulatot továbbra is kérte községe számára.

Szűnni nem akaró eljenzés közt, a meghatott-ságtól remegő hangon, a nála megsokott eke-szólással válaszolt Barcza László ur, megköszönte a községnek iránta tanúsított szeretetet s ígérte, hogy a községet összességében, annak mindegyik lakóját isle telhetőleg segítini továbbra is köte-le-sége leend. A nagyszerű beszéd — melyet csak kivonatban is visszasadni még sem kísérlem s mely egy remek rőtönzést volt — szivből jött s szivhez is talált, öregek s ifjak, férfiak és nők szemében a legzsebb nyöngy — a háladatos-ság könyre ragyogott. E beszéd befekjeis után har-sány eljenzés közt — négy leherbe öltözött leányka Barcza Lászlóné ó nagyságának egy szép virágcsokrot nyújtott át.

8 órákor mozarlovések jelezték, hogy a mil-lenniumi ünnepély kezdetét veszi, a piactéren egybegyűlt közönség a tűző tók sortalai közt telvonult. Legelől ment: az ünnepélyt rendező bizottság elnöke: Barcza László elnök, Bojray János alelnök s Lób Ignác jegyző, követte őket: a rom. kath. egyház képviselőiben: Ocsindnaky György káplán, az izr. egyház képviselőiben: Dr. Winkler Sándor főrabbi, a község-szüljő-sége s képviselőtestülete, az izr. hitközség kép-viselője, az alami iskola tanstestülete, az ün-nepélyt rendező 100 tagu bizottság, a dalárda, s egyéb egyletek, mindnyájan zászlók-kal s faklyákkal, végül a körülbesül 800 töre menő közsöngy. A Ráxoxi induo senje s haza-fias dalok éneklése mellett a menet az ó-szes utcákat végig járta. Minden házról a nemzeti lö-bögő lengzett, az összes ablakok ki voltak vila-gítva, a Főter a szó-szoros értelmében lenyárbán uszott. Különösen föltűnt Barcza László ur kastélya, a lakarekpenztari épület, Kohn Ignác ur háza, mely előtt egy óriási arboo-zászló a földtől egész a csücsig lampionokkal volt meg-akva, stb.

A faklyá-menet után, mely vagy 10 óráig tar-tott, a nagyvendéglobben 200 tenékű társasva-tsora volt. Az első felkőszöntött Barcza László ur a király s királynéra mondta, Lób Ignác ur a magyar nemzetet életette, dr. Lengyel Ármin a magyar nőkre emelte poharát, dr. Winkler Sándor főrabbi az ünnepélyt rendező bizottság elnökét méltatta s követte ezt a toaszok bő sorozata. A jó kedv mindinkább emelkedett, míg nem az itjuság vig táncra kerekedett, mely végét csak reggelé érie, midőn mozarlovések a nagy nemzeti ünnepély napját jelezték.

Delelőtt a szeneegházban szent mise

dásának és újabb föllendülésének történetéből ragyogó lennek. És a kis saika nem szakítja két egymástól elszakított felekre szét a világot, de utat állt és állja mindig annak, hogy az egyik fél megsemmisítő haraommal szétmorzsolja a másikat, ezen a kis saikán megöröket a harcias Kelet néparadásai, melyek az egykor hatalmas Byzancz kapuit bedöntek; és lentől reméljük, hogy amig mindinkább befogadja a műveltség minden vívmányát, népének jozanságán és hon-szeremén, helyes históriai ösztönén, királyához és a magyar korona alkotmányához való hí rapaszkodásán meg fognak torni az anarkizmus és szocializmus mindent egyformára szabó, val-lást és hazát elöprő világpolgári rajongásának hullámai.

Valóban érdekes végzet, hogy ugyanaz a nem-zet, melyet a neprándorlás utolsó hulláma hozott ide Közép-Európába, egyedül maradt itt a magy-képeben, és ez hivatal volt szenvedni és föltár-toztatni a népek áradásának újabb hullámveré-sét, de amint egykor ellentállt a romboló nép-k öztönésének, úgy most hivatal lesz föltartoztatni a romboló eszmék terjedését.

Es ez az a csekély rész, amit a magyar nem-zet és haza világhívatásából már most is tisztán láthatni vélek; a többit még elföldi előlők a jövő. De nyugodtak lehetünk a felől, hogyha annak amit rendeltetésünkben meg-értünk, eleget tesszünk, azzal eleget tesszünk annak a másik ismeretlen nagybő részenek is, melyet csak a jövő századok kinyilatkoztatásából fog belátni a népek ítélőszéke, s történelem.

Mint ezt az előleletit lát két tulajdonsága ne-veli nagygyá, az, hogy egy helyben marad erősen gyökeret verve, és hogy a magasba tör föléle: úgy a magyar nemzetet is ez a kettő, a konzervatív és a szabadevű hajlamoknak az a szerencsés egyensulya tartotta fön, mely annak legcsodálatraméltóbb tulajdonsága.

Mi konzervatív nemzet vagyunk liberális poli-tikával. Nem azzal a szétömlő, radikális szabad-élvűséggel, mely csak rombolni tud, mely le-bontja a vallás, a szerzett jogok védő határait; hanem a szabadságnak és az erkölcsi igazságnak azzal az egyesült hő szerelmével, mely megéri, hogy a jog nem lehet más mint a helyesen el-asztott szabadság, és a szabadság nem lehet más mint a helyesen elasztott jog.

Nem a szerencsétől elkapott kényur diadal-mas büszkélkedése ez a mi ezredéves ünnepünk. Mi magunkba szállva fohászokunk Istenhez, engedje mindig megtartanunk a helyes mér-téket, melylyel önnünk kell a politikai nemzet kebelében a nemzetiségek jogait, akik jó és balsorsban együtt élnek és egyenlő jogokat élveznek velünk, mi szeretettel öleljük keblünkre őket, a mi ünnepünk az övék is, az ő jóllétük a mi jóllétünk, az ő melegegedésük a mi melegegedésünk s az ő honzsereimük csak ugyanaz lehet a mi a miénk.

Az ezredéves történeli jogot mi megoszjuk ve-lük, mikor azt föntartjuk, úgy amint a magyar nemesség, melyben nekik is helyük van, megosz-totta a maga előjogait az egész nemzettel. Mi vé-rünket ontottuk minden elnyomott népért és le-

künk idegen az elnyomástól, nekünk itt nincs idegen széles e hazában, csak aki az lenni akar.

A honfoglalás után következett pogány idők ne-hány portyázással kivéve, a magyar soha senki-ök nélkül meg nem tamadtot, mi el nem éget-tük soha városait egy velünk békeben élő nép-nek, és bármikor oka volt ünnepet ünni, mi együtt örülünk velő az Isten áldásának, melyet iri-gyelnél bárkitől is röstellennek.

De ugyanazzal az erélylyel, melylyel tékez-zük magunkat, midőn tiszteljük mások szabad-ságát, ugyanazzal szerezjük a magunk jogát. Vé-rel szerzett jogunkat és szép magyar hasáinkat védjük, csak az Ur télelmét ósmerve, bármely ta-madás ellen, ha kell mindhalálig: aki ezt akarná elvenni, annak azt kiáltjuk oda az egyszerű vá-rikátnyanyal: jöjj ide és vedd el! És a mi vilá-gívatásunknak egy másik szala, mely az előbbi-vel szorosan összefügg, hogy ennek a nemzet-nek csak egy érdeke van Európá szívében: a történeli jog és a béke föntartása; és által va-lík az oly szilárd tömeggé, mely az európai egyen-sulyának fő biztosítója s melyen a bármely oi-dalról jövő torradalmi vagy békebontó világre-gések terjedése fönakad. Zászlónkra nem a bő-dítás van írva, csak ez az egy szívrünköl ki-iríthatatlan jelző: ne bántad a magyart!

Es ha Archimedes csak egy szilárd pontot kért, melyre emeltyűjét lefektesse, hogy kiemelje sar-kaiból a világot: ez az ezredéves mult és ez a szép nagy ország, Isten segítségével elég lesz nekünk arra, hogy a mi világunkat sarkában megtartsuk.

„Te Deummal” tartott, onnan az egész közönség, valláskülönbég nélkül az ikr. imaházba vult, hol dr. Winkler Sándor remek beszédet tartott, majd előterjesztette az ünnepséget rendező bizottságnak indítványát, hogy az özszer utcák nevei, a millennium emlékére, történelmi nevezetességi férfiak után jelöltessek meg, mely indítvány egyhangúlag elfogadott.

Délután 2 órakor kezdődött a második ünnepi körmenet, a fent jelzett sorban a sümei utcából, pápai út-után át, a templom dombra, hol az e célra készített, nemzeti zászlókkal díszített zászlóról több ezerre menő nép előtt — szomszéd falvak lakói is tömegesen jöttek az ünnepélyre — Barcza László tartotta lelkesítő remek beszédet, melyben ismertette hazánk történelmét, annak minden nevezetessé morrákat. A majd nem másfélórás tartó beszéd lelkesítette a elragadta az egész közönséget. Ugy alkotásra, mint tartalomra nézve valódi mestermű volt. Szünni nem akart, lelkes eljénzés jutalmazta a szónokot.

Sümei József állami tanító szépen szavalt a „Szózatot”, a dalárda hazafias énekeket zengett, melyek elhangzása után a népünnepély vette kezdetét, a tartott a tánc-jókedvvel egész éjfélig.

Szombaton délelőtti az állami iskolában is gyönyörű millenniumi ünnepély tartott, melyet háziorvosi intézmények előzött meg. Kárl József igazgató hosszabb beszédben fejtette az ünnepély jelentőségét, Sümei József a szabadságharost ismertette a hazafiasra buzdította a növendékeket. Több történelmi a alkalmi vers sikerült elszavalása után a Hymnus elneklésével az iskolai ünnepély véget érte.

Csábrétek lakóinak emlékeztetésben a szépen sikerült ünnepségek kók fognak emaradni a a bizottság meg lehet munkáját elvégve, mert lehetetlen, hogy annyit lelkesítő az a magyar nép szíveben vívzhangra ne találjon, a ba sikerült csak egy kebelben is a hazaszeretet tüzeit felébresztieni: a munka bõ jutalmat adott.

Áldás a hazára!

Letenyén.

Coabi.

Rendes levelezőnk írja: Május 17-ikén ünnepelte Letenyé közönsége a képviselőtestület által rendezett, az előtti iskolai ünnepélytől együft és hazánk ezeréves fennállásának örömmünepét. Már kora reggel taracklővők jeleztek a nagy ünnepnap kezdetét, 6 órakor reggel a helybeli önkéntes tűzoltó egyeslet teljes díszben zenekiséret mellett vonult végig a város felidiszített és fellobogóztott utcán. Reggel 8 órakor tartotta a városi képviselőtestület díszközgyűlését az özszer városi képviselők megjelenésével a szabad ég

Nagy események beálltak a néphit hajlandó volt felenni, hogy azok megzenéztetik a fizikai világot is. Nagy Frigyes halálán a legenda azt mesélte, hogy a Sannouci katedy özszer órai ugyanabban a pillanatban mind megálltak. Mikor az ezredév fejünk fölött betelt, én azt kívánnam, hogy az alkalommal az özszer órák induljanak mind meg, — mert igen sok áll.

Már csak néhány szavam van hátra, illetőleg ööknek van néhány szavam, melyeket nekem kell elmondanom.

Ezen a magasztos napon Isten áldását kérjük hazánkra, Isten áldását királyunk fölött fejére, ki a lovagiaságunk mintaképe, az alkotmánytisztletnek a kötelesegtudásnak fenkölt példája. Isten áldását a bekes polgároknak és dicő hadseregünkre, melyet magasztos kötelesege tarti zászlója alatt a legtöbb hadúrunk, aki egyszer mind Magyarországot koronáz király. Ez Isten áldását kérjük az Ó Felnégeknek dicő jogára alatt álló másik állam népére, melylyel a századokon fejlődött és szerződés által szentesített véd- és daczszövetségben vagyunk.

Mindenható egységes Istene,
Ki öcséstartó a világokat!
Engedd, hogy lármá sorunk ellene,
Vesszen egy nemem nagy gondolat
Hogy nemetünknek mindenik nyomára
Ragyogjon embermúltóság sugára.

alatt, hol is Zsákai Gyula ügyvéd városi képviselő mondott hazafias beszédet. E közben a helybeli rom. kath. templom kicsinyisége miatt a templom sötétén az alkalomra felállított díszes lomsator elé gyűlt a közönség, élén az özszer állami hivatalok, hatóságok a testületekkel, hol a tűzoltóság által képezett sorfal mellett felállított székek és padokorok elhelyezkedve, hallgatta végig a helybeli esperes-plebánus ur által több

vidéki lelkész segédlete mellett celebrált ünnepi háladó istentiszteletet, ennek végeztével Laszlovcz Ferenc esperes-plebánus a szószeke lépve, nagy határu hazafias egyházi szentbeszédet mondott. Híveit a hazaszeretetre buzdítva, igen szép imával fejezte be beszédét. Ezután következett ugyanazon helyen az előtti iskolai ünnepély. Először Barcza Sándor kántor-tanító a növendékekhez intézte buzdító beszédét, egy kis leány Magyarország térképét koszorozta meg, majd következtek a növendékek által szépen, bátran elmondott szavaltok, melyek nem egy szőlőnek szeméből könyeket csaltak ki.

Délután 2 órakor a Flórian-téren rendezett gyűlékez helyen özszergyűlt az özszer iskolai növendékek, honnan tanítók és a rendezők vezetése alatt kiindult, élén a menetnek Tamás Gyula által vezetett 82 tagból álló díszbanderium és a helybeli tűzoltó-egyeslet az ugynevezett Papsűrű ligetbe mentek, hol gyermekimajális rendeztetett.

Az ünnepi programmba felvett látogatás, valamint a Papsűrű-ligetbe a közönség részere tervezett táncmulatság a borongós és hűvös déli elmaradt, helyette a nagyvendégöben rendezett táncvigalom 3 külön teremben, hol a közönség virradtig jókedvben mulott.

A bolygóközönség részéről többek közt ott voltak: Aradi Alajosné, Bayer Ládorné, Babicz Ferencné, dr. Csémpesz Kalmáné, Csillag Ké, Freytag Géza, dr. Hajós Sándorné, Herczeg Gusztávné, Keszler Géza, öz. Krauszé, Leitner Józsefné, Leitner Lipotné, Piacek Károlyné (Vörösk), Rechitzer Samu, Schindellár Józsefné (Finta-Is), Schmidt Janosné, Szántó Pálné, Tamás Gyuláné, Tamás Sándorné (Bor-Is), Thassy Lajosné urnök, Bayer Csilla és Paula nővérek, Müller Anna, Piacek Erzsike (Vörösk), Rosenberger Olga (Regensburg), Schmidt Irénke, Stern Olga és Malvin nővérek (Rátka), Strasser Julián urhó gyek, stb.

Az elmaradó lövésény helyett Tamás Gyula vezetése alatt álló banderium a város özszer utcán díszfelvonulást rendezett, mely igen fényesen sikerült és impozáns volt. Este a táncvigalom folytatása alatt a sötétben felállított Kosuth halom pórtógúzzal kivilágított. Az özelek egész nap zárva voltak.

Az ezen alkalomra itt megjelent fényképész több felvételt eszközölt, többek között a tábori mise alkalmával, a banderium, tűzoltó és az iskolás gyermekek felvonulásairól egyenkint és özszeren. E fényképek közül, kik megrendelést tenni óhajlanának, szíveskedjenek Tamás Gyula urhoz fordulni.

Végül elismerést érdemelnek a rendezők, kik buzgó fáradságtalan közreműködésükkel minden egyes alkalommal iparkodtak az ünnep fényességét emelni.

Zala-Szent-Balázson.

Zala-Szent-Balázson is megünnepelték a millenniumot. Tudósítónk írja: Reggel pont 6 órakor az első taracklővő hirdette nálunk is Magyarországot fennállása 1000-ik évfordulójának hajulát. Utánna mindjárt a nagyharang zúgása üvöltöztette a népet a háladáshoz való készküldésre. Fel 7 órakor a 2-dik taracklővő és 2 ik harangzó következett, míg végre 7 órakor 3 taracklővő és a beharangozó hívott bennünket az isteni tiszteltet.

Az iskolánál sorakoztunk mind, gyermekek és öregek, özszeren lehetünk körülbelül 500-an. Legelőbb meg 7 zászlóvivő ment, utánna a gyermekcsereg, valamennyi kezében egy nemzeti kis zászló, nemzeti vattazalaggal, a leányok ezenkívül mind koszorúsan, úgy, hogy rendkívül pompás látvány volt. A gyermekek után következett az elöljáróság elén Szondi László körjegyző díszmagyarban, az iskolások, az egész intelligencia és a nép. Legtöbbnek nemzeti színű kálrda volt a balmellén. Az ünnepélyi Szondi körjegyző nyitotta meg magyarbázú beszéddel.

A királyhymnus elneklése után az isteni tiszteltet véget ért. Ugyanoly sorrendben mint felmentünk, jöttünk le is a gyönyörűen feldízi-

telt iskola udvarba, hol a borostyán-koszorúztott király kép előtt megállva, levett kálappal énekeltek el Kőleey Hymnusát. Az ének alatt már annyira felszaporodott a nép, hogy nem lért meg az iskola udvarán, hanem a szomszéd utcákat is elállta. A Hymnus elneklése után a diadalhango közelehen felállított emelvényre lépett Hugauff Ede tanító, eceelve a népnek a honfoglalás a ezeréves történelmünk.

Háromnegyed óráig tartó beszédjei lelkesen megénekeltek. A gyönyörűbbnél gyönyörűbb költemények elszavalása, beszédek megtartása a hazafias dalok elneklése után Kovács Vendel 11 éves fia zászlóval kezében lépett az emelvényre, hol társai nevében bator és csengő hangon ünnepélyes fogadást tett, hogy a hazai örökké fogja szerelni és a zászlót, mint nemzeti jelvényt soha el nem fogja hagyni. Az ünnepély a Szózat elneklésével 10 órakor ért véget.

Egynegyed órai szünet után a gyermekek vizsgája következett. A gyermekek által adott szép, bator és szabatos feleletek annyira meghalottak a, még az ünnepély behatása alatt álló népet, hogy sokan könyeztek és így könyezve köszönték meg tanítójuk fáradságát, az iskolások pedig egyhangúlag jejjződkönyvi köszönetet mondott neki.

Pont 12 órakor végződött a vizsga. Ezután újra zászlók, alatt és zenező mellett mindannyian felvonultak a templomba, a hol az első 7 emlékfai dítték el. Itt Hugauff Ede tanító mondott megható beszédet.

Déután pont 2 órakor vonultunk ki nagy és kis zászlók erdejé. „Éljen az 1000 éves Magyarország! „Éljen a király! felkiáltások között, zenező mellett a csinosan feldíszített kirándulási helyre, a hol a gyermekeket a közönség szíveségéből megvendégelték.

Tudósítók mondták: Szondi László körjegyző a királyra, a melyet mindenki állva a tödötlen lövel hangzattal végig, Hugauff Ede a magyar nemzetre, Weholsich Aladár, Musset Ferenc, Musset Ferenc a hazaszeretet apórára és Leuk Janos a közönségi elöljáróságra, illetve képviselőtestületre, azon áldozatkészegert, a melylyel az ünnepélynek oly imponáló módon való megtartását lehetővé tette.

Tapolczán.

Tudósítónk írja: Városunkban az ezeréves ünnepségek maradandó emléket hagynak az ifjak emberöltő szíveben. Már április derekán nagy népünnepély rendeztetett, melyben részt vettek a lakosok, egyháziak, testületek, iskolák. Az ezen alkalomra felállított fak szama az ezret is meghaladja, a fak és csemétek nagy réxt megüldtek és gondos apolásban részesültek. Folyó hó 10-én az izr. iskolában énekel és szavallatokkal egybekötött ünnepség folyt le, az ünnepséget nagyban emelte dr. Lövenohn Mór iskolázeki elnöknek gyönyörű megnyitó beszédje. 11-én az izr. hitközség templomában háladó isteni tiszteltet tartottak a millennium emlékére. A nemzeti színű zászlókkal és zászlókkal díszített templomban megjelentek a hatóságok, valamennyi egyesület, úgy, hogy zsúfolásig megtelt. Dr. Singer Bernát remek szónoklata és Grünberger Bernát főkátor szép éneke és énekkara nagy tetszésben részesültek.

Folyó hó 17-én a rom. kath. templom előtt díszes tábori mise tartott. Ley József helybeli plebánus rendkívül hatásos szónoklatban fejtette híveinek a nagy nap jelentőségét. Mise után a rom. kath. iskola és zárda növendékeinek hazafias ünnepsége folyt le. Ugyan e napon este a város fényesen ki volt világítva, díszes látványt nyújtottak a gazdasági felső népiskola, a városbáz, a vanceller iskola és néhány fényben uszó magánház is. 20-án a polgári iskola ünnepsége folyt le, 21-én pedig ugyanazon iskola rendezett kirándulást az uszai (Bakonyban) erdőbe, a Szt. Lelekről nevezett zárda romjaitos.

E majálisra megjelentek a tapolczi és néhány szomszédos falu lelkész, a rom. kath. és izr. iskolák tanítói. Fesztelen jókedvű mulatság volt az árnyas öserdőben.

Szentpétervárt.

Községünk népiskolája vasárnapon t. hó 17-én felelte megható iskolai millenniumi ünnepet tartott. Az ünnepély „Te Deum laudamus”-szal kezdődött, mely alatt a Boda kántor és főtanító vezetéke alatt álló templomi énekkar régi, szép egyházi énekeket adott precízen elő.

Innen a gyalokkal és nemzeti zászlókkal díszített iskolához vonult a község apraja-nagya, hol a szabadban leveti kalappal hallgatták Boda urnak szép értekezését, mely hazánk történetét teljesen kimerítette. Beszédében különben kiemelte és szépen kidomborította azon magyarok életét, kiknek példás hazaszeretete követendő példának szolgálhat ifjúságunknak. A lelkesen megélvezett értekezés után fiúk és lányok vetélkedtek a lelkesítő költemények elszavalásában. A szavaló gyermekek körül különösen kitűnt Millet Róza, Nagy József és a két Zób fiú.

Múltó befejezése volt az oly jól sikerült ünnepnek az, hogy a másodolad elfoglaltsága miatt távol volt Clement Lipót igricezi földbírója, a lelkes emberbarát, 50 koronát juttatott Boda ur kezéhez azon sorokkal, hogy ez öszveget oly szepeteruri gyermekek közt oltazza fel, kik vagy ruházathoz, vagy más szükséges tárgyban hiányt szenvednek.

H I R E K.

— **Károly Lajos** kir. herceg lelki üdvéért a ferenczrendiek templomában szombatn reggel rekviem tartatott, melyen résztvettek a katonaság és a polgári hatóságok képviselői.

— **Katonaság.** Zala vármegye alispáni hivatalának 1896. évi május hó 6-án 1015. sz. u. kelt rendelése szerint a nagykanizsai alandó sorozó-bizottság elnökeül 1896. évre Vécsey Zsigmond városunk polgármestere rendeltetett ki. A védőtörvény végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás 1. részének 102. §. 3. pontjának értelmében az utóállítások minden hónap 5-ik és 20-ik napján, ha e napok vasár- vagy ünnepnapra esnek, a rá következő köznapokon a városak nagyerőmében tartatnak meg.

— **A tanítók és a millennium.** Jóravaló, lelkesedni tudó társadalmi osztály ez a magyar tanítóság. Az ezeréves lét nagyfotosságu tényét ők ünnepelték és ünneplik leglánglebb lelkesedéssel és legtisztább idealizmussal, mert nekik igazán semmi de semmi nem nyujtik, amivel ez a fontos nemzeti mozzanat valami realis eredménynyel is emlékeztetése tételnek. Pedig hát a milliókra szaporodott tanítói nyugdíjalap annyit talán még is csak megengedne már, hogy ez a millennaris esztendő a tanítóknak p. o. három évi szolgálatba számíttatnék be. Vagy talán azért nem történt erre nézve semmi, hogy a tanítói nyugdíjtörvény fizetés reviziójától úgy is csak pár év választ el bennünket s akkor a szolgálati évek számát a legterhebb pályán is le akarják szállítani 30. évre? Ha így van, akkor — úgy hisszük — Jókai Mór koszorus írónk érdeme »honfoglalói« is szívesen adják meg a millennaris emlék kiszolgáltatására nézve a moraloriumot.

— **Temetés.** Örv. Halphen Lázárné urnó hamvait pénteken délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A gyászszónok beszédét különben a kikül rendkívül sok előkelő urnó és nagy számú férfi közönség jelent meg. Ott láttuk Vécsey Zsigmond polgármestert is, számos városi képviselő kíséretében. Az izz. iskolák tanintélete testületileg vett részt a temetésben, épen az izz. hitközség előjárósága. A gyászszónok dr. Neumann Ede törábbi nagyhatású beszédessében méltatja az elhunyt érdemét, melyeknél fogva egész hosszú életét általános tisztelt és szeretet környezte. — Az elhunyt iránti kegyeletből Berény József 2 frtot, Steiner család 5 frtot, Blau Simon 2 frtot adományoztak jótékonyosra, a gyászoló család pedig 25 frtot osztott ki a szegények közt.

— **Iskolai ajándékkönyv.** A vallás- és közoktatási minisztérium elrendelte, hogy az idén iskolai ajándékkönyveket Kölcsey Ferenc »Parainesis«-ét osszák ki, melyből az ifjúság hazaszeretete és személyi gondolkodását szivlelke. E rendelet alapján Fischer Fülöp könyvkiadó és Nagy-Kanizsa igen szép díszkiadásban jelentette meg a művet s hogy az ifjúságnak és az ifjúság barátainak, valamint a szülőknek mentül könnyebben megszerezhetővé tegye: a gyönyörű kiállítású ötven, díszkiadású, aranynyomatú könyv árát 40 krra szabta.

— **Hirsch emlékezete Tapoleán.** Az izz. nőegylet gyűlést tartott, Hirsch Mór báró emlékeztetére. Pollák Adolfné elnök nem kívánta emléketni a nagy emberlátat érdemeit, de fölkérte a jelenlévő tagokat: jelenjenek meg testületileg a templomban, hol is nálánál hivatottabban dr. Singer Bernát törábbi fogja e méltaltat végezni. Indítványozta tovább, hogy Hirsch báró elhunyt fölötti családunknak jegyzőkönyvben adjanak kifejezést és hogy arcképe szereztesse be a gyűlésterem számára. Ez indítványokat egyhangulag elfogadták, a plüvisi ünnep alkalmával testületileg megjelentek a színházban, hol dr. Singer Bernát szónoklatával könyekre fakasztotta hallgatóit, kik megilletődve rótták le a megemlékezés kegyeletteljes adóját a jótékony-ságnak elhunyt napja iránt.

— **Tuboly Viktor rímusa.** Lapunk számában említtük, hogy Tuboly Viktor versese felköszöntőt mondott főispánunkra a máj. 19-iki társas vacsorán. Mivel tudjuk, hogy olvasóink érdeklődésel olvasnak az 5 rögtönzéseit, utólagosan közlé tesszük:

Somogyvármegyének
Egy kitűnő fia,
A kit ma ünnepel
És tisztel Kanizsa.

Nemcsak mint főispán,
Nemcsak úgy mint magnás
Érdemi meg azt, hogy
Széltől red áldás.

Tiszteletünk tárgya,
Mint ember, mint polgár;
Hazaszeretete
A legszebb öltár.

Democrata a szó
Szoros értelmében,
S tudom, hogy az marad
Egész életben.

Poharat emelve,
Szívem azt kívánja,
Hogy sokszor jöjjön el
Hozzánk Kanizsára!

S aztán gondjait itt
Függeszesse a szeyre,
S ne siessen innét
Vissza Egerszegre.

Ahogy mi szeretjük,
Úgy szeressen minket,
Szükség esetre
Védje ügyeinket!

S mindent a házárt!
Ez legyen a zárszó:
Eljen a főispán,
Gróf Jankovich László!

— **Köszönetnyilvánítás.** Következők közléseért kérték meg bennünket: Az alsó-dombornai el. népiiskola ezredévi ünnepségén a gyermekek megvendégelésére céljából adakozni sziveskedtek: Alsó-dombornai Hirschler Miksa 20 frt; Szegő Izó, örv. Hirschler Jakabné, alsó-dombornai község 5-5 frt; Mihácz János, Czimermán Ferenc 2-2 frt; Lóke Lajos, Schwarz Simon, Löwi Adolf, Stifits István, Korber János, Sonnenwald Herman, Ujasi József, dr. Lóke Emil, Mikulán Balázs, Berlivák Marton, Neustadt Bernát, dr. Kardos Lipót, Heine Antonia 1-1 frt; Vámosi Tivadar, Granicz Károly, Fenti Antal, Pick Jenő, Hajdinyák István, Starkel Antal, Ruzsák János, Liszjak János, Csizmesia Fábán, Mayer Mór, Németh István, Jakopák Mária, Hochwald, Hochsinger Julia, Herzer N., Vidovics Pál, Mixer Ráfael, Kmetty Gyula, Hirschsohn N., Faics Ferencné, Polák H. Kohn Károly, Robán Gusztáv, Kohn Minna, Horváth Ferenc, Labos Mihály, Horváth Vince, Rezsék Ferenc 50-50 kr., Csizmesia Márton 30 kr., Klárics Mihály 20 kr. Fogadják e helyen a gyermekek nevében halás köszönetünket. A tanintélet.

— **Ingyen előadás a színházban.** A közönség azon része, melynek anyagi helyzete megengedte a színházi látogatást érthetetlen közönyösséget tanusít az előadások iránt, mely körülmeny azonban Somogyit úgy látszik nem kedvetleníti el. Elismerést érdemlő önzetlenséggel a város közönségének azon rétege részére, melynek általában nincs, vagy csak kevésbé van módjában a színházba járás, a városi hatóság utján egy ingyen előadást ajánlott fel, — mely ma

vasárnap délután tartatik, m. r. a közönség lakóház utján értesített. Az értekezés így szól: »A millennium alkalmából május hó 24-én délután 3 órákor a színházban ingyen előadás tartatik Színre kerül: Nóni eredeti népszínmű 3 felvonásban. Ezen alkalmából közreműködnek: Kérdi Mari-ka, Kovács Marika, Benkó Jolán, Boross Endre, Polgár Sándor, Kiss István, Bagi Gyula, Bognár János, Végli István, Országh Bertalan, Janiky Miklós. Ezen előadásra jegyek csak a rendőrkapitányi hivatalban adhatnak ki és pedig: május hó 23-án d. u. 3-6-ig és május 24-én d. e. 9-11 óráig. Nagy-Kanizsa, 1896. évi május hó 22-én. Vécsey Zsigmond, polgármester.

— **Tanítók Mintájának.** A Benedek Eke szerkesztésében megjelenő »Nemzeti Iskola«-ban olvasnak egy elkezeredeti tanítónak a következő imádságot: »Mi atyánk Wlasmis, ki ily a borsonyzékben, szenteltesse meg a te neved, Kárpátoztól Adriáig, legyen meg a te akaratod, hogy minden tanítóval parolázz. Add meg a megerdemelt kenyerünket és bocsásd meg bűneinket, hogy tanítók lettünk, amiképpen mi is megbocsásunk neked, hogy miniszter lettél, ne vigy minket a kísértetbe, a kurátor uram lányával, de sőt inkább szabadíts meg a gonosztól: az iskolaszéktől, mert tied az iskola, a hatalom a dicsőség, Amen.

— **A balatoni csárda.** Mindjárt a millennaris ünnep-ek első napjaiban komoly panaszok merűtek fel a sajtóban a kiállítási vendéglők drágasága ellen. Egyesek kapzsisága verze-delemmel tenyegette a kiállítás látogatottságát. Most már — mint budapesti levelezőnk írja — megnyugtatóbb állapotokról lehet hirt adni. A kiállítási vendéglők józanabb csapára tértek. Ezek között első helyen említhető a balatoni csárda, mely a nagy forgalmon kívül esik, s nyajas, barátságos külsejével, árnyas terraszával a környezetének csendesebb hangulatára egy bájos idyllt mutat. Konyhájának magyaros ízét, borának valóságát és zamátját (c-upa balatonvideki borok) tövároaszerte dicsérik. De jó szolgálatot velünk a kiállítás látogatására készülő közönségnek lenni, ha étlapjából néhány szemelvényt közlünk az árak kiűnietésével. Budapesti levelezőnk a következő étel-kegyezteté le az étlapról, s azt a megnyugtató értesítést közli, hogy az árakban változás vagyis emelkedés nem fog bekövetkezni.

Leves	10 kr.
Marhabús mártással	35 "
Főzelék sülttel	30 "
Halaszle	60 "
Negyed liba	80 "
Rántott barány	60 "
Borjú vesés	25 "
Paprikás rostélyos	50 "
Sertés comb	55 "
Marhasült	50 "
Borjú szelet	60 "
Beafstek tojással	80 "
Reampstent	80 "
Téshta	25 "

Ezenkívül a bor felől is tájékoztar az étlap. Egy liter igazi badacsonyi bor ára 80 kr. Látható, hogy ezek normalis árak. Ajánlhatjuk tehát a balatoni csárdát olvasó közönségünk figyelmébe.

* **Mi akar egyéves önkéntes lenni? Írjad a hirdetés.**

Színészet.

Szerdán: Sudermann 4 felvonásos színműve a »Pillangó-csata« adattott. Az érdeklészítő színmű főbb alakjait Hergentheimné övegy adófelügyelő (Benkó Jolán) három egyenástől teljesen különbözö jellemű leánya: Elza (Augaly Ilka), Laura (Polgárné) és Rozsika (Bodroghy Lina) képezik. Elza iránt érdeklődik, Laurával rokonszenvez és Rozsikával foglalkozik a közönség. Mind a három szerep megfelelő személyesítőre akadt. De a mi a színpadi rutin, kellő felfogást és előadást illeti Nogradinének kell, hogy itéljük oda az elsőszéle, az ő játéka minden ízben tökéletes a legapróbb részletekig kidolgozott, igazán művészi volt. A közönség többszörönként lámpa elé is hirta a nagytehetségű művésznőt, ki a tarsulat összes tagjai közt eddig a legnagyobb sikerert aratta. Kezler utazó szerepe Somogyinál igen jó kezekben volt, ez a szerep teljesen megfelelt Somogyi egyéniségének és azért ő is tökéletesen megtelelt szerepének. Az ördög Winkelmann (Bognár) fiát Maxi (Baghy) adta. Erdély Miklós (Vogel) gyógyszerész-gyakornok most is

azon régi hibájába esett, hogy rendkívül gyorsan bevezelt, valamivel lassabb tempoval mindenkor többet érte el.

Csütörtökön a „Kis hőrség” Gandillot dalos bohóza igen kellemesen szórakoztatta a közepes számban megjelent közönséget. A bohózat főleg a velelen okozta rendkívül mulattató szituációkon alapszik. Leopold (Poigár Sándor) Chapusot alprelet (Baghy Gyula) komornyikja, hogy gazdaja Parisba tavoztat eltitkolja, Charniere tábornok (Boros) váratlan megérkezése folytán kénytelen mint alprelet szerepelni és a házigazdát játszani.

Ezen szerep, melyet Polgár. kitűnően oldott meg, képezi a darab komikumát. Mialatt az alprelet imádják: Simonette a parisi Varietés színház tagja, az általánosan „kis hőrség” név alatt ismert színész (Kézdí Juliska) megátorgatása miatt, a miniszter titkára ellenére, álszátkalosan elbagyja állomását, váratlanul megérkezik a „kis hőrség” Noemi (Berkó Jolán) barátnője kíséretében. Ez által most az alprelet házban négy váratlan vendég van a tábornok és adjutánsa, a kis hőrség és barátnője. A vendégek pompás mulat csapnak, énekelnek és táncolnak. Minden pedig úgy történik, hogy a tábornok a kis hőrséget, kibe teljesen belebolondul, az alprelet nejeinek tartja. A rendkívül mulattató bohózat egyéb alakjai az alprelet gazdag nagybátyja (Gyarmati) és de Samovar, szerkesztő (Kézdí) Leopold komornyik neje: Ursula (Poigárné) Pontillard irófőnök (Végh) és Breillon rendőrbiztos (Vadasz). A közönségnek leginkább tetszett Kézdí, ki igazán oly sikkes és bájos kis hőrség volt, hogy legkevésbé sem csodáljuk, hogy az öreg tábornok az ő kedvéért visszavonul az alprelet, kit Baghy elég ügyességgel mutatott be. — Kézdí különben már igen szerencsés egy népszínműben látni, melyben tavaly a legnagyobb sikereit aratta. — Elég furcsának tartjuk, hogy népszínmű eddig általában nem adatott.

Pénteken: „Goldstein Számi” ismételteti harmadszor.

Szombat: „A cremonai hegedűs” eredeti új opera és „Tabori felesége” tragikomédia kerültek színre.

A jövő napok műsora:

Vasárnap d. u.: „Nán” népszínmű (ingyenes előadás).

este: „A 3 Kázmér”. (berlet szünetben).

Hétfő: „A 3 Kázmér” (berletben).

Hirdetmény.

Az országgyűlést képviselő választók állandó névjegyzékének kiigazítása Nagy Kanizsa községben folyó évi május hó 27-ik napján fog teljesíteni és e célból a kiigazító küldöttség ott az nap d. e. 9 órakor megjelenik és működését megkezdí a szután naponként d. u. 3 órától kezdve folytatja.

Miről is Nagy-Kanizsa község lakosai azzal értesítettek, hogy az elöljárók a törvény 35 ik szakaszánál fogva a kiigazításnál jelen lenni, a jegyző pedig a község adókönyvét, földadó telekkönyveket (cataster) s ha a tagosítás a községben megtörtént, a tagosítási földkönyvet a küldöttség használatára megszerezni s készen tartani — köteleztettek. Mindazok, kik a feleltér magukat jogosítottak tartják, jogosultságuk igazolása végett a küldöttség

előtt személyesen is megjelenhetnek és ez esetben adóknak mennyiségének s a törvény által megkívánt levelezésnek igazolása végett adókönyveiket a küldöttség előtt felmutatni tartoznak.

Ezen hirdetmény a községi elöljárók által a törvény 32-ik szakasza értelmében az összeírdást megelőzőleg 8 nappal előre a községben kihirdetendő s az az ekkénti kihirdetés megtörténtének bizonyításával ellátva a jennebbi napon a kiigazító küldöttségnek átadandó.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. május 18.

A kiegészítő küldöttség elnöke.

Szerkesztői üzenet.

E számunkból néhány cikk hely szűke miatt kimaradt. A legközelebbi számunkban hozni fogjuk.

NYILTTÉR.*)

Nyersenyem háziorvásokhoz való keilmét 8 fnt 65 krtól 42 fnt 75 krig egy teljes öltönyre — Tassora és Shantungs-Pongoes valamint fekete, fehér és színes Housseberg-selyem 35 krtól 14 fnt 65 krig méterenként, sima csikos, kockásott, mintásott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban stb a megrendelt áru postabár és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával küld: Hemmeberg G. (ca és kir. udv. szállító) helymegyára Zürichben. Svájcba csomagolt levelekre 10 kros, levelező lapokra 6 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan eljuttatnak.

Fűszerkereskedő segéd Tódor Róza oégnél Csáktornyán fölvetetik. Vegyesáru szakban jártas egyének előnyben részesülnek. 135 2-1

*) Az a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felolós szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHÉL FÜLÖP.

1064./96. szám.

130 1-1

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldön végrehajtó a polg. tk. rdt. 408. §-a értelmében ezenel közhírré teszi: hogy a bécsi cs. kir. kereskedelmi bíróság 11352/96. számú végzése által Hild E. L. nagykanizsai cég ellen Füllers Wwa & Auner cég részére 66 fnt 45 kr. követeles végnél eirendelt kielegítési végrehajtás folytán bíróság lefoglalt, a 700 fnt-ra becsült két halottas kocsi-ból álló ingóság nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Nagy-Kanizsán leendő eszközzésre határidőül

1896-ik évi június hó 2-ik napján délelőtti 9 órája

kiűzeteti, melyhez a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel meghívának: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen a polg. tk. rdt. 408. §-a szerint szűkség esetében becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt N.-Kanizsán, 1896-ik évi május hó 15. napján.

BARTS GYÖRGY
kiküldött bírósági végrehajtó.

Hatóságilag engedélyezve!

Ki akar
egy éves önkéntes lenni?

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végeztek, előke-zültségükre és foglalkozásukra való tekintet né kül megismerhetik az egyéves önkéntes jogot. Programm ingyen és bérmentve.

Lichtblau Albert

igazgató

egyéves önkéntesi tanfolyama
Debreczenben.

MAYER ADOLF

cs. és kir. őrnagy, felügyelő.

Születési év közlendő. Aki már sor alatt állott, föl nem vehető. 90 6-1

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közvényenél, császnál, tagzsárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 fnt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készenlétben van; főskár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbsétekü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utasítva vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

Balaton fürdő.

Balaton-Földvár fürdőtelepen épült új szállodát, étkezdét, fürdőházat valamint nagy árnyas parkot f. év június hó 1-től bocsájtom a t. nagyközönség használatára.

Bővebb felvilágosítást ad a fürdőtelepre vonatkozó prospektus, melyet bérmentve kívánatra megküldök.

Posta-távirda: Szántód. Vasúti megálló: Balaton-Földvár.

BEM GYULA.

Mily elkerülhetetlenül szükségem

szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Eznek elérhetőre legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társa

278

szabadalmazott

önműködő

SYPHONIA
szőlővessző

és növénypermetezője

mely az oldatot szivattyúzás nélkül ön működésben a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valameányi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs, II. 1. Taborsstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos ellmérő levél ingyen. — Képviselők és ismételadók kívánatosak.

A világhírű STEYRI fegyvergyár
SWIFT
KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartóságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

390 arany- és ezüstérem és díazoklevéllel kitüntetve

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőség

BUDAPESTEN

kaphatók a legkiválóbb utolérhetlen szerkesztő angol

gőzmozgonyok és gőzcséplők

80 35-

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

Excenter gőzcséplőgépek

könyöktengelyek nélkül, hatós tisztító szerkesztő, állítható osztályozó hangszírral.

Ex idő szerint csak a világ legjobb gőzcséplő. Kivánatra azonban szállíthatunk

könyöktengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGEPEK.

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakuratók, járgányos cséplőgépek, borprétek, szőlőszedő gépek, szénagyújtók, szétválasztók, tisztító rendszerek, kukoricamorzsolók, szecskardók, arató és fűszedők, konyolyedőasztalok, valamint minden gazdasági gép a szőlőszedő és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindenféle szakhívogó felvilágosítással és tanácsokkal készséggel állunk rendelkezésünkre.

Levelek czímzendők: RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd. vezérképviselőség Budapest, V., Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díazoklevéllel kitüntetve!

A budapesti kiállításra ránduló

n. é. nagy-kanizsai és vidéki közönséget van szerencsém a kiállítás területén levő sörizelő pavillón látogatására meghívni, hol

NAGY-KANIZSAI SÖRT

merek, a mely kitűnő minőségénél fogva a fővárosban is általános tetszésben részesül és jelentékeny mértékben fogyasztatik.

Galambs Ulrik

138 *—1.

a nagy-kanizsai kiállítás sörizelő
fülkéjének vezetője.

KLYTHIA a bőr ápolására,
Puder szőpítésére és
finomítására
TAUSSIG GOTTIEB

Legelőkeltebb ártószó, hol és természetesen KLYTHIA.

— Fehér, rózsaszín és sárga —

vezetig analízis és jóváhagyás Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Kétszeredékevel a legelőkeltebb körökben minden dobogóhoz

mellette van.

— Legelőkeltebb ártószó, hol és természetesen KLYTHIA.

— Fehér, rózsaszín és sárga —

vezetig analízis és jóváhagyás Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Kétszeredékevel a legelőkeltebb körökben minden dobogóhoz

mellette van.

— Legelőkeltebb ártószó, hol és természetesen KLYTHIA.

— Fehér, rózsaszín és sárga —

vezetig analízis és jóváhagyás Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Kétszeredékevel a legelőkeltebb körökben minden dobogóhoz

mellette van.

BUDAPEST ÉJEL

Tekintettel a millenniumi kiállításra

TELEFON

van szerencsém a n. é. közönségnek és t. ismerőseimnek: **Kanizsaiaknak** becses tudomására hozni, hogy a Népszínház szomszédságában József-körút 3. szám alatt levő

„HAZÁM“

kávéházamat a mai kor igényeinek megfelelőleg ujja átalakítottam, főtörökvésem oda irányul, hogy a legkiválóbb kávéházi italok, színház után hideg buffet, király sör, pilseni sör palackokban, valódi saját töltésű badacsonyi borok, gyors és pontos kiszolgálás által az eddigi tapasztalt pártfogását a n. é. közönségnek továbbra is kiérdemeljem. Kávéházamban az összes bel- és külföldi lapok úgy a „Zala“ olvashatók; 4 kitűnő Naleszki-féle tekeasztal csigagó mandanellal állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Esténként Budapest fő- és székváros kedvencze

Bombayári Babári Jénka

14 tagból álló zenekara dísz magyar ruhában fogja a n. é. közönséget szórakoztatni.

Kanizsaiak találkozó helye

a KÁVÉHÁZ egész éjjel nyitva

villanyvilágítás, villanyos ventiláció, a helyiség teljesen füstmentes.

Számos látogatást kérve

maradtam kitűnő tisztelettel

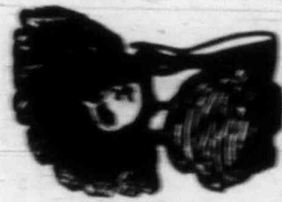
Pollák Sándor

a „HAZAM“ kávéház tulajdonosa
(volt főispán és Tiszó kávéházban.)

BUFFET

Amit a n. é. kanizsai közönség bejött a Körösi pályaudvar kávéházban a Népszínház bal oldalán látnak.

CHAMBERLAIN

Egy doboz ára:
1 forint 30 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előlegez bejött.

délután küldetik.

AZURIN

a legjobb PERONOSPORA irtószer,

mely az eddig használt szereket minden tekintetben felülmulja. Meglepő eredmény, jelentékeny költség-megtakarítás, miért is a bel- és külföld borászati és gazdasági intézetek és egyéb szaktevékenységei által egyaránt legméltóbban ajánljatik.

Szakértői véleményezés szerint az **azurin** előnyei:

1. Feltétlen biztos védekezés a peronospora ellen és határozottan nagyobb eredmény, mint kékkő használatánál.
2. Nagy megtakarítás a költségeknél.
3. Hideg vízben könnyen feloldódik, tehát időmulasztás és tüzelési költségek nincsenek.
4. A lecskendőt nem rongálja, minthogy alkatrészei a vízben teljesen feloldódnak, a legkisebb üledéket sem hagyva vissza.

Kizárólagosan szab. jegecsesített azurin a Knittelfeldi műkö-gyárból egyedüli főraktára:

Ström és Klein cégnél

Nagy-Kanizsán.

122 3-1

Figyelmeztetés. Minden azurin, mely a Knittelfeldi műkö-gyár védjegyével ellátva nincs, hasznavehetetlen, legjobb tehát megrendelésekkel egyenesen a főraktárhoz fordulni.

GUHR KÁROLY vendéglője

A „VASUTASHOZ“

a Csengery-utcában a Hirschel-féle gépgyár átellenében.

Gyönyörű árnyékos kert.

TEKEPÁLYA,

mely hétköznapiakon társaságok részére lefoglalható.

Lövölde.

Kitűnő magyar konyha.

HAMISÍTATLAN BOROK.

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ SÖR.

A t. vendégek kívánságára

Piano-orchestrion

játszik.

Pünkösdi hétfőn

nagy fuval, citera és ének hangverseny vakok által tartva.

A legkellemesebb szórakozó hely.

Gondos kiszolgálás!

Külföldi és hazai
báthar, konyharovar-

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

Fesselhofer József
Armuth Nathan
Deutsch és Ehrenfeld
ifj. Fischer Ferencz
Fleischacker József
Marton és Huber
Neu és Klein
ifj. Rosenberg Miksa
Schwarz és Tauber
Ström és Klein

Nagy-Récsé:

Dedinszky J. gyógyszer.
Kohn F.

Kapható:

Pacsa:

Schleifer M. G.

Perink:

Kramaris Viktor
Sosterits Pal

Sümege:

Math Bodis
Darnay Kálmán
Markus Salamon fia

„ZACHERLIN“ bámulatos hatásu!

Fölülmulthatatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért a vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertető jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERL“ név.

Szerkesztőség:

Fő-utca Olaj-fő háza.

Ide intéendő a lap szellemi részére
vonatkodó minden közlemény.Bé-megtétel levelek csak ismert kerek-
ből fogadjatnak el.

Férfiak nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és keres-
delmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár.
a „nagy-kanizsai malátagyár és söröződe r. t.” hivatalos közlönye.Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischer Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan megváltatnak

Nyitltár petitsora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkhöz
vonatkodó Fischer Fülöp könyv-
kereskedésbe intéendő.

Pünkösdi elmélkedés.

Nagy Kanizsa, 1896. május 26.

(—n) A hirlapíró bevett szokás szerint a pünkösdi elmélkedést nem *pünkösdkor*, hanem *pünkösdre* írja meg, t. i. előre elmélkedik; még ahhoz is kell érteni, hogy pünkösdtől a köznapi zajban és lármában pünkösdi hangulatot teremtsen lelkében, a mi sikerül is, nem is, mert éppen a hangulat az, mely nemcsak magától az ember-től függ, hanem más körülményektől is.

Ez az elmélkedés tényleg pünkösdkor iratott, pünkösdtől első napján, a mikor a lélek önkénytelenül is áhitatra buzdul, elmélkedésre kész. Abból azonban még nem következik, hogy az elmélkedés tartalma is összefüggjön a pünkösddel s az ünnep áhitatos hangulatával.

Az események éppen most annyira észszerűlődnak, hogy tán sohasem volt annyi és oly különféle tárgy az elmélkedésre, mint mostanában. Politikai viszonyok itthon és a külföldön, társadalmi állapotok, milleniumunk és a hazai nemzetiségek egymáshoz való viszonya, az utóbbiak viselkedése, mindmegannyi mozzanatok, melyek elmélkedésre ösztönöznek, komoly gondolkodásra. Maguk a hazai politikai események nem kevés anyagot nyújtanak arra; a pártok te-

vékenységében, itt ott szervezkedésében, már a jövő képviselőválasztások vetik előre árnyékukat. Új jelszók hangzanak fel a pártok részéről; új jelszók, melyek inkább az együgyűek megtévesztésére vannak szánva, de melyek eredménynyel a közel jövőben nem kecsegtetnek. Fuzióról is kezdenek beszélni a 67 es alapon álló pártok között. Ez egészséges észme, mert mind a Szapáry-törvényben, mind a nemzeti pártban vannak olyanok, kik az egyházpolitikai reformok által teremtett helyzettel kibékülve, semmi okot sem találnak arra, a miért tovább is a szabadelvű pártot kívülről folytatnák politikai működésüket. A fuzió talán egészségesebb pártalakulást is teremthetne a parlamentben s míg az új választások elrendeltetnének, a választók zöme tisztában lehetne azzal, hová csatlakozzék.

Az Ugron-fractio megint a civódás magyarázatát hintette el a két 48-as párt között, s úgy látszik teljesen lehetetlenné tette a jövőre nézve is a két fractio egyesítését. A két fractio közötti ellentétre érdekes világot vet az a tollharc, mely különösen Bartha Miklós és Hermann Ottó közt kitört. Kossuth Ferenc is világosan körvonalazza nézeteit az általános választási jog felett, mely az Ugron fractionnak új jelszavát képezi, belevonván az actióba a nemzetközi socialdemokrata pártot.

A pártok e miatt nyugodtan alhatnak. Nálunk kevés ember lelkesedik még az általános választási jogért, különösen akkor, hogyha ez nem olyan feltételekhez van kötve, melyek a magyarság s a magyar nemzetiséget megóvni képesek.

Ott Bécsben is vannak, kik az általános választói jogért lelkesednek, de csak nézzük meg: kik azok, s tisztában leszünk avval, hogy e kérdés felvetése, — habár kétségtelen a szabadságnak egyik kérdése, nem időszerű most még nálunk.

Vannak még szükségesebb dolgok, melyek a politikai világ figyelmét nagy mértékben igénybe veszik, s különösen a magyar politikának figyelmét. Odaát Ausztriában, a hol a reactio vad orgiáit űli, s most már kezébe kaparította a székváros igazgatását is, ádáz haraggal és gyűlölettel nézik a mi szabadelvűségünket, annál is inkább, mert odaát a liberalismus teljes megsemmisítésén dolgoznak, a mi annál kevesebb fáradságukba kerülhet, mert az osztrák liberális párt, elveinek feladása következtében egy positiót a másik után veszített el és bomlásnak indult. Amoda át reactio és németiség egyaránt gyűlölnék bennünket, s hogy a szilávság ép annyi szeretettel van irántunk, az mindenki előtt ismeretes.

Kár tehát itthon, amikor amugy is

A „ZALA” tárcája.

Orgonaág...

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Gottler Lajos.

Amint ott sétálnak ketten, a széles kerti úton, a nagylevelű ribizkebokrok közt, a férfi olyan szenvedélyes, mohó vágygál néz a szép asszony kipirult arcába, a hogy csak egy türelmetlen szerelmes tud nézni.

— Igazán, Leórey, hazudnám, ha azt mondanám, hogy ne vártam nyilatkozatát. Már rég ösmerem érzelmeit és mindig örömmel gondoltam arra, hogy szerel. Nem csak a húsagomnak esett az jól, a szívemnek is. S most mégis jobb szeretném, ha nem nyilatkozott volna és maradna minden a régiben. Az az őszellen, meleg, őszinte barátság, mely közöttünk évek óta fűz, most meg van zavarva.

— Azért van megzavarva mert feleségül akarom venni? S a férfi ideges mozdulattal nyúl sugar fekete bajuszához, míg olajbarna arcából csak úgy villog két sötétkék szeme. Akkor többre becsüli barátságomat, mint óhajtanám, folytatja kelletlenül nevére s lovagkorbácsával lelti egy sárga pillangót, mely ingerkedve röpköd előtük.

— Értsem meg, Leórey. Én nem akarok másodszor férjhez menni. Sem magához, sem más-hoz, soha az életben. Szól az asszony, s míg beszél, ráemeli ökos, barna szemét a férfira.

— Ezt szokták mondani azok, akik... (itt nehezen jött a szó ajkaira, de aztán mégis csak kinyitotta valahogy nagy keservesen) akik... kikoszarazzák a kéréjüket

— De az sem tehetet másképp, aki csakugyan nem akar férjhez menni. Kérem ne legyen igaz-talan hozzám. Olyan megelégedett, nyugodt életem van szegény férjem halála óta, akivel — hisz maga tudja legjobban — sohasem voltam boldog, hogy nem élvezhettem elégsé a jelent. Független, szabad vagyok. Más kötelességem nincs, mint a leányomat szeretni és fölnevelni s s ez kitölti egész életemet. Lássan, ha feleségül mennék magához, megrövidíteném gyermekemet a szeretetben, akkor már csak félig volnék az övé, ha ugyan le nem foglalna egy ilyen szenvedélyes fiatal férfi, mint maga, akihez — csak valljuk be őszintén — harmincöt évemmel vén asszony is vagyok; a maga harminchat esztendeje mellett.

S a „vén asszony” olyan kíváncsi néz ki, fűde piros ajkával, világos nyári blousában, mely hízogdon simul odó ruganyos kerekded idomaihoz, karcsu derékban végződve a sárga bőr öv alatt, hogy a férfi le nem veheti róla tekintetét.

— Tehát komolyan elutasít? Kérdi rekedt hangon, a nem állhat tovább ellen a csábnak, mit a szép asszony delején közelebbre okoz és meg-megfogja izmos markával a Bedeőknyé Karját, ott, ahol a blous ujja végződik.

— Nem utasítom el, sőt kérem maradjon ez-után is olyan igaz, jó barátom, mint eddig volt.

Szükségem van a barátságára s maga azt, mint lovagias férfi nem utasíthatja vissza.

— Eppen azért, mert férfi vagyok, akinek szíval, tüzes vér pengés ereiben, nem fogadhatom el barátságot, arra nem vagyok elég jó ember és nem elég öreg.

— Igazan van barátom, nem elég öreg hoz-zám, sem arra, hogy tizenégy éves leányomnak monoha apja lehessen. És azeliden lefejtí karjáról a férfi kezét.

Most egy kipirult gyermekleány ront be a kert rácsajtájan. Olyan komoly barna szemek vannak, mint édes anyjának s bőre is olyan hamvas, barackvirágszínű. Különben amolyan hosszú kezű, lábú, sovány bakfi, akinek most semmi sem áll jól, ha a nagy lányt affectálja egy-szerűen nevelésé, ha pedig gyermekes akar lenni, esetlen.

— Mamám, édes mamám! (rá sem ügyel a férfira, ki bosszusan húzálja bajuszát) azt mondja a papák Annája, hogy cirksusz érkezett a városba. Menjünk be megnézni.

— Most rögtön parancsolt?

— Igazán! milyen tetszik lenni! nyafog a lány. Jérom! piros málna! S a másik percben már ott gázol a veteményes ágyban, hogy a kerítéshez jusson, a málnabokrok közé.

— Ida, ida, soh'se jön meg az eszed! Leórey eközben azt gondolta, hogy neki most már nincs is itt keresni valója. S hogy elbucsuott Bedeőknyétől, hideg, udvarias akart lenni, de az sehogysan sikerült, mert

elegendő van, szaporítani a széthuzó elemek számát, s pusztá párttaktikából oly eszközöket használni, melyek nemhogy erősítsenek, de inkább gyengítik a magyarság helyzetét.

Bizony-bizony sok mássa van szükségünk
mielőtt a választási jogot kiterjesztjük
olyanokra, a kik akármilyen nyelven írni és ol-
vasni tudnak. Ez bennünket éppen nem
erősítene.

HIREK.

— A honvédség köréből. A magy. kir. honvédség Nagy-Kanizsán állomásozó 20-ik gyalogezredéből áthelyeztettek a 8-ik gyalogezredhez Lugosra: Munkácsy Adolt őrnagy és dr. Bruck Béla ezredorvos. Ide helyezettett Demeter Béla őrnagy a 17-ik honvéd gyalogezredből.

— **Tiszteletjes.** A nagykanizsai járás főszolgabírájánál Viosz Ferencnél szerdán e hó 27-én tiszteltelt a járás jegyzői kara Ferenczy János kiakomárai körjegyző, a járási jegyző-nyesület elnöke, vezetéke alatt. A küldöttség vezetője lelkes szavakkal üdvözölte az új főnököt, ki jónakaratúul biztosítva bocsátta el a küldöttséget, melynek minden egyes tagjával, az illető község ügyeiről huzamosabban beszélgetett. A tiszteletjes bán a jegyzői-kar ülést tartott, melyen több napirenden levő kérdés nyert elintézt.

— **Eljegyzés.** Reich Samu kereskedő Bécshől, eljegyezte Neufeld Henrik borkereskedő leányát Hermína kisasszonyt Nagy-Kanizsán.

— **Házasság.** *Schwarzenberg* Károly vrbov-
koi mérnök pünkösd vasárnapján tartotta eskü-
vőjét *Schwarz* Angella kassaszenynyal. Alsó-Dom-
borbánn. Mind a polgári, mind az egyházi szer-
tartás nagy és előkelő közönség jelenlétében törté-
tént meg. Koszorús leányok voltak: a bájos
Friedfeld nőverek *Légrádrol*. *Este* férjes lakki
volt, melyen kellemesen szórakozott az ünnepő
vendégsereg egész része.

— **Főispán bankett 1873-ban.** Lapunk egyik barátja, a legutóbb gróf dr. Jankovich László vármegyei főispánja tiszteletére rendezett bankett alkalmából közli velünk azok névsorát, kik néhai Hertelendy Kálmán Zalavármegye egykori főispánja tiszteletére 1873. május hó 27-én a régi Szarvas szállodában adott banketten résztvettek. A résztvevők száma 83 volt, kik közül időközben elhunyt 44. Az érdekes névsor a következő: Belus József polgármester †, Albanich Flórian főkapitány †, Tandor Ferenc főjegyző, Szakonvi József alkapiány †, Berényi József gyám †, Sámveber József városi tanácsos †, Újzselly Antal adó-ellenőr †, Juhász György v. számvényő, Plosszer Ignác v. mérnök, Stierbeczky Ferencz

v. katonaiügyi előadó, Bartos János v. kamarás $\dagger$,
Vagner Károly v. tanácsos, Kollárics János v.
tanácsos $\dagger$, Wlassics Antal kir. törv. elnök $\dagger$,
Gózoný Ferenc kir. törv. bíró $\dagger$, Gabelécs Imre
kir. törv. bíró, Molnár Alajos kir. törv. bíró $\dagger$,
Kántor Pál kir. telekkönyvvizsgáló $\dagger$, Míd Károly
kir. telekkönyvvizsgáló $\dagger$, Plichta Ferenc kir.
telek. hivatalnok, Albánich Kálmán kir. telek.
hivatalnok $\dagger$, Siskovics Jenő kir. adótárnok $\dagger$,
Szita Gyula kir. adótiszt $\dagger$, Gáspár Gusztáv
Henrik földhírtokos $\dagger$, Veszter Imre ügyvéd, Kovács
János járási szolgabíró $\dagger$, Berzay Elek k. r.
házfőnök $\dagger$, Kotek Nándor k. r. igazgató $\dagger$,
Zakal Zsigmond kir. aljárásbíró, Nemesz József
kir. tanfelügyelő, Koch Mihály ügyvéd $\dagger$, Koch
Adolf kir. járásbíró, Laubender Gyula távirat-
igazgató $\dagger$, dr. Laky Kristóf kir. ügyész, Bogyay
Ödön kir. ügyész, dr. Schreyer Lajos orvos,
Batorfi Lajos a „Zalai Közlöny” szerkesztője $\dagger$,
Hertelendy Béla ügyvéd, Győrffy János ügyvéd,
Ep-rjesy Sándor ügyvéd, Hirschl Ede építő-
vállalkozó, Káán Károly ügyvéd $\dagger$, Grünhut
Károly kereskedő, Albánich József ügyvéd $\dagger$, Knáusz
Boldizsár tak. pénz. könyvvizsgáló $\dagger$, Horváth
Antal ügyvéd $\dagger$, Babochay János ügyvéd $\dagger$, D.
M. Löwy kereskedő $\dagger$, Szolzer Gusztáv bank-
igazgató, Wlassics Ede kir. törv. igazgató $\dagger$,
Takács Zsigmond ügyvéd, Vilovszky József
táviratdász, Rózsavölgyi Antal tanító $\dagger$, Káán
Vilmos ügyvéd $\dagger$, Chisoraanyi Boldizsár m. kir.
postamester, Kéler Z-ignond ezredes $\dagger$, Mártin-
kovich Károly ügyvéd $\dagger$, dr. Preszburger Ignác
orvos $\dagger$, Hary István kir. vésztörő, Braunstein
Pál kir. törv. jegyző, Skubics Pál kir. törv.
bíró $\dagger$, Tuboly Viktor ügyvéd, Hauser János
kereskedő $\dagger$, Csemics Károly iparó, Ollopp Samu
kereskedő $\dagger$, Blau Pál kereskedő, Lövinger Ignác
kereskedő $\dagger$, Blau Lázár kereskedő $\dagger$, Lövinger
Izrael kereskedő $\dagger$, Biba Ferenc v. aljegyző $\dagger$,
Plihal Ferenc, kir. törv. bíró, Botty Károly v.
erdőmester, Rácz Antal orvos $\dagger$, Drerkes Lajos
örnag $\dagger$, Zánkó Nándor örnag $\dagger$, Gelich
Richard honvédezered, dandárnok $\dagger$, Darás
Zsigmond v. ügyész, ügyvéd, Varga Imre ör-
nag $\dagger$, Gáspári József iparos $\dagger$, Zsuzsner
Henrik v. pénztárnok $\dagger$, vendégkeppen Király
Pál országgyűlési képviselő $\dagger$, összesen 83.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai román kath. főgymnasium ezredévi záslójáról adóztak: Ebenspungner, Guzmán Vilmosné Hirschel Ede, Musset Ferencz, Nagykanizsai Takarékpénztár, Remete Géza 5—5 forint; dr. Hauser Jánosné, Weiser J. C., Vidor Samu né 3—3 forint; dr. Blau S., Brivio Pietro, Fialovits Lajosné, Fischel Flórián, Grünhut Alfrédné, Grünhut Henrik, Karczeg Béla, Morandini R. mári, Plihal Ferencz, Steru Sándor, Sukits Nándorné, Tóth László, ill. Wajdits József, Vecsey Zsigmond, Zerkovitz Albert 2—2 forint; Babócsay György, Bachrach Gyu. né, Bettheim Gyözöné, Blankenberg Vilmos, Blau Lajos, Blau Károly,

Deutsch Mórné, Dymont, Dobrovits Dezső, Eng-
länder Ottó, Fesselhofer József, Fischl Pálné,
Gstettner Vilmos, Gstettner Salamon, Hirschel
Arminé, Karlchmaroff Leóné, Löwinger Ignác,
Löwinger Lajos, átv. Lengyel Ignáczné, Mayer-
hofer Sándor, Maschankzer Mórné, dr. Neumann
Edené, Pikéty Gusztávné, Prager Béla, dr. Rauch
Zsigmondné, Rapoch Gyuláné, Rosenfeld Adolf,
Rosenberger Salamon, Rosenberg Emilia, Rosen-
berg Paulin, dr. Rosenberg Mór, Rothschild
Jakab, Ségereczné, Schön Eugénia, Scherz
Richardné, Sünnegi Kálmán, Sargory Oszkár,
Sierneck Zsigmond, Török, Tóth Györgyné, dr.
Tripammer Rezső, Tripammer Gyula, dr. Tuholy
Gyuláné, Vidos József 1-1 főt; Tanber
Alajosné, Ehrlich Richard, dr. Fried Ödön,
Kreiner Gyula, Sauer Edené, Strém Bernát,
Weisz L. és F. 50-50 kft. Az i. i. adakozók
fogadják a legforróbb hálát a tanári kar és az
ifjúság részéről ezen igazán-gyönyörű emléért.
Az igazgatósig.

— **A tűzoltóság köréből.** A nagyka-izsai önk. tűzoltó testület parancsnoksága ez úton köszönetét nyilvánítja *Fekete József* urnak, ki a tűzoltó testületnek egy dísz- tiszti csakot volt szíves ajándékozni.

Nyilvános nyugtárak. A nagykanizsai I—VII. kerületi községi nép- és polgári iskolák részére az ezredéves fülnepélyre az iskola gondnok által bevezetett 3 drb. szászolt költő-égre szívesek voltak adakozni: Ebenpanger Lipót, Ebenpanger Leo 3—3 forintot; Remete Géza 2 litot; Mikos Géza, dr. Tripammer Rezső, dr. Szukics Nándor, Tóth László, dr. Neusiedler Anna, Vécsey Zsigmond, dr. Pachinger Alajos, Simon Gábor, Eperjesy Sándor, Sümei Kálmán, Varga Lajos, dr. Bentzik Ferencz, Löwy Adolf, Rajcsik Gyula, Benus Lajos, Weismayer Márk, Eperjesy Gábor, dr. Brod Tivadar, Bartos Géza, dr. Fried Ödön, Sebastian Lajos, Knortzer György, dr. Neumann Ede, Nith Norbert, Németh Ignác, Récsy György, dr. Szűts Miklós, dr. Plosszer István, Oszterhuber László, dr. Kiss István, dr. Löke Emil, Tripammer Gyula, Unger Ullmann Elek, Faics Lajos 1—1 forintot; Szalay Lajos, Kovács Károly, dr. Gerő József, Bün Samu, Fischl Pál, Stirling Sándor, Prager Béla, Plosszer Imre, Goldschmid Dávid, Venczel Rezső, dr. Rothschild Jakab, dr. Kreislér József, Schultz Károly 50—50 krajczart. Összesen befolyt forint 48 50.

— **Felülfizetések kimutatása.** Az „Első nagykanizsai magyar asztalhármaság” jötekenyeleu egyesület* 1. évi május hó 3-án tartott tánc-
vacsorán felülfizetési kegyesek voltak: Mayer
József, Feiner N., Schwarz Ignác, Toth Sándor
1—1 frtot; 48-k ezredből a „Haza megyénk
Club” 2 taja 65 kr.; Feislinger József, Sölet-
ormos Géza, Fabik Tivadar, Galuvics András,
Princ János, N. N. Kobált N. 50—50 kr.;
N. N. 30 kr.; Vajda Ferencz 25 kr.; Munkácsy
Nándor, N. N. 20—20 kr.; Szferuat N., Stocker

csak duhos volt, — és még szerelmesebb mint valaha.

Ida kikísértte a kapun és gyermekek elragadtatással nézett utána, amin! karcsú pejióvát dől-
czenen mekölve, vágtatóit végig a falu egyetlen
uticáján, hazafelé a tanyára, mely félóra járás-
nyira van ide.

Csakhogy otthon sehogysem találta magát, azért estére bement a városba, egy kis büfélejtőre.

Az Arany Csillag-hoz a kőhelyi kompánia tári karokkal fogadta. Eppen kupóra jött, mert cundarul unoztak. A kis mérnök olyanokat ásitott, hogy majd kibukott a szája és elkecserecsében mennyire-földre esküdözött, hogy elhelyeztetni magát ebből a nyomorult fészekből. A pénztárnok, aki nagy sportsmann, a biciklizés üdvös mivoltát fejtegette az ember szellemi és testi fejlődésére a bóbiskáló tanárnak. Ott volt még két fiatal doctor is, az egyik kis theat irott rum és cirom nélkül, a másik ellenben fekete kávézott. Egy melabus, barna vigecz kitogástalan nyakkendővel a nyakán és „Politjaches Volkblait”-al a kezében, ült két deci műkaros mellett, az egyik sarokban. A borjú állában állva dült a falnak a tátoit szájjá behunyt szemmel félig alva, félig ébren, azt álmodta, hogy fizetőpinczer. A kávéorrás-tündére meg bágyadtan mosolygott trónusán, a nagy tűkör alatt, a soapssos üvegek közl.

Nó volt öröm, hogy Leőrey belépett hozzájuk. Csaptak is egy olyan reggelig tartó, első osztályú murit pezsgővel, cigánynyal, nótával, tánc

cal, kasziros trajlaval, sok fekete kávéval, néhány rendbeli ö-szevesszéssel és több rendbeli kibeküldéssel garnírozva — hogy a jó kisvárosiak mánap egyeből sem beszéltek.

De hát az mind nem segített a Leőrey Andor hajón, sőt egy erős kaizenjammerrel toldta meg. Vagy két hétig duzzogott a szép asszonyra; de tovább már nem bírta kiállani s akkor ismét beállt hozzá, hogy folytassa ott, ahol ültőjára elhagyta a nótát.

Bedeőkyn nyugodt, szívélyes barátsággal fogadta, anélkül, hogy szemrehányást tett volna neki két heti elmaradásáért, ami csak fokozta a férfi szenvédelmet a elgondolta magában, hogy ez az ember képes volna őt akár egy évi távollét után is éppen így fogadni, — amint ma teszi.

Nem is igen maradt el ezután egy napra sem. Belátta, hogy nem érdemes. Egeszen megszoktak így egymást a helyzetet. Az asszonynak szinte hiányzott, ha egy nap véletlenül kimaradt lovagja.

— El sem tudom képzelni magát, szólt egy nap Bedeckyné neki, hogy milyen képet vágnak hozzá, ha véletlenül igent mondanék? Azt hiszem nagyon ügyetlenek volnánk mindketten abban a szokatlan új helyzetben.

— Én nem. Próbálja meg.
De annak eszebe sem jutott. Csak játszott a
tüzzel).

Két év telt el e közben, anélkül, hogy a helyzet változott volna valamit. Csak Idából lett viruló hajadon. Olyan szép, mint az édes anyja.

Uyanaz a junói alak, amit Bedeőkyné megörzött leánykora óta, ugyanaz a keeses rengő-ringó járása az 'az edes, szép arc'. Már némi hivatásbőbbségű bőségsinak, hosszú ruhát hordott és egész komolyan készült a menyebálra. Az volt első fellépése a nagyvilágban. Bizony nem vallott vele szégyent az anyja, már amikor belelépet a tánc'emberbe, mindaketen teljesen egyenlően állította, habos fehér selyemben, senki sem mondta hogy nem testvérek. Még a kaméla csokor is egyforma a kezökben, amivel Leórey lepte meg őket. A szép asszony pedig azzal köszöntö meg neki, hogy megfenyegítte az újjával és kedves duzzogással szölt hozzá:

— Csak rótsa nekem azt a gyereket!
Leórey, kinek pompás alakja idealisan érve-
nyesül a remek szabású frakkban, mosolyogva
hajlaja meg magát előtte anélkül, hogy egy
szót is felelne rá, aztán karját a dereka köré
fűtve, elvegyülnek a táncoló párok köre.

Idának is szaporán megtelt a tancrendje. — Ugyancsak körülrajongta a vidék aranyifjúsága. Ezy négyest Leórey is táncolt vele. Hogy bekövetkezett a szünóra és a közönség visszavonult az étterembe, Leórey és Horváth Aladar egyszerre nyújtottak karokat Bedeökönyének. (Ez a Horváth mindég nagy tisztelője volt a szép asszonynak, de Leóreytól eddig nem tudott hozzájutni soha. Különbözt javakorbéli özvegy, major, akinek Idával egyidős leánya van.) Hát elég az hozzá, hogy Bedeökönyé a Horvát karját fogadta el, mialatt bizalmasan fordult Leóreyhez:

család, Ujbelyi Ferencz, Nagy Antal 10—10 krt. Összesen 9 frt 50 kr. Miért is hálas köszönetnek ad kifejezést a vi. alomrendező bizottság.

— **A júniusi ünnepségek rendje.** A hivatalos lap a következőkben közli a júniusi ünnepségek egész sorrendjét:

Pénteken, június 6-én d. e. 9 órákor: A koronázási jelvények átvétele a királyi palotában, hol június 5-én, 6-án és 7-én közszemlére lesznek kitéve. Ö Felsőgei és a legfelsőbb uralkodóház tagjai ez alkalommal nincsenek jelen.

Szombaton, június 6-án d. e. 10 órákor: A királyi palota épülő új szárnya alapkövének letétele ö felsége és az uralkodóház esetleg Budapestben tartózkodó tagjainak jelenlétében.

Vasárnap, június 7-én d. e. 12 órákor: A főispánok s utánuk Budapest fő- és székvaros küldöttségeinek fogadása ö felsége által a kihallgatási teremben.

Hétlőn, június 3-án reggel 9 órákor: A törvényhatóságok stb. hódoló díszmenete. Ö Felsőgei és az uralkodóház tagjai a királyi palota erkélyéről szemlélik meg. (Azután a koronázási jelvények átvétele az országházba a hódoló díszmenet kíséretében.)

Délután 12 órákor: Ünnepi ülés az országházban a kir. hercegek jelenlétében. A királyi herceggasszonyok az emelvényen lesznek.

Délután 2 órákor: A magyar országgyűlés ünnepi fogadása a királyi palota nagytermében ö felségei s a kir. hercegek jelenlétében. — A kir. herceggasszonyok az emelvényről vesznek részt az ünnepen.

Délután 3 órákor: A koronázási jelvények átvétele s visszahelyezése a korona helyiségébe. Ö felségei s az uralkodóház tagjai ez alkalommal nem lesznek jelen.

— **Millennárius majális Csurgón.** Lapunk egyik kedves dolgozójáról írja: Hímba csak Csurgón mindig jól lehet mutatni. Ez az igazság soha sem hazudtolja meg magát, pedig máj. 15-án ugyancsak minden elene esküdt a mulatóságnak. A „Cséke” erdő legzesebb részét választották ki a majális színhelyül s a deák ifjúság teljes erővel és ambícióval tározott s dolgozott, maga is, hogy minél szebb legyen. A nagy nap reggelén szokatlan bővvel tűzött a nap s az igen terhes felhők kezdtek dagadozni, de mindenki csak legfeljebb futó esőre számított. Délután 2—3 óra között várta a rendezőség a vendégeket, de biz ezek nem mertek kimúlni a a nagy természetes hideg esőben. Rövid tanácskozás után elhatározták, hogy bemegyünk a városba és a „Koronán” fogunk esőre táncolni. Siettek a deák-ágot összedobolni, mert már csak egy szaladt nyakunk közé, utközben folyton erős megrovási koldokban reménytelen az időjárás. De hisz ez kellemetlen kaland is volt ám; azok a szegény kis deákok olyanok lettek, mint az öntött ürge, a rendezőség busuli.

„Fuccs! vége a majálisnak, nem jöhet a vidéki publikum se este, úgy be van borulva.” Hanem aztán az este mindenért kárpótolt bennünket. Hogy honnét került az a sok szép leány és asszony: magam se tudom. Nagyon sokan voltak s parját ritkító tűzes kedvvel táncolt mindenki s már a hajnal derengett, mégis folyt a csárdás. Szólt a zene s a régi dal régi dicsőségéről. A bicskásoknak újult somogyiak kitétek magukért, hah! a bicskások mulatságai régi fogva jó hírnévnek örvendtek (e sorok írója is somogyi születésű, tehát „bicskás”). A hol lelkes ifjúság és derek rendezőség van, ott nem csuda, ha minden kitűnően sikerül. A rendező bizottság elnöke: dr. Héjjas Imre tanár, alelnök: Drasnay Géza volt. A négyeseket körülbelül 60 pár táncolta.

— **Ezerévi ünnep Mihályon.** Somogy-miháldi levelezőnk írja, hogy ott is lélekemelő módon ünnepelték meg az ezerévi nemzeti létet. Reggel 8 órákor a miháldi, sandi, fazekasdecsai és szentjakabi tanuló kitanítók vezetése mellett kórkárásan, szalagosan, zászlókkal vonultak misére. A képviselőtestület díszgyűlést tartott s onnan szinten lobogó alatt ment a templomba, mely ez alkalommal gyönyörűen volt díszítve. Molnár János plébános a templomban hazaszeretettől áthatott beszédet tartott a telnöknek, kint a templom előtti téren pedig a gyermekeket lelkesítette gyönyörű beszédben. Buzássy László tanító itt felolvasta a magyar nemzet tömören megírt történetét; a gyermekek szavaltak; énekeltek a Hymnus és Szózatot, mikkel könyvezésig meghatották az eszerekre menő közönséget. A szülők és a közel vidékről összesereglett nép lelkesedését leírni nem lehet. Délután a gyermekek és a felnőttek tenger sokasága zenező mellett vonult a közeli urodalmi fenyesbe, hol majális volt, melyen a vidék intelligenciája is részt vett. Az iskola kegyura: Pallini Imre László ur és neje: szül. Bittó Ágnes úrnő ez alkalomra szép zászlót ajándékoztak az iskolának.

— **Bérletjegyek a vidékiek számára.** A vidék nagyobb városából, legfőképp a fővárosokhoz közel eső városokból, valamint olyan helyekről, amelyek gyors és közvetlen vasúti összeköttetésben vannak Budapesttel, már eddig is számos kérezősködések érkeztek állandó kiállítás bérletjegyek dolgában. Azok a vidékiek, akiket a dolguk vagy az érdeklődésük majdnem minden héten néhány napra Budapestre hoz, a kényelem és a takarékoság szempontjából is óhajtanak állandó érvényességű jegyekkel birni, de nagyon természetesen mérsékelték áron akarnak hozzájárulni, mint a budapestiek, akik szünet nélkül, mindennap használhatják bérletjegyüket. Ezeket a méltányos és igazságos kívánságokat, ha bevetve, a kiállítási jegyiroda (Budapest belváros, Gizella-ter Haa-palota) elhatározta, hogy a vidék számára is ad ki állandó, a kiállítás

egész tartamára érvényes bérletjegyeket s ezeket azonnal meg is küldi bárhová, ha a szükséges arányok és az összeget beküldik. Mivel a vidékiek nem használhatják jegyüket olyan sürten mint a fővárosiak, a jegyiroda ezeket a jegyeket fele áron adja, még pedig a buszforintot állandó bérletjegyet tíz forintért. 12 évesnél fiatalabb gyermekeknek a bérletjegy 5 forint 50 krajcár. Az összes állatkiallításokra érvényes állandó bérletjegy a jegytulajdonosok számára 2 forint. Ezek az állandó jegyek sokféle szempontból ajánlatosak a vidéki közönségnek. Előbbben a berlők bárhol beléphetnek a kiállítás területére, míg a napi jegyekkel jövők csakis a tounique-ken keresztül mehetnek, ami néha nagy idővesztéssel jár. A bérletjegyek nagy előnye az is, hogy a jegytulajdonos bármikor kimehet és újra visszamehet a területre, anélkül, hogy hosszadalmas jegyváltással és várakozással kellene az idejét tölteni. A bérletjegyeket személyesen, vagy levél útján is meg lehet rendelni.

— **Sütőiparos kongresszus.** A „Hungaria” magyarországi sütőiparos-egylet f. é. június hó 6-án Budapesten „országos sütőiparos kongresszus” tart. A hozzájárulási díj 1 frt 25 kr., bejelentések f. h. végeig „Hungaria” sütőiparos egylet Budapest III. Dob uca 66. sz. alatt beküldendők.

* **Eladó cimbalom.** Egy teljesen új, kitűnő gyártmányú szalon-cimbalom jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Színészet.

Szombaton: május hó 23-án a „Cremónai hegedős” operát megelőzőleg „Taborin felesége” 1 felvonás tragikomédia került színre. A tragikomédia meséje röviden elmondva a következő: Taborin komédiás előadást tart, melyet igen előkelő társaság néz meg. Előadja egy megcsalott férj keservét. Játék közben fellebbentti azon függönyt, mely az ő deszkái lakárából elválasztja és mit látnak szemei? Szenvedélyesen szeretett neje egy testörrel enyeleg, mi alatti ő keservesen keresi kenyerét. A vendégek egyikétől kardot kér és leszurja nejét, ki a vendégek között álltára szörnyen hal. A vendégek a bosszúért kiállo férj kiűzéseit, a nő meggyilkolását művészi tökélyvel előadott komédiának tartják és többzörönként tetszésüket nyilvánítják Taborinnak az eleh előadásért, míg végre megtudják, hogy a komédia szomorú való-ág. Taborin rendőrkért kiált és ezzel a függöny legördült. Somogyi Taborin szerepében teljesen megelégt; neje, Franzisquine szerepében Breznai Anna hozzájárult az előt szép sikerhez. Ezt követé a „Cremónai hegedős” Hubay Jenő nagy kedveltségnek örvendő operája. A modern olasz zeneköltészet nagy hatást ért el rövid, egy-két felvonásban játszó zenésített drámáival, minek leglényesebb bizonyítéka a „Parasztbecsület” és

— **Maga meg kedves barátom, legyen olyan jó és hozza be Idát az étterembe.**

Ida meg ott aprózta a csárdást, Almásy főnaggyal, a cigány előtt.

Mire Leórey bevezette az étterembe, Bedeókyne körül már egy hely sem volt üres s így az asztal másik végén ültek le. Leórey, Ida melé telepedett, s szótalanul nézte onnan, hogy Horváth milyen bizalmasan sugdos a Bedeókyne fülébe. Idát meg a főhadnagy foglalta el. Mikor már az egész bálközönség betöltött vacsorázni és pincért abszolte nem lehetett kapni, hogy valamit hozzon az embernek, a főhadnagy maga ment a csukrázába, hogy Idának foglyalattal szolgáljon.

Ida egy ásitást nyomott el legyezőjével, mikor a főhadnagy távozott, aztán mosolyogva nézett szomszédjára, ki mogorván ült mellette, le nem vés szemeit az asztal másik végén ülő párról.

Nézze csak Leórey! szólt most a leány, mintegy hirtelen megkaparva egy gondolat által, nem muszáj ám magának engem itt gardírozni. Ha unja magát, elmehet az urakhoz, akik ott pezsgőznek a másik asztalnál, vagy a hová akar.

A férfinak arcába szökött a vér. (Ejnye! ejnye! hát egy ilyen tacsók fog rám pirítani!) s erőletett mosolytal fordult hozzá:

Igen, elakar küldeni? hogy zavartalan mulathasson a főhadnaggyal! Csak hogy nem megyek ám el, mert a mama rám bízta magát.

Volt valami maliciozus rendreutasítás a hang-

jában, amely Idát kislány korára emlékeztette. Azért ingerülten vágott vissza.

— **Maskor ne vállaljon el ilyen kellemetlen megbízást.** Aztán hálaan mosolyogva nyult a fagyalt után, mit a főhadnagy e percben nyújtott neki.

Később oda jött a cigány az ő asztaluk mellé. Az Ida nótáját elhuzta háromszor is. A lány elragadtatással hallgatta, halkan dudolva hozzá a szöveget:

Orgonaág, én gyönyörű virágom!

Mikor pedig bevégeződött a szünóra, Leórey ismét karját nyújtotta Idának, mit az olyan kelletlenül fogadott el, hogy alig tette ujjai hegyét a karjába. A férfi alkalmat talált megkérdezni tőle:

— **Hát csakugyan olyan kellemetlen volt magának az a megbízás, amit elvállaltam?**

— **Dehogy is!** felelt a lány, el voltam ragadtatva a szeretetreméltó szomszédság által.

Többet nem beszélhetek, mert eljött érte a táncosa. Hajnal felé aztán, hogy a nők távoztak, néhány mulató magyar még ott maradt a hosszú asztal mellett. A Duka Bercei bandája szízzel, lélekkel muzsikált nekik. Ők pedig itak, énekeltek, barátkoztak és busultak. Kinek milyen volt az erkölcsé.

Nem tudom melyik lehetett, aki úgy öt óra tájt elvitte a bandát s főispánék ablaka alá, ahol Bedeókyne volt szállva a lányával. Ott aztán megint elhúztak azt a búbasz szép magyar nótát, hogy:

Orgonaág, én gyönyörű virágom!

A rá következő héten Leórey háromszor volt Bedeókyne-nél a mindég ott találta vagy Horváth Aladárt, vagy Almásy főhadnagyt, vagy mind a kettőt. Nem lehet mondani, hogy valami nagyon örült volna nekik.

Negyedszerre aztán, mikor egyiket sem találta ott, Ida volt otthon egyedül.

— **Isten hozta! foglaljon helyet. De nyomban utána tette azt is, hogy: Nincs itthon az édes anyám.**

— **Ez annyit jelent, hogy elmebelek, egyhangulag?**

— **Dehogy is, miattam maradhat, azívesen látom.**

A férfi leült és fürkészőleg néz a lány arcába, kinek fehér kendő van fején, melyen a szemébe huzva.

— **Hiszen maga sirt.**

Ida elfordul tőle.

— **Mi volt az? mondja meg nekem. S közelebb hajlik hozzá, iparkodva szembe nézni vele.**

Ida nem felel.

— **Nincs bizalma hozzá? Lássa pedig én érdemes lennék rá. Éa hátha segíthetek a baján?**

Annyi melegség nyilvánul hanyjában, hogy a lány csodálkozva réz rá.

— **Megmondjam?**

— **Kérem.**

a „Bajazzok” mesés sikere. E két műben az események gyors egymásutánja, a tragikumnak viharzerű lezajlása, párosulva a mesteri hangszereléssel, hiven a szöveghez alkalmazkodó zenével oly egészséges benyomást tesz, hogy szinte ellenállhatatlanul kínálkozik az utánzása. És mégis eme hatást biztosító momentumok közül Hubay csak a rövidséget tartotta szem előtt, zeneszerzői individualitása egyébként a lyrai térre utalja. — A mű története Iulia mosolygó ege alatt a múlt század közepén játszódik. Cremonában, a világhírű hegedűk városában a magisztratus kitüntetésért a legjobb hegedűk készítőjének, de minden kitüntetésnél többet ér Ferrari mester Giannina leánya, kinek kezét szintén a győztes fogja elnyerni. Nagy ezért a verseny a pupos Filippó és a deli Sandro, Ferrari mester két tanítványa között. Köztük Filippó az ügyesebb s már előre mindenki neki ítéli a pálmát. Filippó a verseny előtt találkozik Giannával, eljátszik előtte egy dalt. A mesteri hangzer burajaiba önti forró szerelmét, lelké mélyéből kel a nagy melódia s a leány könnyekig meghatva hallgatja. Filippó érzi, sorsának most kell eldőlni, a feledő remény hangján kérdegi Giannától: „Ez te sírsz?” Giannina bevallja, hogy csak óvó módon lehel, s Sandrot szereti. Filippó nem akérva Giannina boldogságának útját állani, nemes cselekedetre határozza el magát. A hegedűket titokban elcseréli, saját hegedűjét téve Sandro tokjába, hogy így a győzelmet ennek biztosítsa. A verseny alatt, miközben Filippó a lemondás keservével küzd, berohan Sandro, lelkiismeretfurdalások közt bevallja Filippónak, hogy család módon a hegedűket elcserélte, Giannina kezét elnyerendő. Filippó felvilágosítja Sandrot, hogy a hegedűket ő már előzőleg kicserélte s így azok most visszacszerelhetők. Sandrot kétségbeesés szálja meg, ellenben Filippó az eseményekben a sors ujjmutatását látja, szerelmének engedve, a verseny helyére siet, hogy jutalmát elnyerje. A második képet a jutalom átadása tölti ki. A podesta Filippó nyakába akasztja az arany érmét, míg ez Giannina kezét Sandro kezébe téve, szerelméről végleg lemond. — Hubay zenéjében kevés az eredeti, de annál több a hatásos rész. A szöveg minden jelentősebb bonyodalom nélkül szerencsén megoldással végződve, a zene dramatizálására csak kevés anyagot nyújt. Mindjárt az első karének erőteljes ritmusával s igen eredetien beleszólt, hegedűhangokat utánozó hangszereléssel megragadja figyelmünket. Kiemelendő még egy, az egész partitúrán keresztülvonuló Mozart stílusú vezermotívum. Filippó Wagneres, végnélküli melódiaja belépője után következett a mű vége de resistanceja, a híres hegedűsola, mely minden ízeiben elárulja a csodajelenetnek szemlélő szerzőjét. Kolumbán Béla a zenekar első hegedűse különlegesen erélyre is jutatta a solo szépségét, zajos teltséget aratott kitűnő játékkal. A hangszerelés az első képhez finomabb, a másodikban erőteljesebb, egyébként pedig nem szólhatunk hozzá, minthogy a kis, de különben jeles zenekar

mellett a partitúrának csak skelettjét hallottuk. A szereplők közül kiemelendő Juhász Ilona. Giannina szerepében, ki tökéletes énekével és sikerült játékkal az est normális sikerét biztosította. Kis Pista mint Filippó énekben és játékban egyaránt jeles volt, míg Perényi mint Sandro nem igen tudott szerepébe beleegedni. Dicsérattal kell még felemlitenünk az univerzális Polgárt, Ferrari mester szerepében. Enek- és zenekar egybeegyesítő működtek, főleg az utóbbinak teljes elismeréssel kell adoznunk. Elismeréssel kell Somogyinak is adoznunk, hogy a magyar zeneirodalom a sikerült termékének megismerésére alkalmat nyújtott a közönség azon részének, mely különböző okokból nem járulhat Budapestre vagy Bécsbe, hogy az őket érdekítő műveket mintaszerű előadásban élvezhesse. De hol volt ezen előadás alatt a közönségnek ez a bizonyos része?

Vasárnap délután a szorongásig megtelt a színház minden zsege-zuga. Az igazgató jóvótából ingyen előadás volt. Színre került Nani népszínmű, de úgy megrövidítve, hogy ingyen tényleg már nem lehetett kevesebbet adni.

Vasárnap este zsufolt haz előtt mutatták be először Beóthy László: „3 Kázmér” című énekes bohózatát. A közönség szívesen fogadta és az egész előadás alatt jól mulatott az ügyesen megírt és kitűnően rendezett ujdonságon és így a szereplőknek bőven kijutott a zajos tapsból. A siker oroszán része Juhász Ilonnak és Méndros Kornéliának illeti. E-á Margit kedves szerepében öntötte lényének minden szeretetreméltóságát dalban és prózában egyaránt, míg második Ellen Bleck pikáns amerikai hölgy szerepét játszotta nagy bravúrral. Részvett még a méltó elismerésre Borsos Endre (Gelb Aron) ez a komoly ambíciós fiatal tehetség, ki bizonyos diszkrécióval játszotta meg a legneveltegebb karikatúrát egyikét, a nélkül, hogy a hatásadászó komikusok tulzós csúfolásait kereste volna. Polgár Sándor John Suck zenebohó szerepében ismét nagy sikert aratott. Bodroghy (Aszalay Elvira), Gyarmathy (Kolotay Kázmér), Erdélyi Miklós (Pista), Benkő János (ösv. Fehér), feltűnő elismerést érdemelnek sikerült alakításukért. Bogdár János (huszár kapitány), Rátonyi Stelánia (Borcsa) szintén megvoltunk elégedve.

Hátson ugyanez került színre. A rendező ur a dekorálásnál kevés figyelmet tanúsított, pedig a repülő kulisszák közölkentek a darabot rendez menetből, amint ezt a „3 Kázmér” bemutató előadásán észlelhette is.

Kedden a „Kis hőrsőgöt” ismételték meg főleg üres ház előtt, pedig a kedves kis bohózat megérdemelné a közönség figyelmét. A kasszámu, de intelligens közönség méltó elismeréssel jutalmazta Kérdi Julián és Polgár Sándor ügyes játékát.

Szerdén a „Szultán” operette adatot. Csütörtökön a „Cremonai hegedűs” ezt megelőző Tabarin felesége.

IRODALOM.

— **Munkácsy Mihály.** Árpád honfoglalása. Kérettel együtt 132 cm. hosszú és 82 cm. magas. Sainarany keretben, szőlő levél díszítéssel. Diófa keretben bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. fekete vagy barna fényezett keretben (iskolák számára). **Nándorfehérvár felmentése** Hunyady János és Kapistrán által 1456-ban. Festette **Osibis J.** Kérettel 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Erzsi Niklós** kiróhanása Szigetvárról. Kérettel 1 m. hosszú és 73 cm. magas. Aranyozott antik keretben. **Festay Árpád.** „Árpád és a verek” és „Aldona Hadurnak”. A „Magyarok bejövetele” c. körképnek részletei. Kérettel együtt 120 cm. magas. Mindegyik kép: Sainarany-keretben, szőlő-levél díszítéssel. Diófa keretben, bronz-betéttel. I. sz. aranykeretben. II. sz. aranykeretben. III. sz. aranykeretben. **Conceptio immaculata.** **Murillo** festménye után. Készült rézmetszet. Kérettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Arany relíeffel ellátott fekete keretben. **Madonna Sixtina.** Rafael festménye után készült rézmetszet. Kérettel együtt 120 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyrelíeffel ellátott fekete keretben. **Madonna. Ebert** eredetije után készült színyomat. Kérettel 116 cm. magas és 93 cm. széles. Aranyozott antik keretben. **A menyasszony Alma.** **Martens** eredetije után készült színyomat aquarelmodorban: I. sz. diszkeretben, 90 cm. széles és 70 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles, 74 cm. magas. **A menyasszony ébredése. Leffer F.** eredetije után készült színyomat aquarelmodorban: I. sz. diszkeretben, 90 cm. széles és 79 cm. magas. II. sz. antik aranykeretben, 85 cm. széles és 74 cm. magas. **Öt félszék I. Ferenc József.** Disznos aranykeretben. Egyedül rakta és képviselőséget Nagy-Kanizsa és vidékére Fischel Pál könyvkereskedésében, hol a képek megtekinthetők és esetleg részletezésre is megrendelhetők. Vidékre csomagolásért saját költségünket számítottuk.

Göcseji leveledzés.

IX.

Ferdafa, 1896. május.

T cz.

Tudós Szörkeztő Ur!

Azondai az langvini Mestor Ur Komán Uram a muliokrikba, ho fordújjak feő ha még ögyször Kanizsába bögyöködöm. Mán hogy Langvize fordújjak feő, ha Kanizsába esetközik az járásom.

Mögigertem Nékije, mér ömémrem a seozé gyárásmat, aki némilegöleg Göcseji. Ötet is méll érselmek bilintölök Ferdefahol, mér mikő három esztendeji nekövetközött tölünk, felextendeji füzetsaigval maratúnk jelölög adóssak. Tiesölöt böstölöte mondova, még mostlag sön attuk mög nekije, ho belözökkencük az hazafüszessz potya feleködötejibe.

Mikő mögjelötem, látom, ho lámló van a kiskölán.

Azondai az Mestor Ur Komán Uram:

— Millenjum van Kala Pál Ur, azir, lebög az lázöl.

— Ha látom, hön van?

— Gyöljök valamvel, emögünk az Bajusz Jantai saógorhol

Komáromban misére.

Az templomba föstelepettünk az magaba, ahon az Bajusz saógor az trombitás masinába helyöködött. Öczsö tsak tsingetnek: a Saógor tapogati, rugdali a szörzámot, intölög az fejvel jobbra, balra, de mivelöl sönki sön megödközött, hát oda ragtam én az jobbik száromme, mire az Bajusz saógor-küssöte hogy: jaj!

— Sömmi haj, maj rákomantok a szöklöme az bitölögökre, ha sön szónak. Mög az sön baj Saógor ha valaminek jas lábat mögrogik.

Tsitölötök, mér gyölte az Feöltsitelölö Ur misénnyl.

Szipón szót a is, az trombitás masiná is, mög az Saógorom is. Illet mög sön öttem. Mikő az Bajusz Saógor mögunt a szip ineköt, mingyá küfordött a szótárl az Feöltsitelölö Ur, — feő szött díjakul: hó önekölje esötöt, mögöt az másimák.

Ögyször tsak szöt láttak. — Mögnözöm az külső helyöközöt is. gondúttam ögy magamba. Hát az tempelom mellett hummi fekete máksömetek gyömösöttek jas mosárba, esat föölvel jó bögyüszölötk. A sögyözik embör mög tüzes vaspinakálóval bögdöste, ho töltötenk.

Mingyá möghatöröstem, ho én is ögy tsöszöm. Mikő haza írtém, elötvözöm az felesigöm szötör mosárgyát, jó lakattam mákvel mög föölvel. Löföktöltem, esat tüzes vasvel pinakáltam jas hátulát.

Nem jas mosár, a szynjukom pukkant el. mér küögtem az moszara feneköl, aki a szö ögyetlen szanyaji ju-sa vaót.

Szöröntsémre hövatalos utra köllött indítványoznom. Az Wejszbergöl Bodenöknöl leöblölöttem jas szögyömet.

Továbbl pár sor bötvötesömög maradványostam jelölög én

Kala Pál Ur X
küszavazott baktör.

Közgazdaság.

A trilextálaltalános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) mult hó 29-en tartott 64-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1895. évi mérleget. Az előtűnk tekvő igen terjedelmes szárazmadat 54 oldalra terjed és számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. A mérlegek valamint a nyereség és veszteség-számlák már az 1896. március 5-iki oszt. miniszteri rendelet értelmében vannak felalítva. Az évi jelentésből látnak, hogy az életbiztosítási osztály díjtartaléka 1895. évi december 31. 3.519.501 írt 41 krral 45.231.978 írt 76 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 177.718.756 írt 13 krt tettek ki, míg az év folyamán bevetti díjak 7.402.467 írt 03 krra ragtak.

A tűz- és szállítványbiztosítási ágakban a díj és illetékbevetel 10.485.513 írt 31 kr. volt, miből 3.058.827 írt 06 kr., mint kártartalék, minden fehértől menten, a jövő évre vitéletetett át. A jövő években esedékesre való díjkötelezvények összege 31.145.828 forint 66 krajcárra emelkedett.

Karokért a társaság 1895-ben 9.218.277 írt 67 krt folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 281.357.598 írt 61 krryi igen tekintélyes összeget a társaság 162059 káreimben kifizetett.

Az értékpapírok értékesítése, mely az év végével az alacsony árfolyamok folytán beállott, egyéb rendelkezésre állotti összegekből kiegyenlített úgy, hogy az értékpapírok árfolyam inga-

— Hát... itt volt ma déiben Almásy és megkérte a kezemet.

— Azért még nincs mit sirnia.

— Csakhogy én nem megyek ám hozzá, hiába akarja az anyám. S a leánynak kigyul mind a két orcája, miatti könyek gyűlnek szeméibe.

Leórey erre egyszerűen csak annyit kérdett, hogy:

— Miért?

— Mert... mert nem megyek férjhez soha!

Leórey hánis mosolygólal simított végig szép sugar bajuszán. Aztán megfogta a leány kezét.

— Meri mást szeret.

— Nem igaz! — tör ki lda határozottan, mia att iparkodik kiszabadítani kezét a férfiól.

De az nem enged, sőt feláll és hozzá hajlik rózsás kis fülehez.

A lány összeborzong, amint közéről érzi a férfi forró ajkait. Az meg halkan, szaggatottan sugja a fülebe:

— Azt is tudom, hogy kit szeret. Megmondjam a nevet? Orgonaa, én gyönyörű virágom!

S széles mellére öleli a piruló leányt, ki úgy piheg erős karjai közt, mint a galamb a kalitkában.

dozása fedezetére alakított tartalék változatlanul 2.282,011 frt 44 krnyi összeggel új számlára átvihető volt. Azonfelül azonban még az idei nyereségből 500,000 krt egy az árfolyam ingadozása fedezetére szolgáló külön tartalék számára utaltatott úgy, hogy az egész árfolyam tartalék 2.782,011 frt 44 kr-ra szaporodott.

Az alapzabályszerű nyereség-tartalékkal, mely a részvénytőke felet teszi ki, az összes nyereség-tartalékok 5.782,011 frt 44 kr-ra rúgnak.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az ideai átutalások folytán 58 075,683 frt 74 krról — miután a vi-zonbiztosítási tartalék kivételét — 61.031,211 frt 83 kr-ra emelkedtek. Ezen értékekből több mint 15 millió magyar értékre esik.

Az elért tiszta nyeresémből a társaság osztalekul, részvényenkint 136 frtot arányban, vagyis 340 frankot fizet.

NYILTTÉR.)*

Köszönet-nyilvánítás.

Felejtethetlen emlékü édes anyánk

őzv. Halphen Lázárné urnó

elhunyta és temetése alkalmából a jól eső részvét oly sok és megtisztelő jelet vettük, hogy ezekért a helyen mondunk hálás köszönetet.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 26.

Halphen Mór és neje

őzv. Welisch Rudolfné,

szül. Halphen Ludmilla,

Schloss Gottfriedné,

szül. Halphen Leopoldine,

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Vasuti menetrend

Érvényes 1896. május 1-től.

Kanizsa állomás.

Irány	Indulás				Erkezés			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pragerhof	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	33	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	12	20	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	28	este	v. v.	7	59	reg.
Bécs Z.-Eg.	gy. v.	12	—	délb.	gy. v.	4	56	d. u.
	gy. v.	8	55	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
Budapest	sz. v.	12	45	éjjel	gy. v.	7	05	este
	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	55	este
Páris	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
	gy. v.	5	06	d. u.	gy. v.	11	45	d. e.
	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel
Páris	sz. v.	7	20	este	v. v.	8	38	regg.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

5542/1896. szám.

Arverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a n. kanizsai kir. járáshírsz. 5487/96. számú végzése által Szioger Samu nagykanizsai kereskedő végrehajtató javára Kohn Jakab nagykanizsai lakos ellen 200 frt 96 kr. tőke, ennek 1896. év ápril hó 1-étől számított 5% kamatai és eddig összesen 24 frt 25 kr. perkötség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felügyelete és 577 frt 17 kr-ra becsült rólón-áru-bolti cikkekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5542/1896. számú kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis

Nagy-Kanizsán alperes üzleti helyiségében leendő eszközösére

1896-ik évi június hó 9-ik napján délelőtt 9 órája

határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N. Kanizsán, 1896-ik évi május hó 22. napján.

BARTS GYÖRGY
kir. hírsz. végrehajtó.

SARG elismert nélkülözhetlen fogtisztítószer

61 SOK MILLIO-SZOR
kipróbált és biztos, fogorvosilag ajánlja legjobb szer egészséges és szép fogak fenntartására
Mindenütt kapható

Egy csinosan berendezett
vegyész-üzlet
más vállalkozás végett azonnal is átadó. 1881-1
Bővebbet a kiadóhivatal.

HAJKENŐCS

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi minisztérium által szabadalmazott, mezel virágokból készült és elsőrangú szaktekintelve által kipróbált

h a j k e n ő c s ö m

nemesak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál
Nagy-Kanizsán (saját házában). BELUS LAJOS

127 gyógyszertárában Nagy-Kanizsán.

Clayton & Shuttleworth

metőgárdarazsi gépezetek Budapest Váci-körút 63. sz.

Locomobil és gőzcséplő gépek készletek 21/2 és 12 lóerőig, továbbá járgányok, cséplőgépek, tisztító-roboták, komolyozók, kazalók, és aratógépek, borotvák, szénagyűjtők.

"COLUMBIA" 2 és 3 vasúti ekek
Egyetemes acél-ekek
és minden egyéb
gázdászati gépek.

Mindezen berendezések kizárólagosan ingyen és bérmentve kaphatók.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

KIADÁS.

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi- és baleset-biztosítási ág 1895.

BEVÉTEL.

	forint	kr.	forint	kr.		forint	kr.	forint	kr.
I. Kármentesek (a kár felvételi költségekkel együtt):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2712341	27			1. Díjartalék, levonva a viszontbiztosítók részét	289 807	74		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	607501	91			2. Tőkésített nyereségtartalék	1212500	—		
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	163	34			3. Értékpapírok aránytartaléka	1027314	77		
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	143573	31	3448578	75	4. Kétes követelések tartaléka	40000	—	3873082	81
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbiztosítók térít-ményeit):					II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbizto-sítók részét):				
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	36016	44			1. Tűzbiztosítás	319826	19		
2. Jutalékok	85297	18			2. Szállítmánybiztosítás	369929	50		
3. Folyó igazgatási költségek	816598	35	1704192	17	3. Jégbiztosítás	1731	79		
4. Adók és illetékek			390983	01	4. Balesetbiztosítás	53577	13	658216	61
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevételei (levonva a törlesztéseket):				
1. Leírások kétes követelésekre	3899	76			1. Tűzbiztosítás	8 371412 89			
2. Egyéb kiadások: Járulékok és kamatok a hivatalnokok ellátási penztárába	65995	21	68664	97	le: viszontbiztosítás	3392 40 61		4048523	86
IV. Tartalékai függő károka:					2. Szállítmánybiztosítás	17 1700 50		906389	89
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	345186	17			le: viszontbiztosítás	82 31		—	51
2. Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	285600	06			3. Jégbiztosítás	—		—	—
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	420	—			le: viszontbiztosítás	31 955 06		—	—
4. Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	50941	58	698237	75	4. Balesetbiztosítás	7 3087 31		233068	05
V. A biztosítási alapok állása a számadéki év végén:					le: viszontbiztosítás	—		—	—
1. Díjartalék					IV. A tőkésbefektetések hozadéka:				
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	2643953	39			1. Kölcsön- és lezáratilási kamatok, továbbá hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál esz. betétek kamata	19023	18		
b) Szállítványbiztosítás, levonva a viszontbizto-sítók részét	315173	67			2. Jelzálogkövetelések kamatai	4003	—		
c) Balesetbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	111773	46	3170600	52	3. Értékpapírok kamata	211514	47		
2. Tőkésített nyereségtartalék	1012500	—			4. Ingatlanok tiszta hozadéka	28998	47	287825	12
3. Értékpapírok aránytartaléka	1027314	77			Egyéb bevételek:				
4. Kétes követelések tartaléka	40000	—	3200014	77	1. Kötvényilletékek				
VI. Évi üzleti nyereség			833751	54	a) Tűzbiztosítás	303228	90		
Összesen:			12960943	48	b) Szállítványbiztosítás	8509	96		
					c) Jégbiztosítás	—	71		
					d) Balesetbiztosítás	4395	36	376194	93
					Összesen:			13000341	48

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1895).

I. Előzetes biztosítások és járadékok kifizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	3045385	11			1. Díjartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	3849541	08		
2. Élelési esetre szóló biztosítások, levonva a viszont-biztosítók részét	400460	98			2. Díjbevételek	3277234	33		
3. Járadék biztosítások	141911	08	3047997	71	3. Tőkésített nyereségtartalék	1312500	—		
II. Független viszontbiztosítók költségei, levonva a viszontbiztosítók részét					4. Értékpapírok aránytartaléka	1254486	67		
1. Szervezési költségek (a folyó számlán teljesen törlesztve)	36022	89			5. Kétes követelések tartaléka	40000	—		
2. Szervezési költségek (törlesztve)	307885	36			6. A biztosítottak osztalékajaja	701835	84	40080707	96
3. Folyó igazgatási költségek	540397	11			II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszont-biztosítók részét):				
4. Behajtási jutalékok	135317	16			1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	5321164	87		
5. Orvosi költségek	55880	08	1090495	98	2. Élelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	674881	68		
6. Adók és illetékek			86708	51	3. Járadék biztosítások	118996	73	7116983	98
V. Leírások és egyéb kiadások: Leírások kétes követelésekre					III. Díjbevételei:				
1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	309410	56			1. Halálesetire szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét				
2. Élelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	301700	05			2. Élelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét				
3. Járadék biztosítások	1785	83	478626	44	3. Járadék biztosítások				
VI. A biztosítási alapok állása a számadéki év végén:					IV. A tőkésbefektetések hozadéka:				
1. Díjartalék					1. Kölcsön- és lezáratilási kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	6768	51		
a) Haláleset, szóló és vegyes bizt. lev. viszontbizt. részét	34503963 13				2. Kötvényekre adott kölcsönök kamatai	213747	27		
b) Élelési biztosítások, lev. a viszontbiztosítók részét	5089253 39				3. Jelzálogkövetelések kamatai	84193	56		
c) Járadék biztosítások	1370481 80				4. Értékpapírok kamatai	1364001	79		
2. Díjbevételek					5. Ingatlanok tiszta hozadéka	304133	37	3083734	50
a) Haláleset, szóló és vegyes bizt. lev. a viszontbiztosítók részét	3217133 44				V. Egyéb bevételek:				
b) Élelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	214944 76				1. Kötvényilletékek	33941	81		
3. Tőkésített nyereségtartalék	1312500	—			2. Egyéb üzemi bevételek	44068	63	77900	44
4. Értékpapírok aránytartaléka	1254486	67							
5. Kétes követelések tartaléka	40000	—							
6. A biztosítottak osztalékajaja	709484	89	4680377	88					
VII. Évi üzleti nyereség			760148	98					
Összesen:			5408185	84	Összesen:			4091103	84

VAGYON.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1895. december 31-én.

TEHER.

Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó szám	A tétel neve	A		B		Összesen	
		forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.			forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
1	A-részesvényesek adószámlái a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	—	3675000	—	1	Alaptőke	2025000	—	2025000	—	2025000	—
2	Ingatlan bírtok	—	—	—	—	—	—	2	Tőkésített nyereségtartalék	1312500	—	1312500	—	2637500	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	4365986	85	4365986	85	3	Tartalékalap az értékpapírok aránytartalékára	1027314	77	1254486	67	2281801	44
	b) Mezőgazdasági bírtokok	1277000	—	—	—	1277000	—	4	Tartalékalap kétes követelések fedezésére	4000	—	4000	—	9000	—
3	Gazdasági termények	98698	56	—	—	90582	56	5	Díjartalék folyó biztosításokra az A mérlegen	3170000	52	—	—	3170000	52
4	Építés alatt álló intézeti ház Pragában	—	—	606716	76	606716	76		Díjartalék folyó biztosításokra a B mérlegen	—	—	4180308	56	4180308	56
5	a) Kölcsönök a társaság életbizt. kötvényeire	—	—	5009609	09	5009609	09		Díjbevételek a B mérlegen	—	—	3431318	20	3431318	20
	b) Jelzálog által bizt. a felek halálakor felveendő tőkek	—	—	3000	—	3000	—		Tartalék függőben levő kifizetésekre	—	—	—	—	—	—
6	Kamatok jelzáloglag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanoira	80080	—	1988548	80	2068628	80		az A mérlegen	682237	75	—	—	682237	75
7	Kölcsönök értékpapírokra	113647	87	—	—	113647	87		az B mérlegen	—	—	472876	44	472876	44
8	Allam- és más értékpapírok	4303302	60	37880067	88	43191469	48	7	Osztalékalap az életbiztosításban nyereménynyel	—	—	—	—	—	—
9	Folyó kamatok	195902	54	223656	61	419558	05	8	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	713575	48	—	—	713575	48
10	Váltak a társaságban	253090	03	—	—	253090	03	9	Jelzáloghitelintézet	—	—	591404	46	591404	46
11	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	1414432	06	125857	90	1540289	05	10	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	709401	91	58169	40	829571	31
12	Készpénz és készpénz az intézet igazgatóságánál és fiókjaiban	437426	36	24022	72	461448	08	11	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	12531	09	—	40	12571	09
13	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	378334	20	41905	89	420239	09	12	a) Hitellezők különböző címeken	428730	03	479875	43	908605	03
14	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	1146543	86	299472	06	1436015	92		b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	1536321	27	1086125	83	2622447	10
15	Maradvány az A mérleg f. számlájából (L. Teher)	—	—	99277	80	99277	80	13	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	99277	80	—	—	99277	80
16	a) Adósság különböző címek alatt	206456	88	4589	16	211045	54	14	Gidóni alapítvány	5029	47	—	—	5029	47
	b) Adósság jelzálog-kölcsönökre hátr. kamatokkal	2000	—	21018	96	23018	96	15	Girard alapítvány	4977	50	—	—	4977	50
	c) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	1536321	27	1086125	83	2622447	10	16	Goldschmiedt alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
	d) Letétek kölcsönök gyanánt	3000	—	—	—	3000	—	17	Besso József alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
	e) Besso József alapítvány	6000	—	—	—	6000	—	18	Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—
	f) Calabi R. alapítvány	3000	—	—	—	3000	—	19	Évi üzleti nyereség	833754	54	760142	92	1593896	46
17	Bitorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papír- és nyomtatvány az összes rakományban	—	—	—	—	—	—			18273449	73	53563597	90	60837017	63
18	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—								
	Az 1895. december 31-én a jövő évre érvényben maradó díjkötelezettségek értéke: frt 31142821 06	13273449	73	53563597	90	60837017	63		A jövő évben lejárandó tájbiztosítási díjak					frt 31142821 06	

A ca. klr. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Báro Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Báro Morpurgo József, Segré V.

Magyarországi vezérigazgató: HEGEREDS SÁNDOR, igazgató-tanácsos. ROTT JÓZSEF, főnök.

Az intézet hivatalos helyiségei Budapestben, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknál kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv. társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset elleni biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

a nagy-kanizsai főigazgató
Scherz és Engländer.

Szerkesztőség:

F. U. T. O. N. A. Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap elleni részára

vonzatkozó minden közlemény.

Ha mentetlen levelek csak ismeri kinek.

böl fogadtatnak el.

Készítetnek nem küldetnek vissza.

Rogyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azöveket az és letényei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp
könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetmények jutányosan színtíratnak

Nyitlatter petitsora 10 kr.

Kiosztatnak, valamint a hirdetések:
vonzatkozó Fischer Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

Pártszervezkedés, választás.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 29.

Országsszerte szervezkednek a pártok, a hol ennek a szervezkedésnek szükségét érzik, hogy azután készen álljanak minden eshetőség ellen. Megyénkben a függetlenségi és 48. párt Ugron-fractiója már szervezkedett. A néppárt is megtartotta már gyűlését, hogy a köznépet a néppárt egyedül üdvözítő politikájának nyerve meg. Csak a szabadelvűpárt hallgat mélyen, mintha olyan igen jól állna szénája s éppen nem volna szüksége arra, hogy szervezkedjék. Nem mintha ezt valami nagy bűnnek tartanók. A választások még jó messze vannak, s a szabadelvű párt szervezkedésének szükségét sem látnók annyira, hogyha az ellenzék nem iparkodnék eszméinek propagandát csinálni. S mindenütt van egy kis családok, amott az egyházpolitikai reformok, illetőleg ezek törvényeinek revideálása, emitt az általános választási jog, melyekkel a tömegekre hatni lehet, s az ellenzéki pártok hatni remélnék is. Persze, a szabadelvű párt mely nem csábos ígéretekre hivatkozhatott, s nem annyira a jövőre irányozhatta a választók figyelmét, hanem csak a jelen eredményeivel számolhatott be, ritkán érhetett el oly hatást, mint az ellenzéki pártok, melyeknek

mindig nyitva állott az ígéretek tág mezeje, s éltek is az alkalmakkal, anélkül, hogy ezekből a választások alkalmával tett ígéretek közül csak egy kis része is teljesedésbe ment volna. De azért az ellenzéknek mindig könnyű volt a dolga. A lassú munka eredménye a tömegnek sohasem imponált, annál inkább a szép szó. S e sok szép szó növesztette meg megyénk választókerületeiben is az ellenzék, de tette ezt nem egyszer a szabadelvű párt közönye is, mely némelykor vagy alkalmat, vagy időt mulasztott.

Nem tudjuk, vajjon a legközelebb tárgyalás alá kerülő, a kuriai bíraskodásról szóló törvény, mennyiben fog segíteni a választási viszályok ellen.

Hiszen az ellenzék folyton a nyitnai és a stomfai választásokat állítja oda a nép elé, demonstrálni akarván, hogy milyen veszteségek történnek a választásokon a kormánypárt részéről, az ellenzéki pártok pedig mindkét helyen ártatlanok voltak, mint a báránykák, nem is ígérgettek semmit, nem is kényszerítettek senkit s nem is lázítottak már napokkal sőt hetekkel előbb a pártjuk érdekében.

Maga az ellenzék sürgeti a tiszta választásokat, s a kormány csakugyan benyújtotta a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot, s azt is még ez időszakban tárgyalatni

óhajta. S most, hogy e törvényjavaslat csakugyan tárgyalás alá került, a melynek paragrafusai a tiszta választások céljából szerkesztettek meg, maga az ellenzék, mely pedig erősen óhajtotta, kételkedik eredményében. De azért, úgy a 48-as és függetlenségi, mint a nemzeti párt is a pártértekezleten elfogadták.

Mennyiben fog a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat, ha az még ez évben törvényerőre emelkedett, a választások tisztaságára hatni, azt még nem lehet tudni; kétségtelen, hogy a gyakorlat, a tapasztalás lesz hivatva kimutatni a törvénynek célszerűségét. Kivánatos csak az, hogy azok, a kik minden választás alkalmával és után, kigyót békát kiáltanak a szabadelvű pártra, maguk is járuljanak hozzá, hogy a választások csakugyan tiszták legyenek, hogy megfélemlítés, erőszakoskodás, erkölcsi kényszer s más ilyen dolgok nagy szerepet ne játszszenak benne.

Hogy van-e olyan emberi társadalom bárhol ezen a világon, a hol eszményi tisztasági választások lehetségesek, ha tekintetbe vesszük, hogy bizonyos emberi cselekmények, a szenvedélyek nagyobb hullámzása nélkül meg sem történhetnek, az más kérdés. Ilyen emberi társadalom legalább a multban nem volt, erről a világtörténelem

A „ZALA” tarcája.

A „Félszűzek”-ről.

Dialog.

— A „Z A L A” eredeti tarcája. —

Írta: Balgó G. Sándor.

Virányi: hosszúfűrtű poéta.

Siedr: kopaszodó naturalista író.

Schin hely: csinosan berendezett legénylakás.

Siedr: (Kényelmesen elnyújtózva hever a pamlagon és jóleső nyugalommal szivja szultán-főrtjét. Néha felveszi a melléte heverő Mantegazzát, egy kecses lapozgat benne, majd ismét leteszi.)

Virányi: (Az ablakmelyén ül egy könyvvel kezében és álmodozva bámul ki az utcára. Majd idegesen babrálni kezd hosszú fűrtje között, míg végre neki hervuló földhöz vágja a könyvet) Udar hazugság mindenik sora.

Siedr: Mi lelt öreg, mi ingerelt fel ennyire?

Virányi: Végre is elhagyja az embert türelme. Ami sok, az sok! Ily alakban tüntetni fel a nőt, ennyi szennyvel és piszokkal bemocekolni a szűz tisztaságot, ah ez cudarág!

Siedr: Miről beszélsz hát?

Virányi: Prevozt Marcel „Félszűzek”-jéről.

Siedr: (felkelve fekvő helyzetéből) Ah vagy ugy!?

Hisz tudhattad, hogy mélyen vájkálod az „erkölcsi személyn.” Álmodozó ne vegye kezébe e könyvet.

Virányi: Álmodozó, álmodozó...

Siedr: Biz nem egyebek mindazok, kik az emberek parányi erője mellett, nem vessik, vagy nem akarják észre venni ezeknek sok hibáját.

Az idealisták szeméi előtt zsinas hályoglebeg, mely aranysegélyes biborköntőssel vonja be a büzhödt mocsarat is. Amde a szigorú erkölcs-bírák, kikben tán kevesebb a poézis, megfűjják olykor hatalmas kúrjuket, a bűbájós álom véget ér, szertelenszik a család illuzió és az ébredés törülve almos pillát, unott egykedvűséggel támulja a rideg sivar válót. Csaldós az élet mestere.

Virányi: De hisz így megsemmisül a költészet, az eszményesítés.

Siedr: Ki mondja azt? Ám a „jó”-jobbnaq feltüntetni szabad, de a „rosszból”-jót csinálni hazugság.

A valót ne szinezd anyira, mint valami festett vén damát, kinek hogy természetes ábrázatát megláthatassuk, előbb arra kell kérni: hogy vessen le a lácját.

A „szépet” napjainkban csak az igaz: romjain építik fel, pedig mindkettőnek egyforma helye van az esztetikában.

Ismerjük el, hogy Prevozt tisztább és jobb szemekkel vizsgálja az embert nálunk, és úgy vagyunk jelen könyvével mint az a bóbítas fejű hársnyos pillájú kis bakfi, ki midőn először olvasott valamit titokban, a szerelemlől maga elé bámulva így kiáltott fel:

— Nini „most” tudom csak, hogy én is „voltam” már szerelmes.

— Vegyük az embereket úgy a hogy vannak, és ne úgy, mint leányok kéne! — mondja Kis-

taludnyk. Prevozt csak ezt a tanácsot követte.

A legszebb virágkehely is édes, de ölé merget rejti magában. Virág a nő, melynek öde, tiszta himporán a reggeli harmat fénye ragyog. Amde a virág kedveli a méhet, bar ez legszebb ektől fosztja meg, úgy hogy idő előtt eltonnyadva, kiszáradva áll a disztelen köré és öde illat helyett a méreg ölé parája mételeyzi meg a tiszta levegőt.

Prevozt merész kezekkel nyul az ily virághoz, hol a szerelmes férfi csapongó képzelete édes illatot, csillogó himpört sejtett, de érintésére a bitor fátoly szertelenszik, és előtte áll a kiszáradt köré.

Virányi: Ez erőszakoskodás csupán. Néhány rosszul nevelt leány ferde erkölcsi felfogásából typosat alkotni oly ragalom, melyen az egész társadalom megbotránkozik.

Siedr: Csodálatos, hogy sokan a családát mint jó optimisták, mások erőszakos rágalmanak tekintik csupán és ezzel ámitva önmagukat és másokat: nem hisznek benne.

Prevozt, a lélek e hatalmas elemzője, hosszú megfigyelések után, mások keserű csalódásain okulva, a szalonok illatos levegőjén, a szurok bizalmas csevegései közepett, a színházi páholyok misztikus félhomályában, kopaszodó ruék lakásain, az után rajzó tömeg lármás szürzavarában leste meg alakjait, míg végre, tán iktózatoss külsőlelemmel önkéleben megalkotta a „Maudok” typosát.

Nem ismeretlen nálunk sem a „firt” és n a

Szerkesztőség:

Fő utca 10. Olasz-főh.

Ide intézendő a leg. szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Né mestelen levelek csak ismert kerek. hol fogadtatnak el.

Készítők nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azöveket és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és szőlőzöde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városbáza-utca: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan szándékoltak

Nyitott poltóra 10 kr.

Előfizetésnek, valamint a hirdetéseknek vonatkozóan Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Pártszervezkedés, választás.

Nagy-Kanizsa, 1896. május 29.

Országszerte szervezkednek a pártok, a hol ennek a szervezkedésnek szükségét érzik, hogy azután készen álljanak minden eshetőség ellen. Megyénkben a függetlenségi és 48. párt Ugron-fractiója már szervezkedett. A néppárt is megtartotta már gyűlését, hogy a köznépet a néppárt egyedül üdvözítő politikájának nyerve meg. Csak a szabadelvűpárt hallgat mélyen, mintha olyan igen jól állna szénája s éppen nem volna szüksége arra, hogy szervezkedjék. Nem mintha ezt valami nagy bűnnek tartanók. A választások még jó messze vannak, s a szabadelvű párt szervezkedésének szükségét sem látnók annyira, hogyha az ellenzék nem iparkodnék eszméinek propagandát csinálni. S mindenütt van egy kis csatározás, amott az egyházpolitikai reformok, illetőleg ezek törvényeinek revidálása, emitt az általános választási jog, melyekkel a tömegekre hatni lehet, s az ellenzéki pártok hatni remélnek is. Persze, a szabadelvű párt mely nem csábos ígéretekre hivatkozhatott, s nem annyira a jövőre irányozhatta a választók figyelmét, hanem csak a jelen eredményeivel számolhatott be, ritkán érhetett el oly hatást, mint az ellenzéki pártok, melyeknek

mindig nyitva állott az ígéretek tág mezeje, s éltek is az alkalommal, anélkül, hogy ezekből a választások alkalmával tett ígéretekkel csak egy kis része is teljesedésbe ment volna. De azért az ellenzéknek mindig könnyű volt a dolga. A lassú munka eredménye a tömegnek sohasem imponált, annál inkább a szép szó. S e sok szép szó elvesztette meg megyénk választókerületeiben is az ellenzék, de tette ezt nem egyszer a szabadelvű párt közönye is, mely némelykor vagy alkalmat, vagy időt mulasztott.

Nem tudjuk, vajon a legközelebb tárgyalás alá kerülő, a kuriai bíraskodásról szóló törvény, mennyiben fog segíteni a választási visszaélések ellen.

Hiszen az ellenzék folyton a nyitrai és a stomfai választásokat állítja oda a nép elé, demonstrálni akarván ezzel, hogy milyen veszteségek történnek a választásokon a kormánypárt részéről, az ellenzéki pártok pedig mindkét helyen ártatlanok voltak, mint a báránycák, nem is ígérgettek semmit, nem is kényszerítettek senkit s nem is lázítottak már napokkal sőt hetekkel előbb a pártjuk érdekében.

Maga az ellenzék sürgeti a tiszta választásokat, s a kormány csakugyan benyújtotta a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot, s azt is még ez időszakban tárgyalatni

óhajtja. S most, hogy e törvényjavaslat csakugyan tárgyalás alá került, a melynek paragrafusai a tiszta választások céljából szerkesztettek meg, maga az ellenzék, mely pedig erősen óhajtotta, kételkedik eredményében. De azért, úgy a 48-as és függetlenségi, mint a nemzeti párt is a pártértekezleten elfogadták.

Mennyiben fog a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat, ha az még ez évben törvényerőre emelkedett, a választások tisztaságára hatni, azt még nem lehet tudni; kétségtelen, hogy a gyakorlat, a tapasztalás lesz hivatva kimutatni a törvénynek célszerűségét. Kíváncsok csak az, hogy azok, a kik minden választás alkalmával és után, kigyót békát kiáltanak a szabadelvű párt, maguk is járuljanak hozzá, hogy a választások csakugyan tiszták legyenek, hogy megfélemlítés, erőszakoskodás, erkölcsi kényszer s más ilyen dolgok nagy szerepet ne játszsza-
nak benne.

Hogy van-e olyan emberi társadalom bárhol ezen a világon, a hol eszményi tisztasági választások lehetségesek, ha tekintetbe vesszük, hogy bizonyos emberi cselekmények, a szenvedélyek nagyobb hulláma nélkül meg sem történhetnek, az más kérdés. Ilyen emberi társadalom legalább a múltban nem volt, erről a világtörténelem

A „ZALA” tárcája.

A „Félszűzek”-ről.

Dialog.

— A „Z. A. L. A.” eredeti tárcája. —

Iria: Salgó G. Sándor.

Virdnyi: hosszúfürtű poéta.

Siedr: kopaszodó naturalista író.

Sainhely: csinosan berendezett legénylakás.

Siedr: (Kényelmesen elnyújtózva hever a pam-tagon és jóleső nyugalommal szelje szultán-főjét. Néha felszissz és mellette heverő Mantegazzát, egy kecsel lapozgat benne, majd ismét letesszi.)

Virdnyi: (Az ablakmelyedésben ül egy könyvvel kezében és álmodozva bámul ki az utcára. Majd egészen bábrálni kezd hosszú fürtje között, míg végre neki hevílve földhöz esdja a könyvet) Cudar hazugság mindenik sora.

Siedr: Mi felt öreg, mi ingerelt fel ennyire?

Virdnyi: Végre is elhagyja az embert türelme. Ami sok, az sok! Ily alakban tüntetni fel a nőt, ennyi eszenyivel és piszokkal bemocakolni a szűzi tisztaságot, ah ez cudarság!

Siedr: Miről beszélsz hát?

Virdnyi: Prevost Marcel „Félszűzek”-jéről.

Siedr: (felkelve fekvő helyzetéből) Ah vagy ugy!?

Hisz tudhattad, hogy melyen vajkálós az „erkölcsi eszmében”. Álmodozó ne vegye kezébe e könyvet.

Virdnyi: Álmodozó, álmodozó...

Siedr: Biz nem egyebek mindazok, kik az emberek parányi erőnye mellett, nem vessik, vagy nem akarják észre venni ezeknek sok hibáját.

Az idealisták szeméi előtt minem hályog lebeg, mely aranysegélyes biborköntéssel vonja be a bűzhódtt mocsarat is. Amde a szigorú erkölcs-bírák, kikben tán kevesebb a poézis, megfujják olykor hatalmas kürtöket, a bűbájos álmot véget ér, szertefoszlik a csalfa illúzió és az ebredező törlőve almos pillát, unott egykedvűséggel kámulja a rideg sivár valót. Csatlós az élet mestere.

Virdnyi: De hisz így megsemmisül a költészet, az eszményesítés.

Siedr: Ki mondja azt? Ám a „jó”-jobbna-k feltüntetni szabad, de a „rosszból”-jót csinálni hazugság.

A valót ne szinezd annyira, mint valami festett vén dármat, kinek hogy természetes ábrázatait meglátásuk, előbb arra kell kérni: hogy vessen le alcáját.

A „szépet” napjainkban csak az „igaz” romjain építik fel, pedig mindkettőnek egyforma helye van az esztétikában.

Ismerjük el, hogy Prevost tisztább és jobb szemekkel vizsgálja az embert nálaunk, és úgy vagyunk jelen könyvével mint az a bóbítas feji bársongos pillájú kis bakfi, ki midőn először olvasott valamt titokban, a szerelemről maga elé bámulva így kiáltott fel:

— Nini „most” tudom csak, hogy én is „voltam” már szerelmes.

„Vegyük az embereket úgy a hogy vannak, és ne úgy, mint leunók kéne!” — mondja Kis-

laludnyk. Prevost csak ezt a tanácsot követte.

A legszébb virághehely is édes, de öls mérget rejt magában. Virág a nő, melynek öde, tiszta himporán a reggeli harmat fénye ragyog. Amde a virág kedveli a méhet, bar ez legszébb kétől fosztja meg, ugy hogy idő előtt eltönnnyadva, kiszáradva áll a disztelen kóró és öde illat helyett a méreg öls párája mételezi meg a tiszta levegőt.

Prevost merész kezekkel nyul az ily virághoz, hol a szerelmes férfi csapongó képzelete édes illatot, csillagot himpört sejtett, de érintésére a bibor fátoly szertefoszlott, és előtte áll a kiszáradt kóró.

Virdnyi: Ez erőszakoskodás csupán. Néhány rosszul nevelt leány ferde erkölcsi telfogásából typut alkotni oly ragalom, melyen az egész társadalom megbotránkosik.

Siedr: C-sodálats, hogy sokan a csalódást mint jó optimisták, mások erőszakos rágalmaóak tekintik csupán és ezzel ámitva önmagukat és másokat: nem hisznek benne.

Prevost a lélek e hatalmas elemzője, hosszú megfigyelések után, mások keserű csalódásain okulva, a szalonok illatos levegőjén, a szűk bizalmas csevegések közepett, a színházi páholyok misztikus télmohályában, kopaszodó ruék látsá-sain, az utcán rajzó tömeg lármás szürszavarában leste meg alakjait, míg végre, tán irtózatoss kü-delemmel önlékében megalkotta a „Maudok” typutát.

Nem ismeretlen nálaunk sem a „Hirt” és n a

számot nem ad, s valószínűleg a jövőben sem lesz. De azért nincs kizárva, hogy a józan okosság, különösen, mikor a törvény betűje is óva int, sokban hozzájárulhat, hogy a pártszenvetély kifakadásai mérsékeltesse, s a választások alatt is az a kiméletes tárgyilagosság, az a hazafias, méltányoló magatartás hassa át a választásokban szereplőket s a választókat magukat is, melyek elegendők arra, hogy a választások durvább kinövésai megszünjenek. Egy bizonyos határig tisztává s céljának megtelelőbbé lehet tenni a választási aktust. Azt mondtuk: egy bizonyos határig, mert nagyon jól tudjuk, hogy a nép zöme, a választók jó nagy része, nem ismeri még alkotmányos jogait és kötelességeit oly mértékben, hogy maga tudna határozni, az értelmiségnek pedig még sokkal alantabb fokon áll, mintsem hogy számot tudna magának adni arról, hogy reá nézve kinek a megválasztása üdvösebb. De így is meg lehet válogatni a korteskedés eszközeit, s ezek között a pénzen kívül is vannak még elég rosszak. Őszintén óhajtjuk, hogy a kuriai bíráskodásról szóló javaslat mentül előbb törvényynyé váljék, s jó befolyással legyen a leendő választásokra.

— (Nagy-Kanizsa szervezeti szabályai.) Ugy értesülünk, hogy az a bizottság, mely városi képviselőtestületünk köréből a város szervezeti szabályainak átdolgozására küldetett ki, — már megkezdte működését s így a szükséges módosításokat jó előre meg lehet tenni. Meg vagyunk ugyan győződve arról, hogy a bizottság mely belátással és minden irányba kiterjedő figyelemmel fogja végezni nagyfontosságú munkáját, mindamellett a közérdeknek akarunk szolgálni, ha egy körülményre fölfigyelünk a bizottság szives figyelmét. A közigazgatási előadótanácsosi állás szervezése óta az ügykörbe tartozó ügyek száma jól megkétszereződött s így a leglankadatlanabb szorgalom mellett sem képes az előadótanácsos rendes gyors folyamataiban tartani azok elintézését. Azt hisszük tehát, hogy a bizottság határozottan a közönség érdekében cselekednie, ha a szervezeti szabályok keretében még egy közigazgatási előadótanácsosi állást venne föl. (Egy vasuti megállóhelyért.) Annak idején Szt.-Jakab zalamegyei község és vidékének

érdeklődése lépéseket tett a Déli Vasut üzemeltetési bizottságánál, hogy szervezzen ott egy állomást. Ez érdekében a helyszíni vizsgálat meg is történt s a folytatott tárgyalások eredménye az lett, hogy az üzemeltetési bizottság hajlandónak mutatkozott az állomás létesítésére, ha az érdekelt községek a szervezési költségekhöz 800 forinttal járulnak, — mire azok szívesen vállalkoztak is. Az állomás felállítására mindemellett elmaradt, hogy miért? — annak okát nem tudjuk; de mivel ismerjük a Déli Vasut áldozatkészségét minden alkalomból, mikor közérdekű óhajok teljesítéséről van szó: biztosra vesszük, hogy csakis műszaki szempontok nehezítették meg a szervezést. Azt azonban nagyon csodáljuk, hogy az üzemeltetési bizottság legelőbb megállómelyet nem létesített a szentjakabi őrháznál, mely közvetlenül a falu végén áll. Lapunk egyik belső dolgozatára s a napokban Szent Jakabon és Somogy-Mihálydon járván, meggyőződöttünk, hogy a vidék érdekeltje, mely üzletileg Nagy-Kanizsával van összeköttetésben, ha Szent Jakabon egyperces megállóhely volna, mindig vasuton jönne Nagy-Kanizsára, különösen télen, mikor a közlekedési utak majdnem járhatatlanok. Azon kívül tudomást szerzett arról is, hogy nyáron ez a jómódú nép tömegesen el-elrándulna Balaton Szt Györgyre járni, ha volna megállóhelye. Kijelentették az érdekelt, hogy Nagy-Kanizsára igen szívesen megfizetnék a Komáromi és Nagy-Kanizsa közötti vonalszakaszra eső viteldíjt, Balaton Szent-Györgyre pedig a Nagy-Kanizsától B.-Szent-Györgyig eső díjat. Kötelességünknek tartottuk ez iránt lapunkban felszólítani, mivel ez által Szent-Jakab, Somogy-Mihály, Sand, Páth és Galambok községek közlekedési érdekeit óhajtjuk előmozdítani, de másrészt figyelemmelni óhajtottuk a Déli Vasut üzemeltetési bizottságát is erre a perces megállóhelynek nagyon alkalmas vonalszakaszra, mely a Komáromi és Nagy-Kanizsa közötti vonalrésznek éppen központjára esik. Hiszünk, hogy az üzemeltetési bizottság nem is fog késmi a megállóhely létesítésével, sőt haladéktalanul intézkedni fog éppen a fűrdő évad küszöbén. Hisz az egész dolog csak néhány métermérésre köszenbe kerül egy éven át, melylyel szemben — biztosra vesszük — aránylag igen csekély összegű viteldíj-bevétel fog szerepelni.

Alaptalan vádak a kiállítás ellen.

Az ezredéves országos kiállításról mesterségesen terjesztik bizonyos oldalról a rossz híreket, hogy elriaszák vele a közönséget. Kivált néhány (bécsi) lap, melyek a kiállítók hirdetéseihez vért bízodalomban csatlakoztak, de olyanok is, melyek tendenciával hírdetik, hogy minden ami magyar, az rossz, mindenféle tücsköt bogarat összezsúroltak a kiállítási drágaságról. Eleinte moolyogva néztük a merész rágalmakat, de azután szomorúan tapasztaltuk, hogy mások is felülnek e tendenciózus hírléleseknek, sőt

magyar újságíró is akad, aki vállalkozott arra a herosztrateszi munkára, hogy mert a télapad pájlit nem kapta oly olcsón a kiállítási területen mint rendes városi lebujában, nyilvános cikkekkélt ront neki a kiállításnak és minden ezzel összefüggő sikernek. Ez szomorú, de így van.

A rövidlátók és tapasztalatlanokkal hiába áll porba az ember. A kik még sohse láttak kiállítást, azok panaszkodnak legjobban a drágaság ellen. Pedig sem a 85-iki, sem semmiféle külföldi vagy csak vidéki kiállítás sem volt, melyeken a az árak aránylag mérsékeltébbek lettek volna, mint a mostani kiállítás.

Igaz, van egy drágább étállal bíró francia vendéglő is, de ezt célszerűen létesítette az igazgatóság, mert számolnia kellett az a közönséggel, mely a városban is a drágább vendéglőket látogatja s melyet nem lehet a közönséges korcsmákba kényszeríteni. E miatt legkevésbé nincs jussok azoknak panaszkodni, akik olcsón akarnak étkezni, mert ezek számára van elég hely és választék a kiállítási területen. Igazán érdekes dolog, hogy ebben a tekintetben a szegény emberek kelnek védelmére a gazdagoknak.

(Zárul között érdemes felidézni, hogy a bécsi színházi kiállításon volt a Noál- és Patard-tele francia vendéglő, melynek arai négyszer akkora voltak, mint a mi francia vendéglők. És igen sok szegény ember, aki Budapestről Bécsbe utazott, hazajövet dicsekedve említette, hogy ő is evett a Noál és Patard konyhájában! Sőt a legtöbb szegénynek tartottak volna, ha ezzel a nagy cselekedettel nem dicsekedhettek volna.)

De nyilatkozatokkal a dolgot tisztázni nem lehet. Lássuk a tényeket.

Először is azzal vádolják a kiállítási igazgatókat, hogy lehetetlenül tette, vagy legalább is megnehezítette a kiállítási vendéglők helyzetét a magas fogyasztási adó és az a. a. székberálat.

Erre nézve a következőket közölhetjük: A kiállítási igazgatók a vendéglősökkel, kik semmiféle bért nem fizetnek, de vendéglősöket maguk, illetőleg az általuk képviselt sörgyárak tartoznak telepíteni, a jog engedélyezése előtt értekezletet tartott, melyen megállapították a szervezési feltételeket, melyek a székberál és italok után a fogyasztási adóból állanak. Ez értekezleten részt vettek a vendéglősök ipartársulatának bizalmi férfai is, vagyis olyanok, akiknek a kiállítás területén nincs üzletük. Ezek feltétlen hozzájárulásával állapította meg az igazgatóság a székberát s az italok fogyasztási adóját s így ezeket az ősszes pályázó vendéglősök elfogadták s ez alapon kötelelt meg velők a szervezés. Az igazgatóság azért mellőzte a vendéglősök bérbeadását a nyilvános árlejtést, mert kiváló súlyt fektetett arra, hogy megbízható, ismert s önként vállalkozó emberekkel legyen dolga, akik jó előre minden önként elvállalandó kötelezettségük felől tájékozva legyenek s netáni kifogások vagy nehézségek esetén idejekorán visszalépésnek. De hogy nem volt a fogyasztási illeték ellen sem érdemleges kifogás, az kitűnik a következő akkori előterjesztett számításból is.

Például egy hectoliter sör előállítására 12 forint; egyenes adók 9 forint 60 krajczár, szállítási s egyéb költségek 40 krajczár. A kiállítási fogyasztási illeték 4 forint tess, egy hectoliter sör tehát a vendéglősnek 26 forintba kerül. Ellenben egy hectoliter sör ad minimális számítás szerint 320 pohár sör, melynek jövedelme 13 krajczár 41 forint 60 krajczár tess. Ha pedig figyelembe vesszük, hogy már a mostani kiállítási idején alatt is volt nap, melyen egy vendéglős 40—50 hordó sört kimerhetett, a kiállítási fogyasztási illeték távolról sem tekintendő terhesnek.

Igy vagyunk a többi illetékekkel is. Minden vendéglős fizet minden szék után naponként egy krajczárt. A legnagyobb vendéglőterület 1000, a legkisebb 200 székkel van felvéve, ez az adó tehát a kiállítási egész tartama alatt kifizet: a kis vendéglősnek 360 forint, a legnagyobbval 1800 forint (teljesen hat hónapra). A legtöbb prágai orsz. kiállításon a vendéglősök ötször ekkora passzív bérösszeget fizettek.

Az italok után kivetett fogyasztási illetékek a következők: Asztali bor hektoliterenként 6 forint; palackbor után literenként 10 krajczár, deciliterenként tehát a fogyasztási illeték az asztali bornál

ponta kezét csokolunk Maud-jainknak, mert gyávák vagyunk.

Közölünk járnak ok, de leginkább a műveltebb körök leplezett belegei, kik orrukál fogva vezetnek az ostoba férfiakat és élvezik az naszonyi élet minden örömet, annak terhes következménye nélkül, — környezetük is csak néha bir tudomással az ő létélükről és céljaikról.

Csupán az együgyű, de lovagias férfiak nevelike, századvégi leányokat.

Prevost egyetlen hibája az, hogy szakítani mert a konvencionális lovagiasággal és nyugodt kézzel lerantotta a mezt egy elfajult, becézett betegségről. E dicséretes hibáját maga a cél menti.

Virányi: Miért?

Siedr: A moralista, mint egy hideg, biztos kezű orvos áll a műtét előtt, bár tudja, hogy a vágás irratósa kint idez elő az eddig nem fájó seben, de a melynek tova terjedése az egész testet pusztítja, mégis minden habozás nélkül vág bele.

A tetten ért bűnösök feljajdulása közé, melyet e könyv szerzője idézett elő, a tisztaság egy-egy fájó panasza is vegyült. De hisz az a vágás fáj nagyon, mely már az egészséges huvt érinti.

Virányi: Miért támadja akkor a kritika, ha mindez így van?

Siedr: Egy jó tanácsot adhatok: Használj mindig saját szemüveget! ha tisztán akarasz látni. A kritika is tulajdonosan lovagias, mert szintén a konvencio nyugtát hordja magán. Ő maga kacag rajta legjobban.

Nézd csak, a Journalistika a legélesebb ellentétekbe keveredik ily esetben mindannyiszor.

Elül a lapban védelmére kel a női lélek szűzi tisztaságának és ugyanabban hátul a hirdetések rovatában különféle szerek és eszközök eladására hívja fel az olvasó figyelmét, melyeknek használatára jobb és jobb betegség tovatartását segítik elő.

Persze ti, az idealismus felkent papjai, ezt nem olvassátok el, mert prózái.

Hej pedig sok Gina, Rosetta és Alice többre becsüli ezeket egy-egy lendületen szép majusi versnél, mely ep-lábu jambusokban hirdeti a virág ebredését, a csermely csomógását, a holdfényt, illatot és mindent mivel csak az ifjú tavasz jöttét zenget a boldog koboz.

Virányi: Belőled most csak a „nőgyűlölet” beszél.

Siedr: Ej dehogy, tudom én hogy van még sok „Julia és Virginia” de több a „Maud.”

Virányi: (az ajtót kitárva) Én nem hallgatom tovább e becsmérlést, melylyel mások hazugságot támogatod. (Elrohan a lépcsőn.)

Siedr: (követi a lépcsőháza és kacagva kiáltja utána) Frici már befejeztem, jer vissza...

Virányi: (vissza kiált) Nem megyek.

Siedr: (kacagva) Szervus Frici!

(Függöny.)

100, a jobb bornál egy krt tesz ki. A nagy üveg poszsgó után az adó 20 kr., tehát poharanként 4 kr. likör, cognak stb. után az adó literenként 1 és negyed kr. A szódavíz után üvegenként 2 kr. ásványvíz után felliterenként 3 kr.

A külföldi borok és italok természetesen sokkal jobban meg vannak adózva (bor 60 kr., poszsgó 1-rt stb.) Végre a sör, mint már említve volt hektoliterenként 4 frtot fizet (a nürnbergi kiállításán 12 márka volt ez az adó hektoliterenként.)

Mind ezek az adók különben sokkal mérsékelttebbek, mint az újabbkori nagyobb kiállítások alkalmával kivettelt fogyasztási adók s levélavó-lábról sem képezhetik és nem is képezik elégedetlenség tárgyát és ezért az igazgatóság e szerződésleg megállapított kötelezettségeken tágitani nem akar és nem is fog. Az 1885-iki kiállításán is, — nagyon csekély eltéréssel — a mosani fogyasztási adók voltak érvényben.

Es hogy áll a dolog a vendéglőbeli árakkal? A kiállításban használatban levő étlapok árainak összehasonlítása következő:

Ételek ára	Csárdák				Vendéglők							
	Debreceni	Balaton	Karika	Szegedi	Debreceni	Balaton	Karika	Szegedi	Debreceni	Balaton	Karika	Szegedi
Leves:												
Fahéj leves	10	10	8	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Külön leves	20	15	15	15	20	20	20	20	15	15	15	15
Fűszerek hússal	35	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Húsételek:												
Marhahús mártással	35	35	35	35	40	40	40	40	40	40	40	40
Gulyás vagy pörkölt	35	40	40	35	—	—	35	35	35	35	35	35
Sájték:												
Sajt vagy rántott csirke	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Borjúvese vagy csomb	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Sertéskaraj	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Rostélyos	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Angol rostélyos	60	70	70	70	70	70	90	—	70	—	70	—
Tészták:												
Főtt tészta	30	25	30	25	30	30	30	30	30	30	30	30
Sült tészta (torta)	35	20	40	35	30	30	40	30	35	—	—	—
Egy pohár sör	14	15	15	14	14	14	14	14	14	14	14	14

A sörköstőlóban egy pohár sör 12 krajcár és egy adag szalámi 20 krajcár.

Az étlapokon kitett árakat minden vendég köteles tartozni szigorúan betartani, s azt a pincér, a ki az étlapokon kitett árakat nem respektálja, vagy csalási kísérletet követ el, az igazgatóság megokolt teljesítés esetén tiltja a kiállítás területéről.

Ime, ez az a nagy drágaság, melylyel közönségünket elriogatják a kiállításról.

Pedig a ki érte a dolgot és a kiállításunkat látta, az a legárgyilagossabb itélettel kénytelen elismerni, hogy ily nagyszabású, szép, minden tekintetben sikerült és tökéletes országos kiállítás még nem volt a kontinensen.

Ne is legyen intelligens ember az országban, aki ezt az ezredévi kiállítást ne nézné meg. Már is országos mozgalom indult meg, hogy a magyar társadalom minden rétege behatóan az a tudat, hogy ez a kiállítás méltatása ezereves történetünk dicsőséges eseményeinek és biztatás, kuszítás a reményteljes jövőre nézve.

A mit a magyar ember itt együtt láthat hazánk kulturális és gazdasági életének jellemzésére, az lelemelőleg hat mindenkre. A kiállítás hatása tehát ép úgy, mint az ezerev többi nagy ünnepeinek hatása nem egy pillanatra vannak számítható, és kell éreznünk ezt a buzdítást és lelkesítést a nemzedékről-nemzedékre erői merítenünk a jövő munkásságra abból, a mit itt szemlélni és tapasztalni fogunk.

Gelléri Mór.

Ki akar posta- és távirólistát kapni?

Pályázat.

A vezetésen alatt álló kereskedelemügyi tárca keretében a posta és távirólisták betöltendő 108. posta- és távirólisták megjelölti állásra pályázatot nyitok.

Pályázhatnak ezen állásokra az 1883. évi I. t. c. 14. §-a alapján mindazok, kik középiskolát

vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet — erreféle viz-gávi — sikeresen végeztek, 18-ik élet-évüket betöltötték s magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók közési erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen előéletüket, közhatósági orvosi-bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a posta és távirólistákra tesztel is alkalmas voltak tartoznak igazolni.

A pályázat alá becsatolt állásokat a posta- és távirólisták igazgatóságok jogjait betölteni, szám szerint minden igazgatóság tizenkettőt.

A sajtóközleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által előjárásának, a közszolgálatban nem állók által pedig az illető szolgálatra vagy polgármester útján folyó 1896. évi július hó 31-ig a szerint, a hol a pályázók alkalmazását önjait nyerni, a bpesti, kaszai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta- és távirólisták igazgatóságához nyújtandók be. Ha valaki kérvényei ezen határidőig magánviszonyai miatt nem nyújthatja be, folyamodványa később is eljogadhatik azon esetben, ha pályázók kellő számmal előbb nem jelentkeztek.

A pályázók közül kiválasztottak az illető posta- és távirólisták igazgatóság felhívására az igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki azután feljegyzésük iránt végleg határoz.

A feljegyzett posta- és távirólisták feljelték eskü helyett ezt pótló fogadalmai tesznek, egy (1) forint rapidíjban részesítettnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1. Alkalmazkodik az illető igazgatóság elvárásaira t. e. szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság máskép rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2. Kötelesek a posta- és távirólisták igazgatóság által kijelölendő hivatalban, — a melynek feyelme hatósága alatt állnak, — a posta és távirólisták szolgálatát gyakorlatilag eljáratni a ott rendes szolgálatot teljesíteni.

3. 1897. év szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre illetőleg Zágrábba fogunk át-helyeztetni a posta- és távirólisták szolgálat-szerű halgatására.

4. A posta- és távirólisták szolgálatát tartama alatt, mint annak rendes halgatási a tantolyami szabályzatnak minden tekintetben alá veik magukat, tehát a heiratási és tudjaitat is — ha csak ezek alól a szabályzat alapján fel nem mentetnek — fizetni kötelesek.

5. Napidíjait élvezetében a tantolyamnak 10 hora terjedő tartama alatt megmaradnak, de ennek fejében a tantolyam székhelyén levő posta- és távirólisták igazgatóság rendelkezése szerint szabad idejűkben szolgálatot teljesíteni tartoznak.

6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek s a kiknek magánháza vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, a kik posta és távirólisták szolgálatára más okok miatt alkalmatlannak találják a szolgálat, illetve ezen próbaképen alkalmazás alól egyszerűen felmentetnek.

7. Azok ellenben, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta- és távirólisták szolgálatára befutása után posta- és távirólisták igazgatóságok neveztetnek ki az 1893. évi IV. t. c. 11. §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 500 frt, különben évi 400 frt járandósággal; a posta és távirólisták szolgálatára által előírt szakvizsga letételeivel pedig igényt szereznek a X-ik osztályba sorozott s az 1893. évi IV. t. cikkben meghatározott illetményekkel járó posta- és távirólisták állásokra, s ha ily állásokra hely-üresedés hiánya miatt azonnal kinevezhetők nem volnának, addig a mig kinevezésük bekövetkezik, posta- és távirólisták segéd-tisztai minőségben nyerneik alkalmazást.

Budapestben, 1896. évi április hó 29-én.

A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium.

A másolat hitelesül:

TÓTH.

Millenniumi ünnepség

Zala-Szent-Gróthon.

A veszprémi egyházmegyében püspöki rendelkezés folytán május 17-én tartatott meg az ezred-éves egyházi ünnepély s így Zala-Szent-Gróth

plébániájának hívei is e napon ünnepeltek. Napok óta folytak a készülődések a római katolikus hívek közt szorgalmas kezek variák a magyar nemzeti ruhákat, zászlókat, díszítették a isten-házát. Gyönyörű látványt nyújtottak az udvar-noki, szentgróthi, tükke-szent-péteri és csáfordi iskolák gyermekek, kik reggel 8 órakor magyaros ruháskakban, hatalmas zászlók alatt, a fiúk lengő árvalányhajjal, zene- és énekeszével vonultak be a plébánia székhelyre, hol a „Szent Három-ág”-térén csoportokba felállottak. Kilenc órakor kezdődött az istentisztelet, mely után az előbb említett téren Koller Ignác plébános — egyházi elnök a nap jelentőségét ismételve, az ünnepélyt megnyitotta. — Majd Gosztonyi József csáfordi tanító lépett az emelvényre s rövid vázlatban ismertetve a magyarok történetét napjainkig. Azután a gyermekek szavaltak egyes hazafias költeményeket, közben Papay Sándor szentgróthi és Jambor József udvarnoki tanítók mentatárohi és egybegyűlteket szép szavallataikkal. Végül Molics József kaplán zárószavaival berekesztette az ünnepélyt.

Délután 3 órakor a templomtéren gyülekeztek az iskolai növendékek s kettős rendbe sorakozva, zászlókkal és zenészekkel, a szülők, rokonok s a lakosság nagyszámú kísérete mellett kirándultak Hamburger Salamon csáfordi vendéglőnek, kitűnő bornairól híres csáfordi hegyben levő pincéjéhez. Mint egy óriási kigyó húzódtott végig a gyermeksereg a hegyoldalon, utána meg a lakosságunk beláthatatlan tömege hőmpölygött. Ezeket követte számos lozat, melyek a hőgyitást szállították. Mikor az első csapat a Zala hídján látható volt, az egekig nyúló hegyek ormairól tettek lövése üdvözölte a kis sereget és a kivonulást folyton durrogtak a hegyen felállított mozsarak, s ha belefáradt a cigány, rázendítette a kis sereg, énekel, dalolt, éljenzt, kacagott, csevegett, hogy szinte örült az ember lelke. A pincéhez érve, zeneszó fogadott bennünket, mibe a publikum éjjelet vegyűlt. Itt csakhamar szét-rebent a százkra menő diákság, futkározva, hancurozva a csinosan feldíszített s szépen berendezett tánchelyen. Majd táncra perdültek s s járták a lelkét örömdzést magyart! Elragadtan szép volt nézni a mintegy 500 gyermek:

fiút és leányt — ahogy egy csoportba verődve táncoltak. Mint kis angyalok röpködtek, arcukon a meglepődés boldogító kifejezéseivel. Összeölekezve csókoztak egymást s utánzóhatatlan jókedvvel, a szív mélyéből fakadó örömmel jártak gyönyörű nemzeti táncunkat. Közönséget a terített asztalhoz futkoltak, hogy meg-megújuló éhségüket és szomjúságukat csillapítsák. S ezt annál könnyebben érhetik el, meri Hamburger úgy az ételek és italok minősége, valamint pontos kiszolgálás tekintetében a hozzáfűzött várakozásnak megfelelt, pedig majd kétezer ember hullámzott föl-alá s bizony nagy dolog kétezer ember éhségét, szomját kielégíteni, hábar oly lübe serege által a szíp takaros magyarruhájú magyar érzelmű csinos pincérleányoknak, a vendégek kiszolgálása.

S alig hörpintettek a nap hősei egyet, újból ott termettek a táncteren s fáradatlanul táncoltak, meg-megújráva a darabokat. A nap már nyugovóra lért, az égboltozatot megjelentek az apró s nagy csillagok, mikor a csapatot újból sorakoztatták s lengő zászlókkal indulva, haza vezették. A több órán át tartott tánc nemcsak hogy ki nem fárasztotta a kicsiket, hanem olyan kedvre derítette őket, hogy hazamenet egész uton folytatták danáikat végig a városan egész lakásukig. Haza érve, álomra hajtak lejeceiket, hogy visszaalmodják azt a szép napot, melynek emléke sokáig élni fog lelkükben.

Kardos Sámuel.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Csányi Arthur es. és kir. ezredes, hazi ezredünk parancsnoka, az itteni helyőrségben levő es. és kir. 48. gyalogezred 4. zászlóalj megvizsgálása végett e hó 28-án városunkba érkezett és ez alkalommal Vécsey Zsigmond polgármesterünkkel látogatást tett, ki azt viszonzta.

— **Tornaversenyre menő tanulók.** Május 31-én d. e. 9 órakor 45 főgymnasiunai tanuló a millenniumi díszlobogóval és a tűzőtő bandával vonul a vasuti induló házhoz az egész főgymn. ifjuság, a tanári kar által kísértve a Budapesti tartandó országos középtanodai ifjuság

Mondok:

— No bánták a Zsuzkát; értök én az ügyet. Ha megkísérlek és kiküldöm a bíróságra; tessék úgy szólni köztük, vallj ki, mást nem. Gyűjlik csak utánnam az Fűrészyi komáit, akik az Bányai kőművesmestert még astot is akart még az ügyet.

Mondok az Bányai gyerekek:

— Kis Bányai, tapogató még az Csulák Miksa arcképe. Ha rátekinék és bükkivallatára, rácsand még astot a szörös ügyekéért, akit a szörös alatt bajcsanak hívnak. Fejed még Bányikam és gősejt bőséget.

A székelyi pilli jóság megfogalmait az Mikát az bajcsand fogvat és jelenleg csak egy dött az Mikából belüli az Jaj!

— No, Csulák-gyerek, mit teismóltál el a vásárba?

— Jaj, Kala Pál Ur, egy kötelet!

— Ifusák az bajcsa irányába egyet, Te kis eleven palagras!

— Jaj! Jan köti melli egy malaszt is ragasztottam.

— Husad az bajcsát Bányikam!

— Jaj! az szöggyár forrás is, aki a székelybe látanak, a is vásári szörösmény.

Ölégsgöt tött az kis Bányi legényke. Möffögtem az katedát, azt kőbőhantam belüli az Csulák gyerek bajcsát, mér az vallatás végt érte.

A szöggyár Teendő Ur szondi:

— Magáve, Kala Pál Ur, jó gyárt az kőbőhant, ho kőbőhantidák baktörnek, Igye embör.

— Műhlyasom astotát. Jan kőbőhantidák ügyeköt helykötetbe még akarom anyi az helykötet.

Ennek után az mögöfögve az tekentél, mell botránkossam from jelenleg

Bőrtüneti Készlet!

Halogatam, ho Csulák Páter az Bányi miént ángömlőhátan keres az bőrtüneti irányába. Öltöztetél csak. Lovagias uton akart velem mögöbőhant. Készültem: ho miké az gyári fogycsant-növeldebe kerültünk magasabb kőbőhant-érdeke, — 6, — a Csulák Páter mögöfögött, de én bőrtüneti kőbőhantam magamat.

Tanúságtava lézón az Ferdia kőbőhant által is, aki az tandiját küföztette.

Hajja az Csulák Páter nr. én jelenleg som lőhátan som gyalog ölégsgöt neki som teszem. — Jan nagy kőbőhant itálja még a szöggyár.

Ferdia, 1896. június 2.

Kala Pál Ur X
sértött fél.

További pár sor bőrtünetiöm maradványomtól jelenleg én

Kala Pál Ur X
küföztetett baktör.

NYILTÉR.)*

Hemmerberg-selyem csak akkor valódi, — ha kőbőhant gyáramból rendelik — fekete, fehér és minden 25 krtól 14 frt 25 krtól méterenként sima, csikos, kőbőhant, mintázott, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintában) stb. a megrendelt ár postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Hemmerberg G. (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Kőbőhantban. Bőrtüneti címzett levelek 10 krtól, és levelezőlapokra 5 krtól bérlet ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

1

Egy tekintélyes, népszerű biztosító intézet, könnyen terjeszthető szakmával

produktív főügynököket keres.

Ajánlatok csak tényleg szerzőképes erőkről „Ősi erény” alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába Budapest, Váci-utca 9. címzendők. 141 2-1

*) Az e rovatban közzétett név vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő:

Dr. LÖKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHER FOLÓP.

7408/1896.

Arverési hirdetmény.

A'ulirott-kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy Löwinger Izrael és fiai nagykanizsai bej. cég kérelmére Steiner Ignác kereskedő nagy-kanizsai lakos ellen az általa megvevett — de Löwinger Izrael és fiai cég raktárában elhelyezett 362 mm. 80 kg. ventli kukoricának elárverezése a nagy-kanizsai kir. járásbíró 7408/1896. sz. végzésével elrendeltetvén, — ezen arverésnek fogamatosítására határidőül

1896. évi június hó 3-ik napjának d. u. 4 órája

tűztetik ki Löwinger Izrael és fiai nagykanizsai bej. cég irodájába; — és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett kukorica az arverési feltételek értelmében a legelőbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett a kiküldött áraknál is el fog adni.

Kelt Na. y-Kanizsán, 1896. május 30-án.

VARGA JÁNOS,
bírói végrehajtó.

SARG elismert náikölönhetlen fogtisztítószer

61 = 50K MILLIO-SZOR

kipróbált és biztos, fogorvosilag ajánlva legjobban az egészséges és szép fogak fenntartására

Mindenütt kapható

Krondorff savanyúvíz.

Stefánia trónörökösné forrás, kitűnő gyógyvíz, kedvelt asztali víz.

Nagy-Kanizsán mindenütt kapható.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziágyor ellentétül az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbizható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmazatik közvényűnél, csúznál, tagzsugorításnál és meghűtésekkel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziágyor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerárban Budapeston.

Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánsz van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódi utánszát vizsgálja.

Richter F. Ad. és társa, onász és kir. udvari szállító, Rudolstadt (Thüringia).

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi minisztérium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szakteltek által kipróbált

h a j k e n ő c s ö m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán (saját házában). HELUS LAJOS

127 gyógyszerárban Nagy-Kanizsán.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb illatú, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg tisztított és ajánlva Dr. Fehér J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Ellenőrző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

es. és kir. udvari tolltűtő-csappan és illatszert-gyár Bécsben.

Főraktár: MÉCS, L. Wollmüller & Co.

Kapható a legtöbb illatszert-, gyógyszer kereskedésben és gyógyszerárban.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az összeg előlegesen beküldése után küldetik.

A világhírű STEYRI fegyvergyár

SWIFT

KERÉKPÁRAINAK

kizárólagos főraktára és képviselősege

Nagy-Kanizsa és Zalamegye részére:

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Ezen kerékpárok, úgy tartósságra, szerkezetre mint könnyű járásra az első helyen állanak az összes Európai gyártmányok között.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.

Lincoln (angol) gépgyár vezérképviselőségénél.

BUDAPESTEN

kaphatók a legkitaóbb stólérhetlen szerkesztő angol

gőzmozgonyok és gőzcséplők

NO 25-1

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

Excenter gőzcséplőgépek

könyöktengelek nélkül, kettős tisztító szerkesztő, állítható-motályos hengerek. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kiváratra azonban szállíthatunk könyöktengeles gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGEPEK.

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplők.

A JÖVŐ GÉPE.

Nagy választék alkalmazásalazók, járgányos cséplőgépek, borprések, szőlőszedő gépek, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító rosták, kukorica-morzsolók, szecskavágók, aratók és fűkasztók, konkolyedlászók, valamint minden gazdasági gépek a eszközökben és malomberendezésekben.

Árjegyzékkel és mindenemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsokkal készséggel díjmentesen szolgálunk.

Levelek czímzendők: RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd. vezérképviselősege Budapest, V., Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

AZURIN

a legjobb PERONOSPORA irtószer,

mely az eddig használt szereket minden tekintetben felülmulja. Meglepő eredmény, jelentékeny költség-megtakarítás, miért is a bel- és külföld borászati és gazdasági intézetei és egyéb szaktekintélyei által egyaránt legmelegebben ajánlatik.

Szakértői véleményezés szerint az azurin előnyei:

1. Feltétlen biztos védekezés a peronospora ellen és határozottan nagyobb eredmény, mint kékkő használatánál.
2. Nagy megtakarítás a költségeknél.
3. Hideg vízben könnyen feloldódik, tehát időmulasztás és tüzelési költségek nincsenek.
4. A fecskendőt nem rongálja, minthogy alkatrészei a vízben teljesen feloldódnak, a legkisebb üledéket sem hagyva vissza.

Kizárólagosan szab. jegecesített azurin a Knittelfeldi műkö-gyárból egyedüli főraktára:

Ström és Klein cégnél

Nagy-Kanizsán.

122 3-1

Figyelemztetés. Minden azurin, mely a Knittelfeldi műkö-gyár védjegyével ellátva nincs, hasznavehetetlen, legjobb tehát megrendelésekkel egyenesen a főraktárhoz fordulni.

Ez a kiállítás 1896. május 31-én zárult.

A kiállítás 1896. május 31-én zárult.

A budapesti kiállításra ránduló

n. é. nagy-kanizsai és vidéki közönséget van szerencsém a kiállítás területén levő sörizelő pavillon látogatására meghívni, hol

NAGY-KANIZSAI SÖRT

merek, a mely kitűnő minőségénél fogva a fővárosban is általános tetszésben részesül és jelentékeny mértékben fogyasztatik.

Galambos Ulrik

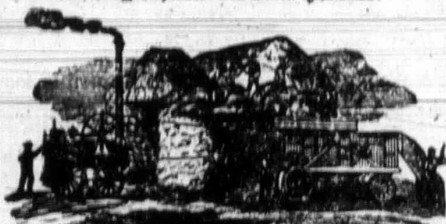
133 *-1.

a nagy-kanizsai kiállítás sörizelő
fülkéjének vezetője.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 és 3 lóerőig, továbbá járgány-
cséplőgépek, tisztító-rosták, konkolyedlászók, arató-
gépek, kaszáló- és aratógépek, borprések, szénagyújtók.„COLUMBIA” a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, daráló, őrlő-malmok.Egyetlenes acél-ekék
és minden egyéb2 és 3 vasú ekék
gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kiadásra ingyen és bérmentve küldetnek.

Aki így vag, az nem bicakával, de tottélései dolgozik.
Mindamellett ne tessék ám haragudni, kedves laplár,
hogy mi nem haragsunk. Moltóssásként csak egy kis
biggadtabb hangulattal elővesszünk nekünk adott válamást és
én is be fogja látni hogy nem csupán a pattogó menyecs-
kékel, hanem az újrásokkal szemben is igaz az, hogy
„a harag árt a szépségnek.”

H I R E K.

— **A hercegprimás nyaralása.** Vaszary Kolos bíboros hercegprimás május 10-ike táján szándékozik megkezdeni a balaton-füredi nyaralását, a mikor az udvar is rövid időre Bács megy Budapestől. A primás Füreden marad egész június elejéig, azután visszajön az országos ünnepségekre. Később megint elutazik a Balaton mellé s ott tölti pihenő napjait.

— **A millenniumi isteni tiszteleték sorrendje** vasárnap május hó 10-én:

reggel 8 órakor mise a városi kath. templomban (i. dr. Pöschinger Alajos által

tartva, az irodalom és művészet kör vegyes és férfi kara közreműködésével.

9 órakor isteni tisztelet az ev. ref. ima-házban (Kisfaludy-utca).

10 órakor isteni tisztelet az evang. templomban (Csengery-utca).

11 órakor isteni tisztelet az izraelita templomban, hová belépti jerjek adatlak ki az izr. hitközség-irodájában.

— **Házasság.** Frank Vilmos, előnyösen ismert fiatal ruhakereskedő Nagy-Kanizsán 1896. május hó 10-iken köt házasságot Rothschild Amália kasszonygyal.

— **Tanítók közgyűléseiből.** Lipunk legutóbbi számában beszámoltunk a nagykanizsai járás tanítói körének Guse-Szilágyi tartott közgyűléséről. A tudósításból véletlenül kimaradt az, hogy a közgyűlés Udvardy Izák, zalaezerségi polg. és felokereskedelmi iskolai igazgatójának a csáktornyai központi választmányhoz intézett indítványához, mely szerint a Budapestre tervezett megyei közgyűlés az idén elmaradjon: egyhangúlag hozzájárult.

— **Temetés.** Kín- és nagykanizsai Kágyi Gyula m. kir. posta és távirdu tisztet vasárnap délután nagy részvét-mellett helyezték örök nyugalomra. A gyászkerításon a mozdó posták tisztikara Frisz Károly p. en l. tanácsja, a városi p. és t. hivatal tisztikara Szommer Náthán p. és t. felügyelő vezetés alatt, majdnem teljes számban megjelent. A temetés-n Seregély Dózsa ev. ref. lelkész megható beszédével bucsuztatja el az oly korán elhunyt derék férfit, kinek koporsóját sok szép koszorú borította.

— **Gyászünnepély.** A nagykanizsai Izr. jótékony nőegylet folyó hó 14-én délelőtt 11 és fél órakor a hitközség tanácstermében jótévedője és alapító tagja Hirsch Mór báró emlékére gyász-ünnepélyt tart, melyre a nőegylet tagjai és a hitközségi előjárósági tagok meghívattak.

— **Millenáris iskolai ünnepségek.** Iskoláinkban mindenütt megünneplik a millenniumt. Erre vonatkoznak az itt közölt meghívók:

A községi elemi népiskolától:

A nagykanizsai községi népiskola tanítótestülete a f. hó 9-én e. s. 8. óráig addig isteni-tisztelettel kezdődő millenáris ünnepékre minden a központi iskola udvarán tartatik ezen úton az iskolai és városi háziasszonyok, továbbá az érdekelt szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívja.

A közs. polgári iskolától.

A nagykanizsai államilag segélyezett községi polgári fiú- és leányiskola 1896. május 9-én háziak ezereves fennállásának emlékére ünnepélyt rendez, melyre a községségi tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Az ünnepély sorrendje: Reggel 8 órakor hálódó isteni tisztelet a helybeli hitfelekezeti templomaiban. Délelőtt 9 órakor iskolai ünnepély a városi ház disztermében a következő sorrenddel: 1. Hymnus. Énekli az iskolai vegyeskar. 2. Megnyitó beszéd az igazgatótól. 3. Ezer év. Inczedy Lászlótól. Szavaja Koltay Zsigmond V. oszt. tanuló. 4. Értekezés a honfoglalásról a magyar nemzet ezereves életéről. Előadja Hoffman Mór tanár. 5. Honfidal. Énekli az iskolai vegyeskar. 6. Óda Hajgató Sandortól. Szavaja Polák Hermin IV. oszt. tanuló. 7. Házaszeretet. Kólosy „Parainesis”-éből. Előadja Szalay Jolán IV. oszt. tanuló. 8. A magya-

rok Istene Petőfőtől. Szavaja Steiner Jenő IV. oszt. tanuló. Záróbeszéd az igazgatótól. 10. Szózat. Énekli az összes növendékek.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ifjúsága 1896. május 9-iken a következő műsorral tartja millenniumi ünnepélyét: Hymnus. Előadja az ifj. ének- és zenekar. Alkalmi beszéd. Tartja Kárpáti Manó felső keresk. iskolai tanár. Ebresz. Irta Biza József Szavaja Heringer Ernő első oszt. tanuló. Ünnepi dal. Előadja az ifj. énekkar. Ezer év. Irta Inczedy László. Szavaja Krausz Oszkár felső oszt. tanuló. Magyar népdalegyveleg. Előadja az ifj. zenekar. A magyar nemzet ezer éves történelmének legfontosabb mozzanatai. Irta és felolvassa Löwensohn László középső oszt. tanuló. Szózat. Előadja az ifj. ének- és zenekar. Előre. Irta Tóth Kálmán. Szavaja Fleischer Miksa felső oszt. tanuló. Induló. Előadja az ifj. zenekar. — Az ének- és zenekar Sternéck Zsigmond karmester vezetésével áll. Az ünnepély a nagykanizsai Keszting disztermében tartatik és d. u. 4 órakor kezdődik.

A nagykanizsai izr. elemi és polgári iskola

sziatén május 9-én tartja millenniumi ünnepélyt a következő műsorral: 1. Hymnus. 2. Az igazgató megnyitó beszéde. 3. Ezer év. Inczedy Lászlótól, szavaja Rothschild István, el. isk. 4. oszt. tanuló. 4. Ünnepi beszéd, Kertész József, polg. isk. tanártól. 5. Ima. Erdősi Benedéktől. Énekli a leányiskolai ifjúság. 6. Ki volt Árpád? Petőfi Sandortól, szavaja Helfi Rezső el. isk. 3. oszt. tanuló. 7. Magyarország hősei, irta és elmondja Lusztig Arnold, polg. isk. 4. oszt. tanuló. 8. Tudjátok-e, mi a baka? Pósa Lajostól, szavaja Weisz Izso, polg. isk. 4. oszt. tanuló. 9. Árpád a honalapító Garay Jánostól, szavaja Rosenberg Karolin, el. isk. 6. oszt. tanuló. 10. Magyarország térképének megkoszorúzása. 11. Ki volt nagyobb? szavaja Weiller Zoltán polg. isk. 4. oszt. tanuló. 12. Honfidal, Doppler Károlytól. Énekli a polg. isk. ifjúság. 13. A latnok Kuthentől. Szavaja Hirschel Jolán, el. isk. 4. oszt. tanuló. 14. Előre, Tóth Kálmántól. Szavaja Schesinger Huzó polg. isk. 4. oszt. tanuló. 15. Szózat. Az ünnepély kezdete délelőtti 9 órakor.

Az ünnepélyekre a t. c. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívja — az igazgatóból.

— **Színészaink** már megérkeztek, de az előadások valószínűleg még csak a jövő-hét elején vehetik kezdetüket.

— **A jót. közegyletek gyűjtése.** A nagykanizsai kereszény és izraelita jótékony nőegyletek választmányai elhatározták, hogy a jótékony-ság oláira körött az ezereket ebben közös együttműködésre vállalkoznak, mely ábból fog állani, hogy a közönség körében gyűjtést eszközölnek s ennek eredményéből azon a napon, mikor a város a millenniumi ünnepétől fogva a szegényeit megvendégei: ók is segélyt fognak az önkéntes házi szegényeik s különösen a sze nermes szegények között. Ez a tevékenység együttműködés valóban a legmegerősebb támogatást érdemli. Hisszük, hogy szép eredményre is fog jarni.

— **Hunnia kerékpár club.** A kerékpárosok száma városunkban folyton szaporodik és ma már százza fehélt azok száma, kik ezen sportot üzik. Azon csoport, mely előzőről üzte városunkban ezen sportot, de az egyület alakításában — noha már kidolgozott alapszabályai vannak — mások által megfogalmazott: most ismét aktívet indított egy második kerékpár-társaság létesítésére, mely az előjelek után névbe mihamarabb „Hunnia kerékpár club” elnevezés alatt megalakulni is fog.

— **A Kereskedő Ifjak önképző egy-lete** a múlt szombatán Ebespanger Ernő alelnök elnöklése alatt tartotta 25-ik évi rendező közgyűlést. Az elnöki megnyitó után Hirschler Odón titkár felolvasta évi jelentését, melyben nemcsak az egyület múlt évi tevékenységéről, hanem az egylet 25 éves fennállásáról is szép szavakban történik megemlékezés. A felolvt évből felvett 19 új tag, kilépett 23 és ez idő szerint az együletnek 83 rendez és 28 pártoló tagja van. A gondosan megtervezett és az együleti élet minden mozzanatát felölelő jelentést a közgyűlés teljes szellem tudomásul vette, nemkülönben a társaság és könyvtári bizottságok jelentéseit. Roth Jakab egyt. tag indítványára az igazgatóknak és választmányoknak, Szabadi Ferenc egyt. tag indítványára pedig dr. Fried-

Odón egyt. ügyésznek közönséget szavazott a közgyűlés; utóbbinak azon rendkívüli erejéért, melylyel a határekecs tagok díjakat behajtja. Befolyt a múlt évben tagokai díjakból 632 forint 70 kr. Az együleti vagyon 2718 forint 76 kr. A jövő évi költségvetés elfogadása után megjételet az új választás a következő eredményre: Unger Ullmann Elek elnök, Ebespanger Ernő alelnök, Lichtschein Pál igazgató, Hirschler Odón titkár, dr. Fried Odón ügyész, ifj. Stern Mór pénztáros, Weisz Lipót könyvtáros, Roth Jakab házgy. Választmányi tagok: Weisz Bodo, Fischel Lajos, Friedländer Miksa, Székely Tivadar, Deutsch Bodo, Kondor Odón, Steiner József, Grünbaum Vilmos, Szabadi Ferenc, Zerkonitz Oszkár, Hollosi Jenő, Nyitrai Ernő, Sattler Jenő, Pollák Ernő, Spitzer Samu és Weisz Ignác. A megválasztott tisztikar névsorától sajnálatot lájuk, hogy Weisz Bodo ur az egylet 8 éven át volt buzgó házgya megmaradt azon elhatározása miatt, hogy többé nem vállalja el azon tisztséget, melyben az együletnek oly sok jó szolgálatot tett és melyekről a titkár jelentésében érdemlegesen meg is emlékezett. A visszaépett házgyának a közgyűlés elismerést és köszönetet szavazott. A választás eredményének kihirdetésével a közgyűlés véget ért.

— **A millenniumra.** Az ezereves ünnepségeknek megyénkben való megtartása alkalmából felhívjuk olvasóink figyelmét a Halis István és Hoffmann Mór által szerkesztett és kiadott, s az ország sajtójától osztatlan elismerésben részesült: „Zalaegerszegi Évkönyv a Millenniumra” című diámkönyvára, mely ajándékkönyvnek, különös a iskolák részére nagyon alkalmas, de minden ur háza asztalának is díszére valik. A mű nagy 8-rétű 330 oldal 149 képpel díszítve. Gazdag tartalma, mely úgy a megye múltjára mint jelenére vonatkozik, érdekes és tanulságos. A díszes könyv ára 4 forint. Megrendelhető Nagy-Kanizsán Fischel Fülöp könyvkereskedésében és Hoffmann Mór tanárnál, ki a könyv előlege beküldése mellett a könyvet bérmentve küldi a megrendelőknél.

— **Millennárius táncmulatság.** Az első nagykanizsai asztaltársasági vasárnapi táncmulatságai részint a legutóbb városunkban előforduló gyászseleket, de még inkább a vasárnap estei erős zivatar alapszám megmontottak. A város egyrészt soknak elvette a kedvét a mulatástól, másrészt az időjárás majdnem tehetetlenül tette a házból való kimenetelt. Ilyen körülmények közt az első millenáris táncmulatság csak igen gyéren volt látogatva. De akiknek busulni valójuk nem volt és a mulatságon megjelentek, a lexivandabb hangulatban reggel 8 óráig mulattak.

— **Egyenruhát rendőrtisztjeinknek.** Magyarország legkisebb városában is megvan a rendőrtiszteknek az egyenruhájuk, csak éppen városunk tess ebben kivételt. P. d. g. az uniformist éppen rendőrtisztjeinknek maga a hivatalos funtio is megkívánja, mert feltétlen szükséges a rendőrtiszteknek, hogy az egyenruha jelezze a közönségnek az illető közeg hivatalos állását, melyből kifolyólag joga van a közönséget rendre utasítani, ennek parancsokat osztogatni, rendezgetni stb. Az egyenruha legyen a rendőrtisztek igazolványa, mi annál inkább is szükséges, mert meggyőződésünk szerint bármelyik rendőrtisztünk nagy zavarára jönné, ha valaki hivatalos állásának igazolására szóítaná fel. Az egyenruha emeli hivatalos működésében a respectus és nem törtenhetik meg azon eset, mi legutóbb is előfordult, hogy egy vidéki földbirtokos éppen a rendcsináló rendőrkapitányt, ki civiben és az illető előtt ismeretlen volt, ezen szavakkal illette: „Ne szaladgáljon itten!” — Fogadásoknál, ünnepségeknél, szóval mindenütt, hol a rendőrségnek szerep jut, mulhatlan szükséges, hogy egyenruha fejezze ki a rendőrtisztek kiületét, tehát: egyenruhát a rendőrtiszteknek.

— **Sajtóhírek.** Főispáni székfoglaló című cikkünkbe több sajtóhíra csuszott: ha legutóbb értelemzavaró az 5-ik oldal 3-ik hasab 4-ik sorában az, hogy „400 fnyi” helyett tévesen „400 forintot” szedett, mit ezennel helyre igazítottunk.